

هوپ هوپ نامه مجموعه اشعار میرزا علی اکبر صابر به زبان ترکی آذربایجانی است و یکی از مجموعه های هجو و طنز سیاسی و اجتماعی است که در عصر مشروطیت سروده و در مجلات آن موقع چاپ شده است. این مجموعه شعر برای اولین بار در سال ۱۹۱۴ میلادی در باکو به چاپ رسید که حاصل سروده های شاعر بین سال های ۱۹۰۵-۱۹۱۱ میلادی است. اولین چاپ هوپ هوپ نامه، یکسال بعد از مرگ شاعر، در سال ۱۹۱۲ میلادی، توسط دوست او عباس صحت در ۱۰۴ صفحه و ۲۰۰۰ نسخه انتشار یافته است. چاپ بعدی که این نسخه است در سال ۱۹۴۱ میلادی تجدید گردید.

هوپ هوپ نامه مکرر در آذربایجان شوروی و آذربایجان ایران چاپ شده و به زبانهای روسی و کشورهای اتحاد شوروی سابق ترجمه گردیده است.

هوپ هوپ نامہ

شاعر شہیر

صابر طاہر زادہ نك اثر لری

هوپ هوپ نامه

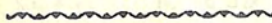
شاعر شهیر

صابر طاہر زانہنگ اثر لری

ناشری :

طاہر زادہ

آذر نشر باکو ۱۹۴۱

صابرک ترجمه حالی

میرزا علی اکبر صابر طاهرزاده ۱۲۷۸ نجی سنه هجری ده ذیحجه
آینک اولمچی گونده شماخیده تولد ایتمشدر - ورجب آینک ۲۸ نده
نجی ایله وفات ایتمشدر .

۸ یاشندا مکتبه گیدوب او قود یغنی یازماغا هوسناک اولدیغندان
مالاسی طرفندن آفرین عوضنه دو گولدیگنی اوشاق دیلیمه بوسباق نظم
ایتمشدر و رسم خطی ده بویله جه ایتمش :

توتدوم اوروجی ایره مازاندا قالدی ای کی گوزله ریم قازان دا
موللام دا دویور یازی یازاندا

اون ایکی سنه یتشدیگده مرحوم حاجی سید عظیمک مکتبه
داخل اولمش سید اونده حس شاعرانه گوردیگی ایچون درس ویردیگی
منظوم فارسی حکایه لک تور کچه منظوم ترجمه سینی صابردن ایسترمش
او جمله دن (گلستان) ده .

«دیدم گک تازه چند دسته برکنیدی از گیاه بسته» الخ حکایه
سینی تور کچه یه بویله نظاماً ترجمه ایتمشدر .

گوردیم نیجه دسته تازه گل لر باغلانمش ایدی گیاه ایلن تر
دیدیم نه اولور گیاه نا چیز تا اکلشه گل صفینده عزیز
اوت آغلی اراق دیدی اوتورسن صحبت ایله یوم غم گوتورسن
عالیلر ایدر می ترک صحبت حال آنکه اولار داوار سخاوت

بیرایکی ایل مکتبه دوام ایتدیگدن سوکرا جزئی فارسیجه
تور کچه اوقویوب یازماغی اورگندیکنه آناسی اکتفا ایتمش بیر
دها مکتبه گیتمهک ره ویرمیوب برابر دکانه آپاریر . صابر ایسه

استعداد فطریسی موجب‌نجه دکاندا اولدیغی حالدا ینه کتابت و
 و قرائته مشغول اولور، آلیش ویریش‌دن زیاده اوقویوب یازماغا هوسناک
 اولدیغندان آتاسی دلتناک اولوب اونی مذمت ایدیرمش حتی بیر دفعه
 شعر کتابینی ده جیرمش . بوا یسه صابرك طبعنه ناگوارا گلوب شماخیدن
 قاجماغا مصمم اولوب بویله بر قصیده یازمش :

من خلیل‌الله عصرم پدرم چون آدر سفر از بابل شیروان کنم انشالله
 گرچه او دفتر اشعار مرا پاره نمود وصله باطبع درخشان کنم انشالله
 بودفعه‌دن سوکرا خراسانه گیدن بیر کاروانه قوشولوب گیدیرسه‌ده
 آتاسی خبردار اولوب قایتاریر (۱۰۰). محرم و صفر آیلا ریندا نوحه‌دیوب
 اوقوتماغلی آتاسینک و سایر جماعتک عزیزلی اولور . نمکی دانشمغلی
 شوخ ظریف و حاضر جوابیغی سبیدن آز زماندا علما و اعیانک یاندا
 معروف و مشهور اولور و عموماک محبتینی جاب ایدیر خصوصاً اوستادی
 حاجی سید عظیمک منظور نظری اولور . بیر وقت سید ایله برابر سفر دن
 گلمش بیر نفر شخصک گوروشینه گیدیر لر مسافر جامادانندان اون‌دانه
 لیمو چیتاروب ایکی دانه‌سینی سیده بیر دانه‌سینی صابره ویروب بوکا
 مناسب صابردن بداهتا بیر شعر ایستر صابر بیر آز فکر دن سوکرا دیور:
 خمس شرابی سیده ساقی ویروب دیدی

صابر فقیردر یتر آنجاق ذکات اوکا

مرحوم سیدده

سید در استاد بکا نظم نثرده محتاج استفاده ده‌در کاینات اوکا
 بیتین دیوب همان شعره التحاقینی صابره تکلیف ایدیر :

(۱۰۰) بوباره‌ده آتاسی حقنده یازدیعی هجو بیر پاره سیلره گوره درج اولمادی

ذاتاً قصیده دیوب بعض اعیانی تعریف ایتمکه هیچ مایل اولمامشدر
قصیده یازماقدا عدم اقتدارینی گوسترن اشخاصه دیدیگی بوایدی. «پولدان
اوتری یالان مدیحه لر یازماقدا اقتداریم بوق ایسه ده دوغری هجو یازماقدا
چوق هنرلییم» دیه بو قطعه ایله افتخار ایدردی :

شعر بر گوهر يك دانۀ ذی قیمت در .
سالمارام وصف دروغ ایله اونى قیمتدن
دیهرم هجو سوزیم دوغری کلام شیرین
اهل ذوقه ویره رم نشا بو خوش شربتدن
سیدك بیر غزلنه که مطلع آتی ایله باشلانور :

بۆیۆک

ای مه ییلورم فتنۀ دوران اولاجاقسان
ای قاشی هالیم مه تابان اولاجاقسان
جواب اولارق بر نیچه شعر دیوب گوندریر که اولشعرلر بونلاردور:

سن پیر جهان دیده سن ای سید سرکار
مندن چك الك گیلن پیر ایله رفتار
اولماز سکا قسمت دخی بو دولت دیدار
بوندان سوکرا هجرمده جگر قان اولاجاقسان
عاشق بکا بیر من کییی زیبا گرك اولسون
مایل گله بر بابل شیدا گرك اولسون
سنده بو ایشه صبر و شکیییا گرك اولسون
اما ییلورم صبر ایوی ویران اولاجاقسان
سید خمسۀ نظامی به مطالعه ایتدیگی خالدہ صابرک مکتوبی

یتشیر . ارقویوب بویله جواب یازیر :

نور دیدم صابر ! غزلماک بیرینه یازدیغک ملیح و شیرین جواب
چوخ خوشمه گلدی حاضرده باشقا بیر شیئه گمانم اولمادیغندان همین
کتابی سکاصله گوندیریم یادگار اوستادانهم اولماق شرطیله قبول ابده سکز
و شاعرلقده ترقی ایتمه کزی آروو ایدیرم .

صابر کتابیله مکتوبی افتخارایله آلیر و قبول ایدیر

۲۳ یاشندا خراسان زیارتنه گیدیر و تاریخ اولارق بو شعرلری

یازیر :

صابر شیدا گه ترک شهر شیروان ایلدی

بلبله بکزدی کیم میل گلستان ایلدی

مین اوج یوز برده هجرتدن سوکرا میمون ایلدی

آخر شوال ده عزم خراسان ایلدی

نیچه وقت خراسان، سبزوار، نیشابور، تربت حیدریه، تربت جام
خاف سمرقند، بخارا طرفلرینی سیاحت ایدیر اثنای سیاحتده دست فروشلقیله
گذران ایدیرمش بو آراده خراسان اطرافنه وبا ناخوشلیغی دوشمگه
گوره اوراده دایسانمایوب شماخی به قایدیر بیر نچه وقت شماخیده
قالدیقدان سوکرا کربلا زیارتنه عازم اولیر عتبات عالیاتده برچوق نوحه
و دویتلر یازمش اوجمله دن همداندا دیدیگی بر رباعی سی بودر:

همداندا قوناغم دان خبر آلدیم که شیخ !

هانسی مخلوق سزک شهرده بی شک چوخدر

دیدی آزابسهده بو شهرده سایر مخلوق

لیک دباغ ایله صباغ ایله ایگ چوخدز

کربلادن قایداندان سوکرا ینه خراسانه کیدر بو دفعه عشق
آبادده و مروده ساکن اولماغی ایسترایکن پدری شماخیده وفات ایدر
برادریندن آلدیغی بیر کاغذده آناسنک دیلندن تاثیرلی سوزلره تاب آور
اولمایوب شماخییه عودت ایدر و تاهل اختیار ایتمگه مجبور اولیر .

اون بشی سنه ظرفنده سکر قیز اولادی اولور بویوک بیرعائله نك
تحصیل معاشی ایچون قویروق یاغی اریتمک و صابون بیشیروب ساتماقیله
گذران ایلر . بو زحمت لی صنعتیله چورک قازانماقدا ایکن ینه چتین
لیک ایله الینه دوشن بیش دقیقه وقتنی مطالعه یه و شعر یازماغا وقف و
صرف ایدیر .

۱۹۰۱ نجی ایلده ایکی نفر اوزینه هم مسلک شاعر و مصاحب
تاپیر عباس صحت و محمد طراح ایله تانش اولیر بیکار وقتلرده بریره
جمع اولوب بدیهه گولیق و فارسی ترکی قصیده و غزل اوقوماقله
امراز وقت ایدرلر مش تا اینکه ۱۹۱۳ نجی ایلده آغاز علی بک کوچر-
لینسکی جنابلریله معارفه پیدا ایدیر . شعر شاعره قیمت قویان بیر نفری
گورمک ایله بو تاریخدن جدا چالشماغه باشلارسه ده مسلک و مزاقنه
موافق بر مضمون تاپدیغیندان گاه غزل گاه مرثیه گاه بعضی قطعه لری بازار مش
چوق کیچمه دن ملا نصرالدین ژورنالی انتشاره باشلایور بو سویکیلی
بو سویکیلی مضحک غزته نك نشره باشلاماسیله هنر و استعدادینی
گوسترمگه بیر مساعیر آچیلیر همین مجموعه نك اولنجی ایلینک ۴
نجی نمره سندن باشلایه رق :

ملت نیجه تاراج اولور اولسون نه ایشم وار

مطلع لی شعريله اك اول هجو ملیح یازوب هوپ هوپ امضا
قوییر؛ یرلی غزته لر تقدیر ایدیر و هریردن تحسین و تعریف لر آلیربوندان
سو کرا صابرك هوسيله شهرتی گیتدی کجه آر تیر گوزل نظم لر انشاد ایدوب
غزته لره گوندیریر و دوتدیغی مسلکنده هم صحبتی اولدیغی خوشکه
مؤمن لرك و ریاکار ملا نما لرك افعال و اعمالینی چوق شیرین مضمونلاریله
ظریف کنایه لر ایله ذم و تقیحه باشلایور او قدر گیچمیر که قارا جماعتک
لعنت و تهمتارینه نشانه اولور بونک ایله بیله کمال متانتیله اوز عزمده
ثبات ایدوب سویکیلی ملتندن گوردیگی اذا و جفادن یاغیش کیمی اوستنه
یاغان تکفیر و تحقیر لردن اصلا گیری گیتمیوب اوز مسلکنده دوام ایدیر؛
و مایمانه دیل لر ایله جهال فرقه سینی بو نوعی آکالاتماغا چالشیر :

صاحب ایمانم آشیر وانلیلار	اشهد بالله العلی العظیم
کهنه مسلمانم آشیر وانلیلار!	یوق یکی بیردینه یقینم بنم
سنی ام اما نه بو امثالدن	شیعه ام اما نه بو اشکالدن
حق سهون انسانم آشیر وانلیلار	صوفی ام اما نه بو ابدالدن
امرده ام طاعت مزبور ایله	امت مرحومه و مغفور ایله
قایل قرآنم آشیر وانلیلار!	کفریمه حکم ایلمه یك زور ایله

هجو گوی دیمکله هر کسک فکرینه گلن الفاظ مردوده نی هیج
وقت شعرده ایشلتمه مش؛ حامد بگک « انسانه وجدانی قدر پیغمبر لر
پادشاه لار بیله مکافات ایدمه مز » دیدیگی کبی صابره اوز خدمتک
مکافاتنی اولنجه به قدر آنجاق اوز وجدانندن آله شدر . آذربایجان

ادبیات‌نندن اک اول یکی بیرجیغیر آچدی که اوندان مقدم کیمسه او گوزل شیوه‌ده یازمشدی نقصانلاریمزی رعیب‌لریمزی مضحکه و مزاح طریقیه غایت شیرین و هر کسک آنلادیغی بیر دیل ایله قهقهه ایله او قویوب اصلاحه چالشیردی نه چاره که آنجاق بش ایله قدر ادبیاتمزه خدمت ایده بیلدی . ملانصر‌الدین ژورنالی میداننه چیقنجه هر صاحب ذوق صابرک اونداکی نمونه اشعارینه مفتون اولماقدان کئینسی آلامادی او گوزل شعرلری او قویوبدا آکلایانلار او گوزللیکلرک فرقته وارنلاری حفظ ایتمگه هوس ایتدیلر حال بو که صابر افندی اثرلرینده ایشلتدیگی عبارتلر و یکی مضمونلار کیمسه نی تقلید دگل محض اوز فکرینک نتیجه سیدر بونک ایله دیمک ایسته یورم که صابر افندی مقلد دگل بلکه او ایله مجدددر که کهنه شعرلر ایله یکی شعرلر آراسنده بیر عصرلیق اوچوروم آچدی که بیر داها گیری دونوبده او اوچورومی آتیلماغا کیمسه‌ده جرئت قالمادی بیر کره دوشونیلسین ادبیاتمزه نه قدر بویوک بیر تاثیر و نقدر عظیم بیر انقلاب وجوده گتورمش !! گله لم سیاسیات عالمنه ایتدیگی خدمته: معلومدر که فرانسز شاعرلریندن شاتوبر بیان فرانسز قومنک سلطنت خاندانندن اولان بوربون لار ایله ناپولیون بوناپارت آراسنداکی مقایسه دایر بر کتاب یازمشدر که بو کتاب بوربون خاندانندن اولان فرانسز قرالی اون سکرنجی لویی نک کندی اعتراف و اقرارنجه بیر اوردودان زیاده اونا خدمت ایتمشدر بنده ادعا ایدیرم که صابر افندی نک‌ده آناری بو بش ایلمک مدتده ایران مشروطه سنه همان نوع بیر اوردودان زیاده خدمت ایتمشدر ملاحظه بویوریلسون ایرانک ویرانلیغینک بویوک سبب لریندن

بیری اولان آتابك مشروطه چیلر طرفندن قورلوب دوباره محمد علی طرفندن
جلب اولندیقه دیدیکی شعر بودر:

(انجمن اهلنك قوچاق النخ) اتابك قتلندن سوکرا تازه حیات
غزته سنده محمد محمد زاده امضالی بر نفرک (سن دین اولدی بیزدین)
نقراتلی شعرینه جواب ویردی. بوقییل شعرلری چوقدرهم چنین تورکیاده
اون تموز انقلابندن سوکرا کرامت گوستروب ۳۱ مارت فاجعه سین
سکز آی مقدم) عثمانلیلارا آلدانمایک) شعر ایله خبر ویرمشدی.
خلاصه صابر افندینك حیاتده ، رهبرده ، دبستاندا ، ملا نصرالدینده ،
ارشادده ، گونشده ، صداده ، حقیقتده ، یکی حقیقتده ، معلوماتده
اولان بیر طاقیم پراکنده منظومه لرینی تدقیق ایتمگده دیمک اولار که
بو آنه جن مثلی هیچ گورولمه مش شعرلر دز بویله بر استعداد مالک
اولان شخص یالکز عوام الناس طرفندن طعنه لر و سوگوشلر ایشتمیور
اوز عیالیده اونا دشمن اولور نیجه که بو حائنی ملا نصرالدین مجموعه
سنک ۴ نجی ایلنك ۱۷ نجی نمره سنده اولان شعرینده یی زایدیر بو آراده بیر اوغلی
اولور آدین محمد سلیم قویور اوشاغنك محبتندن غیر ییره هجرت
ایتمگی باشارا ییلمیور اودر که یازیق صابر دها قوزقودان بو مستعار
آدین دا دگیشدیروب جور به جور، دین دیره کی، مرات ، فاضل ، آغلار
گوله گن ، ابونصر شیانی آدلاریله گیزلتمک ایستیورنه چاره که بوتدیر
ایله خلقت طعنه و تعرضندن خلاص اولایلمیور آخرده ایش بیر پاییه چاتیر
که کافر و بابی دبه قصابلار اونا قویروق ساتمیلار ناچار قالب قیر و قچیلیق
و صابون بشیرمکدن ال چکیر و اصول جدید اوزوه تعلیم و تدریس

قاعده سینی آز چوق اورگه نوب بر نفر معلم ایله شراکتا مکتب آچیر
 و بونک آدین (مکتب امید) قویور معلم لیکدن ده چورک پولی
 چیخمايور داها چاره سی کسیلوب ۱۹۱۰ منجی ایله باکویه گیدیر
 نشر معارف جمعیتناک بالا خاناده مکتبنده فارس و شریعت معلم ایگینه
 قبول اولنور باکوده یازدیغی شعرلر که ملانصرالدینک بشینجی ایله در
 محیطک تاثیریندن داهی یانه اثرلر درحیف افسوسلر اولسون که ۱۹۱۱
 نجی ایله ایول آیندا باکوده مریض اولور حکیم لر معاینه ایدوب
 خسته لگینی عظم کبد یعنی قارا جگرک ششمگی دیه تشخیص ایدیرلر
 اوز خسته لیگنی یولداشی ع . صحتنه بوشه لر ایله خیر ویریر ،

عارضی غم لر لندن یوره گیم شیشمیش ایدی

ظن ایدیردیم ایده جکدر اونا چاره جگریم

بخت منحوسمه باق بن بو تمناده ایکن

باشلادی ششمگه ایمدی یوزی قاره جگریم

مرضی گیتدی کجه شدت ایدیر داها باکودا قالا بیلده یوب شماخیه
 قایدیر و اولاردن تفلیسه معالجه ایچون گیدیر ملا نصرالدین ژورنالناک
 هیئت تحریریه سی مادی جهتدن چوق معاونت ایدیر سهده حیفا که
 معالجه سی فایده بخش اولمایوب بالاخره شماخییه قایدیر وداها مرضاک
 رحمتندن خلاص اولماقچون اولماک آرزو ایدوب بوشعری دیور:

ایسترم اولمگی من لیاک قاچور بندن اجل

گور نه بدبختم اجل دن ده گرک ناز چکم

آخر نفس لرینده بو رباعینی یازیر:

راهم بدهید رو به راه آمدهام
بر درگه حضرت اله آمدهام
بی تحفه بیامدم نه دستم خالی است
با دست پرازمه گناه آمدهام

ایولک ۱۲ سنده ۱۹۱۲ ده رحمت خدایه واصل اولور .

رحمت الله علیه

(ع . صحت)

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار!

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار
دشمنلره محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار

سس سالما یاتلار آییلار قوی هله یاتسون
یاتمشلاری راضی دگلم کیمسه اویاتسون
تک تک آییلان وارسهده حق دادیمه چاتسون
من سالم اولوم جمله جهان باتسهده باتسون
ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار
دشمنلره محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار

سالما یادیمه صحبت تاریخ جهانی

ایام سلفدن دیمه سوز برده فلانی

حال ایسه گتورمیل ایلیوم دولمانی نانی

مستقبلی گورمک نه گرتک عمردی فانی

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار

دشمنلره محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار

ع - صابر و دوستلاری محمد و هادی
بویوک ادبی افتخارلی گونده باکی ده
❀ یادگار ایچون گوتورولوب ❀

اولاد وطن قوی هله آواره دولانسون

چرکاب سفالتله الی باشی بولانسون

دول عورت ایسه سائله اولسون اوده یانسون

آنجق منیم آوازه شأنم اوچالانسون

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار

دشمنلره محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار

هر ملت ایذیر صفحه دنیاده ترقی

ایلر هره بیر منزل مأوده ترقی

یورغان دوشه گمده دوشه گریاده ترقی

بزده ایده ریک عالم رؤیاده ترقی

ملت نجه تاراج اولور اولسون نه ایشیم وار

دشمنلره محتاج اولور اولسون نه ایشیم وار

«***»

اولسون که سگما خالق ایذر لطف بر اولاد

اول گونکه سگما خالق ایده رلطف بر اولاد - اولسون یورگک شاد

تعین ایله جنداری که ایتسون اونه امداد - تا دگمییه همزاد

ساغدان سوله سولدان ساغه بوینینه هیکل - قوی جنی معطل

بیگ گونه طلسماته دوتوب ایله مقفل - گزذیر اونی ال ال

گر دگسه سووق سانجیلانوب اولساده بیمار - حکم ایت گله جندار

گوسترمه طیبیه او جگر گوشه کی زنهار - قویما اوله مردار

آغلارسا اوشاق دردینک آختارما دواسین - آنجق سوك آناسین
 قورخوزسون اوده دامدا باجا ایله چاغاسین - کسسونده صداسین
 اورگت اونا البته اوزک بر نیچه موهوم - محدود اوله معصوم
 بوسایهده عمر ایله یه دنیاده او مظلوم - هر حالتی مذموم
 تک تک دل آچانده آگا تعلیم ایله هذیان - هم اولما یسیمان
 بیلدیر اوگا بیگ درلو قباحترلی هر آن - آلسون اله عنوان
 اون یاشه یتنجه اوشاغک ایلمه غفلت - قاندیر نیچه بدعت
 تا اون بشه یتدو کجه تاپا ایشده مهارت - هم ایله یه عادت
 گوندرمه اونی مکتبه دنک ایلمه باشین - توکمه یوزه باشین
 هر بزلک ایله اولسا ایدر کسب معاشین - ساختار اوزی باشین
 راحت نیه لازم ایده دنیاده معیشت - قولدور چیلیق اورگت
 تا اینکه قمار اوینیا قتل ایله یه غارت - خوشدر بیله صنعت
 دنیانی سویوب ایله یه هر گون سن خرسند - ساغ اول بیله فرزند
 ایوده تاپیلور ایمدی دخی چای ، پلو ، قند - کیمدر سنه مانند
 ناگاه آنوب حبسه دوتارسه سنی وحشت - ویر حاکمه رشوت
 سات وار یوخگی آتوققاتا ویر نیچه خلعت - پوچ اول هله هله
 آخرده اولوب حسرت دیدار جمالی - قال کیسه سی خالی
 قالدقه اوغولسیز دخی تیز باشلا سوالی - آل وزر وبالی
 تاپ رزق حالالی ، آی باشی بالالی
 ارلماز اوخوماقدن؛ تاپماق بو حالالی

بيلم نه گورو بدر بيزيم اوغلان اوخوماقدان ؟
 بلم نه گورو بدر بيزيم اوغلان اوخوماقدان؟ - دنك اولدى قولانيم
 ژورنال غزته هرزه و هذيان اوخوماقدان - انچلدى اوشانيم
 عقلمن آ پاروب بسكه باخير گونده قرايه - يارب نه حماقت
 سوز ايتمز اثر چاره قالوب ايمدى دعايه - تدبير ايله عورت
 لعنت سگا عفرينه سنكدر بو جهالت - ايتدك نه خيانت
 سندن گورنو بدر بيزيم ايوده بيله بدعت - اى مائه حيلت
 دوستون چورگيم گوزلر گنگ آغ قراسين - اى همسر بدخواه !
 حاشا اوده باخماز آنا ايسته نلو بالاسين - كسسون سنى الله
 بو طفلى اوقودماقلغه ايتدك دنى ترغيب - هب ايلدك اغوا
 ايمدى ندى فكرك ايشمز اولدى بو تركيب - يوك چارهسى اصلا
 هيهايت كه تدبير اوله بو خانه خرابه - زابل اولوب عقلى
 درسه غزته مكتبه ژورنال ه كتابه - هابل اولوب عقلى
 يخذك ايويه اولاديمي ضايع - ايش كيچدى مجلدن
 من آكلامارام علم ندر يا كه صنايع - زازم بو عملارن
 ايستردم اوده من كيهى بر حرمتنه چاتسون - دنياده دولانسون
 تا قول گوجنه مالك اولوب شهرته چاتسون - آزاده دولانسون
 بر وقتى در ايمدى كه اولوب رستم دوران - بر آد قازيندى
 غارتلر ايدوب تاكه تايدى سر و سامان - برشیده قانيدى
 پوچ ايلدك عورت بو گوزل ساده جوانى - دل بيلمز اوغول وای؟
 رنگى سارالوب قاله يوب اصلا يارى جاني - بر گولمز اوغول وای؟

آخ ناخلف اوغلوم نه يامان مشقه دوشوبسن - اى كاش اوسانيدك
 قولدورلغه يوخ ؛ علمه طرف عشقه دوشوبسن - بو قبحى قانيدك
 اى نور دوچشمم او قوماقدان حذر ايله - صالح ولد اول گل ،
 آت مين هنر او گرش منيده بخته ور ايله - ايشده بلد اول گل
 بسدر او قودك آزقلا جانك تلف اولدى - بو كاردن ال چك
 يازماق او قوماق باشگا انگل كلف اولدى - اشعاردن ال چك
 مين علم او قويوب سوز بيله سك حره تيك اولماز - بودار جهانده
 سوز بحرينه گوهر اوله سك قيمتك اولماز - خاصه بوزمانده
 يوق يوق باقورام فكر گاسندن اوغول اولماز - جانك به جهنم
 مرت مرت او قوماقدان كشى برقانكه پول اولماز - مرتيلدا دمام

قىل علم فراهم ، اول غصه يه همدم

عمرک اولاجاق کم ، دشمن سگا عالم

قوجالقدن شكایت

افسوس قوجالديم آغاجم دوشدى اليمدن - صد حيف جوانلق
 ضعف ايلدى عاجز منى قالدیم عملیمدن - چكديم نه زيانلق
 سالدوقجه جوانلقده گيچن گونلری ياده - درديم اولور اون قات
 يارب يترم برده مى دنيا ده مراده ؟ - هيها ت و هيها ت
 ساققال آقاروب ييل بو كولوب دينمه فلانى ! اوقا تيم اولوب تلخ
 عورتده ياخور ساققالمه گونده حنانى - « ريشى كه به رنك الخ »
 ياد اولسون او گونلر كه مراديمجه گزرديم - سازنده اوروغنان
 بيك عاجز بى چاره لرك باشين ازرديم - سله و يوموروغنان

بو سایه ده هر لحظه ایدوب سعی تلاشی - ثروت قازانوردیم
 تحصیل ایلوب قول گوجنه امر معاشی - دولت قازانوردیم
 اعصار ایسه سست اولوب ایمدی قوجالقدان - بر دادرسیم یوخ
 گورمزمی سن احوالمی دوشدیم اوجالقدن - فریاد رسیم یوخ
 هیچ یرده سسیم یوخ - کسگین نفسیم یوخ
 فکریه ری جوانلق - باشقه هوسسیم یوخ

باکو فعله لرینه

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

~~~~~

اولماز بو که هر امره دخالت ایده فعله

دولت او اعلان یرده جسارت ایده فعله

آسوده نفس چکمگه حالت ایده فعله

یا اینکه حقوق اؤسته عداوت ایده فعله

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

~~~~~

فعله ! منه بر سویله نه دن حرمتک اولسون

آخر نه سبب سوز دیمگه قدرت اولسون:

ال چک بالا، دولتلیله خدمتک اولسون

آز چوخ سنه ویردیکلرینه منتک اولسون

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

دولتو اماندر! اوزکی سالما بالایه،

فعله سوزی حق اولسه ده باخما اوصدایه

یول ویرمه نفسی چکمهگه هر گز فقرایه،

اوز شانگی بوچ ایامه هر بی سر و پایه

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

آلدانما فقیرک اولماز عقل ذکاسی

چون یوخدر آنک سن کیبی پاکیزه لباسی

یوق ثروتی یوق دولتی یوق شالی عباسی

وار کهنه چوخاسی دخی برتکجه قباسی

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

ایسترسهک اگر اولماغه آسوده جهاندا

تا اولمیا سن نملره آسوده جهاندا

فعله یوزینه باخما بو بیهوده جهاندا

ارز فکر کی چاک اول دخی فرسوده جهاندا

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

گور ملتگك دردینی آختارمه دواسین ،

ال چكمه يتيمك باشینه، كسمه صداسین

زهار قویوب دهرده بر خیر بناسین ؛

یاد ایلمه شاد ایلمه ملت فقراسین

بو چرخ فلک ترسینه دوران ایدیر ایمدی

فعله ده اوزین داخل انسان ایدیر ایمدی

جهد ایله سن آنجاق نظر خلقده پاك اول

جهد ایله سن آنجاق نظر خلقده پاك اول - مخلوقی ایناندر

خاصیتك اود اولساده اطوارده خاك اول - صوك عالمی باندر.

خلقك نظرین جلب ایله قورشاعه قبايه - مجلوب عیون اول

هر حیاه و بیرلیکه گیر البته عبايه - ایمانه ستون اول

سعی ایله كه سفقال اوزانوب اوچ چرك اولسون - پاپاق اونه نسبت

قورشاقدا بلیرسن كه اون آرشین گرك اولسون - تفصیله نه حاجت

قویما یره تسمیحگی ال چكمه دعادن - اوراد اوخو دایم

مجالسده چكوب دوت اوزنی اول نجبدان - سوز سویله ملایم

ایشته گینوب مذهبی ایمانی بوروندك - پاك محترم اولدوق

ایندی نظر خلقده سن پاك گوروندك - اهل كرم اولدك

باشدان آياغا امن وامان اولدی وجودك - زهد ایله يتیشدك

نولماق دیلیبر دیسكه همان اولدی وجودك - مقصوده يتیشدك

وقت اولدیكه ایمدی ایده سات عالمی تالان - دوت قویما قاچانی

حكیم ایمدی سنگدر دخی چاك ایشلره سامان - ییق مشكل آچانی

دول عورته بیداد ایله ایتمه خیانت - خوف ایتمه اجلدن
 مکر ایسه اوزك قیل اوخو شیطانزده لعنت - شاد اول بو عملدن
 ال چکمه حیل دن ، تزویر و دغلدن
 ایمانی ده ویرسك ، ویرمه پولی الدن

تورک شاعر لرینک سر آمدی فضولی نك بعض غزل لرینه
 نظیره تمسخرانه

تحصیل علوم ایتمه که علم آفت جاندر - هم عقله زیاندر
 علم آفت جان اولدیغی مشهور جهاندر - معروف زماندر
 پند پدرانم ایشیت ای ساده جوانیم - یاقمه غمه جانیم
 خوش اولکسه کیم ویل دولانوب داغدا چوباندر - آسوده هماندر
 علم ایچره خطا اولدویغین اوندن بیلورم کیم - بیلسه نوله هر کیم
 علمه گزه نك کفری زبانلرده بیاندر - تکفیره نشاندر
 مکتب سگا خوش کلمه سین اول جای خطر نك - گیرمه آگا چالاک
 مکتب دیدیگك قید دل و بند زباندر - غارتگر جاندر
 چیرنیم نه در اول قلبی قرا حقه دلخون - اولمه آگا مفتون
 آغ گونلر کی ایتمه قرا الله اماندر - بورنك یماندر
 دفتر نه در اول هرزه لرك همدم رازی - جوفی دولی یازی
 شاعر لری نقال ایدوب آواره قویاندر - بومطلب عیاندر
 اول باشی کسيلمش قلمك دوتما بیلندن - خوف ایله دلندن
 آخرده چالار جانکی برافعی ایلاندر - افعی سه چالاندر

کاغذ سنه آغ گوسترور اوزسینه صافین - گوش ایلمه لاقین
 چوخ تیر قارالار قلمبی مربی سی یماندر - برخر داجا یان دور
 اول ظاهری سرخین یوزه گی قاره قاراندش - میرزالره یولدش
 قلبگده خفی سرگی بیلدو گجه یازاندر - عیار زماندر
 دیرلر اوقومش لر اوقوماق یاخشی در اما - وار بونده معما
 یاخشی نظر ایتدیگجه سرانجامی یاماندر - هر آتدمی قاندر
 لاغلاغی ، اماندر ، قز دیر مالی ، یادن دور ، سرتیخ ! موزالان دور
 هوپ هوپ دله دوشدی ، ایش مشکله دوشدی
 چونکه بیله دوشدی ، ایمدی بالاباندر
 آه ایله دیگیم نشئه قلیانک ایچوندر

آه ایله دیگیم نشئه قلیانک ایچوندر
 قان آغلا دیغم قهوه فنجانک ایچوندر
 وعظ ایله دیگیم هدیه و احساندن آنجق
 عمدہ غرضیم کیسه و همیانک ایچوندر
 سرگشته لگم خرمنی بوغدالر اوچندان
 آشفته لگیم ثروت سامانک ایچوندر
 فرش ایله دیگیم سینه می هر گون قدمگده
 کسگین طمعیم سفره دکى نازک ایچوندر
 بیدار تنیم کوفتسه و یوزیاس المدن
 خونین جگریم دولما بادمجانک ایچوندر

آغزیم دولوسسی نعمت فردوس دیدکدن
 بوشقابده قراگوزلی فسینجانک ایچوندر
 وصف ایلدیگیم ذوقله انیسار بهشتی
 کوثر مزه‌لی شربت ریحانک ایچوندر
 گوردیم که پلو بشمه‌ده در آجلغه دوزدیم
 ییلدیم بو تدارک شب احسانک ایچوندر
 آخ برجه گوردیم سنی‌ای سووگلی وارث
 میلیم سنله دست زر افشانک ایچوندر
 منعم‌لره جان ویر گوگل اویمه فقرایه
 سینهمده سنی بسله‌دیگیم آنک ایچوندر
 آهک شررتی ایلمه‌ز اثر برکسه هوپ هوپ
 بو اود سنک آنجق آلسال جاناتا ایچوندر
 یان دنمه سن الله، قان دنمه سن الله
 حق سوبله‌مش اولساک، دان دنمه سن الله

حیات غزته سنک ۴ مچجی ایلنده (کوپ کوپ) امضالی

« قوی مکتبه تحصیل علوم ایلسون اوغلك »

« داش اولسه‌ده قلبی اونی موم ایلسون اوغلك »

نقرات لی شعره نظیره تمسخرانه :

بو طفل که نور بصر و شیرۀ جاندر
 تاب و تن و آرام دل و روح رواندر

بیک زحمتله بسله دگک تازه جواندر
 گوندرمه بونی مکتبه رحم ایله اماندر
 قوی کوچهده ناز ایله خرم ایلسون اوغلك
 اوز خوشلادیغی امره قیام ایلسون اوغلك
 بو بلبل شوریده که پاکیزه نفس در
 آلوده غم ایتمه که به هوس در
 بونجه که گیدوب مکتبه بیلدیگلری بسدر
 مکتب در آدی لیک حقیقت ده قفس در
 قویما او داغلاشده مقام ایلسون اوغلك
 صبحین بیله ویرانده شام ایلسون اوغلك
 مکتبه گیدوب درس اوخویانلاری گوریرسک
 نطقی چکلن تازه جوانلاری گوریرسک
 قطعاً قورویوب جسمده قانلاری گوریرسک
 عارفسک اوزوک باخشی سانلاری گوریرسک
 قیما که گیدوب فکرینی خام ایلسون اوغلك
 عمرین غم عالمیله تمام ایلسون اوغلك
 باور ایدهمم علمدن اولسون فرح عائد
 علم آرتق اولورسه هم اولور غم متزاید
 ایسترسک اوغلك ایده کسب فواید
 هم ثروتی زاید اوله هم مکتی زاید
 ترغیب ایله تا کسب حرام ایله سون اوغلك
 برآد چیتاروب شهرت تام ایله سون اوغلك

بی چاره کشی قانمغه باشین هله کییی در
آخر منه بر سویله گوریم علم نه شییی در
بلمك نه گرك كیم کیم بوالقدر بوده بی در؟

(هوز) صگرا (حطی) بونه هی در اونه حی در
قوی پول قازانوب صدری مقام ایله سون اوغلك
بك خاطر ایله دخل کلام ایله سون اوغلك
گوپ گوپ کییی بی فایده، اهل قلم اولما

اول باشی قاپازلی ولی بی درد و غم اولما
قزیرمالی اول تشنه لب و دیده نم اولما

موللا موزالانلاره اویوش محترم اولما
قوی هوپ هوپ اولوب شهرت تام ایله سون اوغلك
کسین براقوب شعره دوام ایله سون اوغلك

ترپنمه اماندر بالا غفلتدن آییلما

ترپنمه اماندر بالا غفلتدن آییلما

آچما گوزیگی خواب جهالتدن آییلما

لای لای بالا لای لای یات قال دالا لای لای

آلدانمه آیقلقده فراغت اولا هییات

غفلتده کیچنلر کییی لذت اوله هییات

بیدار اولانك باشی سلامت اولا هییات

آت باشگی یات بستر راحتدن آییلما

لای لای بالا لای لای یات قال الا لای لای

آچمنه ك: گوزیگی آرنج مشتمه آگوره جگسك

ملتده غم؛ امتده كدورت گوره جگسك

قیدتیجه نظر ملتته حیرت گوزه جگسك

چك باشكه یورغایگی نكبستین آیلمما

لای لای بالا لای لای یات قال دالا لای لای

بر لحظه آیلدكسه قوتار جانگی یوخلا

آت ترباگیگی چكند بابا قلیانگی یوخلا

ایجنسه ساغك ویریره سول یانگی یوخلا

ایلرجه شعار ایتدیگك عادتدن آیلمما

لای لای بالا لای لای یات قال دالا لای لای

گوز نوریدر او یقوآنی دور ایتمه گوزكدن

یول ورمه مبادا چیخا بر لحظه سوزگدن

اما ایله برک یوخلا که حتی گیت اوزگدن

آفاقی دوتان شور و قیامتدن آیلمما

لای لای بالا لای لای یات قال دالا لای لای

قاچ آت باسدی

قاچ اوغلان! قاچ! آت باسدی؟ ملت گلیر!

اوتوشدن چیقان بر جماعت گلیر

ایدوب جمله اقوامه سبقت گلیر!

ویروب هر گسه درس بیبرت گلیر

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

چکیل! یول ویر! آت باغری چاتلا تمشیق

ووروب یخمشیق، دوتمشیق؛ آتمیشیق

چاپوب قاومیشیق، قان تره باتمشیق

یغوب ملتی بریره قاتمشیق:

مساوات، عدالت، اخوت گلیر

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر

نیجه عصر در، ایمدی بسالا هتمام

قویوب نام ملیته احترام

قوچاق! اللشوب چار پیشوب صبح و شام

خصوصا بسو صو ککی بیش ایلده تمام

ایدوب عالمه بخش حیرت گلیر!

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

نه در؟! یوخسه طننگجه ایتدیم خطا؟

سوس! ایتم! خطا سویله مم نابجا!

مزاج ایتمش اولدیم صانیرسک بسا؟

دوداق آلتی گولمک نه در یا؟

سنه بلکه بونلر ظرافت گلیر!

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر

بو یور قیل ده دنیایه عطف نظر!

مسلمان کیمی کیم اولوب بختور

بو ایران ، او تورکیه ، هپ بی خطر!...

آت ، باشلا ! (فاس)دن (خطا)یه قدر

باقیلدیقهجه ، قلبه مسرت گلیر

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر

او (آلبانیا) ده (آرناوت) غیرتی!

بو (قزوبین) ده کی مرتجع هیئی!

(کرید) ده مسلمانلرک حالتی!

(بخارا) ده مذهب چیلر صحبتی!

(یمن) دن ده روایت گلیر!

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

بو روسیه نك اهل ایمان لری

که یعنی بو سمتک مسلمان لری

او- (یکشنبه ، جمعه) : بودکانلری!

او (دوم) ماجراسی ، بو وجدانلری!

هله اعتراضه نه حاجت گلیر!

قاج! اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

بو قافقاز ، بوده - قافقاز عارفلی!

بوده - اهل نازه تعارفلی!

بو ملت یولنده مصارف لاری !

بوده - شانلی ، شانلی معارفاری !

بولردن دخی بویله خدمت گلیر !

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

اولوب ، ایتمیرک ده هله افتخار

دی! نقصانمز هانکی در زینهار؟

بو - سیرت ؛ بو - صورت ، بو - غیرت ، بو - عار . . .

بزه یاننه نسبتله تهمت گلیر؟

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

هپ افرادمزده بر عزم و ثبات

بو عزم و ثبات ایله بولدیق نجات

بو گون جمله مز بکله رز بر حیات

بر احوال ، بر فکر ، بر التفات !

بو افکاره قارشو نه دقت گلیر؟

قاج اوغلان! قاج! آت باسدی! ملت گلیر!

هانلی بزده یاهو! نفاق و تضاد؟

هانلی بزده همد یمنزله عناد؟

بو-الفت ، بو- رأفت ، بوده اتحاد !!

نایشته ! بو، مجلس ، بوده انعقاد!

نه مایینه نفرت ، نه لعنت گلیر!

نه بهتان ، نه هدیان ، نه غیبت گلیر!

نه جیب، نه جیمشدان؛ نه رشوت گلیر!

قاج اوغلان قاج! آت باسدی املت گلیر؟

«☆☆☆☆»

حیات غزته سنک باغلانماسینا گوره

☆☆☆☆

علم آیینئه صورت حال ایدی نه دن بس؟

اجسامده ارواحه مثال ایدی نه دن بس؟

علم ایله وطن نیاک مال ایدی نه دن بس؟

تحصیل ادب کسب کمال ایدی نه دن بس؟

ملت امناسی بو گوزل رتبه نی دانندی

افسوس حیات ایسه ممت اولدی قاپانندی

☆☆☆☆

علم ایدی اگر بخش ایدن انسانه شرافت؟

ملت نه سبب دن اوگا گوسترمدی رغبت

اسلام علومنده گمر اولسیدی ایباقت

روسی اوقومش لر به نه چون ایتدیله نفرت

بو نفرتی هر گونده گوروب آخر اوتانندی

افسوس حیات ایسه ممت اولدی قاپانندی

☆☆☆☆

می نشئه سنی ذوق بیلر جام نه بیلسون

روح آگلادیغی لذتی اجرام نه بیلسون

استادك ايشين ايشله دگين خام نه بيلسون

علمك هنرك قيمتين اسلام نه بيلسون

گيدسون قاباغه قونشى لر اسلام دياندى

افسوس حيات ايسه سمات اولدى قاپاندى

قوى قونشير آلسون هله بيك درلو فوايد

قوى قونشيرلر ايتسون هله تزويد جرايد

سن سويله غزتدن نه اولور بزلره عايد

آنچق ايکيني برايله قويمه اوله زايد

اسلامده بيلمك اوخوماق چونکه زياندى

افسوس حيات ايسه سمات اولدى قاپاندى

اغيارلر ايمدى سگا فايق مى دکل يا ؟

ابدال هم ملته لايق مى دکل يا !

آنچق عملك قطع علايق مى دکل يا ؟

چون قطع علايق اودى هر گوشه ده ياندى

افسوس حيات ايسه سمات اولدى قاپاندى

گوبنان عمل آشماز ايشه غيرت گرک اولسون

ملت دوگينين آچمغه همت گرک اولسون

بيک علم ديمگدنسه حميت گرک اولسون

سوزدن نه بيتر ايشده حقيقت گرک اولسون

حقیزلکی هر گونده گوروب آخر اوتانندی
افسوس حیات ایسه ممات اولدی قاپانندی

آغریتما عبث باشنی میل ایتمه علومه
یوق وقع قویان علمه کمالاته رسومه

هر کس جیبینی گودمه ده در باخسهک عمومه

خرج ایتمسه ایدهر دولما بادمچانه لجومه

هوپ هوپ ! یمگه ایچمگه بو قوم یارانندی

افسوس حیات ایسه ممات اولدی قاپانندی

«(بیرینجی)»

نچون مکتبه رغبتنه اولمایور

نچون مکتبه رغبتنه اولمایور ؟

- جیمیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور !

ینه هر غزتچی بهره لدير گوزین

یازیر هی : غازیتلرده مکتب سوزین

سوزک قوی دییوم بر کره لاپ دوزین

بو ایشدن ینه بیر قازانج اولمایور

- جیمیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور !

اوقور بونده هر کس ، قانارحقنی قانان مطلق عالی سانار حقینی

آخوند ایسه حیلانک دانا حقیقی . بونگچون یتیم رغبتیم اولمایور

- جتیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور -

بنه خیرسنیز اولدیقیمچون بوکار او نه باغلارام کفر آدین زینهار
جماعتده دویمش بونی آشکار بو ایشدن بنه برقازانج اولمایور

- جیمیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور !

و برده بو مکتب ای لر بالعموم او قورلر کمالنجه عالی علوم
ایدیرلر بزه سوگره یکسر هجوم بونگچون او نه رغبتیم اولمایور

- جیمیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور !

اگر مکتب امرینده بالانتخاب بنه تاپشیریلسه عموما حساب
بن اولوقت حاشا ایده رم اجتناب فقط ایمدیک برقازانج اولمایور

- جیمیم دولمایور ، دولمایور ، دولمایور !

آخ! آخ! آی کیچن گونلریم! وای هر ایودن گلیردی نچه پای بنه
پلاو، حالوا، بال، یاغ، شکر چای بنه نه چاره که ایمدی بولار اولمایور

قارین دولمایور ، دولمایور ؛ دولمایور !

چتین در بزیمچون بوتون مسئله بر ایلده اوچ احسانده کیچمیراله
بیله قالسه ایش راضی اوللوق هله بوده اولمایور. اولمایور، اولمایور

قارین دولمایور ؛ دولمایور ، دولمایور

یغنی جاقلر ایمدی سوز ایله اوئیر
بش، اوچ کلمه سوز سویله نیر ایش بتیر
فقط شأنمز گون بگونندن ایتیر
بزه احترام اولمایور، اولمایور!

قارین دولمایور، دولمایور، دولمایور

بر کل

واعظ که چیتار منبره تیز پوفله ر اودی
تکفیره قویار کیمک که عشق ایسه (مود)ی
وارد در دییه سگ بو خازن نیرانک
آغزنده (ایتسترتی) کافر (زاوود)ی

اما ملت؟!!

بزه بزه

مولدایی گورک نه اقدام ایتدی؟! اما ملت!!!
آز زمانده نه سرانجام ایتدی؟! اما ملت!!!
اوز گوجین هر قومه الهام ایتدی؟! اما ملت!!!
وارلغین مردانه اعلام ایتدی؟! اما ملت!!!
مولدایی گورک نه اقدام ایتدی؟! اما ملت!!!

باسدی، کچدی اهل ایران قانلادی هر ملتی
بیلدی قدرین آلدی حقین قاوزادی ملیتی
آلدیغی مشروطه نی پارلاتدی پارلاق غیرتی

احسن الله همت تام ایتدی !!! اما ملت ا . . .
مولدایی گورك نه اقدام ایتدی؟! اما ملت ا . . .

عقل حیراندر که سایشون بر بر احرارک ایشین
قانماق اولمور ، آگلامق اولمور سپهدارک ایشین
یفرمک یا باقرک ، یا اینکه ستارک ایشین
مرحبالر ! . . . و نه انجام ایتدی؟! اما ملت ا . . .
مولدایی گورك نه اقدام ایتدی!! اما ملت ا

ایلسون ستار و باقر باشقه بر ایما نچون
یا حکومت ایلسون اصرار ایله دعوا نچون
فاقرام القصه سردار بهادر یا نچون
باقری تسلیم صمصام ایتدی!! اما ملت ا
مولدایی گورك نه اقدام ایتدی!! اما ملت ا

گیت داها اول آرخائین یات ایلمه سرسم کشی!
پارلادی میدانه چیقدی ملت ایتمه غم کشی!
قوی بزى تقدیر ایدر بده سویله سون عالم کشی!
اکتساب عزت نام ایندی اما ملت!
مولدایی گوردک نه اقدام ایتدی!! اما ملت ا

آی جان ، آی جان !

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان، آی جان!
خلقك جانى قوتاردی تهمتدن آی جان، آی جان!

قیل یایما یوردی اصلا ظالملرک گوزیندن

رسوای ایدک جهانده ملعونلرک سوزیندن

آخ! آخ! نه یاخشی اولدی ایش دوشدی اوز اوزیندن

اللشمه مش قوتاردیق زحمتدن آی جان آی جان

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان ، آی جان

باد صبا آپار ویر ملا قوامه مژده

یازسون دی : لنگرانده ملا سلامه مژده

سویله اوده یتیر سوقی جمله عوامه مژده

منبرده رقصه گلسون بهجتدن آی جان : آی جان

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان ، آی جان

عرض ایت بشاشت ایله قافقایده کی وجوده

ژورنال غازیت قاپاندی دورما یقیل سجوده

هر نه بیلیرسک ایله غیبتده ، روبروده

یازمازدخی یازانلار بدعتدن آی جان ، آی جان

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان ، آی جان

گیت قیبه یه سلام ایت ملا حاجی بابایه

سویله دوتولدی جمله ژورنال، غازیت و بابیه

مؤمن هریدلر ایله دور قوش صدا صدایه

امتلك یقیلسون هر کتدن آی جان، آی جان

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان : آی جان

﴿﴾

یاندی غازیت یازانلار فرصت دخی سزك در

قارشوده وار اوروجللق صحبت دخی سزك در

مسجده منبر اوزره لعنت دخی سزك در

آیریلمايون اولونجه لعنتدن آی جان ، آی جان

دوشدی بوتون غازیتلر قیمتدن آی جان ، آی جان

﴿﴾

باکو پهلوان لرنه

گوگلم بولانور کوچه ده جولانیگی گورجك

نطقیم طوتیلور هرزه و هذیانگی گورجك

جانم اوزولور الده کی قلخانگا باخجاق

قلیم آلشور بیلده کی پاترانگی گورجك

باخدوقجه ریولویر گا اندام اولور سنت

باغیریم یاریلور خنجر برانگی گورجك

تفریق ایدهم مستمی؟ هشیارمی سک سن

مستانه روش روی پریشانگی گورجك

دوشدك لوطى لق مشقنه اسلامه اويوشما
 اولدور نرده اولسه مسلمانگى گورجك
 قوى بوركگى كج قاشيگك اوستنده فرلدا
 كندك كى بر لوطى ميدانگى گورجك
 مست اول گيجه گوندوز نه بلوم يات نره لرده
 يوم گوزلريگى خانه ويرانگى گورجك
 امردلر ايله كيفگى چك باغده چمنده
 بر باقماده اطفال جگر قانسگى گورجك
 كه اسقورا خود چكمه گه گى لاقورونى
 ويلن گيجه گوندوزده خرامانگى گورجك
 واريو خوگى صرف ايله باريشناله آنجق
 سوك همسر مظلومه نالانگى گورجك
 گول گول كه جوانسك ، عياش جهانسك
 سر خوش لره جان سك
 وقتى كه قوجالدك - ريشى دوشه صالدك
 پيس گونلره قالدك - اونده بيله جكسك

عادتمز داش ايدى دعوا گونى

عادتمز داش ايدى دعوا گونى	توللاريديق الده سپان قزها قز
هر كسه دگسیدی ايدردی همان	بر نيچه گون آه و فغان اوفها اوف
مرهم اولوردى ساغالوردى يارا	الده قالوردى گنه جان ساپاساق

ناگه اولور گولله فشان پارتا پارت
 بر نیچه نو رسته جوان لای بالای
 سیر فلک دور زمان ایل به ایل
 الله امان بو نه یمان قرهاقر
 وحشی اولوب اهل جهان سر به سر
 گو گلم اولور دوپ دولی قان قاتبقات
 قالماز او ماواده امان هیچ هیچ
 تا ایده لر پیر جوان صلح صلح

ایمدی ریو ولویردی دونیم باشگا
 اوند اگورورسک یخیلوب یان بایان
 تف بیله دورانه که بدتر اولور
 ملت اسلام قریر بر برین
 قارداش باخ قارداشنی اولدیرور
 ملتی گوردی گجه بیله هرج و مرج
 بویله گیده رسه باکو الدن گیده
 بارخدا یا اوزک اصلاح قیل

کوپه گیرن قاری نک قیز لره نصیحتی

قاری نه نه وک سوزلرینی سانما چرن در - جانیم گوزیم آی قیز
 هر کلمه سی مین لعل یمن در عدن در - آگله سوزیم آی قیز
 چوخ عمر ایلیوب خووخده هنر ایتمشم اثبات - بو دار جهانده
 مین حیلله لری قاتلامشام ، سینه مه قات قات - بوخیلی زمانده
 مین ایل سگا نقلین ایله سه م مکر نسانی - قورتارماز آزالماز
 دولدیر سام اگر مکرله اطراف جهانی - بو بوش یری قالماز
 جادوده الیمدن با جاروب جنده قوتارماز - افسونمه با . . با . .
 من ایله دیگم فکری شیاطین ده با جارماز - والله و بالله
 خوش طالعمشسک که بوگون فیض حضوریم - اولدی سگا قسمت
 قان سوزلریمی ایمدی سن ای گوزده گی نوریم - قویما گیچه فرصت
 اول بو قدر بیل که وفادار از اولماز - عاقل اولور اولسون
 بر ار که وفادار اولا عالمده تاپولماز - جاهل اولور اولسون

زنها وفا ایتمه طلب ار دیدیگگدن - سر وقت اول اماندر
 آسوده خیال اولمه بو شوهر دیدیگگدن - اوچ دوردین آلابدر
 قرق ایل ایده سگ بر کشی امرینده اطاعت - منظورده بیلمز
 وقتیکه قوجالدک آلاجق باشقه بر عورت - باخما سگاکولمز
 ار درد غمین چکمه سن اوز حالگه آغلا - جانی به جهنم
 سررشته بدبیرتگی خلوتجه یوماغلا - قیل گوگلگی خرم
 تا اینکه آیقدر حذر ایت ار دیدیگگدن - ار ظلمی یاماندر
 چون یوخلادی ال قات جنبه زر دیدیگگدن - اوز رنگگی یاندر
 فرصت که اولور رنگگی اور هر گیجه مخفی - فراهلق اوگرش
 تا بیلمیه شیطانده گوتوردک نیجه مخفی - عیارهلق اوگرش
 چون صبح چاین ایچدی کیشی چیخدی کناره - بی درد وغم اولدک
 آچیلدی باشک ایمدی قیل اوز دردگ چاره - بانو حرم اولدوک
 ویرخان صنمات، یاغ دوگی، بال، چی، شکر آلسون - گل قندوار ایوده
 آرتق نه قالورسه اونادا خوشگبر آلسون - هر چند وار ایوده
 گوندر اوشاغی شاه باجونی ایله خبردار - گلسون هله هلبت
 گلدیگده گتورسون نیچه عورتلری زنهار - قور مجلس عشرت
 میندیر اوجاغا قازقانی قاینات ساماواری - چال نایی قوالی
 مهمانلره حاضر ایله مین درلو نهاری - ویر کولچه قوقالی
 هم قیمانی باللی، ار فعله لک ایتسون، هرگون ایشه گیتسون
 اولما آگا همغم، جانی به جهنم، سن چکمه ملالی
 قور مجلس عالی، پوزما بو جلالی، آی باشی بلالی

اوشاقلاره

ای ملتک امید دل و جاننی اوشاقلار !

والدترینک سووگلی جاننی اوشاقلار !

مادرلریگن ایتدی سیزه مهر و محبت

آغوش شفقتده سیزی بسلهدی راحت

والدلریگن خرجگری ایتدی کفالت

المنة لله سزه یار اولدی سعادت

اولدگز هره گز بر ایوک اوغلاننی اوشاقلار !

آسوده گزک ایمدی بو دنیانی اوشاقلار !

سیز سر و کیبی سرکش اولوب بویله بوی آتدیگن

ایللك بچه تک بانلیاراق خلقی اویاتدگز

شاد اولدی پدر و مادر گز بو بوبا جاتدگز

بسدن سزه گهواره ناز ایچره که یاتدگز

ایمدی براقک بالشی یورغاننی اوشاقلار !

هم ترک ایله یك خانه ویرانی اوشاقلار !

وقت اولدی چخبوب کوچهده جولان ایده سگن سز

هرجایی گزوب هر یری سیران ایده سگن سز

جنک وجدل و غارت و تالان ایده سگن سز

هرجلده گیروب عالمی ویران ایده سگن سز

گونه آتاسگز بیر نیچه پاترانی اوشاقلار
تا اوگره نه سگز شیوه دغوانی اوشاقلار

☆☆☆

وقت اولدی هوس ایتمیه سگز مکتبه درسه
تعلیم آلاسگز هر نه که عالمده بیترسه!
خیری براقوب اخذ ایده سگز هر نه ضررسه
مایل اوله سگز هر ایشه کیم فتنه سه شرسه
عادت قیلاسگز هرزه و هذیبانی اوشاقلار!

سز نیلیه سگز مکتبی مالانی اوشاقلار!

☆☆☆

وقت اولدی وروب یخماغه مشتاق اولاسگز سز
ایوده گـرک اولجه ده قوچجاق اولاسگز سز
هم والده هم والدهیه عاق اولاسگز سز
دینجامیه لر تا نه قدر ساق اولاسگز سز
هرگون دوگه سگز مادر نالانی اوشاقلار!

تا اوف دیمگه قالمیه امکانی اوشاقلار!

☆☆☆☆

هر ایسته دیگک اولماسه حاصل پدر کدن
اور، یخ، جالا تا قورخویه دوشسون ضرر کدن
سوک آغزینه جرئتله چکنمه هنر کدن
بیچاره خلاص اولماق ایچون شوروشر کدن

چيخسون جاني ساتسون قابي قازقاني اوشاقلار

نيله ر دخي اول ثروت و ساماني اوشاقلار

بسدرد كه اوغول صاحبي دوشگين پدراولدي

خير اولدي عجب عاقبتي بخته ور اولدي

گوز نوري حساب ايله ديگي دردرس اولدي

زحمتله امك ويرديگي جمله هدر اولدي

نه نولمه دي تاكيم قوتارا جاني اوشاقلار

نه تايمادي اوز دردينه درمانني اوشاقلار

«***»

مشروطه چيلرك ميچورا حاجي ميرزا حسن امام

جمعه ني اخراج بلد ايتديكلرينده امام جمعه نك

زبان حالي :

من بلمز ايديم بخته بو نكبت اولورمش

عزت دونوب آخر بييله بر ذلت اولورمش

چرخك عجب سيري ده مين بابت اولورمش

ملت آيلوب طالب حریت اولورمش

ملتده ده ياهو بييله بر غيرت اولورمش

يا القوز نه ديوم گيتدي منيم ملت المدين

توپراق باشمه چيخدي بتون عزت المدين

تبريزده گسر اولمش ايديم جمعه امامي

گزلين كه دگل ياخشي بيلور مطلبي هامی

پول ایله ساتین آلمش ایدیم من بو مقامی

اویدیرمش ایدیم کندیمه بالجمله عوامی

عبد ایتمشیدیم شهرده هر پخته نی خامی

خودمن نه بیلوم صبح دونوب شام اولاجقمش

ایرانده ده حریت اسلام اولاجقمش

تدریجله سالمشدیم اله بونجه دهاتسی

برپارچه چورک نوکری ایتمشدیم ایلاتی

آترمش ایدیم مزرعه نی ایلخینی آتی

رنجبر ایله مشدیم اوزیمه چوللی نی تساتی

در کار ایدی خیرمه عمومک حرکاتی

بردن بره گیتدی هامی کروففریم ای وای

چخدی بوشه ثروت قازانان اللریم ای وای

تبریزده راحت بیوب آسوده دویاردیم

مؤمنلری هر تهفته اولسیدی قویاردیم

هر آخماقی خامی قوزی جلدنده سویاردیم

حق سوزدییه نك جانین آلوب چشمین اویاردیم

نیلردیم ایده ردیم نیجه رنگ اولسه بویاردیم

صد حیف گوزل حکم شریعت تلف اولدی

قانون اساسی ده برانگل کلف اولدی

بیلیمه آریلار منزله کم چوپ اوزانندی

ایللرجه تغافلده یاتان خلقی اویانندی

فتنه آغاجین اکدی حکومت یاسه باتندی

من هرچه چالشدیم که کسه قول بوداغ آتدی

اهلی غرض اوز ایسته دیگی مطلبه چاتدی

احکام شریعت دخی بر کار گوره رمی

بوندان سورا بر بوعدانی انبار گوره رمی

❦❦❦❦❦

لال اولسه نولور میرزا جوادک دیلی ای کاش

تا آغرین آچوب ایله دی هر گیزی سوزی فاش

بر یانده یغوب میرزا حسین باشنه یولدش

جغ مغ ایدوب آخر باشیمه سالدیلاز برداش

تبریز ده تا اولدی بر انگیخته پرخاش

ایمدی حسب خواهش اهل حسد اولدیم

بر دادرسم اولمادی خارج بلد اولدیم

❦❦❦❦❦

دیوانه ایدو بدر منی تبریز خیالی

مجلسده تواضع ده کی نیم خیز خیالی

مطبخ ایی سفره غمی دهلیز خیالی

صدری دو گینک بوی فرح ییز خیالی

قند آبله پرکاسه لبریز خیالی

برده او گوزل گونلری یارب گوره رم ؟

بو خام خیالی ایدوب آخیر اولهرم من

یارب نوله برده ایدمه اول شهیری زیارت

نازیله خرامه گلهم آرقامده جماعت

گوردیگده منی یول ویره بو اهل ولایت

تعظیم ایده باش یندیره قول باغلیه ملت

بر کیمسده بر سوز دیمگه اولمیه جرئت

اعیانلری دیندیرسم ایده فخر و میاهات

هیپات و هیپات و هیپات و هیپات

گیت یات و گیت یات و گیت یات و گیت یات

((«»))

هر نه ویرسون ویر

هر نه ویرسهك ویر ، مبادا ویرمه بر درهم ذکات

قوی آجندن اولسه اولسون ، بینوا کندلی و تات

هر نه دوز ویرسهك ویر ، اما بورجگی ویرمه تمام

هر نه آلسهك آل عزیزم ! آلما کاسب دن سلام

هر نه ایتسهك ایت ؛ ولکن ایتمه میدان اجتناب

هر نه دوتسهك دوت ، ولیکن دوتمه بر کارصواب

هر نه چکسهك چک ؛ ولی چکمه خجالت قبحدن

هاردا یاتسهك یات ، آییلمه دورمه هر گز صبحدن

هرین گلسه گل ، اما گلمه درسه مکتبه

هر کسه اویرهك اووی ، اما اویمه دینه مذهبه

هر نه چكهك، چك، برادر چكمه دوز ميزانگي
 چكمه سهك ملت غمين، چكمه چك اوزقاليانگي
 باخماسهك ايتامه باخما، باخما باخاعتلره
 گلمه سهك ايمانه گلمه، گلمه گل لعنتلره
 اولماسهك برخيره باعث، اولمه اول باعث شره
 ايتمه سهك امداد ايتمه ايت ستم عاجزلره
 «(ﷻﷻﷻ)»

«(بحر طويل)»

اوزون دريا

الامان سرکش اولوب گونده بر احواله دوشن دور
 قضانك بو دل آزار جفاكار مخالف عمليندن كه ياقوب عالمي
 ناره قويوب آواره خصوصا من بيچاره كه همواره يانوب
 ني كمى اودلازه بيله جوش و خروش ايليورم سانكه سماواره
 دونن قلمه بيك لرجه شراره اولوب اشك تريم جاري اولور
 كاسه چشم مدن امان بار خدايا بو نه سوزش كه دوشوب
 جسم نزاره دل زاره كييم ايدر درديمه چاره كه گلوب عرصه يه تازه
 اوقومش بر نچه پاره عرفا و ادبالر كه قويوب بدعته عام آدنى
 ترغيب و تحريص ايليور لر بزي اول امر شنيعه گنه بونلر نه
 ديسه عيب ايلمز چونكه گيدوب علم اوقويوب قورصى تمام
 ايليور آزچوخ نه اولسه كسب مراتبده ايدوب لر آكشى تنگه

گتوردی منی واللہی بو ناققال شعرالر ہدرہ رندن پدردندن
نہ بلم بویما درندن نچہ سرسم دانشیرلر نہ ایش اولسہ قاریشیرلر
نچہ عیب آختاریشیرلر نچہ گوریولدن آزیرلر نہ گورورلر سہ
یازیرلر نچہ حرمتلو « غریب » اولسہدہ فوراً تانشیرلر قولاغم
باتدی نہ چوخ چوخ دانشیرلر بو نہ مکتب نہ مکاتب نہ
مراتب بزہ بونلر نہ مناسب عجبا جدلہ امدادمزک ارثی
اولوب بز لره میراث حقیقی قالان عادات علاماتلہ اعمالمزی
حالمزی جملہ بو افعالمزی شعرلہ تغیر و تبدیل ایلمک فکر
شینعمندہ اولوب بز لری ہر بدعتہ اغفال لہ ایصال ایلیورلر کہ
آپار اوغلوگی ویر اوشقولاماسنہ اگلش بالاوک یاسنہ باخ
برجہ سن اللہ بولارک ویردیکی فتواسنہ یعنی اوزالو گلہ ایلہ
اولادگی بر روس صد افسوس کہ بر پک و پاکیزہ مسلمان
بالاسی خارجی اولادی کیسی شانقا قویوب ایشتوت میشتوت
اوقویوب آخری بر دوقتور اولوب ملت اسلمدہ دردہ دوشنہ
آپتیقانک نصفی چاخر نصفی سو اجزالرینی چہارہ بیلوب
مؤمن دیندارک ایده قارننی مردار و حال آنکہ گوزی سرمہ لی
ساققالی حنالی الی تسیحلو اللہ قولی بیغمبر مز امتی گو گلندہ
ترحم کوک آتوب ریشہ سالان بر کسہ اصلا ابدہ برجہ خیانت
ایلمک بلمیوب عمر ندہ خریدایلہ فروشی دوز اولوب مشک
عوضی مشتری بہر ویرمن اول حضرت حاج الحرمینک گوزل
عطار دکانندہ کہ ہز گزردہ سچان ہندہ ورنندن اتوشوب فضلہ

سالا بلمه دیگی آغزی قاپاقسز قوطیلرده که اون ایلدن بری
 ساخلانمق له عطریده بایریده آرتماقده اولوب نساخوشی
 هر درد مرضدن قوتاروب غصه دن آزاد ایلین ریشه ختمی
 گل بالونه سنارمکی یا حب سلاطین زگرک بهمین بیج ایله
 هلیله و بلبله قالا ای وای آلان اولمیه ازوای گیده قیش گله
 هم های اوته ایل دولانا آی ساتا بلمیه مومیای ایش اولدی
 بوده های های !

ایله بیلیردیم که دخی صبح اولوب

ایله بیلیردیم که دخی صبح اولوب
 مرغ سحر تک بر آغز بانلادیم !
 سنک شکست ایلدی بال و پریم
 بانلاماغاک حاصلنی آنلادیم
 اوج فزاده گوره رک بایقوشی
 صحنده قاقلیلورم ایمدی من !
 برده منی اورما امان سنگ دل
 رحم ایله نقیلیلورم ایمدی من !
 آی چالغانلر منی قور قوزمایک
 من سیزه ترکک ایلمشم لانه نی
 سیر ایله یگزر اوج هواده او چوگز
 منده گزوم صحنچه خانه نی

آغلامايك آغلامايك جوجه لر

بانلامارام بانلامارام بردها

بانلاماساق در سيزه عهديم منيم

سويله ميرم آنلامارام بردها!

بجر طويل

« اوزون دريا »

ای فلك ظلمك عياندرد بو نجه دور زماندر كه ايشيم آه
و فغاندر منی ياندرمه گوزمك اشگی رواندر يورگيم دوپ
دولی قاندرهامی غمدن بوياماندر كه نجه اهل قلملر براقوب
جانمه غملر قاريشوب درد بهملر يورکيم ايمدی ورملةر
غازيته ژورناله بو کفر شيملر نيجه چرتمله رقملةر ييازوب
اسلامه ستملر ايليوبلر كه گرک عالم اسلامده هر اولسكهده
هرشهرده دينار و دزملر ساچلوب مکتب نسوان آچلوب قز
بالالر مکتبه حاضر اولالر باشندان اياغه گيدملر مکتبه اون
اون دوتالر شيوه بدعت اوقويوب نحوله حکمت آلالاردرس
طبابت بله لر جمله کتابت ايدهلر يازماغه عادت ايتيه عصمت
ياتا عفت . . امان ای واه ، آی آله : بو قوم اولدی نه گمراه
بو نه شيوه اکراه بو نه زمزمه بدخواه سالوب عالمه پرخاش
برلار لال اولای کاش، دوشه باشلارينه داش خدایا بونه گفتار
نه رفتار نه مردار نه بی عار فنا کاره بزى سوق ايلمک فکرينه

آماده اولوبلار قزه لازمدر اگر بلمك اوده ايو ايشى پالتار
 تكشى كهنه يوماق يون داراماق دون ياعاماق صحن سرانى
 سوپوروب كاسه نى قابى اوفوروب كيافته، كلم دولماسى مت
 حلواسى ات بوز باشى لوييالى آش بردخى تندير لاواشى ايله
 مگنددر عبارت كه اگر بونلاريده بلمسه عيب ايلمز آنجق
 قزه اك لازمهلو برايكي اوچ مسئله نك باهه گى درباسه اولور
 امره كفايت برى اولدر، كه گلين گيتديگى ايوده باجاروب
 قاين آتايه قاين آتايه چمخرا بيلسون كه آگاسوز ديمگه
 ايتيميه بر كيمسه ده جرئت بريده قينى ايله صاحبي هايمنه بر
 حادثه نفرقه در كيم آگا دايير ايده حيلت كه بش اوچ گونده
 چوق ايلدن قازانلمش بو قدر مهر ومحبت اوله تبديل عداوت
 برى هم آخري اك عمده سسى دامدا باجانك هم خووخى نك
 خورتدناك آدلاريني بلمگده گر ك سعى ايده عودت نه قدر
 فايده سسى وار بو ايشك گر اوله دقت كه اگر آغليا يا اينكه
 دجلك ايده بر طفل نهايت آناسى سويله بو آدلارى فى الفور
 ايده اولادنى راحت و قالار عقلى سلامت باشى چكمزده
 ملامت .

بو در عالم نيمسوان	بو در حال مسلمان
گر كدر ايده محدود	اوز اولاديني انسان
سن اما هله قانما	اينانمر سك اينانما
فرحان عملكندن	اوتانمر سك اوتانما

ای عزیزیم خلفم مایه عز و شرفم روح روان مونس جان
 تاب و توان تازه جوانم که اون ایلدن بریدر عمر گرانمایه
 می یالقوز دیمرم دینمی ایمانمی انصافی وجدانمی عرفانمی
 هم جانمی ده جمله قونوم قونشی دکل ایلده بیلیرلر که سگیا
 وقف اییوب شام و سحر هر نه قدر رنج و کدر خیر و ضرر
 فتنه و شر سندن اوتر دور قدردن یتشد بدرسه بگا جانمه
 منتله قبول ایتمشم آنجق آتالق حقمک ایفاسی ایچون مهر و
 محبتله نه عزتله نه حالتله سگیا ترییه تعلیم ایده رک سرو قدک
 بسله مشم جان و دلمدن سنی چوخ ایسته مشم برپارا صرف
 احمق اولوب اوز گوزینک نوری اولان سویکلو اولادینی
 تدریسه تضییع و تضییق ایلین جاهل و گمراه آتالار تک
 سنی زندان مدارس ده مقید اییوب علم و معارف دیلین
 بوش عبث انسانه جفنک ایشلر ایله فکرگی هم عقلگی وجدانگی
 محدود قیلوب روحگی اینجتمه مشم زحمتگا بتمه مشم کوچه
 ده بازارده اوز قصدگا اقدام ایده رک هر گونی بایرام ایده رک
 گون لری آخشام ایده رک خو اولادینک تک دولانوب گرمگگا
 راضی اولوب من سنی بر صنعته ده قویما مشم هر گیجه هر یرده
 قوناق قالماغکی ذوق و صفا آلماغکی روز ناق اول چالماغکی
 خوشلامشام اوز باشگا بو شلامشام حمد خدایه که اولوبشک
 بیله قوتلو مهابتلو شجاعیلو جوان شیر ژیان بیر بیان وقت او

زماندر دخی بوندن بیله بر آدچیقاروب ایش باجاروب ایلخی
 قاووب مال آپاروب دهرده قیامت قویاروب یوللری مسدود
 ایلیوب عالمی محدود ایلیوب حاصل مقصود ایلیوب سن منی
 خوشنود ایلیوب عادتی قولدور اولاسک یسول اوراسک ایل
 قراسک گرچه قاچاقلقده دوتولماقده وار اما آنی فکر ایلمه
 اصلا دوتولماقده وار اما آنی فکر ایلمه اصلا که دوتوسهک
 اله دوشسهکده تر حملودر ارباب حکومت سگا ایلر هامی
 حرمت اولوسک حبسهده راحت چوگک گرم سویون صاف
 یرک کنج فراقت سگا بر کیمسهده جرئت اولاماز یسون اذیت
 نوله بر گون دوشه فرصت قاچاسک قورتاراسک حبسدن البت
 که اگر قاچماغا دا اولمیا امکان ایشگی قطع ایده دیوان
 اولاسک اهل پاسلیان نه غمک وار سگا قربان که اویرلرده
 نه چوخدر سن اوزک خوشلادیغک (سونیا) کیمی غنچهدهن
 سیم بدن رشک چمن زلفی سمن گوزلری آهوی ختن گوپ
 گوزل آغ آیباغ او عصمتلو وجاهتلو صباحتلو ملاحظتو
 (مادام) لر برین البته آلارسک دیسه روس اولنه چتین شیدر
 اولارسک دخی بر خاچده سالارسک بو عملدن اوجالارسک
 ایوان نامین آلارسک (آملیان) اوف اولارسک نقدر اولسهده
 عمرک اویرلرده قالارسک .

✧ ✧

✧

اوشاقدرد

آی... باشی داشلی کشی! دینمه اوشاقدرد اوشاغم
نه ادب وقت دی، قوی سوگسون اوشاقدرد اوشاغم

☞☞☞☞☞

کیفنه دگمه سوگه یا سنه یا قارداشنا
آتاووک گوری ایچون، بوشدا بو طفلی باشنا
اینجدیجه ایندیجه آنجق یتور اون بیر یاشنا
عقلی کسمیر هله بر کورپه اوشاقدرد اوشاغم
نه ادب وقتی دی، قوی سوگسون اوشاقدرد اوشاغم

☞☞☞☞☞

برسوگوشدن اوتری ایتمه اذیت بالاما
گوگه روب جوشما، اوتان، قومشیلری. یغما دامما
سنه سوگدیگلری گیتسون باشی باتمش آتامما
قیشقیروب باغرینی ده یارمه اوشاقدرد اوشاغم
نه ادب وقتی دی، قوی سوگسون اوشاقدرد اوشاغم
آخ نه یاخشی کشیدر قومشمز (آغجا) نك اری
اوغلی سوگدیگجه فرحدن آچپلور بال و پری
یوخسه هرزه کشی برقوری سوزدن اوتری
داریخیرسک دیممورسک که اوشاقدرد اوشاغم
نه ادب وقتی دی، قوی سوگسون اوشاقدرد اوشاغم
کشی! آز سویله منه بردخی مکتب سوزینی
یعنی مکتبله اوشاق کامل ایدرمش اوزینی

بر سو کوشدن یانا آز دانلا بو طفاک یوزینی
سوزی لذتلی ، شیرین دیللی اوشاقدر اوشاغم
نه ادب وقتی دی ، قوی سو گسون اوفاقدر اوشاغم

دگلیک ارمنی ضایع ایدک اولادمزی

او خوداق گوزاری آچیلمامش احفادمز دی

گورمشم علم اوقومش هیوهه دامادمزی

قویمارام مکتبه بر قابل اوشاقدر اوشاغم

نه ادب وقتی دی ، قوی سو گسون اوفاقدر اوشاغم

«فیوضات» ژورنالده (دلی شاعر) امضالی

« سمدن بر ملک حیرتله دیر انسانلار انسانلار

نه در بو روی ارضی قاپلیور آل قانلار انسانلار »

مطلع لو شعره نظیره تمسخرانه

ترادن بر دلی شیطان دیه ر انسانلر انسان لر؟

نه در دنیانی دوتمش علم لر عرفان لر انسان لر؟

قانان کیم قاندران کیم نشر عرفان ایلین کیم در؟

سیزی ارشاد ایدیر گورمی سگز فتان لر انسان لر؟

ادب دن علم دن گر فیض یاب اولسه عوام الناس

دوشهر شان و شرف دن مال لر ایشانلر انسانلر

سوه رمی اهل استبداد ملت هوشیار اولسون؟

بو گا راضی اولوره ی بر نچه وجدانلر انسانلر؟

آیلمش رنجبر لر آلماق ایستر حق مشروعین
 نه یرده قالمسگز بگلر آغالر خانلر انسانلر !
 محرر لر مفتن لر اوصانمازلر اوتان مازلر
 یازازلر هرزه لر افسانه لر هذیانلر انسانلر ؟
 شرارتدن چکوب ال خیره مایل اولمایک بردم
 کسک باشلر آلك جانلر توکون مین قانلر انسانلر !
 بشر سگر سیزده قان توکماک طبیعیدر جبالی در
 بو فطرتدن اوزاقدر شبهه سر شیطانلر انسانلر
 دگامی حیف دللردن غبار جهل محو اولسون
 نچون هز گونده قانداق قویماسون طوفانلر انسانلر ؟
 دعادم نفس اماره دیمگده اقتل الاخوان
 نچون سالم قالا باشلر بدتلر جانلر انسانلر ؟
 جهالت پرده سین چاک ایتمه یك : آنده گوررسگز کیم
 ترادر جسم لر نفس لر شیطانلر انسانلر

وای وای نه یامان مشگله دوشدی ایشیم الله

وای وای نه یامان مشگله دوشدی ایشیم الله
 فریادیمه یت کیم یانورام آتسه بالله
 اسلامه خلل قاتمه ده در برنچه بد خواه
 ایستر لر اوله بنده لرك طاغی و گمراه

ایتدیم نه یمان غصرده تصادف امان ای واه

لا حول ولا قوة الا و بالله

مکتبلر آچوب ایلیک احسانی دیورلر

مکتبده قویک اوستولی داستانی دیورلر

بر پوچ ایلیک چوبی فلقانی دیورلر

دیشره چیقارک حضرت ملانی دیورلر

ملاقولو له یعنی معلم گله واه .. واه ..

لا حول ولا قوة الا و بالله

بن آگلامرام کیم نوله معنای معلم

قرخ اللی منات پول آلا هر آی معلم

بر تازده اصوله اوله ایقای معلم

پول لاری آله سویلیه او خقای معلم

ملا او گا حسرتله چکه کوچهده آه.. آه

لا حول ولا قوة الا و بالله

بر ایلدی بر آز چوقده اولور یوقدی دماغیم

نه چاتمیر الیم بر ایشه نه گیتمیر ایساغیم

هردن یگی بر سوز دانشور اوغلان اوשאغیم

تا ققلدیور الله ده شاهدی قولاغیم

پورت آرتور ، حریت ، مانجوریا ، قاه قاه

لا حول ولا قوة الا و بالله

اند اولسون اوتن گونلره دیوانه اولوبلار

اسلامه ده ایمانه ده بیگانه اولوبلار

باللهده باشیم چیقمور آیانه اولوبلار

حریتیه مریتیه مستانه اولوبلار

باه باه . . گنه باه باه . . گنه باه باه

لا حول ولا قوة الا بالله

آخ آی گیچن ایللر نوله برده دولانیدک

تازه گنه بش یوز ایل اولونجه دایانیدک

علمی، ادبی، فضلی، کمالاتی دانیدک

ای بیلدیر اینیش ایل نوله اودلاره یانیدک

تا ایله مییدک بو غافل لری آگاه

لا حول ولا قوة الا و بالا

بیلیم نه ایشیم واردی باشم هاردا یافارشدی

علم ایله بیله دشمن اولان قوم بارشدی

تجدید وفا برله معارفله سارشدی

راحت یاته بیلیم بکاغم موزی دارشدی

ایتمگی اولار برده بو اویمشلی اکره

لا حول ولا قوة الا بالله

«(۱۱۱۱۱۱)»

تورک عارمنک شکسپری اولان نامق کماک حضر یلرینک

(آمالز افکارمز اقبال وطن در)

مطالع لی شعرینه نظیره تمسخرانه

آمالز افکارمز افنای وطن در

کین و غرض و حرص بزه روح بدن در

افعال یوق آنجق ایشمز لاف دهن در

دنیاده اسارتله بوتون آلیریز بز

قافقازلو لریز یول کسیریز نام آلیریز بز

عقرب کمی نیشر گوجی وار درنا غمزده

اسلام سوسیز اولسه سویوخ باردا غمزده

هر کنجده مین تولکی یاتوب چاردا غمزده

مین حیلله قوروب رتبه و اکرام آلیریز بز

قافقازلو لر یول کسیریز نام آلیریز بز

قافقازلو آدی عالمه رسان در

قولدور قوچیمز ظلمدر مشهور جان در

کیم دیرسه ترقی ایده ریز بنجه یالان در

بخل و حسده عادت ایدوب کام آلیریز بز

قافقازلو لریز یول کسیریز نام آلیریز بز

بز خوشلامانیق درسی که مین مکتب آچیلسون

گرمینده معارف سوزی دنیایه ساچیلسون

مکتبده نه حرمت که اوسامانه قاجیلسون

میخانه ده (ووتقا) اوراریز کام آلیریز بز
 قافقازلولریرز مست اولاریز نام آلیریز بز
 آور و پالی اوز ملتین احیا ایدیر ایتسون
 شان و شرف قومنی احیا ایدیر ایتسون
 انسانلق آدین دهرده ایقا ایدیر ایتسون
 غفلتده یاتوب آد باتیروب نام آلیریز بر
 باشه یوموروغ زوللادیریز کام آلیریز بز

سر حساب

سس اوچالاشدی قویما یوک ملت او یاشدی قویما یوک
 رشته درسه مکتبه
 جمله دولاشدی قویما یوک ایش یا والاشدی قویما یوک
 ایل او یوشوب آزانلاره گونده غایت یازانلاره
 اود اورولوب قازانلاره
 قاینادی داشدی قویما یوک حد دن آشدی قویما یوک
 ترک ایلمه یوک جوان لری ذره جه یوخدی قانلاری
 سوزلری دوغری ایسه ده
 باشلاری ساشدی قویما یوک چهره تراشدی قویما یوک
 سحری فسونی خوشلایوک شاعری ، شعر ی بوشلایوک
 مکتب ایله بو فرقه نك باغری باداشدی قویما یوک

نکبتی وار سسین کسوک
 چوخ پیس اولاشدی قویمایوک
 قارقا دولاشدی قویمایوک
 کافر اولوب اورک ! اورک !
 یازدیغی شعرینی جیرک
 رشتۀ الفتین قیرک
 کفره بولاشدی قویمایوک
 دینه ساتاشدی قویمایوک
 عرض و حیاده سهمی یوق
 عقلی شعوری فهمی یوق

مذهبی، دینی، رحمی یوق

﴿﴾

آغلا شما

نه روادر اغنیالر باخ آج قالانه یا رب
 بو نه سوز که آج قالانه اولونه اعانه یارب

چیخا جانی آج قالانک گوزینک به بک لرندن

گیدوب ایشله سون قازانسون الینون امکلرندن

نه در اغنیایه خیری اولارک یمک لرندن

یمیوب آجندن اولسه دخی خوش بهانه یا رب

﴿﴾

بگا بویله بویله ایشده دیمه یگ سوز ای جماعت

نیمه گرک که یکسر قریلوب اولورده ملت

یارادان خدای رازق ایده جک اوزی کفالت

نه روا باخام فقیره اوره گیم بولانه یا رب

بو غزیت جیلر دکلمی که سالوب بزى بلایه

ایله بر ایش اولمامش هی ویریلور صدا صدایه

که گرک کوهک اولونسون فقرای بینوایه
 ایله پولدی گونده ریلسون اوپانه بویانه یارب
 سگانه ایوک یخلسون فقرا ایچون یانورسان
 آتاک اوغلی قرداشگدر نه ده هیچ بر تانورسان!؟
 ایکی گوزلریم دی پولم کشی بر مگر قانورسان
 آنی ویرمک اولمور آخر هر اولن قالانه یارب
 ❖❖❖

فقرالر اغنیانک تانیسون نچون یاخاسین
 اگر آچدی قارنی ساتسون پاپاغین چولین چوخاسین
 ایدهر اغنیاده باشقه ایشه دایر اوز سخاسین
 مگر آزدی بڈل و بخشی فلان فالانه یارب
 ایله هی غازیت یازیرسان کشه برجه مطلب آنا؟
 عملین گور اغنیانک بری وار سه صگره داننا
 پولنی فقیره ویرسون پس آجندان اولسون (آنا)؟
 او مگر که خان صنم در قاپولار دولانه یارب
 ❖❖❖

طعمه نهار

چیغیرما یات آی آج طاوق یوخو گده چوقجه داری گور
 سوس آی یازیغ ! : فزاده کی عقاب جان شکاری گور
 هنگده دالدالانه چوق حیطده دولانمه چوک
 ییگده کی بچاقه باق او تیغ آبداری گور

گتوردیگک یومورتادن نیجه جوجه گوزله مه
 قازانده قیقانغه باق اوجاقده کی سرادی گبر
 تاخل تاخل دیوبده چوق چیغیرما زنگد زورلی تک
 بگک خانک خانک بگک النده احتکاری گور
 منم منم دین لرك اینانمه چوقده قولنه
 گرگلو گونده آنلرك قیچنده فرادی گور
 اماندر اویمه واعظاک حالوت کلامنه
 عبا، قبانى قاوذا باق ایچنده زهرماری گور
 بو اغنیالرك یوزون گورینهجه احتیاج ده
 گیت ای فقیر بی نوا کفن بورون مزاری گور
 بو اینتلیک لرك سوزین گتورمه هیچ آرالقه
 اولاری گورمک ایسته سهک شرابی گور قماری گور
 پالیتقادر هر ایش لری آلیش لری وریش لری
 اولارده بر عمل فقط قوری ! بوش افتخاری گور
 (»«)

اورادمز اذکارمز افسانه زن در

اورادمز اذکارمز افسانه زن در

افسانه زن نور دل و روح بدن در

چون حب نسا لازمه حب وطن در

اهل وطنيز حب وطن ياد آليزيبز
ديندارلريز گونده بر آرواد آليزيبز

يوق فرق بزييم هوندير ايله آچاغمزده
دايم گوروريز ايش بوقوجالمش چاغمزده

جوت جوت دورير عورت سولمزده ساغمزده

شهوت قولي يز نفسدن امداد آليزيبز
ديندارلريز گونده بر آرواد آليزيبز

هر شام گرك عقده افكار آچلسون
فواره اقبالدن آمال ساچلسون

هر صبح نماز اوتمده حمامه قاچلسون

تطهير ايده رك دليل ره ازاد آليزيبز
ديندارلريز گونده بير آرواد آليزيبز

بو مشغله لر شيوه اشباخ زماندر
آتا بابامزدن بزه ميراث همان در

ظن ايلمه سستز قانمز اودكمي قاندر

بو يولده توكوب قانمزي آد آليزيبز
ديندارلر روز گونده بر آرواد آليزيبز

سایر ملل عورتله عدالت ایدیر ایتسون

عورتاره از عورته رأفت ایدیر ایتسون

هر کیمکه بر عورتله قناعت ایدیر ایتسون

اوج دوردین اوتوب صیغهده تعداد آلیریز بز

دیندارلریز گونهده بر آرواد آلیریز بز

۰۰۰۰۰۰

تعداد نسا بر هنر، ساریه مز در

تیز بوشلیوریز چون بولباس عاریه مز در

عورت نه دیمک ، خادمه مز جاریه مز در

هر چند آلان وقتده آزاد آلیریز بیز

دیندارلریز گونهده بر آرواد آلیریز بیز

«۰۰۰۰۰۰۰۰»

هه ، دی گبریم نه اولدی بس ؟

هه ، دی گوروم نه اولدی بس آی بالام ادعا لرك

دوتمش ایدی بری گوگی ناله لرك ، نوالرك

یوقسه قانوبده عیبگی بوشلامسان ادا لرك

شمدی حریف سوزهمان من دیهن اولدی اولمادی؟

سن دیمه دك می ساغلامام یوق بدنمه برمرن

من دیمه دیم می نفسگك اصلنه حرص اولور عرض

سن دیمه دگمی شخصمه ال تایا بیلمیوب غرن

تا که اولوندی امتحان من دیهن اولدی اولمادی؟

انجمن اهلنك قوچاق ! سن دیمه دگمی برتکی
 ویرمه جك رضا گله اولکه مزه « اتابکی »
 اولدی که تیز بوشالدی بس ایش گورن انجمنده کی
 کهنه قاپو همان دابان من دین اولدی اولمادی ؟
 سن او دگلمی دك دیدك دوم در امید گاهمز
 من دیمه دیم می وار بوگا دوم دوری اشتباهمز
 باکو وکیلی گیتدی می اولدیمی داد خواهمز
 گیت هله خام سن دولان من دین اولدی اولمادی ؟
 سن دیمه دگمی دو ماده رفع اولور احتیاجمز
 منده دیدیم می چوق یمه تیز یوزولور مزاجمز
 قاره بولولطر اویناشور ایمدی نه در علاجمز
 جولقالیور بزی دومان من دین اولدی اولمادی ؟
 سن او دگلمی دك دیدك وار بزیه انجمن
 منده یادگده وار ؟ دیدیم : یوق، بزرگ اعتمادمز
 بغضه نفاقه در بزیم غیرت و اجتهادمز
 پرده آچیلدی ناگهان من دین اولدی اولمادی ؟

ایکه گویی شرف نفس به عدل است و به جود

ایکه گویی شرف نفس به عدل است و به جوی
 ویکه جویی گهر تاج کرامت ز سجود

سخت بیزار و هلولم من ازین گفت و شنود
گوش کن پند حکیمانۀ لاغلاغی نمود
شوف نفس به بخل است و لئامت ، نه به جود
هر که آن هر دو ندارد عدمش به زوجود

صحبت از بذل و سخا و کثرم وجود مکن
آتش جود مزمن نعمت خود دود مکن
مستحق را به کرم نائل مقصود مکن
نعمتی را که فراهم شده مقفود مکن
ایکه در نعمت و نازی بکسی جود مکن
که محال است بدین مشغله امکان خلود

از غم فقر میندیش مده دل به مالال
آبرو ریز به هر در به تمنای سئوال
به گدایی همه جا جمع نما و زر و بال
صنعتی پیش مگیر و در هر خانه بنال
ایکه در شدت فقری و پریشانی حال
دزدشو کین دوسه روزی بسر آید معدود

ضرر از فقر چو دیدی طرف سود گذر
غم مخور دزدگیری کن که سوی مقصود گذر

حرس گن تیز تر از آتش نمرود گذر

خاك راهيكه برو ميگذرد زود گذر

تا نه نالند ز جور تو به معبود گذر

كه عيون است و جفون است و خدو است و قدود

فعله اوزگي سنده بر انسانمي صانيرسان ؟

فعله اوزگي سنده بر انسانمي صانيرسان ؟

پولسيژ كشي ! انسانلقمي آسانمي صانيرسان

انسان اولانك جاه و جاللي گرك اولسون

انسان اولانك دولتي مالي گرك اولسون

همت ديمرم ايولري عالي گرك اولسون

آلچاق ، اوفاجق دخمه گي ساماني صانيرسان

آخماخ كشي ، انسانلقمي آسانمي صانيرسان

هر مچاس عالیده سوخولمه تیز آرایه

سن دور ایاق اوسته دیمه برسوز اهرایه

جایز دگل انساچه دانشمق فقرايه

دولتلولره كندگي يكسانمي صانيرسان

آخماخ كشي ، انسانلقمي آسان صانيرسان

فقر ایله غنا اهلنه کیم ویردی مساوات

معناده ده صورتده ده وار بونده منافات

اوز فضلنی پولسیر ایده مز کیمسه یه اثبات

بو ممتنعی قابل امکانی صانیرسان

آخماخ کشی ، انسانلغی آسانمی صانیرسان

گیت وور چکوجک ایشله ایشک چیقما زیگدن

مقصود مساوات ایسه آیرلمه جیگدن

وار نسبتک ارباب غنایه نه شیگدن

بر عباسی گون مزدکی میلیانمی صانیرسان

آخماخ کشی ! انسانلغی آسانمی صانیرسان

دولتلولیز البته شرافت ده بزیم در

املاگ بزیم در سه ایالت ده بزیم در

دیوان بزیم ارباب حکومت ده بزیم در

اولکه دره بککک دبه خان خانمی صانیرسان

آخماخ کشی ! انسانلغی آسانمی صانیرسان

آسوده دولانمقده ایکن دولت مزدن

آز قونلق ایدیر سگزده هله نعمت مزدن

بویله چیقا جاقسگزمی بزیم منت مزدن !!

احسانمزک کفرنی شکرانمی صانیرسان

آخماخ كشي! انسانلقى آسانمى صانيرسان

هيچ بر اوتانيرسان يا بر اوصانيرسان

المنة لله اود لاره يانيرسان

با كوده ويريلن (حقايق) ژور نائك ۳ مجى نمره سنده

كلييات سهديدن نقلا درج ايدلمش بز غز له نظيره

تن آدمى شريف است به نان آدميت

نه همين كمال و فضل است نشان آدميت

اگر آدمى بنطق است و بلحن صوت دلکش

چه ميانه (قرايفون) چه ميان آدميت

خوش و پلوفسنجان، خنك آب قند و فنجان

حيوان خبير ندارد زخوان آدميت

به طبيعت آدمى شو پئى سفك خون اخوان

رك و خون آدمى خور به دهان آدميت

اگر اين درنده خوئى نبود چه سان توان كرد

همو عمر جنده بازى به زبان آدميت

گذران فعله ديدى.. تو سؤال كن ، زغيرت

بدر آى تا بينى گذران آدميت

نا اهل اولانه مطلبى آندرمق اولورمى ؟

نا اهل اولانه مطلبى آندرمق اولورمى ؟

سوز قانميانه زور ايله قاندرمق اولورمى

گوگلم سگا مایلدردن ازلدن بری ای پول

اولسامده نولور طاعتگا ایل گونی مشغول

سنله گوریرم کندمی هر بزمدہ مقبول

سنسیر بو جهان اهلین ایناندرمق اولورمی ؟

نا اهل اولانه مطلبی آندرمق اولورمی !

سن ساک بنیم افزونی سرمایۀ فخرم سنله اوجالور مرتبه پایۀ فخرم

گر دؤنسه یوزیم قبله دن ای مایۀ فخرم

سندن یاته گوز نوری دولاندرمق اولورمی ؟

نا اهل اولانه مطلبی آندرمق اولورمی ؟

جانیم اوزلوب سندن اترخلمی سویونجه

بر یاتمامشام تا سنی صندوقه قویونجه

دیرلر بگا پول یغمایی بوشله ، یی دویونجه

عشق اهلنی سودادن اوصاندرمق اولورمی ؟

نا اهل اولانه مطلبی آندرمق اولورمی ؟

کاسب دگلیر سکه پولی تانیریز بیز

پول ایله اولان شان و شؤنی قانیریز بیز

بر حبه ضرریتسه پوله اودلانیریز بیز

یانسون جگریم! دولتی یاندرمق اولورمی ؟

نا اهل اولانه مطلبی قاندرمق اولورمی ؟

سعی ایله مشم بر نچه ایل زیرک و چالاک
هاردانسه کیچوب گیرمه چون ثروت و املاک
بر عاجزه رحم ایتیه یوب عمر ایله مشم پاک
ایمدی بو ساوکی یا اولاندرمق اولورمی؟

نا اهل اولانه مطلبی آندرمق اولورمی؟

بونلر گیچر ایمدی دوشوب ایل باشقه هوایه
پول ایسته نیلور مگتیب آچلسون فقرایه
اوغلان او قوسون ، قز او قوسون پایه به پایه
کاسب لری علمه او جالاندرمق اولارمی؟

نا اهل اولانه مطلبی قاندرمق اولورمی؟

دخلی بگانه عام او قویه ملت اوشاغی
تحصیل کمالات ایده یا امت اوشاغی
کیدسون ایشه بو تنبل و بی غیرت اوشاغی
جانم گوزیم! عارف لری قاندرمق اولورمی

نا اهل اولانه مطلبی قاندرمق اولورمی؟

بزلرده یوق ایدی بیله عادت بگی چقدی
عورت لره تدریس کتابت یگی چقدی
اسلامه خلل قاتدی بو بدعت یگی چقدی

بو چشمه نی بر نوع بولاندرمق اولورمی ؟

نا اهل اولانه مطایبی قاندرمق اولورمی ؟

﴿﴾

ادیبات

﴿﴾

باه ! آتونان نه آغر یاتدی بو اوغلان اولوبه !!
نه ده ترینمیور اوستنده کی یورغان اولوبه !
بو قدر قشقریقا دوردی قوهوم قونشی تمام
ده بریشمزده یروبدور دیه سن جان اولوبه !
دیماک اولماز دریلرتک یاتوب البت دوراجاق
اولیلر یاتماغیدر یوق بوگا پایان اولوبه !
چوق سووقدر چیقان آهستهجه تک تک نفسی
بدننده دونوشوب لخته لنوب قان اولوبه !
جوموخوب جاننه بتلر بره لر حس ایده میر
چالسه عقر بدد هنوز ایلمه مزامعان اولوبه ؟
هانسی بر دوقتور عرض ایتدیم اونک علتنی
دیدى چك بوندن الك بوشلا بوچوقدان اولوبه !
نه (ماساڭ) ایله نه (مصنوعى تنفس) له بونک
ونه (داغ) ایله اولور دردینه درمان اولوبه !
یونى حتی دوشونوب جمله مسلمان اوشاغی
هر ولایتده دیورلر پای آتانون اولوبه !

مزهلو لاپ بو که یاره اوروس (داما) اری
 قوشولوب بونلره دیورلر که مسلمان اولوبه!
 امان آی مالا دایی برکتاب آچدیر فاله باق
 ناپه مسلمان چاره سنی سنده دی اوردان او به!

لیلی و مجنون

ای دولتمک زوالی اوغلوم	ای باشی آغر بلالی اوغلوم
ای مکتب و درسک آشناسی	ای رشته علم مبتلاسی
شاد اولدم او گونکه سن دوغولدک	بیگ شکر ایله دیدیم که اوغلوم اولدک
دیددیم که گوزل خلف اولارسک	بر عائله یه شرف اولارسک
شغل و بهنریمی یاد ایدرسک	آناگی، آناگی شاه ایدرسک
دنیلدن اولوز سه ارتحالم	آنجق سگا ترک اولور منالم
بامزدیم اولوزسک عامه شیدا	شوریده ایدر سنی بو سودا
بعضا اوقومش رفیق بد خواه	تدبیرمی چاشدیر و بهش ای راه
اویدیدیم اولاره سنی اوقوتدیم	صد حیف که عقلمی اونوتدیم
کسدم اوز المله اوز ایاقیم	خاموش ایله دیدیم بن اوز چراغیم
گیرم بو خطا دوشوب اوزیمدن	گوز نوریمی ساچم شام گوزیمدن
سن هم نیه بونجه سهو ایدرسک	گوز نوری کمی اوزاق گیدیرسک
بو نجه اوقودک یورولده باری	بر دفعه بوراق بو زهر ماری
بول قالمادی باقم شام حسابیه	گیتدی قامه کاغذ کتابیه

ژورنال و کتاب یوز یوز اولماز
 دفترسه بش آلتی جلد بس در
 چرنیل، قریفیل، پیر وقارنداش
 انصاف ایلمزمیسن که یاندیم
 بیپوده ایشه نه خرج ایدیرسک
 خرجک تو که نوب کسیلمیر آردی
 خاصه اریدی اوزیلدی جانک
 واضح بو که خسته در مزاجک
 نه وار ییوب ایچمگک نه خوابک
 نه سیر و صفافی خوشایورسک
 مرت مرت اوقویوب مریلدیورسک
 ایام بهار و گل در اوغلوم
 هم سن لرك صفاده باغده
 بعضی سی گزوبده گشت زاری
 بعضی لری بر طرفده خلوت
 بعضی سی اولوپ قماره مشغول
 هر بر نفری بر ایشده چالاک
 هرگون ابوینی شاد ایدیرلر
 خوش اول ابوینه کیم بو منوال
 بو خرج تجارته دوز اولماز
 ای ناخلفم بو نه هوس در
 ایجاد ایده نی اولیدی شل کاش
 پولی نه عذاب ایله قازاندیم
 بوگو گامی هر ج مرج ایدیرسک
 بالله دخی پول لاریم قوتاردی
 سولدی گل اوزک: قارالدی قانک
 یارب کیم ایدر سنک علاجک
 تحصیله در آنجق ارتکا بک
 نه درسی کتابی بوشلیورسک
 فارقا کمی هی قریلیدیورسک
 قویمه منی غمده گولدیر اوغلوم
 هم عصرلرک چمند داغده
 قوش الده گوزتلیور شکاری
 عادتجه ایدرلر عیش و عشرت
 بعضی سی شرابه یاره مشغول
 هر دیگری بر عملده بی بک
 حرمت لرین ازدیاد ایدیرلر
 هر دایم اولورجهاتده خوشحال

ادبیات

المنة لله كه (بستان) ده قاپاندى

بیرباده خزان اسدی گلستانده قاپاندى

حاصل لری بوچ اولدی بتون مزرعه جاتک

یل اوردی قاون، قارپوزی بستانده قاپاندى

(الفت) کسیلوب تڭقدادی (برهان ترقی)

محو اولدی (حمیت) ادبستانده قاپاندى

(رهبر) یورولوب یوخالادی (ارشاد) و (تکامل

اصلان لره اوخ دگدی نیستانده قاپاندى

میدان رقابتده بزیم همت مزدن

دعوا قاپانوب رستم دستانده قاپاندى

اطفال وطن قوی باغروب اولسون آچندن

یاندى آنالر سینه سی پستانده قاپاندى

قوی کهنه لرك داش یورگی گل تڭ آچلسون

دار الظفر تازه پرستانده قاپاندى

اوچیتیل لر

توقیف ای دیلیمشدی ماغل گنججه (سییزد) ی

اولمشدیق عجب بزدهخی راحت اوچیتیلر!

در شدی طافعی تور شیمیه بدیخت (نیجات)ك
 اگشمهدی بر اجنه فراغت - اوچتیللر!
 دیوان، دره نی بنده چكوب آلدی دوباره
 بو بدعت اولان امره اجازت اوچتیللر!
 ایمدی با کوده باشلاناجاق اولدی بو اجلاس
 اولدیق گنه اول مجاسه دعوت اوچتیللر!
 قویهور بو قاپانمش بزی دنیاده بش ازن گون
 عادتجه چكوب کیف ایدهك عشرت اوچتیللر!
 باهم بو (سیهزد)ك نه در آخر بزه خیرتی
 هر ایلده چككات بونجه اذیت اوچتیللر!
 دایم بو تشبهار اولور حق العمل سز
 ملت پولی یوق تا آلاق اجرت اوچتیللر!
 لازم گتورور خرج ایدهك آنچق جبهزدن
 هم خرج اوله مایه زحمت اوچتیللر!
 بویله عمله عاقل اولان مرتكب اولماز
 لایق منی جمشدهنه خیانت اوچتیللر!
 یعنی نه دیمگدر بو که سن پولگی خرج ایت
 با علم اوقویوب درس آلامت اوچتیللر!
 ملت دن اوتر آغلیان آخرده اولور کور
 مضمونلو مثل در بو عبارت اوچتیللر!

بیاید برده نه زحمله بو اجلاسه یغشدیق
 ایتدیك نه قدر بوش یره صحبت اوچتیلر!
 لاغ لاغ دانشیلدی که نه در شیعه و سنی
 لازم که بز اولسون بو شریعت اوچتیلر!
 دیردگر که گرگ در آچیللا مکتب نسوان
 بریانده دخی مکتب صنعت اوچتیلر!
 بو هرزه و هدیانلره کیملر قولاق آسدی
 کیم یردی بو آخماق سوزه قیمت اوچتیلر
 باش دو تندی می بیت الما لکز سویله سن الله!
 چکدیگز من اولوم هیچ خجالت اوچتیلر!
 اسلامات اولوب یوقسه صابردگر و کلاسی؟
 خردسر ایلیور دگرده و کالت اوچتیلر!
 برماتنه کیم سز اوله سکز هادی و حامی
 باتسون یره یارب بیله ملت اوچتیلر!
 صدقی بو که بو بارده رایم در علاوه
 سزله ایده باممده شراکت اوچتیلر!
 فکریم بودر آنجق اولدم اولر کیممه مشغول
 بر گوشه گلزارده خوابت اوچتیلر!
 « می شیشه ده جام الده آغر نشئه باشمده »
 بو شعرک ایدهم وردنی عادت اوچتیلر!
 ❀❀❀

صبر ایلهسه ! -

بلای فقره دوشدوك ، راضی اول بیچاره صبر ایله !

یوزك اولدیسه گر یاننده قاره صبر ایله !

اسیر قید فقر اولدوك یازیق! تسلیم حرمان اول !

چالیشما ، برایشمه گیتمه ، فقط مایوس و نالان اول !

قضایه چاره یوق ، گریان اول . عریان اول پریشان اول!

صبور اول ، شاکر اول، یعنی مسلمان اول، مسلمان اول!

چاتار اوز رزق مقسومك ، دولان آواره صبر ایله !

بلای فقره دوشدوك ، راضی اول بیچاره صبر ایله!

معاشك تاكه تنك اولدی ، انیس اول درد و محنتله !

بوش اول، سست اول، امیدك قطع قیل، یار اول عطالتله !

بونی تقدیره نسبت ویر ، یاشا دائم رذالتله !

هواده سیر ایدن انسانه باخما چشم غیرتله !

براق کسبی ، اونوت سعیی ، یاپیشما کاره صبر ایله !

بلای فقره دوشدوك ، راجی اول بیچاره صبر ایله !

یتهرکن ظالمك ظلمی سنه دور قضادن ییل !

چاتارکن آمرک زجری اوننی سیر سمدان ییل!

اوزون اوز عجزیکه باعث اولور کن؛ ما سوادن ییل!

بو مشئومینی بیکانه دن گور، آشنا ییل !

اژیل ، پامال اول ، آختارما بونه برچاره صبر ایله
بلاى فقره دوشدوك ، راضى اول بیچاره صبر ایله !

اگر چوق تنگدل اولساك بو ایشدن، قیل فغان آغلا !
گزیشمه باشقه بر تدبیره ، آنجق هر زمدن آغلا !
بوتون دنیادن ال چك آشكار آغلا ، نهان آغلا !
قاپانسون گوزلرك ، فكرك ، دوشونمه ، گورمه ، یان آغلا !
توپور ناموسه ، باقما ننگه ، گلمه عاره صبر ایله !
بلاى فقره دوشدوك ، راضى اول بیچاره صبر ایله !

فقط بر ایشده گورمك ایسته ر ایسهك ، گور مسلمان تآك !
تحمل ایله جور ملكداره ، ایشله حیوان تآك !
چالیش ، اك ، پیچ ، آپارسون بك ، ایوك قالسون دگیرمان تآك !
آییلما ، حقیگی قانما ، خبردار اولما انسان تآك !
داریلما ، اینجیمه ، تاب ایله ، هر آزاره صبر ایله !
بلاى فقره دوشدوك ، راضى اول بیچاره صبر ایله !

اگر آز چوق وار ایسه غیرتک کافرلره باقما
بر آسان کسبه مشغول اولماق ایله « دین » دن چیقما !
اوشلار چون چورك چیقسون دیه ها !.. « دین » ایوین ییقما
وبالک بوینما ، گیت فعله لك ایت ، قلبگی سیقما !

سنه ايش صاحبى پول ویرمه سه یان ناره صبر ایله!

بلای فقره دوشدوك ، راضی اول بیچاره صبر ایله!

، ۵۵۵

ویا خودگز اثر وارسه جانگده زور و قوتدن ،

قولك گوجی ، یوزك قانسز ، دلک خالی سه رحمتدن ا

قوتار بر دفعه لك درد المین بار مجتدن!

قودوزلق آشته بر پیشه گوزل هر دوزلو صنعتدن!

باس آل ، کس آل ، وور آل ، ییق آل ، قوشول فجازمه فخر ایله!

مقام حرمته چاتدك ، دخی همواره فخر ایله!

یاناش اشراره فخر ایله! بولاش هر کاره فخر ایله!

دوتولما ننگه ، ناموسه ، اوتانمه عاره فخر ایله!

«(۵۵۵)»

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

، ۵۵۵

« دل میرود ز دستم صاحب دلان بخدا را

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

، ۵۵۵

آسوده لك بو ساعت یردن گوگه جهاندا

وار ایسه وار در آنجق ایراندا هر مکاندا

تبریز ده! سرایده خالخالده، خانچو باندا

غیرتلی شاه سونده هر آندا، هر زماندا

لورلارده، شیخ گوزلدم کشکاندا، اصفهاندا

طهرانده، انجمنده - قابننده - بارلاماندا

ایشلر، بتون چقیقت سوزلر بتون گوارا
« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

طالبه تفکرانه قاری که اشبو حالت ،
یا کیملرک گوجندن ایرانده ایتدی نشات!،
ایوم هر طرفدن چارپیر گوزه شکایت ،
هر کسده وجد شادی، هر یرده امن و راحت
احوال داخلیه بالخیر والسلامت ،
داد و ستده رونق ، شرکتله هر تجارت ،
خوشدل بتون جماعت، راضی بتون رعیت ،
آسهوده حال ملت ، دائر امور دولت ،
نظم و نسق مهیا ، لشگر بتون صف آرا ،

« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

ظن ایتمه حاضران سعبی له بی مهبا با
بورته اعتلاق بش گونده اولدی بر پا :

یوق ! یوق خطا ایدیرسک حاشا و ثم حش . . .

گوچه بولاردا آز چوق بر ایش گوروبلر - اما

کیمش بنای خیرک آثاری در همائا

غائب مدیرانک تدبیری در که حالا

ایتدیکلری صداقت بر بر اولورده پیدا

آجدیققلاری بولاغلاز جاری اولور سراپا

هات الصبوح حیوا یا ایها السکارا !!

« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

بونلار عبث می یاهو: معلوله یوقمی علت !

همتسزین اولورمی ؟ بسونجه موفقیت ا

ایران سعادتنده چوقلار ایدندی خدمت

چوقلار بو مملکتده گوستردی سعی و غیرت

زان جمله ناصرالدین حق ایله سونده رحمت

هر بشده، اوچده ایتدی هر سمته برسیاحت

هر سیاحتنده سیل تک آیتدی ثروت

بو کسلدی عرشه قارشی خاک دیدار دارا

« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

ایشته بوتک ایچوندر ایرانلی بالمسرت

دنیالره آقیشدی اولدوقجه گوردی عزت(؟)

هر شهری قیل تماشا ! هر سمته ایله دقت

مشرقده مینلر ایله مغربده بالاضافت !

ترکیه ده زیاده ، روسیه ده نهایت

چینده ، خطا ده به به ! . . . هپ آشنای غربت ،

هر سوده بالتکثر هر کوده بالزیادت ،

ایرانلی در گوریرسک اما نه شانلی رؤیت!

اما نه طاتلی دیدار! ... اما نه خوش قیافت!؟

هرشخصه ظاهر ایکن یوق عرض حاله حاجت

تعریف ایچون و برده یوقدر دیلمده یارا

« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

ها!.. ایمدی ده « احد خان » اول منبع عدالت

آبادی وطن چون من باب تابعیت

ناصر تک یاتماک ایسته ر اثبات قدر ملت

بول بول سیاحتیدن مقصودی محض عبرت

جود و سخاوتندن بن ایله مم حکایت

قوی مادهمازیل لر ایتسون تعریفنی نهایت

ایرانه! بگزر اولسون قوی صفحه بخارا

« دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا »

« (بئز تمه) »

(بئز تمه)

صونیا! ای دلبر پاکیزه ادا! سنه بو (ناقدی بك) جانی فدا

عاشق اولدیم اوزماندان که سگا هر نه حکیم ایلدک ای ماه لقا!

ایتمه دیم اونده تخلف ابدا دیله گلک اولدی مرامگجه روا

« گوزلیم شیمدی نه در فرمانک » « جانی قوربان سنه بو نالانک »

صنیمیم! لاله رخیم! کل بدنم! ملکیم! سرو قدیم! سیم تنیم!

ای فرخ بخش دل پرمحنیم!
سویله آیا گنیم نولدی بنم:
قارغالر مسکنی اولدی چمنیم
گیچدی اغیار الینه یاسمنیم

ایل بوتون اولدی بوگون طعنه زمیم

« گوزلم شیمدی نه در فرمانک؟ »

« جانی قوربان سنه بو نالانک »

تا دیدک تابع فرمان اول ، اولدیم

حسنمه واله و حیران اول ، اولدیم

نازنین جانمه قوربان اول ، اولدیم

عشقه خانه سی ویران اول ، اولدیم

قایومه عجز ایله دربان اول ، اولدیم

عاقبت مستحق نان اول ، اولدیم

« گوزلیم شیمدی نه در فرمانک؟ »

« جانی قوربان سنه بو نالانک »

دل او گوندن که دچار اولدی سنه

بر یازریق : عاشق زار اولدی سنه

اویدی ، بی صبر و قرار اولدی سنه

وار - یوخیم تا که نثار اولدی سنه

برده باخماق بنه عار اولدی سنه

باشقه بر جذبیلی یار اولدی سنه

« گوزایم شیمدی نه در فرمانک؟ »

« جانی قوربان سنه بو نالانک » .

امر قیلدک بنه ، شیدا اول ! اولدیم

عشقه بی سر و پا اول ! اولدیم

یعنی سر داده سودا اول ! اولدیم

ترک ناموسه مهیا اول ! اولدیم

شانگی آت چوله رسوا اول ، اولدیم

نظر خلیقه ادنی اول ! اولدیم

« گوزایم شیمدی نه در فرمانک؟ »

« جانی قوربان سنه بو نالانک » .

سویله دک حرمتگی آت ! آتدیم

مالگی ، ثروتگی آت ! آتدیم

اهلگی ، کلفتگی آت ! آتدیم

قومگی ، ملتگی ، آت ! آتدیم

جمله حیثیگی آت ! آتدیم مختصر غیرتگی آت ! آتدیم

« گوزایم شیمدی نه در فرمانک ! »

« جانی قوربان سنه بو نالانک » .

بنه عاید بوتون ارث پدریم : اکینیم، ملکیم، ایویم، بوم و بریم

نه زمان گيتدى ايسه يوق خبريم سنده ايدى بنيم آنجق نظريم
 هپ سنه اولدى فدا سيم وزيريم قالمادى بانماغه بر پارچه تيريم
 « گوزليم شيمدى نه در فرمانك؟ » « جانى قوربان سنه بو نالانك ».

بنه اولجه اوزوك يار اولدك ! سوو ديگيم سك ديه دلدار اولدك!
 مست ايكن بن هله ، هشير اولدوك

باشقه بر فكره هوسكار اولدك
 جمله ما املكيمه نار اولدك

بنى يوق ايتدك ، اوزوك وار اولدوك
 « گوزليم شيمدى نه در فرمانك؟ »

« جانى قوربان سنه بو نالانك » .

ليك بن بونجه فلاكتله گنه وارام اولكى صداقتله گنه
 دورميشام عين ارادتله گنه باخيرام گويگه حسرتله گنه
 ممكن اولدوقجه بو حالتله گنه سووره م عمرمى غفلتله گنه
 آگه اولمام بو ذالتله گنه

« گوزلم شيمدى نه در فرمانك؟ »

« جانى قوربان سنه بو نالانك » .

چونكه بز طايقه اهل كرمز معرض عشقه ثابت قدمز
 زاده كاتز ، هيمز محترمز عشق ميدانته يكسر حشمز
 دين و دل داده زيبا صنمز اشبو وجهيله سزاي عمدز

« گوزلم شیمدی نه در فرمانك ؟ »

« جانی قوربان سنه بو نالانك . »

«(***»

فخریه

هر چند اسیران قیودات زمانز هر چند دوچاران بلیات جهانیز

ظن ایتمه که بو عصرده آواره تانز

اول نه ایدگسه ینه بیز شمدی همانز

توران لیلرز عادی شغل سلفز بیز

اوز قوممرك باشنه انگل کلفز بیز

ظلمت سور انسانلرز اوج بیش یاشمزدن

فتنه گو که رور توپراغمزدن داشمزدن

تاراج ایدهرك باج آلیرز قرداشمزدن

چیقماز ، چیقا بیلمزده ! بو عادت باشمزدن

سلافره چونکه حقیقی خلفز بیز

اوز قوممرك باشنه انگل کلفز بیز

اول گونکه (ملکشاه بزرک) ایلدی رحلت

ایتدیك ایکی نا مرد وزیره تبعیت

قردیق او قدر بر بریمزدن که نهایت

دشمن قاتوب ال نختمزی ایلدی غارت

اوز حقمزی گوزله مگه بی طرفز بییز
توران لیارز عادی شغل سلفز بییز

بر وقت اولوب لشگر (چنگیز)ه طرفدار
(خارزمی)لری محو ایله دیک قتل له یکبار
(خارزمی) لرك شاهى فرار ایلدی ناچار
مسجدلری ، مکتبلری یخدیق بره تکرار
حقا که سزوار نشان و شرفز بییز

اوز دینمزك باشنه انگل کلفز بییز

بر وقت ده (دعوی صلیب) اولدی مهیا
دعواده فرنگیلاره غالب گلوب اما
دینجلمیوب ایتدیك ینه بر فاجعه بر پا
اوز تیغمز اوز ریشه مزى کسدى سراپا
گویا که بیابانده یتن بر علفز بییز

اوز قوممزك باشنه انگل کلفز بییز

بر وقت دخی (قاره قویون - آغ قویون) اولدیق
(آذربایجان) همده (آنا طولی) یه تولدیق
اولقدر قیروب بر بریمزدن که یورولدیق
قیردیقجه یورولدوق و بورولدوقجه قیریلدیق

توران لیلرز عادی شغل سلفز بیز
اوز قوموز باشنه انگل کلفز بیز

بر وقت سالوب تفرقه اولدیق ایکی قسمت
(تیمور شه) ه بر یارامز ایتدی حمایت
(خان ایلدیرم) ه بر یارامز قیلدی اطاعت

قانلر ساچیلوب (انقره) ده قویدی قیامت
احسن بیزه هم تیر زنز ، هم هدفز بیز

اوز قوموزک باشنه انگل کلفز بیز

(تیمور شه) لنگه اولوب تابع فرمان

(خان توختامش) ی ایله دین اوز قاننه غلطان

تا اولدی (قزل اوردی) لرك دولتی ویران

مسکو شهنه فایده بخش اولدی بو میدان

الیوم اوروسلاشمق ایله ذی شرفز بیز

اوز دینمز باشنه انگل کلفز بیز

بر وقت (شه اسماعیل) بو (سلطان سلیم) ه

مفتون اوله رق ایله دیک اسلامی دو نیمه

قویدوق ایکی تازه آدی بر دین قدیمه

سالدی بو تشیع ، بوتسنن بیزی بیمه

قالدیقجه بو حالتله سزای اسفز بیز

اوز دینمز باشنه انگل کلفز بیز

❦❦❦

(نادر) بو ایکی خسته لکی دوتدی نظرده

ایسته ردی علاج ایلمه بوقور قولو درده

بو مقصدله عزم ایده رک گیردی نبرده

مقتولا ارنک نعشینی قویدوق قوری یرده

بر شئی عجیبز نه بیلوم بر تحفز بیز

اوز دینمزک باشنه انگل کلفز بیز

❦❦❦

ایمدی ینه وار تازه خبر ، یاخشی تماشا

ایرانلولیق ، عثمانلولیق اسمی اولوب احیا

بر قضاعه یر اوستنده قویوب بر بکه دعوا

میدان که قیزیشدی اولاریق محو سراپا

اونسیزده اگر چندکه یکسرتلفز بیز

اوز قوممزک باشنه انگل کلفز بیز

❦❦❦

قورقورام

❦❦❦

پای پیاده دوشیرم چولمره خارمغیلان دورورم قورقورام

سیر ایدیرم بر بیاباناری غول بیابان دورورم قورقورام

كاه اداورام بجرده زورق نشين طالقهل طوقان گورورم قورقمرام
 كه چيخيرام ساحله هريانده بياك وحشى غران گورورم قورقمرام
 كاه شفق تاك دوشيرم داغاره يانقيلى وولقان گورورم قورقمرام
 كه ايزم سايه تاك ادرمانلره ير تيجى حيوان گورورم قورقمرام
 اوز قوبورام كاه نيستانلره برسورى اصلان گورورم قورقمرام
 مقبره لگده ايديرم كه مكان قبرده خورتدان گورورم قورقمرام
 منزل اولور كه بگا ويرانه لر جن گورورم، جان گورورم قورقمرام
 خارجى ملكنده ده حتى گزوب چوخ تحف انسان گورورم قورقمرام
 بوكره ارضده من مختصر مختلف الوان گورورم قورقمرام
 ليك بو قورقمازليق ايله دوغريسي آي داداش ، واللهي باللهي تاللهي
 هارادا مسلمان گورورم قورقرا

بي سبب قورقمرام وجهي وار نيلوم آخر بو يوق اولمشلرك
 فكرينى فان فان گورورم قورقمرام قورقمرام قورقمرام قورقمرام ،...

ادبيات

تهمت ايدير غزيتچيلر معشرناسى برييله . . . ،
 اوزلرينك اينان كه يوق فهم و ذكاسى برييله . . .
 من كيمي عاقل اولسه لر شقل ايده لر اوغرلغى
 زحمتى ، رنجى برييله . . . ذوق وصفاسى برييله . . .
 جمله معارف اهلنك حالتى گوز اوگنده در
 وجه معاشى برييله . . . درد و بلاسى برييله . . .

مادر علمه سویله نیر مریمه سویله نین شهر
علمک آناسی بریله جهلک آناسی بریله ...
من دلی یممی اوغلو می مکتبه، درسه سوق ایدهم!
درسک اداسی بریله خلک اداسی بریله ...

معلمر سیزدی

باش دوتدی معلمک اجلاس سیزدی (❦)

ای وای اوچتیلر ینه در کار اوله جقدر

ظنجه بنیم اشیو یغنجاقده همانا

بیلدیر کی مسائل ینه تکرار اوله جقدر

تشکیل ایده جکلر کشیلر مگنن نسوان

قزلر اوفویوب جمله شرفدار اوله جقدر

هر شهرده بر مکتب صنعت آچاجقزلر

اوغلانلار آلوب هندسه معمار اوله جقدر

تطبیق ایده جکلر یازینی شیوه ترکه

صبیان ده سهولتله خبردار اوله جقدر

تصنیف اولوب تازه کتب ترک دیانده

هر کس اوخویوب علمه بیدار اوله جقدر

بویر، ایکی اوچ مسئلهده یوق او قدر باک

اولسون به جهنم نیجه رفتار اوله جقدر

(❦) اجتماع

لکن بو یمن در که ایکی مذهبه رغما
بو مسئله اوستنده ده گفتار اوله جقدر

سنی لک ایله شیعه لگی قالدیرا جاقار
اسلامه یتوب رخنه خلل دار اوله جقدر

قرداش بیله جاگ بربرینی شیعه و سنی
هر اعزاده هم رای هم افکار اوله جقدر

مذهب لری بریانلق ایدوب بو اوچتیلر
آنجق یوان احلام آدی تذکار اوله جقدر

افسوس!.. صد افسوس!.. سگا ای گوزل اسلام

کیملر سگا گور ایمدی طرفدار اوله جقدر

باش ساچلو آباغ چکمه لو مرت مرت دانشانلر

دین قدری بیلوب مؤمن و دیندار اوله جقدر

تازه حیات غزته سنده محمد زاده امضالی

(سن دین اولدی من دین)

نقر اتلی شعره جواب

لوغاشوب آگورمه میش! چوخده بیله فریلداما

تریه سز او شاق کبی بوش بوشنا مریلداما

باش قولاغک دوزلمیوب چوخده باسوب گوریلداما

دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله

منتظم اولمامش عمل رونق کار اولورمی یا ؟
 صبح طلوع ایتمه مش وقت بهار اولورمی یا ؟
 بر گل آچیلماق ایله ده فصل بهار اولورمی یا ؟
 دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله
 قتل ایله دگر اتابکی منکه بوامری دانمرام
 وارکنه مین اتابکگر یوخسه عمللی قانمرام ؟
 کهنه قاپی بوتیز لکه تازه لشم اینانمرام
 دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله
 گیرم اتابک اولدی ده توپ وتفننگر هانی
 بحر عمیق حزب ده کشتی جنگگر هانی
 اسکى حمام دراسکى تاس پس یگی رنگگر هانی
 دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله
 سویله بگا وزارت ملیه گز دوزلدیمی ؟
 یا اوزون ال، اوزون پاپاغ قسبالاشوب گودلدیمی ؟
 اولکه گزه شمنده فیر یول تاپا بیلدی کلدیمی ؟
 دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله
 دار شفای طهرانک گیت ایله بر سیاحتین
 میرزا ایوالحسن خانن گور روش طبابتین
 تن یاری بولدی زهر ایله یگ سرعجم جماعتین
 دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دین اولمیوب هله
 ملک عراقی آد با آد سایسام اگر کللال اولور

طول تاپار کلاممز قارئه هم ملال اولور
اشبو سبب له شعرمز مختصر عرض حال اولور
دینمه، دانشمه، یات بالام! سن دیه اولمیوب هله
آرخه سو دولمیوب هله کهنه اداره گز دورور
رنگده سولمیوب هله

«(۰۰۰۰۰)»

افطار دن بر گفتار یامجموعه دن بر لقمه

نظیره

۰۰۰

استاد محترم اکرم بگه

آتمش نقاب حسین مجموعه توانگر

مجموعه ده دوز یلمش ایضا خروش سراسر

حسرت گشان مطبخ گرکان بطن پرور

جاری بوغازد شربت ساری مذاقه شکر

عکس بخار دولما ظل عمامة سر

دریای اشتهایه اولمه قده بیجت آور

حضار ایچنده اصلا یوق بر فقیر مضطر

افطار وقتی درها ای واعظ سخور !!!

ایش باش بیانسز اولماز سر سفره سنسر اولماز

۰۰۰

وقت عدا که نفساک جوش ایتدیکی زماندر

بالجمله روزه داره هنگام اکل ناندز

انواع ناز و نعمت سر سفرده عیان در
 لکن اولمقه لر هپ اعیانه شایگاندر
 هر سو نظر ایدرسهك بك در، امیر و خاندنر
 فقر اهلنه بو حالت طاقت گداز جاندر
 افطار لذت افزا سور صفا نشان در
 ای مستحق! داریضمه گوگلك اگر چه قاندر
 مسکین حزنسز اولماز غم، غصه سنسز اولماز

ایتدگجه بن تماشا گوردکجه اشبو کاری
 عاجزده انکساری سائلده اضطراری
 مسکین ده انتظاری تساجر ده احتکاری
 اشگم اولور گوزومدن خونجگراه جاری
 هیپهات اولورمی چشمم حائز بو اقتداری
 تایانمادقجه گوگلم ای گوگلمك مداری
 اشعار آتشین دم باقدقجه قلب زاری
 تقلید ایدیر طبیعت مرغان نو بهاری
 شاعر سخنسز اولماز شعرایسه سنسز اولماز

ای اهل فقر و فاقه ویر شاعره سلالك
 دمدر که شاعر اولسون دلساده کالک
 دمدر که شعرو نغزم شرح ایتسون عرض حالک
 شایان رحم اولوسون هر کسجه انفعالک

صورت نمالق ايتسون آيينه وصالك

گوزلرده جلوه لئسون انسان كيمى جمالك

هيپات ثم هيپات خام اولماسون خيالك

بى همت اغنييادن اولماز روا سؤالك

توى روى زردك اوزره داييم سرشك آلك

سائل محسنز اولماز محنت ده سنسيز اولماز

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سؤال جواب

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گورمه ! - باش اوسته يوم. راه گوزلريم

دينمه ! - مطيعم كسه رم سوز لريم

بر سوز ايشيتمه ! - قولانغيم بغلارام

گولمه ! - پگيى ، شام و سحر آغلارام

قانمه ! - باچارمام ! بنى معذرت دور

بويله چه تكريف محالى اونوت

قابله امكانى اولور قانماق !

معجر مار ايچره اولوب يانماق

ايله خموش آتش سوزانگى

قىل بنى آسوده هم اوز جانگى

«(۲۱-۲۲-۲۳)»

ادبيات

سولديمي گلدارك اى فائق (†) نعمان پسر

لاله نعمان لرك اولديمي خونين جگر

سینه گادست قضا چكديمي سميخ كدر

نركس شهلا لرك ژاله چكان اولدومي

شيمدى سگا من دين مطالب عيان اولديمي

سويلمه ديمي سگا راحت اورتور حيف سن

چكمه بو ملت غميين چك اوزگا كيف سن

خانه دگلدر سنك گيدمه لوسن ضعيف سن

ايلاهه دك اعتنا قصه همان اولديمي

شيمدى سگا من دين مطالب عيان اولديمي

فايده ويرمز ديديم ايتديگك افغان سگا

حاله ياتدق لرك ايله مز احسان سگا

مسكن اولور عاقبت گوشه زندان سگا

گوشه زندان سگا ايسته مكان اولديمي

من ديمه ديمي سگا باشده اتور تور تاج تاك

دورما مقابل . بلا تيرينه آماج تاك

داد منى . دوتديلار سويلمه دراج تاك

بال و پرك ناگهان تيره نشان اولديمي

(†) ملا نصرالدين زورنالنگ محرر لرندن فايق نعمان ژاده تاك حكومت

طرفنده توقيف اولنماق، مناسيتيه

من دیمه دیممی سگا کیرمه ایشه جانیلن
 خوف ایله ساللاشمه چوق بکار ایان خانیلن
 اولماگیلان هم روش مجلس ایرانیان
 مجلس ایرانند) بیر شوکت و شان اولدیممی
 من دیمه دیممی سگا حضرت ذی شانلری
 ایله مه دعوت عیث برلگه ایشانلری
 سنکه یغا بیلمه سن بونجه بریشانلری
 مسئله اتتحداد حل و بیان اولدیممی!

شیمدی سگا من دین مطلب عیان اولدیممی

«(۰۰۰۰۰)»

یادگار

محترم ملا نصر الدین افندی!

عاجزانه خواهش ایدیرم که پونجه کلمه یه ژورنالگزده یریره سگز .
 مرحوم حسن بگک وفاتی مناسبتینجه لازم ایدی که بوتون
 قفقازده اولان شهر لردن بز شماخلولرک اوستمز سر سلامتی تلگراملری
 چکیلیدی . . .

چونکه او مرحوم بزیم اوز شماخلومز ایدی ، او بزیم اوز آدممز
 ایدی ، داها دوغریسی او بزیم معنوی آتامز ایدی ،

اما قافتاز اهلی بو بارده سهو ایتدیلمز گوتوروب باکیویه تلگرام

ایله دیلمز ، نه بیلم ارشاده یازدیمز . . .

با این همه بیز اوز وظیفه‌مزی ایفا ایتمکده قصورلق ایتهدیک ،
او مرحومی یادمزدن چیقارد مادیق ، دیمک آنک برده اولان سقلی ادا
ایتدیک :

قرار قویدیق که آنک آنجق محترمه عیالنه برجه تلگرام ایدوب
سر سلامتی ویرهک .

حتی بو خصوصده چوق دانیشدیقدا ، هله‌دهه دانیشریق ، گنده
دانیشاجایق چونکه او مرحومی یادیمزدن چیقاردا بیلمه‌ریک ! شرط
تلگرام اورماقده دگل هر مطلبک اوستنده گرک دانیشق اولسون ، دانیشلار
آخرده ایش بر یرده قرار دوتار ، نیجه که ایله بیله‌ده اولدی یعنی تلگرامی
موقوف ایدوب مرحومک یادگارینه شهرمزده اویزن اوشقولالارک برنده
تک برجه یتیم اوشاق اوخوتماق فکرنه دوشدیک ، دیمک که مصادمه
افکاردن بارقه حقیقت پارلاتدیق !! آفرین بزه ! مرحبا بزه !

او ایدی که بو خصوصده گوتور قوی ایله‌دیک ،

گوتوردتک قویدیق ، قویدیق گوتوردیک ، قویدیق گوتوردیک

گوتوردیک قویدیق . برجه خردا قالمشدیکه ایش لاپ‌دوزه .

لسون ، ناکام وقتسز خروس کیمی بر ششو غریب تک صبر

بوباندن بانلادی ، صبر سسینه دیسکنت یوخودن آیله‌دیم

بر بو طرفه قبر او طرفه نظر سالدیم ، گوردیم که هامی خورها

خورتان یاتوب . تیز کاغذ قلمی گوتوروت بو نچه کلمه‌نی

سیزه یازوب دوباره دوباره باشمی آتدیم یاسدیقه و گیتدیم

یوخویه . هرچند ایو ایستی ، یورقان دوشک قالین ، یوخو

شیرین ، هیچ برده او بانماغه امیدیم یو خدر اما گنه وصیت
یونگل لک در : بو درسنه دیورم آشنا ! اخیانا ، او باندم ما
بعنده یازارام ، یوخ اگر ازیانه بیلمدیم نه پر عیبی وارمش :
یار باقی ، صحبت باقی ، او دنیاده گوروشوب زبانی عرض
ایده رم .

«***»

صیر

تا گلپریک بزده بر آز آکلیاق

محضر عرفانده وورور تک صیر

یا دیپریک ایش لری سامانلیاق

مجلس اعیاندا وورور تک صیر

ایستیوریک بر ایش آچاق فی المثل

سویله شیریک بر ایکی ایل لا اقل

تادیلیر پول ویروک آشسون عمل

اولکده هر یاننده وورور تک صیر

یالخی بزى ایلمیوب مبتلا

صفحة قاقازی دوتوب بو بلا .

(قاخ) ده (قازاخ) ده (شکی) ده بر ملا

(شیشه) ده (شیروان) ده وورور تک صیر

لکن او یرلرده گیدیر ، دورمیور
 بر ایله لایقلی کلک قورمیور ،
 (گنجه) ده دیرلرسه وورور وورمیور
 ایله که (سالیان) ده وورور تک صییر
 آندرا قالمش نه یامان سسله نیر
 سوز دیمگه ویرمیر آمان سسله نیر
 اوخ آتیلیر سانکه کامان سسله نیر
 ساحت میداندا وورور تک صییر
 هرزه نه شورا و نه مجلس بلیر
 نه دوشینیر یاخشسی نه بر پیس بلیر
 قورخمیر ، اوتانمیر ، نه ده بر حس بلیر
 حجره ده دکاندا وورور تک صییر

»❖❖❖❖«

فسنجان

❖❖❖❖

صانمه ازدیگجه فلک بزلی ویرانلق اولور !
 اون تمناسی ایله ، بوغدا دگیرمانلق اولور ! !
 قاریشیقدر هله لك ملتک استعدادی
 اله نیرسه ، صافی بریان ، توزی بریانلق اولور ! !
 چالخالانندیقجه ، بولانندیقجه زمان نهره کمی
 یاغی یاغ اوسته چیقمور ، آیرانی آیرانلق اولور:

کیمکه انسانی سووره عاشق حریت اولور

بیلی حریت اولان یرده انسانلق اولور

ایکه دیرسن عرفا راه خطاده بولنور

علم منطقیجه بو سوز بهره نادانلق اولور

عرفا دیرسک اوزک ، اهل خطا دیرسک اوزک

دوشونیر سئمی بو سوزده نجه هدیانلق اولور؟

کوزگی خیرهلدیرمی گونشی عرفانک؟

هایدی خفاش صفت بو نجهمی خولقانلق اولور

تایریق بز سیزی آرتق دیمه ! ییز بیله یک

تایلور اول کشی کیمه دوتدیغی میدانلق اولور

باقماسگز گوشه چشم ایله فقیرانه طرف!

یوگوریرسگز اورا کیم طاری فسئجانلق اولور!

آلدانمارام که دوغری در آیینک ای عمو

آلدانمارام که دوغری در آیینک ای عمو !

کسسون منی حقیقی ایسه دینک ای عمو !

ایه-انگا قسمله چاپیرسان جماعتی

قولدورچیللق (تفنک) میدردینک ای عمو !

قلباک کمی سیاه ایده مزک محاسنک

جووما حنایه بوشله بوتلوینک ای عمو !

صوم و صلوة دن سگاگر چیقما سیدی پول

اولمازدی بونجه زحمت تمکنیک ای عمو!

تیکه نمازیگی گوزیمه بر جدا کمی

کوستر معامله کده کسی تعییک ای عمو!

بزه نه

گر بوایل خلقی تباہ ایتدی گرانلق بزه نه!

تا پیمور آج، یالاواجلار گذرانلق بزه نه!

بز مگر آجالره وقف ایلمشیک مالمری؟

تا که هر مستحقه بذل ایدک اموالمری.

بز مراعات ایده ریک آنجق اوز احوالمری

دایما بسلیه ریک ناز ایاله اطفالمری

آتاسز طفل لری باسدی بورانلق بزه نه

تا پیمور آج، یالاواجلار گذرانلق بزه نه

بوده سوز در می؟ قازان دیقاریمز پاره لری

هی ویرک بوغماک سون زنگه زور آواره لری

بز لره دخلی نه در؟ یوخدر اگر چاره لری

قوی آغاسون فقرا گوزلرنک قاره لری

چكسون آنلر گيجه گوندوز نگرانلق بزه نه
تاپميور آج ، يالاواجلار گذرانلق بزه نه

بوشلا آي ملا دايبى سنده بزي چكمه زوره
بز سنك حيله ايله دوشمه ريك اصلا بوتوره
باخماريق گوشه چشم ايله ده زنگه زوره
قارلى داغلارده سويوقدان اوله نك جاني گوره

اولمادى قسمت او بدبخته آرانلق بزه نه

تاپميور آج ، يالاواجلار گذرانلق بزه نه

بزه گوسترمه عزيزم ! او غم اويناغلارينى
يازده چوق گزمشيك آل گللر آچان داغلرينى
يغميشوق (ده يك) نى بوشلاميشوق باغلارينى
قيش ايعون خوشلامشوق تفليس او يونجا غلارنى
چولغيوب زنگه زورى ايمدى بورانلق بزه نه
تاپميور آج ، يالاواجلار گذرانلق بزه نه

هله لك توللامشوق خانه ويرانه لمرى

دولانوب كشور تفليس ده كاشانه لرى

تاپديق آخر (ليزا) لار تك نيچه جانه لرى

چاچراغلارله ايشيقلانديريريق خانه لرى

(زالخا) لار دخمه سنه چو كدى قرانلق بزه نه
تا پميور آج ! يا لاولجار گذرانلق بزه نه

«(****)»

ادبيات

وقتا كه ائو نسيم ظلمت تائير باغشليار جهالت
نديادن عدم اولور بوملت هر چند باچار مارام نبوت
اما بيله گوسترور زمانه بيخار قالور گل فراست
اي سپره چرخان او گلستا نه اوندا اوخو بر دعای رحمت
ايندى بنى كفرانه ياد ايت

وقتا كه حنا ساتان تا پولماز ساققالار اولور يا آغ ياقاره
باش قير خماغه هيچ كمسه قالماز تخم كچله ايده لاه چاره
نه نوره نه پشتمال و دلاک نه زالو نه نشتر نه حجامت
په په نه زمان نه عالم پاك نه لعن نه كفر نه لجاجت
اوندا منى عاقلانه ياد ايت

وقتا كه جهانده لفظ كافر بر بر پوزولار هامو لغتدن
نه ملانما نه ميرزا قنبر يوخ رنج و ملال بر جهتدن
انسانلار اولور چو جسم واحد عالم دخى بر وطن كه، جنت
نه شرك نه مؤمن نه ملحد اسرارينى بيلادير طبيعت
اوندا منى يانه يانه ياد ايت

بارا کاللاه

سن بیله سنمش بالام ! آی بارا کاللاه سنه
فسق ایمش امرک تمام آی بارا کاللاه سنه
دوغری ایمش شاعرک اولماز ایمش مذهبی
کافر اولورمش بوتون میرزا لرك اغلی

لغو و عبث مطایبی لسهو و لعب مشربی

شغلی غازیت تیلقرام آی بارا کاللاه سنه

آی آداما اوخشاما؛ بریوز کا باخسانا

بومپوز اولوب ساققالک رنک و حنا باخسانا

مؤمن اولوب بر اوزوک بارماغکا تاخسانا

تا که دیسون خاص و عام آی بارا کاللاه سنه

یوخ خبرک بی نوا هیج اوزکدن سنک

لاپ مالا قانلق یاغیر گیرده گوزکدن سنک

دوغریسی من اور کمشم بعض سوزکدن سنک

ویرمرم آرتیق سلام آی بارا کاللاه سنه

حیف قاپانمش سنک دیده حق بینلرک

منزلکا یعمیسان پارتیریتین جین لرك

گوزلر کچاچمیور یوخسه بو یی دینلرک

صورتی هر صبح و شام آی بارا کاللاه سنه

عقلک آزوب آی یازیق! بوشلامسک کارکی
 جمله دگیشدیرمیسک کور ککی یالتارکی
 چکمه قالوش گیمیسک یوزمیسک اطوارگی
 (فعلک فعل الحرام) آی باراکاللاه سنه
 آغز کا اولسون قادم آی بار کاللاه سنه

اولمور اولماسون

آتا - کوچه ده توللان ای اوغوله صنعتک اولمور اولماسون
 صنعته ، درسه ، مکتبه ، رغبتک اولمور اولماسون
 اوغول - کسبکا گیدمگه آتا ! فرصتک اولمور اولماسون
 گونده بر آرواد آل بوشا عیرتک اولمور اولماسون
 آتا - آخشام اولانده چیخ چوله گلنه صباحه تک هله
 بیله سن ایله بر بیله عصمتک اولمور اولماسون
 عفتک اولمور اولماسون

اوغول - آخشام اولانده یاخ حتا دوز زوجاتی یان یانا
 گیردک او دم که یورغانا حالتک اولمور اولماسون
 قدرتک اولمور اولماسون
 آتا - تیزدن آیلما بر سحر درسکا قیلما بر نظر
 علم اوخومقده مختصر نیتک اولمور اولماسون
 همتک اولمور اولماسون

اوغول - ساققالی یاغلی هر سحر ایستی حمامه قیل کدر
قورخما آزار لاساک اکر صحتک اولمور اولماسون

بهجتک اولمور اولماسون

آتا - اوشقولادان چیخان زما هر یری وورنیشان زمان
ایل سکا پیس باخان زمان عبرتک اولمور اولماسون

خجلتک المور اولماسون

اوغول - تک حیاطه گیرن زمان قومشی قزین گورن زمان

شوقیله دیندیرن زمان عورتک اولمور اولماسون

قسمت اولمور اولماسون باشکا عشقی دولماسون

ریشکی (زالخا) یولماسون

ملانصر الدینک ۱۰ مجی نهمر مسنده قز دیر مالی

امضالی یازیلان اشعاره

جواب

مادام که حامیان ظلمت خوشلار که دوام ایده جهالت

هیئات بیلورمی آنده ملت توحید نهدر و یا نبوت

مکتب ایدیر اقتضا زمانه !! بی خار اوله تا کل فراست

ای سیر آریان اوکستانه ! اصلی یوقی بکلمک نه حاجت

خواب ایت هله غافلانه خواب ایت

تا اینکه اویوب یاتان آیلماز فرق ایتمز اولایاغ ، یا قاره

خسته که باشنده هوش قالماز در دین دوشونوب بولورمی چاره

آنجق اوگا طرفه طرفه دلاک ایلر هره برعجب طبابت
ای خسته ، ایلما ایتمه اداراک هپ قانکی امسده حجامت
دوئمه اوینا ، بویانه خواب ایت

آلدانما قوزوم ! که لفظ کافر تصحیح اولنوب چیقہ لغتدن
مادام که ساقدی میرزا قنبرایمن دگلیک بو ملعتدن
قویماز که بو خلقی جسم واحد حکمنده اولوب ایده معیشت
افسانه کفر و شرک و ملحد هیهات اولورمی ترط عادت
بو نکته نی قانه قانه خواب ایت

مصاحبت

مشهدی سیرتیم قولی نک بو شعرینه

ملا سنه ایله یورم مصاحبت

سویله گوروم ایوله نوم ایولنمه یوم؟

آتمش سننم ایله یوبدر گذشت

بر قز آلوب ایوله نوم ایولنمه یوم؟

جواب

آغرك آلوم آی مشهدی سیرتیم قولی

آلتمشه یتدک دیمه اولدوک اولی

شکر اوله اللهه جانک در سولی

ویر پولکی دادلی لذتلی زاد آل

قوی و بالک بونیمه گیت آرواد آل

اوز دیدیگك دن گورینور عورتك
بردر، اولور دیور ایوده فنا حالتك
واریمش ایولنمگهده قدرتك
پس نیه یوق لاقلا اوج كلفتك
یوقسه قونوم قونشید آختاریاد آل
قوی وباللك بونیمه گیت آرواد آل

ایندی که وار ایلچی ده صفدر کمی
بر بالا قز آل بویی عرعر کمی
ان، اون ایکی سننده دلبر کمی
زلفی قراسینه سی مرمر کمی
قوی باشکی سینه سنه بر داد آل
قوی وباللك بونیمه گیت آرواد آل

ساخالما کافتار کمی بر عورتی
بوشلا اوننی باسدی سنی نکبتی
تاپ اوکا بر صنم خلوتی
باغر کا باس یار ملک صورتی
سنده ایگیتلر کمی ایش گور آد آل
قوی وباللك بونیمه گیت آرواد آل

اوغلاڭ اوشاقدر هله خامدر، ناشی
 آنجق ایگر می بیشه چاتمش باشی
 چیخماز اونڭ برپارا ایشدن باشی
 نیلیور ایوانمگی آتسون داشی
 اوز کیفکا باخ کشی دادویرداد آل
 قوی و بالاک بونیمه گیت آرواد آل

آندویرورم من سنی ایمانکا
 باغلا حناریشکاقی جانکا
 بر، ایکی اوچ عورتی دوزیانکا
 ویرمه ضرر ثروت و سامانکا
 سن نه غازیت قان ونهده (ارشاد) آل
 قوی و بالاک بونیمه گیت آرواد آل
 فکر ایله بر کیمدی بر آرواد آلان

روس، یهودی - دکل عرضم یالان

ایلده بر آرواد آلی مؤمن اولان

لذتی بر فیضی ده مین در اینان

کلمسه بر قز بو جوهره آلداد آل

قوی و بالاک بونیمه گیت آرواد آل

«شاهنامه»

شهم ، تاجداریم ، قوی شوکتیم
ملک احتشامم فلک رفعتیم !
اگر لطف ایله سورسهك احوالمی
بو نامه سکا بیلدیرر حالمی
اوگونکه حضور کدن عطف عنان
ایدوب، سوی تبریزه اولدیم روان
بو عزم ایله کیم شیرتاك جنك ایدم
مجاهد لره عرصه نی تنگ ایدم
فدائیلری اولدیرم (خان) ایله
یابانلاری دولدیرام قان ایله
رکابمه بر توسن باد پا
آچیلمش باشم اوسته زرین لوا
نه سزهنگ لر؟ رستم جنگ لر !
یمین و یسارمه سرهنگ لر
قوشون سیل تک روبروده روان
خشم خیل تک هر طرفه دوان
بو یونلرده یکسر قطار قشنگ
ریولورلر الده حمایل قشنگ
چالمنقده شیورلر ، نای لر
اوجالمقده لشگردن اوررای لر
چکیلمگده عراده ده توپ لر
طبل لرده فریاد گوپ گوپ لر ...
بلی من بر فرخنده اقبال ایله
بو شوکتله ، سطوتله ، اجلال ایله
اوتوب قاندا دیم یوللارک آزچوخین
کلوب تاکه تبریزه اولدیم بوخون
بو یوردیم جالینسون نی و کوس لر
و گیتسون خفی شهره جاسوسلر
بوایش فکر ایدیردیم که بردولمادی
هامن سویله دیم برگیدن اولمادی
کلوب غیضه حکم ایلدیم لشگره
آچک شهره اوج یاندان اودبر کره

آچیلدیقده آتش ایدردک گمان که گوگردن یره اود یاغورنا گهان
فدائیلرک تنگه دوشدی ایشی اولوب اوردا جاقالدی دو ققوز کشی

گورور چون بو اوضاعی (ستارخان)

اوروب شیر تک نعره چکدی فغان

مجاهد لر ! ای غیر تک کانلاری ! غنیمت بیلک بویله میدانلاری

حیاتک قالور بزده صوتک ساعتی آغیر در بو صوک ساعتک فیمتی

نه بر خدمت ایتمشه گز'ملته بتون بسته در اشبو بر ساعتسه

بو سوز پویله تأثیر ایروب لشکره

هامی جان و دلدن دیدی بر کره

نه اولمک بز اولدیرمگه حاضریک

گر اولسوکده بو امرده شاکریگک

دئوب بوسوزی شهردن چیخدیلار ایله قیزدیلار : طهردن چیخدیلار

مجاهد لرک جنبشندن همان دیهردک که بر محشر الدیعیان

دوشوب سجدهیه جمله اخلاص ایله نیاز ایتدی لر نیت خاص ایله

دوروب بر ساغا ، برسوس گیتدی لر

غقلدن بزه بر هجوم ایتدی لر

یمنی یساره قاتوب اوردی لار

بزی ازدی لر ، دوگدی لر ، قیردی لار

دهدم وای ! مگر بویله ده جنک اولور ؟

هله لاپ اوزاقدان نفس تنلا اولور ؟

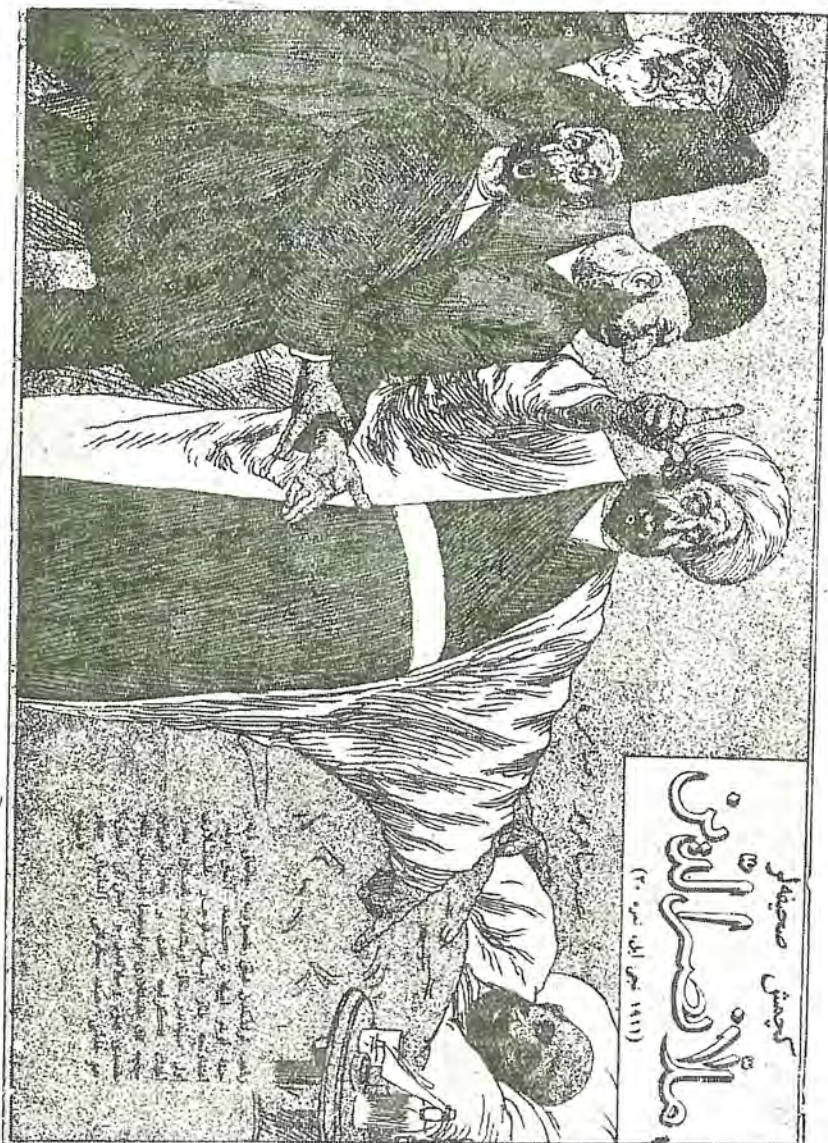
خصوصاً مگر بویلهده (خان) اولور بوسطوتلهده مرد میدان اولور؟
بو حال کوردوب خیره اندی گوزیم جهنم قوشون! اولمش ایدیم اوزیم
دیدیم یاخشی در برداغا دیرماشیم المده سلامت قالاتا بشیم

قاچوب مرد مردانه چیقیدیم داغا
باخیردیم او یردن سولا هم ساغا
نه گوردیم قاچیر تلکی نسبت قوشون
ازوگده گوردیدک گلردی خوشون
هارای باسدیم آخوای آمان قاچمایک
دوام ایله یاک بر زمان قاچمایک
سوزیم باتمادی لشگرک بیننه
اوخ! اوخ! . باتدی اوخ دولتک عیننه
قوشون قاچدی بوشلاندى میدان جنک
بتون گیتدی یغمایه توپ و تفنگ

چو گوردیم اولور وضع حالیم تباه کترردیم ایگر می قازاغه پناه
یانان قلبمه سانکه سو ساچدی لار او یردن آلوبده منی قاچدی لار
بودر صورت عرض حالیم بنیم مجاهدلر ایله جدالیم بنیم
قوی شوکتیم! ایمدی فرمان نه در؟
بویورمال نه در، باش نه در جان نه در؟
اگر چه قاچار کن آتی بورمشام
گنه هر نه حکمک اولا دورمشام

ادبيات

بر بهانه الدہ عنوان ایتلمی بوندان سورا
بوسبوتون ملخوقه اعلان ایتلمی بوندان سورا
نواصولک شرعه بر عکس اولدیغین ایضاح ایدوب
کهنه نی تطبیق قرآن ایتلمی بوندان سورا
خاصه بوژورنال غازیت امرنده برفتواناپوب
سد راه نشر عرفان ایتلمی بوندان سورا
بویله ایش بونجه، غازیت، بونجه مازیت اولمازجانم
بونلاری محکوم بطلان ایتلمی بوندان سورا
دین گیدیر؛ مذهب گیدیر، قدری ایتیرمالارک
چاره امر مسلمان ایتلمی بوندان سورا
هر بتن کندین محرر عدایدوب مین سوزیا زیر
بونلاری مطرود اوطان ایتلمی بوندان سورا
کسملی هر نوعیله اولسه نفوذین، حرمتین
سربسر آواره نان ایتلمی بوندان سورا
جیر مالی دفترلرین، سندیر مالی چیرنیل قابن
فکر ترویج قلمدان ایتلمی بوندان سورا
ممکن اولسه لاپ کوکندن قالدیروب برظن ایله
جمله مطبوعاتی ویران ایتلمی بوندان سورا
سیما شاعر لری حکماً و حتماً زور ایله

دین گیدیر؛ مذهب گیدیر قدری ایتھر ملا لک
 چاره امر مسلمان ایتملی بوندان سورا
 هر بتن کندین محرر عد ایدوب مین سوز یازیر
 بونداری مطرود اوطان ایتملی بوندان سورا

خارج از اسلام وایمان ایتملی بوندان سورا
 مختصر هر کیم که کوردک فہمی وار برسوزقانیر
 کفر ایله مشهور دوران ایتملی بوندان سورا
 آرقاداشلار! الامان کل تیز ویروبده ال آله
 ہم بویولده عهد و پیمان ایتملی بوندان سورا
 عاید اولمیر ایمدی بونلاردان بزه بر منفعت
 پول ویرلرسه مسلمان ایتملی بوندان سورا

آرزو

نه درس اولدی ، نه مکتب ، نه علم و صنعت اولیدی !!...
 نه درسه ، علمه ، فلانه بوقدر حاجت اولیدی
 نه ساندالی ، نه قارانداس ، نه لوح و میز نه طباشیر
 نه دفتره ، قلمه ، کاغذه بورغبیت اولیدی .
 نه مدرسه ، نه معلم ، نه بواصول جدید
 و نه اوشاک لریمزده بو قابلیت اولیدی
 نه اهلمزده آیقلق علامتی گورونیدی
 نه برپارا او قومشلرده بوذکاون اولیدی
 نه حسن اولیدی جوانلادا امر ملتہ قارشو
 نه بوجوانلر اولیدی و نه بوملت اولیدی
 دوشیدی داش او گونه گم غازیت ، مازیت سوزی چیقیدی

غازت ايشين توره دن نابكاره لغت اوليدى
 نه گونده ، هفته ده ، آيده چيتمان غازيت و نه ژورنال
 نه مطبعه ، نه محرر و نه طباعت اوليدى
 نه شرق اوليدى ، نه اقصاي شرق هم نه ژاپونيا
 نه اوزلرک هنرى خاشه درس عبرت اوليدى
 نه « نفخ صور جهانگير » ، نه « ملك متكلم »
 نه بعض كشور ايرانده بولجا لجت اوليدى
 نه تو كيا ده بوقانون اساسى نشر اولونايدي
 نه بى ادب يكي تو كلرده بونجه جرئت اوليدى
 نه خوتليا يدي بوشكل ايله « ملانصردين » اى كاش
 نه كالبا سبز آلياردا بو خوف و حشت اوليدى
 او كه نه لر دن عجب كم اوتانما يوبده دييورلر
 گرک بو عصره گوره بويله بويله عادت اوليدى
 بوبى شعورلرک عقلينه كمالينه ، باقبر
 قدام كمالكزه بارى سيزده غيرت اوليدى

ادبيات

غم و محنت فزون اولدى سبب بويني يوغون اولدى
 الفلر دوندى نون اولدى سبب بويني يوغون اولدى

بۆيۈن بۆيۈن

نە، ايچون گشور ايران اولور شخصيته قربان
مگر بايقوش سوير ويران ويا طالع زبون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

نەدن اولدى ايكي ديللى بور گلر قالدن نسكللى

داغلىدى مجلس مللى عمل لر سر نگون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

نچون مشروطه باغلاندى مزور لر قوچاغلاندى

قارين لر دويدى ياغلای وطن دارلجنون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

قسم ايتدى اينانديردى نچون رابين دولانديردى

اوزين دنيايه آنديردى مطيع نفس دون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

نيدن لغو اولدى پيمانلار ويريلدى اولدى قرمانلار

بوتون اولداندى قرانلار جنايت رهنمون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

نيدى قالقشدى خولقانلار ساتيلدى پوله ايمانلار

تو كولىدى بي گنه قانلار يو گلر لاله گون اولدى

سبب بويىنى بوغون اولدى

نه ایچون سوسدی ناطقنر آندی حبسه صادقلر
 فقط بعضاً منافقنر واروب نورالعیون اولدی
 سبب بوینی یوغون اولدی

نه در تکفیری اخبارک نه در تحقیری ابرارک
 نه در تقصیری احرارک که بویله غرق خون اولدی
 سبب بوینی یوغون اولدی

غروری انتہاسندن حیا قیلمز اداسندن
 او «کیف‌مایشا» سندن نجون «لاقسئلون» اولدی
 سبب بوینی یوغون اولدی

استقبال بزم در

یتیر جانم ! چکیل گیت ایتمه چوق تبخیر حریت
 بزم قازقانده هرگز اویناماز کفگیر حریت
 هانی دیر ساک : «گریزاندر وطندن لیل استبداد»
 مگر گورهمز میساک اطرافی دوتمش خیل استبداد
 بوگون ایرانی یکسر قاپلامشدر سیل استبداد
 یازنق ! او اچمگنده در خون جهانی کیل استبداد
 یتیر جانم ! چکیل گیت ایتمه چوق تبخیر حریت
 بزم قازقانده هرگز اویناماز کفگیر حریت

دیمه ! « تیغ رشادت خیره ساز چشم امکاندر
 دی کیم ! تکفیر ایچون تیغ زبان هر برده براندر
 دیهن کافر مسلمانانه صانیر کندی مسلماندر
 بوگون حق سویلین هر کس اولورسه کفره شاناندر
 گوزل برعصردر قحط شعور وعقل وعرفاندر
 یتر جانم ! چکیل گیت ایتمه چوق تبخیر حریت
 بزم قازقانده هر گز اینماز کفگیر حریت

مجاهد قاوزیون دیرسک شکوهین ملک ایرانک
 بونه تمکین ایدرمی چاکرانی شاه ایرانک
 بونه راضی اولورمی غیرتی ؛ ناموسی اعیانک
 بویول برشانلی قربانکاهیدر انصافک ، ایمانک
 نه ایمان وقتنی در آنجق گوزت خیرین جبشدانک
 یتر جانم ! چکیل گیت ایتمه چوق تبخیر حریت

اوت « صحرای ایران دوغریدان بر اولدی میداندر »
 فقط اول اولدی میدانده دوران بر شیر غراندر
 ولی من حیلله گر تولکمی صفت هریان نمایاندر
 یاتوب ایرانلیلر ناگه گورر لر اولکه ویراندر
 هله قوی سویله سونلرده مجاهد نامسلماندر

هله قوی ایلسونلر بوسوتون تکفیر حریت
دیسونلرده بزه لازم دکل تعمیر حریت ...

ادییات

چاتلیور خان باجی! غمدن یوره گیم
قاوشوب لاپ آجقمدن کوره گیه
نوله برایوده قویاید کز قارا باش
ویرمید کز منی بو ابلهه کاش
منکه دامدان باجادان باخمازایدیم
سو کمی هر طرفه آخمازایدیم
هرزه هرزه دانیشوب گولمزایدیم
ارنه شی اولدیغنی بلمزایدیم
اوتوروب آج کومه سنده آتامک
بیش دوشین حاضر ایدردیم آتامک
بیتلوردیم نه نهماک باش یاخسین
یامالوردیم بابامک چول چوخاسین
تبیز دورب صبح ساغاردیم اینگی
خان صنمدن دیله مردیم کومکی
نیلیوردیم بزه کسی یا دوزه کی
داما دیواره یاپلاردیم تزه کسی
آتام علاف بابام دولکار ایفدی
قارداشم جولفا عموم کارگریدی

خان بيم فالچي ، نه نه باغ نوخويان
بزده حاشا يوق ايدي بر او قويان
ايومزده وار ايدي هر نه ديسك
قاتيق ، آيران ايله قايماق نه يي سك
نه ييليرديك نه زهر ماري كتاب
بوز اولان ايرده هاچان واري كتاب
بوسبتون كل كمي انسانلار يديق
نه معلم و نه درس آكلار يديق
دفترك آندرا قالمش سوزيني
ايشيدوب كورمه ميص ايديك يوزيني
بوياله برتريه لو ايوده مدام
بسله د كز من كمي بر سر و خرام
وای اوگوندن كه منی آدایله ديكز
ایله بیلدیکزده كه دلشاد ایله ديكز
منده سانديم كه دونوب بختوره
گيديرم بر نفر انسانه اره
نه بيليم بويله ده انسان وارمش
شكل انسانده ده حيوان وارمش
ار او قوم شده يازارم شده آتام !!
ار دكل مهلك آزارمش ده آتام !!

اردکل شاعر ايمش خرابه خراب
 فکری يازمق ، ارقووق ، شغلی کتاب
 سالدیکز آخرده يامان حاله منی
 اره ویردیگزده بو فغاله منی
 گاه يازیر ، گاه اقبور ، گاه دانشیر
 گونده بر هرزه کتابتان تاشیر
 گاه گیدیر فکره بره لدير گؤزینی
 محو اولور اويله که ييلمير اوزینی
 صبح اونجه گيجه لر دارغا کمی
 ياتيمور قير قير ايدير قارغا کمی
 گاهدا بر ياتساده وقتنده اگر
 چکميور يرخلادینی بر او قدر
 غفلتاً برده گوريرسک که دورير
 يانديروب لامپانی چپلاق اوتورور
 باشيلور باتديعی يرده تزه دن
 اوقويسوب يازمغه يرده تزدهن
 ييله اود اولماز آتام بويله آسو!
 اود دکل ، يانغی دکل لودر لسو! ...
 گاه گوريرسنکه ميز اوسته يخیلور
 باخيرام حالينه قليم سخيلور

بر قارانداس بر ايكي پاره كاغذ
 او قدر چكمير اولور قاره كاغذ
 خيريني شريني قانمير بو كشي
 يورولوب بر جه اوصانمير بو كشي
 بزيتم ايوده باخاك هر طرفه
 طاقچه يه بوچه يه يا كيم ايره فته
 گوره جكسك بتون ايشقابه كاغذ
 كاسادا ، نمچه ده ، بوشقابه كاغذ
 يقيلوب داغ كمي هر يانده كتاب
 ايوده ، دهليزده ، هر يانده كتاب . . .
 ديورم آي كشي بر كل / اوزكا
 بونه ايشدر آكول اولسون گوزوكا!
 بو عمل ايتدي سني خانه خراب
 پوللارك دوندي بوتون اولدي كتاب
 او خوديجه گوزويكك قاره سني
 آپارير تاپ باشوكك چاره سني
 پول گيدير ، تاپ و توانكده گيدير
 اوسته لك بر قوري جانكده گيدير
 كسب و كار كدن لك چيقدى اوسان
 أر اولان يرده گوريم يرق اولاسان!!

بنیمکه بیله دوشدی

غم راهنمون اولدی بنیمکه بیله دوشدی

دل ورطه خون اولدی بنیمکی بیله دوشدی

ایل دوندی جنون اولدی بنیمکی بیله دوشدی

طالع بکا ددن اولدی بنیمکی بیله دوشدی

« اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشدی »

سن ممدلی قورخما؟!

غم چکمه دارخما؟!

دوران اوزککدر

غافلشم احوالمه سودای سرمدن

سودای سریم ایتدی بنی تاج زرمندن

ریشهم کسیایریش دیمه کسکین تیرمدن

مشروطه بی سالماقده ایکن بن نظرمدن

اول نورالعیون اولدی بنیمکی بیله دوشدی

« اقبال زبون اولدی بنیمکی بیله دوشدی »

سن ممدلی قاچما!!

نا اهله آل آچما!؟

میدان اوزککدر

هیچ فایده بخش اولمادی تدبیرلریم حیف

کشف اولدی بتون عالمه تقصیرلریم حیف

بر عكس اثر ايلدى تعبيرلريم حيف
آلداتمادى بوملتى تزويرلريم حيف

يولدوزده كى... يولدوزده كى تعميريم حيف

هپ كن فيكون اولدى بنيمكى بيله دوشدى

« اقبال زبون اولدى بنيمكى بيله دوشدى »

سن ممدلى برك دور

توبرالرى دولدور

خارمان اوزككدر

بېيېت

شيمور دگل ، طبل دگل ، صور چالندى

عكس ايلدى صورك سسى هرقلبه سالندى

بیر شېده اوتوز ايلليک اموراتيم آندى

عثمانلى لرك شهى وطن دن قاوولندى

ايش دوندى اويوى اولدى بنيمكى بيله دوشدى

« اقبال زبون اولدى بنيمكى بيله دوشدى »

سن ممدلى قورخما

غم چكمه دارخما

آيران اوزككدر.....

سن وور ايشكى دورماگري مكر و حيلدن

من توپلاردىغم شيلرى هپ قاپديلار الدن

يونازر كيچر اما هله وار قورخوم اجلدن

سن قارنى بوغون بر شيمى ايدك روز ازلدن

بوينكده يوغون اولدى بنيمكى بيله دوشدى

« اقبال زبون اولدى بنيمكى بيله دوشدى »

سن نهره كي چالغا

هيچ باخما بوخالغا

آيران اوزككدر ...

ايتديم قسم اما اوزيمي سهوده سانديم

كامل پاشالار چيده ايدن فكريه اينانديم

باقديم سكا اوز عهديه پيمانمي دانديم

ايللرجه ، زمانلرجه ، بوگون دانديغم آنديم

تاريخ قرون اولدى بنيمكى بيله دوشدى

« اقبال زبون اولدى بنيمكى بيله دوشدى »

سن ممدلي قورخما

غم چكمه دارخما

ميدان اوزككدر

مظلوم لرك دوتدى بني آهي آخرده

اينجيتدى خيانت لريم آلاهي آخرده

اولديم سلانيك قلعه سنه راهي آخره

منقار آرا تورك لرك شاهي آخرده

مجبور سكون اولدى بنيمكى بيله دوشدى

« اقبال زبون اولدى بنيمكى بيله دوشدى »

قاچ ممدلی دورما چوق سینه کا وورما

بندن گوتور عبرت صلح ایله قودورما

والله و بالله انسان سکا اینان آه ...

فرمان گیدردن سامان گیدردن

یالکز نه که طهر ان ایران کیدردن

ادبیات

نیلیوم الله: بو اوروس باشدیلار
اولکه ده گوندن گونہ چوخلاشدیلار
قویمایک آی کهنه لر! آی باشدیلار
ییلمیورم هاردان آشوب داشدیلار
هر عمله، هر ایشه چولغاشدیلار
هیوه ره لر هر یره دیرماشدیلار

هر بری مین گونه ایش ایجاد ایدیر
شیعه ایکن سوننی شاد ایدیر
صانکه بولار بر بره قارداشلار
مچاس آچوب نطق لر ایراد ایدیر
سوننی ایکن شیعه امداد ایدیر
یوخدی تعصب لر ی چاشباشدیلار

هیچ بری اوز مذهبنک حرمتین
جمله سی بر بولده قویوب نیتین
بریاو اشی در بو باشی داشدیلار
سوننی دییه شیعه لره جان نچون
گوزلمیور، گوزلیور ائیل غرتین
چونکه نه سوننی، نه قزلباشدیلار
امر تعصب اوله بطان نچون!

برلمشه یعنی بو مسلمان نچون

همت ایدک دین گیدیر آی باشدیلار

قویمایک آلداتدی بزی ساشدیلار

ایمدی که دویدوق بولارک نیتین جهد ایله یك یوزمغه جمعیتین
 بونلاری پوزمق بزه اولماز چتین هاردا که گوردوزاوقویک لغتین
 حکم ایله یك کفرله اولقاشدیلار دین خدادن قریلوب قاشدیلار
 جمله سی کافرله یولداشدیلار چونکه تعصباری یوق چاشدیلار

ساتیرام

مولدایی! سالمادی ایل دیل بوغاز!.. عیبی بوق گرچه قویولدوق لوغاز
 یاز بو اعلانمید بر کاغازا آچمشام (دی) ده گنیش بر ماغازا
 چوق اوچوزقیمته هر شیئی ساتیرام آی آلان!.. مملکت ری ساتیرام

ماغازامدا تاییلور هر جوره زاد جام جم ، رایت کی تخت قباد
 گرچه بازامی ایتمگده کساد سعی ایدیر برپارا ایرانی نژاد
 لیک من باقمیورام هی ساتیرام آی آلان!.. مملکت ری ساتیرام
 نه گرکدر بکا بر بو نجه امور که ایده قلیمی بسی حس حضور
 باباما ورمدی ال (آبک شور) دگم نسا خلف و ناپشعور
 (قصر شیرین) اثرکی ساتیرام آی آلان!... مملکت ری ساتیرام

ایسته هم نوری قارانلق سویرم ، ملک ایرانی درمانلق سویرم
 بوشلیوب شهری یابانلق سویرم بسدی شهلاک دخی خانلق سویرم
 (سبزه وار) ایله (میامی) ساتیرام آی آلان!... مملکت ری ساتیرام

سوز بنیم؟ ایو بنیم! اسرار بنیم عرض و ناموس بنیم عار بنیم

مال بنیم مصاحبت کار بنیم ساتیرام دولت قاجار بنیم
کیمه نه دخلی که من شیئی ساتیرام؟ آی آلان! ... مملکت ری ساتیرام

شاه مشروطه پناه اولمق ایسه ایل قویان وضعله شاه اولمق ایسه
گوش بر امر سیاه اولمق ایسه شاه اولوب همدم آه اولمق ایسه
خان اولوب نوش ایلوب می ساتیرام آی آلان! ... مملکت ری ساتیرام

«***»

نیچون ویرمیور؟

برجه بو مشروطه نی شاه نیچون ویرمیور
گاه ویریر فی المثل گاه نیچون ویرمیور؟

گرچه بو گون شه بزیم باشمزه سایه در
نام همایونی هر مطالبه پیرایه در
لیک بو آنجق همان گوردیگمز قایه در
هر سسه برسس ویریر کندیسی بی مایه در

یوقسزه اولمازدیمک وار! ... نیچون ویرمیور

برجه بو مشروطه نی شاه نیچون ویرمیور؟

هرزه دانشما کشی! گوزله ادب زینهار
شاهمزی بیله چوق بویله صفاهت شعار
عقل سلیم اهلی در بوسبتون آل قاجار
ویرمیور البته بر حکمتی وار سری وار

يوقسه بو کیفیته راه نیچون ویرمیور

گاه ویریر فی المثل گاه نیچون ویرمیور؟

یوق بوایشک باشقه بر حکمنی یا مکمتی

اگر اوتوردوز دانش واضح ایدک صحبتی

بر کره آل بوینکا وار یازینک نکیتی

شاه جوان بخت ایسه بس نه سبب ملتی

هفته ده بر آلدادیر جاه نیچون ویرمیور؟

بر جه بو مشروطه نی شیه نیچون ویرمیور!

گاه ویریر فی المثل گاه نیچون ویرمیور

ادبیات

دوغر نداندا ممدلی ! غیرت حلال اولسون سکا ،

باغ شهده ابتدیگک عشرت حلال اولسون سکا ،

اهلنه شاه اولدیغک دولت حلال اولسون سکا ،

ویردیگک مشروطه ملت (!) حلال اولسون سکا ،

اولدک اول گوندن که مالک رتبه اجدادکا ،

دوشمدی ایبل غایغوسندن باشقه بر شیئی یادکا ،

عدل وداده داد و بردک یتسون الله دادکا ،

یاخشی بز شهرت قازاندک آدکا ، اولادکا ،

گیتدیگک یول ، دوتدینک نیت حلال اولسون سکا ،

ویردیگک مشروطه ملت حلال اولسون سکا ،

آفرین لر دوغری بوللو ویردیگک پیمانلارا
عهدیکی ایفا ایچون صادر اولان فرمانلارا
هفته ده بر ، آیده بر آند ایچدیگک قرآنلار
عاقبت هر سمتدن جلب ایتدیگک مهمانلارا
چکدیگک بوخوان بی منت جلال اولسون سکا
ویردیگک مشروطه ملت حلال اولسون سکا ،

مستقلا حکمرانی اولدیغک ایرانکا
هانکی خدمتدن صاقدنک تا توخونسون قانکا
ایندی بر ایران دکل عالم گووه نون شانکا
نامکا ، ناموسکا ، انصافکا ، وجدانکا
اهل وجدان ویردیگی قیمت حلال اولسون سکا
در غریداقدا ممدلی ! غیرت حلال اولسون سکا ؛

آلتی مین ایلدن بهری موجود اولان بر مملکت
گورمه مشدی سن کبی بر شاه والا مرتبت
نیتک صاف ؛ اعتقادک پاک ، قصدن مسعدت
ملتک شاد ، اولکهک آباد ، عمدہ فکرک مرحمت
قویدیغک تاج ، اورندیگک خلعت حلال اولسون سکا

ویردیگک مشروطه ملت حلال اولسون

ارسالانلار بویننه سالدیردیگک زنجیرلر

نامورلر قتلته چکدیردیگک شمشیر

آتس قهر و غضبله یاقدیگک تعمیرلر

وصفه شایاندرحقیقت ایتدیگک تدبیرلر

امخان اوغلی ! بوغیرت حلال اولسرن سکا

ویردیگک مشروطه ملت حلال اولسوسکا

ادییات

بسدر بو قدر باشلامه فریاده اکنچی !

قویما ازکی تولکی لگه آده اکنچی !

برعذرله هر کونده کلوب دورما قامده

یالوارما بکا بوبکنی کج بورما قامده

کاهی باشکا گاه دوشکا اورما قابومده

لغواولما ادب گوزله بوماوراده. اکنچی !

لال اول آگده باشلاما فریاده. اکنچی !

خوش گیچدی ایل چوالی به دهقاننه نه بورجم

یاغمادی یاغش ، ییتمدی بردانه نه بورجم

اسدی قرہیل ، چاتکہ بوستانہ نہ بورجم

گیتدی بکا نہ فعلہ لگک بادہ ! اکنچی !

لاغ لاغ دانشوب باشلاما فریادہ اکنچی !

آلدی دولی الدن سر و سانکی نیلیم

یا اینکہ چگر کہ میدی بوستانکی نیلیم

ویردک گیچن ایل بوجکایورغاتکی نیلیم

اول ایمدی پالاس ساتماغا آمادہ اکنچی !

لال اول آبالام باشلاما فریادہ اکنچی !

سوز آچما بکا چوق چالشوب آزیمه گکدن

جانک به جہنہ کہ اولور سک دیمہ گکدن

من گوزله منم بوغدا چیقارویریمہ گکدن

چلتکده گتور ، آریزه بوغدان اکنچی

یوقسه سویارام لاپ دریکی آده اکنچی

سن ہی دی یوقومدر چیقاروب جانکی آلام

واللهی آوب دیدہ . گریانی آلام

شاللاغه دوتوب پیکر عریانسکی آلام

اوز حالکی سال ایمدی اوزک یاده اکنچی

لاغ لاغ دانشوب باشلاما فریادہ اکنچی !

چونچی باباسن بوعدانی ویرداری بیرسک

صو الماسا قیشده اریدووب قاری بیرسک

داشدان یوموشاق زهر نهدر ماری بیرسک

اور گرشمه میسک ات یاغه دنیاده اکنچی !

حیوان کیمی عمر ایله میسک ساده اکنچی !

نکن بنیم انسانلق اولوب وضع مده اریم

بگ زاده ام آسایشه در جمله قراریم

میز مزه سز بتمز اولارر شام و نه اریم

ایشته بیله در حالت بگ زاده اکنچی !

بگ زاده لرك رسمی بودر آده اکنچی !

ترانه اصیلانه

نه سوخولمه میسک آرایه آباشی بالالی فعله

نه خیال ایله اولوبسک بیله ادعالی فعله !

سکا دینمه دیگجه ایله آزیخرت یولوک چاشیرسن

قاپوده دایانمایوبده زاله دوغری دیرهاشیرسک

قارا فعله اولدیغکده بک و خانله چولغا شیرسک

به به (۶۶) بیزده گورمیورسک بو قدر جلالی فعله!

(۶۶) مگر

نه چيغير باغير سالورسك يورولوب اوصانميورسك
ادب ايله اوژ مقامك تانيوب دايانميورسك
هله كهنه پالتار كدن قزاروب اوتانميورسك
باشكا قويوب كليرسك يكه برهوتالي فعله!

بو كا باخ بوسير صفتله دانشيرده برعباره
گوزيم آغرييور ايدنده بو قريلمشه نظاره
گتوروب بوراخدي كيماار بولاري بزييم دياره
نه ييلوم هارالي كاسب؟ نه ييلورم هارالي فعله؟

ييله ايدى عادت اول بگه يالواراردى كاسب
نجبالرى گورنده اياغه دوراردى كاسب
ايكى قات اولوب ادبله بگه باش اوراردى كاسب
واريدى وفالى كاسب واريدى حيمالى فعله

دگيشوب زمانه ايمدى دولانوب بوتون امورات
ياغى چاريقلولرده كلوب ايستيور مسارات!
ييله عصرده معيشت بزه خوش گيچر مى هيهاه؟
آييلوب ياتان جماعت گوز آچوب قابالى فعله

آده! فعله سن گيت اللش صانا گونرك آي اولسون

گیت اولارله سوزدانش کیم سکا فقرده تای اولسون
بشریت عالمندن نه یکا گوره پای اولسون
بود کلمی باش قولاغک آ باشی هوالی فعله؟

بشریت آختاریرسک هانی رتبه و جلالک
مدنیت آختاریرسک هانی پول و ملک و مالک
عظمت آختاریرسک هانی خالصهک منالک ؟
هانی طاقه طاقه شالک آجریق چو خالی فعله !

دانشیرسک آزقون آزقون هانی قصر زر نکارک
هانی (آنا) تاگ بارشناک هانی (سونیا) تاگ نکارک
هانی مجلس قمارک رفقای مبهکسارک

هانی نشئه خمارک آقالین قفالی فعله !

اگر ایسته سیدی الله که سنی اییدی مقبول
بزه ویردیکنی تاگ البت سکا هم ویردی پول مول
دی اوتان لیاقتکدن باری اولمه بونجه مجهول
قوری بوش ال ایله او ما اوز کا کمالی فعله !

غلط ایله ایتمه برده بیله بوش خیالی فعله !
دور ایشیل جهنم اول گیت یوره گم دارالی فعله !

ادبیات

بعض یرارده تصادف اولنور آشه اته !!

مفته گورجك دوتورام کندمی بوزباشه اته

دیورم کاش قوناقلق اولان ایوه لرده بوتون
 بیوت ایچمگد باشم بند اولا چولغاشه اته
 او قدر خوشلانورام توسی سی چیقچاق کبابك
 آج بشیك تك جو مورام شوقله بر باشه اته
 گورورم تا اتی قصب دکاننده آسیلوب
 آز قالور ایت کمی نفسم هوره دیرماشه اته
 نوش اولور جانمه ات خاصه او هنگامده کیم
 من بیهم خرده اوشاقلر باخا آغلاشه اته
 اتی چوق ایستیورم لیک پولی آندن چوق
 نوله قوزقون کمی تا هفته قونام آشه اته
 خرج ایدیر بر پارا اشخاص بولین بایرامده
 زعفرانه یاغه ، رازیانه یه خشخاشه اته
 فی الحقیقت یمه لی شی در اگر پولسز اوله
 یار امور پور و یریله هر قوری یه یاشه اته
 پولی آنجق یار اشیر چینلیه سك صندوقه
 نه که خرج ایلیه سك ملته رینداشه اته
 او یله زهلم گیدیر المهده بیلوو ملتن

اولورام سست آدی کلجک دونورم داشه اته
آدی پولدرسه پولک لیک اوزی جان یوتقاریدر
ویرماک اولمور قوهومه ، قومشی به قرداشه اته
ویرهرم دینمی ایمانمی اما پولمی
ویرهرم بهلول آغا آرخاین اول آشه اته
«(***):»

اشعار

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دینلچی ؛

واقعیاداما بایقوش کبی ادبار دینلچی ؛

بو مجلسمز ؛ مجلس احسان در اگر چه ؛

دوزدیکلریمز نعمت الوان در اگر چه ؛

احسان فقرا کسلره شایان در اگر چه ؛

بر عادت ارثیه دخسی وار دینلچی ؛

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دینلچی

دولتلی آریز مقصدمز عیش و صفادر ؛

مهمانلرمز بوسبتون ارباب غنادر ؛

کوکدر، یکه در، بوینی یوغوندر، نجیادر ؛

پکدر ؛ آغادر ، آغزی دعالی علما در ؛

بشمشلریمز مین جوره لذتلی غذا در ؛

تیکمه گوزکی محتاجه بی عار دیلنچی!

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دیلنچی

دخالی بزّه نه بوشده قالب دست سؤالک؛

یا اینکه آجندان مله شیر اهلک، عیالک؛

باق! باق!.. نیجه چیرکین در او منحوس جمالک؛

حاح، توف یوزکا صورتی مردار دیلنچی!

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دیلنچی!

دولتلی نیچون صرف ایدوف اوز بذل وسنخاسین

ایمانی قویوب دویدیرا شهرک فقراسین!

توکسون گوریم الله یوزیکک شرم و حیاسین

ال چاک یاخامزدن، ایتیل ادبار دیلنچی!

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دیلنچی!

بر دفعه فقیر اولدیگی آکلاده زنه‌سار

دولتلی لرك بيشمشنه اولمه هوسكار

یوقسه یميگه برزادک اولجانکی قورتار!

ایتمه بو قدر برلره آزار دیلنچی!

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دیلنچی!

فقر اهلی غنی لرله ملاقات ایسه ییلمز!

دولتلی به ! انسانلغین اثبات ایده بیلمز !

دولتلی فقیر ایله مساوات ایده بیلمز !

نقصان گتتر شاینه بو کار دیلنچی !

رد اول قابودن آغلاما زار - زار دیلنچی !

«☆☆☆»

گله یا خوداومی کوسی

گیت گیده زنبور آغا سنده چاشیرسک دییهسک

کاهدا بر مذهبه ؛ دینه ساتاشیرسک دییهسک

☆☆☆

سن دوز آدمسک اگر سنده بو تدبیر نه در؟

ژورناله چکدیگک اول چالمالی تصویر نه در!

قوللاریندان ساریلان کیمدر ، اوزنجیر نه در؟

دنیچه یگد سنه سرحدن آشیرسک دییهسک

کاهدا بر مذهبه ، دینه ساتاشیرسک دییهسک

☆☆☆☆

نه در اول حلقه زنجیرده بر پاره صور ؟

کیملری گوستریور حلقه دروننده کیلر

شکل اسلامه گولن گیمدر اوعفریت سیر؟

سن بو رفتار ایله بزدن اوزاشیرسک دییهسک

کاهدا بر مذهبه ، دینه ساتاشیرسک دییهسک

☆☆☆☆

آچمغه بر پارا اسراری ایدوب سعی و تلاش

چالیشیرسک که بزہ تنگ اولہ تاراه معاش

بو قدر ایتمہ جسارت : اوزگی گوزله یاواش!...

دگمدیگجه کیفکه لوغالا شیرسک دییهسک !

عادتہ ، عرفہ ، رسومہ ساتاشیرسک دییهسک ؟

سن بو شکل ایله بتون خالقی اویاتدک ده دییهسک

بزی منفور ایلیوب بریانه قاتدک ده دییهسک

سنه نه خیری اولاجق بزلی آتدک ده دییهسک

بوش یرہ بویله بزہ؛ برملمه دالاشیرسک دییهسک؟

عادتہ ! عرفہ ، رسومہ ساتاشیرسک دییهسک ؟

مضحکہ ژورنالین اول بزہ عبرتدی دیدک

برپارا شخصه ساتاشدک. بو نصیحتدی دیدک

بزی قاتدک ایشه ، بر نوع ظرافتدی دیدک

ایمدی اما دخی جدا ساواشیرسک دییهسک

عادتہ ، عرفہ ، رسومہ ساتاشیرسک دییهسک ؟

شخص اسلامک اگر بز قولینی باغلامشیق

نه گناه ایلمشیک ؟ ملت ایچین آغلامشیق ! ..

حفظ ایدوب مذهبی ، شیطاننی یاقوب ، داغلامشیق

بری گورمگده مقصر دولاشیرسک دییهسک

عادتہ ، عرفہ ، رسومہ ساتاشیرسک دییهسک

بز اگر اولماساق اسلامه نگهبان کیم اولار ؟
 بش گون اوتمز که بو باغک گل ریحانی سولار
 اختراعات شنیعه بتون اسلامه دولار
 لیک سن آگلامایوب ایشده چاشیرسک دییهسک
 کاهدا بر مذهبه ، دینه ساتاشیرسک دییهسک

آستا آستاده ده بهروب قوردالاشیرسک دییهسک
 بعض افسانه چیارله یاناشیرسک دییهسک
 بوسبوتون مفسده لرله بولاشیرسک دییهسک
 آبالام غیبکی قان له
 بر حیا ایله اوتان
 یوقسه تکفیر ایدریک
 لایجا رسوا اولوسان!

دور قاجاق اوغلوم باش آیاغ قاندى بو !!

راه ! بو ايمش درس اصول جديد یو.ق.یو.ق! اوغول مکتب عصیاندى بو
 موللا دکل بونده کی تعلیم ایدهن الحذرايت بر یکی شیطاندى بو...
 دور قاجاق اوغلوم باش ایاق قاندى بو ...

گورنجه آلت اوست ایلیوب شیلری! دوندروب (آ)، (با) به الف بی لری
 بدعته باق! (با) او قودیر (بی) لری، سانکه حروفاتله دوشماندى بو...

دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو

دقت ايدوب باقسان اگر درسينه! هر سوزى تعليم ايلپور ترسينه!
دگمز او بر پاسلى دمير ارسيمه مين ده ديسه درج زرافشاندى بو
دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو...

ويردىكى درسى اوشاغا يازديرير! هججه ديمير هر عملين آزديرير،
گاه او قودير گاه چيقاروب گزديرير بر ديمير اولاد مسلماندى بو!
دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو...

برده گورير سن كه اولوب هيوره! اللى اوشاق بانلادى بردن بره!
درس ديمه! گولمه لى بر مسخره موللا ديمه! مسخره جنباندى بو!
دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو...

دوزيرى بريوب مورى شيمى قانير همده ديپوز (سوتكه) ده بر فرلانير!
آي دولانير، گوك دايانير، گون يانير
كافره باق! گورنه بد ايماندى بو،
دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو...

بوتدان ازل بويله دكلى سياق، درس او قودان موللاده واردى لياق،
موللا قويازدى باشنه شيش پاپاق، اويله كه: بر فاضل دوراندى بو،
دور قاجاق اوغلوم باش آياق قاندى بو...

ایمدی بوتون ایش دولانوب لاغلاغا ،

درس اووقودیر هر باشی فسلی چاغا ،

ایتدیکی تدریسی ایلان ، قورباغا ،

درس دکل هرزه و هدیاندی بو ،

دور قاچاق اوغلوم باش آباق قاندی بو . . .

بن دگیشوب شیوه اجدارمی ، بویله اودا سالماارا اولادمی

ایله مرم دینسز اوز احفادمی ، آت چوله گیستون نه دبستاندی بو ،

دور قاچاق اوغلوم باش آباق قاندی بو ،

علم آدینه برقوری بهتاندی بو ، نفرته شایاندی بو

هرزه وهدیاندی بو مسلمی کافر قیلان

خانه کفراندی بو

«شاعر» لرمزه نظیره

ادبیات

آی آلنک آی ، یوزک گونش ، ای قاشلارک کمان !

جیران گورک ، قارشقه خطک ، کاکلک ایلان !

آلما چنهک چنه کده زنجدان درین قویو

کیپر بکلرک قامش ، دوداقک بال ، تنک کتان

یوینک صراحی ، بوی بوخونک بر اوچاچنار

اندامک آق گوموش ، یکافک قرمری انار

خالک یوز کده بوغدا ، باشکده ساچک غراب !!

قاه ... قاه ... غریبه گوا مه لپی سن خانمان خراب !!

گلستان سعدی دن بر صکایه منظومه یه بکرتمه

یکی پرسید از آن شه کشته فرزند

که ای عبدالحمید از تو خردمند !

سفارت خانه را منزل گزیدی چرا تن داده بر ملت نزدی ؟

به سودای (قریم) از (آری) گذشتی چرا در باغ شهراحت نگشتی ؟

بگفت احوال ما برف جهان است گهی چون یخ، گهی آب روان است

گهی بر تخت جببای نشینیم گهی در غربت اندر جا گزینیم

من و عبدالحمید ارزند مانیم به جان مات آتش بر فشانیم

ادبیات

نه در آبا گنه عصبانلاری ایرانلیلارک

باشلادی جنبشه طغیانلاری سائرانلیلارک

نقض عهد ایلدی اعیانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

یانون ایرانلیلارک آرخاسی ، یاندی جگریم

او یتیم ممدهلیدن وارگنه بر پیس خبریم ،

بیله دیر لر که قویوب تختی قاچوب تاجریم

صغنوب قونسوله خاقانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

اهل ایران بو قدر بی شرف اولسون نه ایچون

دشمن طرز امور سلف اولسون نه ایچون ؟

یکی عثمانلی کبی ناخلف اولسون نه ایچون !

باتا یارب ، گوروم ایرانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

اوچجه ایل قویمادیلار تختده راحت یاشاسون ،

بردیونجه چیقاروب کیف ، ایدوب عشرت یاشاسون

تا آنک سایه عدلنده بو ملت یاشاسون ،

اولسون آسوده مسلمانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

نیلمشدی سیزه یا هو ! بو باشی داشدی یتیم ،

یا نه وجدانه دگر برایشه چولغاشدی یتیم ؟

هره بر حوققا چقارتدیکز کبریخوت جاشدی یتیم ،

دیددی چیتسون دخی فوی جانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

سزه اوز شأنه شایسته کرم ایتمدیمی ؟

حکم مشروطه ایرانی رقم ایتمدیمی ؟

خط قرآنی اوپوب یاد قسم ایتمدیمی ؟

نیه بس اولمادی ایمانلاری ایرانلیلارک؟

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

بیلمیرم آندرا قالمش بونه حریت ایدی

هارادان چیقدی بوسوز ، یا بونجه صحبتدی ،

اولکه مز آلتی مین ایلدن بری برجنت ایدی ،

ایمدی قان - دیور انسانلاری ایرانلیلارک ،

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

هله ایرانلیلارک بر او سپهدارینه باق ؟ !

بختیاری ایلینک رتبه لی سردارینه باق ،

بر سن الله بولارک شاهله رفتارینه باق ،

بوده اعیانلاری ، ارکانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت پیس ایمش قانلاری ایرانلیلارک

باشنه جمع ایلیوب هربری برخیلی سپاه !

که نه وار ؟ همدلی ! دوش تختدن اولما بزه شاه!

ایتدیلر اوج گونک عرضنده بتون امری تباہ ،

قاچدی آخ وای دیه سلطانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت بیس ایملش قانلاری ایرانلیلارک

بوندان اول ، بو گوزل اولکهده جانلار وارایدی
یاخشسی - یاخشسی قوجالار، آدلی جوانلار وارایدی
شاهی حق ظلملی بیلن سویکاه خانلار واریدی
ایمدی (یفرم) لر اولوب خانلاری ایرانلیلارک
در حقیقت بیس ایملش قانلاری ایرانلیلارک

برده یا هو ! نه کرک ائل قارشه شاه ایشینه ،
گوز آچوب دقت ایده کاه اوزینه ، کاه ایشینه ؛
شاه اولان کس اولور آنجق اوزی آکاه ایشینه
یوخسه هر سلسله جنینلاری ایرانلیلارک
در حقیقت بیس ایملش قانلاری ایرانلیلارک
شاه بیلر اولکهده هر نه گوتورر ، هر نه قویار ،
کاه جیبین ، کاه دریسین هر کمیگ ایستر سه سویار
باش کسه ر ، ایوداغیدار ، جان چیقارار گوزده اویا
مین ده چیقسه گوگه افغانلاری ایرانلیلارک
به جهنم که یانیر جانلاری ایرانلیلارک ؛

شاهک اوز عبدیدرانسانلاری ایرانلیلارک

در حقیقت بیس ایملش قانلاری ایرانلیلارک

ادبیات

واعظ قلم اهلین ینہ تکفیر ایدیورسک
ای ابر سیه نوری نه تستیر ایدیورسک
ائل جمله دونوب اولسه ده کافر ایشک اولماز
تذویر کی کیمکه دو یا تکفیر ایدیورسک
لعن ایلیه رک غاصبه مخلوقی سو یورسک
فانی دیمه رک عالمی ، تعمیر ایدیورسک
گوردیم یوقوده باغ بهشت ایچره گزیرسک
انصاف !... پونی سن نهجه تعمیر ایدیورسک
ترک ایله ریانی که ریا ترق خفی در
اشبو سوزی کندک بیله تقریر ایدیورسک
بن هکریکی حس ایتمه که میل ایتدم اصلا
کندک دل حساسمه تاثیر ایدیورسک
بزدن گوزکی بیق که سنه آلدانان اولماز

گیت آنلاری خام نووله که تذویر ایدیورسک

منده عار اولسیدی اولمک اختیار ایتمز میدیم ؟
آبرونک نولد یغین بیلسیدیم عار ایتمز میدیم ؟
گر شعوریم اولسه ایدی دوست و دشمن بیلمکه
شاپشالی فضل اللهی ایشن کنار ایتمز میدیم ؟

آكلاسیدیم اسیدیم اسعدك فكرين ؛ سههدارك ايشين
 آنلاری مقتول تیغ جائشكار ایتمز میدیم ؟
 خاك ایرانك بكا بر گوشه سین ویرسیدیلر
 کندمی عبدالحمید تک بختیار ایتمز میدیم ؟
 بیلسه ایدیم ائل بنی آخر بیله مفلس قوژار
 واریوخی در جیب ایدوب اول فرار ایتمز میدیم ؟
 ملک ایرانك دوشونسیدیم المدن گیتمگین
 وار ایکن فرصت او ملک کی تار و مار ایتمز میدیم ؟
 آه ... اولدم که تقی زاده بکا ال ویرمدی
 ممکن اولسیدی باشین تندن کنار ایتمز میدیم ؟
 قوی دیسونلر ممدولی دوشدی (آدیس) سوداسنه
 (منجلی) ویرسیدیلر اوردن قرار ایتمز میدیم ؟

بوراسای

جماعت - ظال السلطان ؛ بوراسای دو گدیروب آلدیقاریکی
 سوگوب آلدیقاریکی ، سوگدیروب آلقاریکی

ظال السلطان نوبه التوبه خطا راهنه گیتدیکلریمه

بیلوب ایتدیکلریمه ، بیلمیوب ایتدیکلریمه

جماعت - سن که «آورپا» ده ایدک نیه یوزتا یوکورد

بجو مدك ايرانه ، بو ويرانه ده دوشد كده گير
 سالدك آخر اوز الكله اوزكى آغزى پيره
 ويچ بيتميرمز سكا دونمه دخى داشه ، دميره
 بوش دانيشما بوراساى قاپديروب آلديقلار كى
 چاپوب آلديقلار كى ، چاپديروب آلديقلار كى
 ظل السلطان- توبه التوبه خطاراهنا گيتديكلرينه
 ييلوب ايتديكلرينه ، ييلموب ايتديكلرينه

جماعت- پير به پير يادكا سال جمله اونو تديقلار كى
 ملتك قانين آلوب شيشه به دو تديقلار كى

قيش ايچون آختالا يوب بايدا قوريتديقلار كى
 گوزلرك كاله كه ده چيتسه ده قوس اونو تديقلار كى
 بوش دانيشما بوراساى اولديروب آلديقلار كى
 بولوب آلديقلار كى ، بولديروب آلديقلار كى

ظل السلطان توبه التوبه خطاراهنه گيتديكلرينه
 ييلوب ايتديكلرينه ، ييلموب ايتديكلرينه

جماعت- اللى ايل اولكه ده وورمشدك آظالم ايشكى
 سن كه حاضر ايله مشدك چيگكى بيشميشكى
 طمعك ايمدى نه دريا ؟ قيچدير سان ديشكى

آج بيلك دن دخى شمشير مظفر كشي
بو دانيشما بوراساي ساتديروب آلديقلار كي
آتوب آلديقلار كي، آنديروب آلديقلار كي

طل السلطان- توبه التوبه خطا راهنه گيتديكريمه
ييلوب ايتديكلريمه ، ييلاميوب ايتديكلريمه

جماعت- اهل ايراني اوشاقدرديه سالدگز بيشيگه
كه مبادا آييلوب آغليا دوردگز كشيگه
تاكه آچدى گوزين ايرانلى سوخولدكز ديشيگه
ايش چتينا لشدى دادوش ! يقديفكي چك ايشيگه
بوش دانيشما بوراساي آسديروب آلديقلار كي
باسوب آلديقلار كي ، باسدديروب آلديقلار كي

طل السلطان- توبه التوبه خطا راهنه گيتديكريمه
ييلوب ايتديكلريمه ، ييلوب ايتديكلريمه

بارشئالره داير

اي كل نه عجب سلسله مشاك ترك وار آهو نظر ك وار
وى سر و نه خوش جان آليجى غهزه لرك وار - هم عشوه لرك وار
آلداندى جوانلارمى ناز و كرشمهك - فيروزه چشمك
خرمائي ساچونده نه بلا تلخ برك وار- زهر ك شكر ك وار

باشندان ایانغه شهید کمی صافسن ای شوخ - شفافسن ای شوخ
 اما مکس نخل کمی نیشترک وار - اینجه کمرک وار
 ابنای وطن وقف ایلیور وصلکه جانین - هم روح روانین
 حتی قوجالار داندن نیجه بختورک وار - یاخشی خبرک وار
 ایتدک ساچکی (غوفراوات) اوردک اوزه (رومیان) -
 جولان ایله جولان
 بر ایو نه مناسب سکا هر ایوده یرک وار - هر یرده ارک وار
 آنجق دیمه تاجره عشقق اثر ایتدی - دیوانه سر ایتدی
 عامل لره تجاردن آرتق اثرک وار - فتحک ظفرک وار
 مکتبلولر ایچره دکل آرز، صحبت روبک - کیفیت مویک
 درس غم عشقک اوقویان مین نفرک وار - آشفته لرک وار
 قاققازلو مسلمانلر ایدرسه سنی غایب - فکر ایتمه عجایب
 ایرانلو مسلمانلری تک عبد درک وار - مین در بدرک وار
 خود صانمه که میخانده چوقدر سکا عشاق - دیدار کامشتاق
 مسجده دخی بر نیچه خونین جگرک وار - شوریده سرک وار
 بیلمن نه فسون ایلدک ای فتنه ایام - اویدی سکا اسلام
 هر شهرده بلدهده بس جان سپرک وار - دلداده لرک وار
 عاشق آرایوب عالمی سیرایلیوب اما - خیر ایلدک اما
 بر زوج حالل ایله طولاشسهک ضررک وار - خوفک خطرک وار
 هر خام طمع عاشق ایله الفتک اولماز - انسیتک اولماز
 وارین یوخ ایدن سرخوشه اول نظرک وار - صکره حذرک وار

کوسر ساچلور زر ساچلور یار یولینده - دلدار یولینده
 ای بحر صنورسان آنجق گهرک وار - وی کان زرک وار
 هوپ هوپ دیمه بیخود که من اویدیم اونگاره - باح اهل دیاره
 ای غافل اوز کدن سنک آنجق خبرک وار - خوناب ترک وار
 دردک کدرک وار چوخ درد سرک وار
 بو کهنه باشکده تازه خبرک وار
 ملت بیله باتدی ، امت ایله یاتدی

خود سویله آی آخماق داشی کیم او یاتدی
 دینمه خطر وار

قوجالار مارسسی

(بکزتمه)

بر قوجایام چاق نر کیمی یاشارام دورت آروادی بر برینه قوشارام
 بر ایله اوج دور دین آلوب بوشارام قوجا کیشی یالقوز یاتماز...م

بار ماغیما عقیق اوزوک تاخارام ساققالیمه چوق چوق خنیه یاخارام
 هر یرده بر آروات گور سه م یاخارام قوجا کیشی یالقوز یاتماز...م

اوروج دوتوب نامازیمی قیلارام دسمالیمی گوز یاشیما بولارام
 حوریلری وردیمده آرزیلارام قوجا کیشی یالقوز یاتماز...م
 بر مؤمنم عبا ، قبا بورونم نظر لرده ملک کیمی گورونم

قوجا كيشى يالقوز ياتماز...م

اون ياشيندا اوشاقاقلارك باشينا ال چكدرم كاه گوزينه ، قاشينا
«خود» ويردم گيجه گوندوز ماشينا قوجا كيشى يالقوز ياتماز...م

آخره تيم ، ايمانيم وار دينيم وار عارفارنن عداوتيم ، كينيم وار
بر خوروزام اللى يرده هينم وار قوجا كيشى يالقوز ياتماز...م

پوله توجه

بكرتمى

نور چشمانم ميسك ، اى پول يا جانم ميسك

عصمتم ، ناموسم ، عرضم ، غيرتم قانم ميسك

حرمتم ، فخرم ، جلالم ، شوكتم ، شانم ميسك

مصحفم ، مك ، مدينه ، قبله ، اركانم ميسك

مذهبم ، دينيم مى ، آيينم مى ، ايمانم ميسك

كيچدى عمرم شغل تحصيلكده موقوف مالال

درده دوشديم بستر حسرتده قالدنم خسته حال

سنده در گوگلم گنه ايتسم جهاندن ارتحال

سن منيم عمريم ، حياتم ، جوهريم ، جانم ميسك

مذهبم ، دينيم مى ، آيينم مى ، ايمانم ، ميسك

آه ظالم آه كيم اولدويم يولك ده جان فدا

بو دیونجه قیمادیم سندن آلام ذوق و صفا
ایمدی وارنلر هجوم آور اولوب یکسر سکا
وار بک یا خود منیم مسال جیشدانم میسک
مذهبیم . دینیم می ، آیینم می ، ایمانم میسک
ایله مز وارنلریم بن تگ سنی صندوقه درج

هر بری ایلر سنی بر نوع ایله مین یرده خرج
ریستورانلرده ، قولوبلرده اولارسک هر ج ومرج
هر یتن چینر سنی بیلم اتم قانم میسک
مذهبیم ، دینیم می ، آیینم می ، ایمانم میسک

سودیگیم بوندان بیله حین زوالک در سنک
اشبو وجه ایله گوکم جای مالکک در سنک
خاطریم ، قلییم ، سریم وقف خیالک در سنک
سن منی مفتون ایدن نازنده جانانم میسک
مذهبیم ، دینیم می ، آیینم می ، ایمانم میسک

سندن ال چکمزدیم اولسیدی الیمدن اقتدار

لکن اجباراً اجل ایلر بنی سندن کنار

جانم آغزمدن چیقنجه سویلهرم بی اختیار

نور چشمانم میسک ای پول یا جانم میسک

مذهبیم ، دینیم می ، آیینم می ، ایمانم میسک

گتوریلدی

ای وای که حیثیت مات گوتورولدی

ماتده اولان بوسبوتون عادت گوتوریلدی

یتمزدی بو کیم ملتک احراری آییلدی

عارفی دینیلن بعض فسونکاری آییلدی

مجموعه یازان بر پارا بی عاری آییلدی

شاعر القینده نیچه ادبازی آییلدی

یعنی که بو عصمرک بوتون اشراری آییلدی

دیردیبه به جینم ایلمک افکاری آییلدی

توبراق باشیمه!... ایمدیده تجاری آییلدی

هر بر ایشه ال قاتدی مروت گوتورولدی

ماتده اولان بوسبوتون عادت گوتوریلدی

وارایدی بو ماتده قییا بیز کوزل عادت

بر شخص مسلمان ایلین وقتده رحلت

میت هله بسترده ازانسون دیبه راحت

غسل ایتمه دن اول اولونوردی اونا حرمت

یوزلرجه ایدردیاک اونا ؛ سی باره تلاوت

هر جزوده بر روباه چاتاردی بزه اجرت

بر حرمت ایدی بو بزه هم هیته نسبت
 حیفا که او آخرده بو حرمت گونوریلدی
 ملتده اولان بوسبوتون عادت گوتوریلدی
 تاجرلرک ایمدی دگیشوب طیبتی یکججا
 دویمشار اولار بزده کی نیتلری گویا
 احسانلار اولوب ترک ؛ قازانلار سونوب ای وا

نه ملا یایی وار ، نه قوناقلق ، نه مسما
 بیشمیر تاریناک بر تیمکه حاواسیده حتی
 هر فن ایدیر گسه ایشیمز دوتممور اصلا
 آخ . آخ . آخ . او کیچن گونلریمز نولدی خدایا
 کفران ایلدیایک صانکه بو نعمت گوتوریلدی
 ملتده اولان بو سبوتون عادت گوریلدی .

کیم کسمه ایدی حجه و یا کرب و بالایه
 زوار ایدی اولجه او ، بز اهل دعایه
 مایل او دعایه ولی بز سیم و طلالیه
 گورجاک اونی عنوان ایدهرک بر نیچه آیه
 دیردیاک که گرک پاک اوله همینانده کی مایه
 بر خبرلی امر ایدی بو ، بز ملانمایه
 حیفا که باقیامیر دخی نعلینه ؛ عصایه
 برلشدی هامی ، صدق و صداقت گوتوریلدی

ملته اولان بوسبون عادت گوتوریلدی

شادم کله جاگ گونلرمز کیچسه بو نسبت

قورقوم بو که : گوندن گونه بدتر اوله حالت

برگون کله بیدار اوله بالجمله جماعت

تذویری عبادتدن ایده فرق بو ملت

میدانه چیتا بزده کی هر دورلو خیانت

نه تحفه کله بزله ، نه نذر ، نه رشوت

حرمت یرینه ایل بزه اظهار ایده نفرت

حتی دیه لر مالا ! ضیافت گوتوریلدی

دولما و ترک ، فرنی و شربت گوتوریلدی

ملته اولان بو سموتون عادت گوتوریلدی

بر دسته گل

ایرانلی دیور که : عدله داد اولسون

عثمانلی دیور که : ملت آزاد اولسون

زاهد نه دیور؟ - دیور که قارنم دولسون!

ایرانلی ده عثمانلی ده بر باد اولسون

ژورنال ، غزته چیقیر که : ملت ارقوسون

هر بر اثرندن آلسون عبرت اوقوسون

روسجه اوقومشره بوايش عار گلير

ديرلر : بونی قوی قارا جماعت اوقوسون

ظن ایتمه که ذکره سجدهیه طالماق ایچون

زاهد یوگورور مسجده اجر آلماق ایچون

دون چالیدیقی سجادهیی ساتمش ده یمش

ایمدی یوگورور علاوه سین چالماق ایچون

غیرت وقتیدر

مرتجع خادملریم ! ها ایمدی خدمت وقتیدر ؟

یاتمایک ، هشیار اولک ، ایش وقتی ، غیرت وقتیدر ،

گیزلی جمعیت یاپک ، مجلس قورک ، شورا ایدک

رشت ، زنجان ارتجاعین هریره اجرا ایدک

هر نصل سه ریشه مشروطهیی امحا ایدک

هیگل معور استبدادی احیا ایدک

اغتشاشه باشلادیگ هریرده فرصت وقتیدر ،

یاتمایک ، هشیار اولک ، ایش وقتی ، غیرت وقتیدر

جهد ایدک گوندردیگم تحریرلر پوچ اولماسون

یازدیغم ، گوستردیگم تزویرلر پوچ اولماسون

«ممدہ لی کاظم» توکن تدبیر لر پوچ الماسون
ویردیگم قول ، آدیغم تقدیر لر یدج الماسون
ایمدی اثبات هنر ، صدق و صداقت وقتیدر ،
یا تمایک ، ہشیار اولک ، ایش وقتی غیرت وقتیدر!

«❦❦❦❦»

صانمایک آنجاق (عدس) ده کیفده ام نسوان ایله
ارتباطم یوخدر اوزملکم اولان طہران ایله
(لا فواللہ) وار علاقہم بوسوتون ایران ایله
رشت ایله ، قزوین ایله ، کرمان ایله ، زنجان ایله
بن ایشی قالدیر مشام ، سیزدن ہمت وقتیدر ،
یا تمایک ہشیار اولک ، ایش وقتی غیرت وقتیدر!

صانمایک آزدرد یوگون ایرانده اعوانم بنم
ایوباشی ہریرده وار بیکارچہ دربانم بنم
اونلارہ صادر اولور ہر آند فرمانم بنم
بن بویولده ایشدہ ام ، وار ہر قدر جانم بنم
لیک سیزدن ده بکا ایمدی حمیت وقتیدر
یا تمایک ، ہشیار اولک ، ایش وقتی غیرت وقتیدر!

❦❦❦❦

باق نصل ایران بوساعت حالت بحراندہ در
پارلمان حیرتدہ ؛ اعضا مرص طوفاندہ در

قانمايور هيچ كس كه گشتى قانده ؛ دريا قانده در!
 مختصر هر وجهه مشروطه بيك نقصانده در!
 ايتمه بيك غفلت بوفرستدن غنيمت وقتيدر
 ياتمايك؛ هشييار اولك ؛ ايش وقتى، غيرت وقتيدر

ﷺ

گورميور سگزمى كشى گه سوز؛ گه استعفا ويرير
 خير سزمى منصبندن الچكير يکجا ويرير
 يانجفدن مچنهدن مفته مگر فتوا ويرير
 صانمه بو فتوايه بي حق العمل امضا ويرير
 ايش آ پارماقچون بوگون دنياده فوصت وقتيدر
 ياتمايك ؛ هشييار اولك ؛ ايش وقتى ؛ غيرت وقتيدر

با كوده بر كنده ده محاوره

كندچى - دينيلير علم او قوياك سوزلرى هر آنده بزه
 بونى تصدق ايديبور آيه قرآنده بزه!
 آخونده هانسى قرآندر او كه او نده يازيلمش بو خير
 شيعه مالاسى يازان تور گيجه قرآنه اگر ؟
 بن اونك يازديغى قرآنه يا ووق دورمايورم
 ماشا ايله ياپوشوب الده بيله ورممايورم!
 كندچى - خوب بويور سننى يازاق بر نهجه تفسيرى او قور
 علمك ايجابى ايچون او نده كى تقديرى او قور!

آخوند - اوخ ... آپار بریانی آت سننی یازان تفسیری

باشنه دکسون اونک ترجمه سی ؛ تخریری !

بز لره ملافلانکس یازان آثار گرک

بز اولاق اونده کی مضمونه خبردار گرک

کنجی - او یازوب براو کوزک بوینوزی اوستنده دوریر

بز گر گدر ایناقاق که کشی بویله بویوریر ؟

آخوند - بونه شهبه کده وار ؟ - البته اینانام بوسوزه

(لعنت الله) آکاوور ! شکایدیورسن او کوزه

(قامچی :)

بختوره کیملر ایدی عالمده ؟ : دییه : مندن ایلدی ملا سؤال

ملانک گندینی گوسترهمده : ایتدی تصدیق ، همی قطع مقال

ادبیات

بی مرحمت اعیانلر کا شکر خدایا بوساحب ملیانلر کاشکر خدایا

ملت غمنه باقمیان انتظار کرمله ایشانلوی الشانلر کاشکر خدایا

ایش بیلمهین آنجق یمک ؛ ایچمکدن علاوه

بو جانلو دگیرمانلر کا شکر خدایا

بیداد برادرله اولان قاننه غلطان قافقازده کی قربانلر کاشکر خدایا

خونخوار اولان افراد بنی توعه دائم بو وحشی غرانلر کاشکر خدایا

قورد ایسه ؛ شغال ایسه بیابانده اولوردی

شهر ایچره بو حیوانلر کا شکر خدایا

گوزلمنه بن ادنی لغك ایجادینه جدا همت ایدن انسانلر کاشکر خدایا
حمامده عورتلره قولدورلق ایدن بو غیرتلو مسلمانلر کا شکر خدایا
ساکت اوتوران بویله جنایتلره قارشو

بو صاحب وجدانلر کاشکر خدایا
بیلمم نه زمان قهرک ایدر عالمی برباد

صبر ایتدیگک آوانلر کاشکر خدایا
حل اولمادی گو کلمده کی نسکلو معما

تجدید ایدیرم مطالعی ، مابعدی و اراما

مکتوب

ملا دایی ایتمه شرارت بیله ... اورتالقه سالمه لجاجت بیله ...
گونده چیقارما یکی برقاعده مکتبی بیلمه با فایده
ملتی بند ایتمه الف با عده سویلمه (سعفص) بیله (قرشت) بیله
چوخده سنک دتک دکام ناخلف تا اولام عاق پیدران سلف
عمله اولادیمی ایتمه تلف بیک ده دیسهک سوز بیله صحبت بیله

«(۱۱۱۱۱۱)»

علم نهدر ؟ فضل نهدر ؛ قانمارام آتش علمه آلتوب یاتمارام
سن ایدن اغوالره آلدانمارام ویرمه عبث کندکا زحمت بیله

﴿﴾

جهلده بر قله ایستاده ام عالمی محو ایتمه گه آماده ام
عادی و تریاک و می و باده ام ایتشم عمر مرده من عادت بیله

تیکمه ، کنار اول گوزیمه ملتی
نیلیورم ملتی ، ملیتی
اولدی باشیم دنک دگیش صحبتی
آز سویله ملت بیله امت بیله

بن فقط اوز امرمی سامانلارام
خیریم ایچون عالمی ویرانلارام
بن نه جماعت نه وطن آکارلام
یانسه وطن ، باتسه جماعت بیله

یوق گوزیم اصلا فقرا گورمگه
خود فقرانی نه روا گورمگه
گوزده اگر اولسه ضیا گورمگه
گوستر آکا پول بیله دولت بیله

ادییات

داس قلبو انسانلری نیلردک الهی ...
بیزده بو سویوق قانلری نیلردک الهی ...
آرتدیقجه حیا سزلق اولور ایل متحمل
هر ظلمه دوزن جانلری نیلردک الهی ...
بردرده گیم صدق و صنا قلمیه جقمش
بیلمم بیله دورانلری نیلردک الهی ...
مظلوملرک گوزیاشی دریا اولاجقمش
دریالری ، عمانلری نیلردک الهی ...
صیاد جفاکاره رحم اولمیه جقمش
آهولری ، جیرانلری نیلردک الهی ...

باغاك ؛ اكينك خيبريني بكار گوره جگمش

تخم اكمگه دهقان لري نيلردك آلهي

ايش رنجبرك ، گوج او كوزك ير اوزكنكي

بگزاده لري ، خان لري نيلردك آلهي

حكيم ايله جگمش بوتون عالمده جهالت

دلدادۀ عرفان لري نيلردك آلهي

(سيرتوق) لي مسلمانلري تكفيره قويان بو

(دوشديك) لي مسلمانلري نيلردك آلهي

ياخود بولارك بو نجه نفوذى اولاجقمش

بيش ، اوچ بوسخندانلري نيلردك آلهي

غيرتلو (دانوس) بازلريمز ايش باجايركن

تمبل دلي شيطانلري نيلردك آلهي

ارلر هرره بر قيز كيمي اولان سووره جگمش

ايولرده كي نسوانلري نيلردك آلهي

تاجرلريمز (سونيا) لره بند اوله جقمش

بدبخت (تكذبان) لري نيلردك آلهي

سبحانك سبحانك سبحانك يارب

باخديقجه بو حكمتلره حيران اولورم هپ

سوال جواب

جوان قوجه

س- شهر معلومكرك وضع قرارى نيجه در ؟

- ج - حمد لله نتیجه گورمشدیسه (نوح) اویله جه در
 س - یکی مکتب آچیلوبومی وطن اولادی ایچون ؟
 ج - آزدکل (آدم) آچان مدرسه احفادی ایچون
 س - او قوریورمی غزته شهر کزک اهلی تمام ؟
 ج - بعض سارساغ او قومشالر او قویور بن او قومام
 س - اولکه کزده آچیلوبدرمی قرائت خانه ؟
 ج - تازه لر آچمش ایدی قویدیق آنی ویرانه
 س - آج قرانداش لره انفاق ایدیلورمی عموجان ؟ !
 ج - آنی گورمز می خدا ؛ ایل نیه ویرسون او نانا !
 س - بیوه عورت لرك امری آلنورمی نظر ؟
 ج - جانی چیقسون او ده گیتسون ینه بر تازه ازه
 س - اتحاد امرینه دایر دانشیر سکزمی باری
 ج - بر پارامز دانشیر ، لیک بوغازدان یوخاری
 س - سنی و شیعه تعصب لری لغو اولدیمی یا ؟
 ج - نه دیدک ؛ کفر دانیشدک ؛ . . . جرارام آغز کی ها
 س - قابل عرض سوزیم یوق بنی عفو ایت گیدیرم . . .
 ج - به جهنم که گیدیرسن سنی خود من نیدیرم .
 س - بوکا باخ ؛ آغزینه باخ ؛ صورت ادبارینه باخ ؛
 ج - باشنک شاپقاسنه ایدیکی گفتارینه باخ ؛

ادبیات

باشماق ایسته رایسهک صرف عوام اولمالی یز

آتوب انسانلغی بالجمله عوام اولمالی یز

یاشامق ایسته رایسهك دهرده امنیت ایله
علمه ، فنه ، ادبایه باقالم نقرت ایله !
اویالم فتهلره الدهکی وحشیت ایله
یاتارام بستر غفلتده ازون مدتیله
پخته لگدن نه یتر ؟ بر هله خام اولمالی یز
یاشامق ایسته رایسهك صرف عوام اولمالی یز

بالشه باش قویالم ، یورغانی بردوش ایدهلم
پنبه غفلتی یوق ! .. زیبقی درگوش ایدهلم
خواب اوهام گوروب ، سیل کبی جوش ایدهلم
غیرت و همت اسلامی فراموش ایدهلم
یاشامق ایسته رایسهك صرف عوام اولمالی یز

فکر تدیس ایدن اشخاصی کنار ایتمهلی یز
هر نصل اولسه بو بی دینلری زار ایتمهلی یز
اولکه لردن بوناری مجبور فرار ایتمهلی یز
وطنی ، هلتی خوشبخت دیار ایتمهلی یز
بو یله جه نالل مقصود و مرام اولمالی یز
یاشامق ایسته رایسهك صرف عوام اولمالی یز

باشقه لر چوقده بالونلرله ایدیر سیر هوا
 بز بو سیری ایدیریک خوابده هر صبح و مسا
 قول آخوندی اونوتدکمی که وعظ ایتدی سکا
 دهر فانی در عزیزم ، آکا اویمما ابدای !
 ترک دنیا ایله فردوس خرام اولمالی یز
 یاشامق ایسته رایسهک صرف عوام اولمالی یز

به بیلورسک هله سن صحنه رؤیاده نه وار
 اهل ظاهر نه قانیر عالم معناده نه وار ؟
 هر نه وارخواید وار، یوقسه بو دنیاده نه وار؟
 یاخشییات، قول قناد آج، اوج گور او ماواده نه وار ؟
 حظ رؤیا ایله مشغول منام اولمالی یز
 یاشامق ایسته رایسه صرف عوام اولمالی یز

یات! طولاش ... جنت اعلاده کی رضوانلار ایله
 قول بو یون اول مزه لیش حوری و غلمانلار ایله
 یی، ایچ .. آرتق کیفه باخ جمله مسلمانلار ایله
 قوی بو دنیائی بو کافر لره شیطانلر ایله
 بز ملک لرله اوچوب عالم مقام اولمالی یز
 یاشامق ایسته رایسهک صرف عوام اولمالی یز

قوی اولار کشف بدایع ایلسون صنعت ایله
پراخود ، یا واغون ایجاد ایلسون زحمت ایله
بز ویروب پول منهریک پول کیدریک راحت ایله
نه مناسب که رقابت ایدک هر ملت ایله
بزه آقالق ایدن هله غلام اولمالی یز
یاشامق ایسته رایسهک صرف عوام اولمالی یز

ادیات

آدمی آدم ایلیین پارادر پاراسز آدمک یوزی یوزی قارادر
قوی نه اصلک نجابتک اولسون نه نجیبانه حالتک اولسون
باش آیاق عیب ایچنده اولسونده تک بو عالمده دولتک اولسون
آدمی آدم ایلیین پارادر پاراسز آدمک یوزی قارادر

اولماسون فهمک، عقلک، ادراکک وار نه غم تا که واردر املاکک
آتش خانه سوز ملت ایکن هر کسکک سجده گاهیدر خاککک
آدمی آدم ایلیین پارادر پاراسز آدمک یوزی قارادر

اولمیور اولماسونده انصافک دوت قانین شیشه ایچره اصنافک
تا که وار الدهه بش بچیق غروشک معتبرسکک گوزینده اشرافک
آدمی آدم ایلیین پارادر پاراسز آدمک یوزی قارادر

ويرمير آ . . .

من اولوم ملا! بزيم خانكشينك قاننه باق
ايويته ، منزله ، ملكنه ، ايواننه باق
پولنه ، آلويرينه ، ثروت و ساماننه باق
نفسنه ، حرصنه ، انصافنه ، وجداننه باق
گور بويانيله بونك شاننه احسان ياراشير؟
يا هله يقماغا پول ايتمگه مليون ياراشير؟
بويله بر شخصه روادرمي قيل احسان ديه لر؟

آج يانق كيمسه دكل در يمگه وار چوركي
يمگه وار چورك اما بوكا دوزمير يوركي
هوسى يقماغادر يقماغادر هر گركي
آرزوسى بودر ، آلتوندن اوليدى ديركي
گور بويته بونك شاننه احسان ياراشير!
يا هله يقماغا پول ايتمگه مليون ياراشير؟
بويله بر شخصه روادرمي قيل احسان ديه لر؟

وار سوريه قويونى؛ ايلخى ايله آت او كوزى
اولسه ده مين بو قدر مال - قاراسى آجدى گوزى
ايليور سجده پوله بو سوزه قائلدر اوزى
سانمه بهتان آتيرام كندى دييور اشبو سوزى

گور بو حرصيله بونك شاننه احسان ياراشير ؟
يا هله يقماغا پول ايتمگه مليون ياراشير ؟
بويله بر شخصه روادرمي قيل احسان ديه لر ؟
❖❖❖❖

قوجالوب اوزمه ده در يتمشي ، هشتادي ياشي
يوقدر اوغلي اوشاغى بر قاريدر ، برده ياشي
گون بگونندن چوخالوب آرتما دادر ، ملكي ، ماشي
دوز دگل آرشني ؛ اولچوسى ؛ ترازوسى ؛ داشي
گو بو نفسيله بونك شاننه احسان ياراشير ؟
يا هله يقماغا پول ايتمگه مليون ياراشير
بويله بر شخصه روادرمي قيل احسان ديه لر ؟
❖❖❖❖

گونه اون شاهه ايله جمله امورى دولانير
با وجود اينكه دمادم عملی زوربانير
باشقه سى پول سانمياندا بونك آغزی سولانير
باشليور هورمگه نفسى ؛ طمعى قورجالانير
گور بو ففسيله بونك شاننه احسان ياراشير ؟
يا هله يقماغا پول ايتمگه مليون ياراشير ؟
بويله بر شخصه روادرمي قيل احسان ديه لر
❖❖❖❖

دييورم اولمگكى آي كشي بر آل نظره

عورتك مالڪ ايله چاتماليدر باشقه اره
ال بولاشديرما دييور؛ كار قضا و قدره
بلگه مندن قابان عورت جو ماجا قدر سقره
گور بو نيمتله بونك شاننه احسان ياراشير
يا هله يئماغا پول ايتمكه مليون ياراشير؟
بويله بر شخصه روا درمي قيل احسان ديهلر؟

دييورم باري بر آز پول آير احسانك ايچون
مكتبه وقف ايله خيرات اوله رق شانك ايچون
سويليور گيت بو دعاني اوقو اوز جانك ايچون
ويرم بر قارا پولده بيله هديانك ايچون
گور بو غيرتله بونك شاننه احسان ياراشير؟
يا هله يئماغا پول ايتمكه مليون ياراشير؟
بويله بر شخصه روا درمي قيل احسان ديهلر؟

علا بو باره ده زحمتده اولسه سكا
ياز بزيه اهل معافله اعلان ايله تا :
برده مكتب پولی وير سويله مسونلر بو كاها . . .
دون ايشيتديم كه دخی ايتمه جك شرم و حيا
آپ آچيق سويليه جاك: ويرميرم آ . . . ويرميرم آ . . .
گور بو شرم ايله بونك شاننه احسان ياراشير:

یا هله یقماغه پول، ایتمگه ملیان یاراشیر؟
بو ییله بر شخصیسه روادرمی قیل احسان دیه لر؟

یوخ یازمارام

موللا دایی چوخ برک داشیر قازانک!؟ ...

باشچیسی سان هر یولندان آزانک

بهار کدن گورونمیور خزانک
بور داندان من خبر یازوم؛ یازمیوم
چونکه هر بردن وار نچه یازانک
یوخ یازمارام! اما هله قوی یازوم
توخونماسا سوزوم ایله یازمارام!
قسمت اولسه بوندان بیله یازمارام!

یازدیغمه بالان، بالان قاتمارام!
ایمانی «حاج کاظم» ساتمارام
ایشان «کیمی رشوت پوله یاتمارام»
بوشسان دیوب «فاخر» نی آلداتمارام
یوخ یازمارام! هله قوی یازوم
گیره بیاسه داشغین سیله یازمارام!
فرجت اولسه بوندان بیله یازمارام

کیمین کسسه م در شب کیمی آخمارام
«انکحت» نی «طلقت» یه چاخمارام
گوز آلتندن «فخری» طرف باخمارام
«حاج بدل» ی یان دیرو بان یاخمارام
یوخ یازمارام! اما هله قوی یازوم
ایله یازسام بیله یازمارام!
مهلت اولسه بوندان بیله یازمارام

دولتلوبه یالتاغلانمق بیلمه رم
غملی ایکن بالان یره گولمه رم

پرستاوڪ چڪمه سینی سلیمه رم

حرمتی گوزله رم ، اکیلمه

مولالغه دگر ! یازوم ! یازمایوم ؟

یوخ یازمارام : اما هله قوی یازوم

قسمت اولسه بوندان بیله یازمارام !

اگر پوچته یازسام ، تيله یازمارام

❖❖❖

قمار پازین هدیه سین آلمارام

بر شیمهلی پول کیسه مه سالمارام

اوزه سالوب گوجلن قوناق قالمارام

قوناق قالسام جبین زادین چالمارام

اوزیم الدن گیدر یازوم یازمیورم ؟

یوخ یازمارام اما هله قوی یازوم

نوبت اولسه بوندان بیله یازمارام !

دوام ایتسه دو مان یله یازمارام ؟

❖❖❖

ایلدیگم و عظه اینانام اوزیم

ایلدن قباق عییمی قاننام اوزیم

قولمه فعلمله دایاننام اوزیم

پیس حرکت ایتسه اوتاننام اوزیم

حالم اولار بتر يازوم يازميوم؟

يوخ يازمارام ! اما هله قوی يازوم

حاجت اولسه بوندان بيله يازمارام ؟

دالدا غيبت اوزده ثنا ايتمه رم	گيزلی سو گوش ظاهر دعا ايتمه رم
خلقی گورجک ریا میا ايتمه رم	ریا ایتمش اولسام حیا ايتمه رم
اللاهم دن مگر ، يازوم يازميون ؟	يوخ يازمارام ! اما هله قوی يازوم
حالت اولسه بوندان بيله يازمارام	اويسام مکره ؛ دوشسه فيله يازمارام ؛
قالانسام ده ايودن چوله يازمارام !	اويوب سنه اوز يولمدان آزمارام ؛

ملالره طالعمز اولدی عجب يار بوگون

ملالره اولدی عجب طالعمز يار بوگون

ميسيو نيرلرده بزه چيقدی هوادار بوگون

اوکه مکتب لری محو ایتماک ایدی نیتهمز

یوق ایدی الله ولكن اونه برقدرتمز

مکتب آرتدی قجه آزالمقده ای حرمتمز

او آچیلدی قجه قاپانمقده ایدی صنعتمز

گون به گون زاید اولوردی غممز محنتمز

آرقاداشلار! سهو یتاک اولدی روا حاجتمز

غمز بیتمدی؛ فرح اولدی نمودار بوگون

میسیونیرلرده بزه چیقیدی عجب یاد بوگون

میسیونیرلر او گوزل فکرلی ارباب دها

(سین پتر بورغ) ده ایتمشلر عجب برشورا

که مسلمانلار آچان بونجه مکاتب نه وار

او قودوب هندسه ، تعلیم ایده لر جغرافیا

حکمت و هیئت و تاریخ ایله علم اشیا

بو ایشه بزده تحمل اولاییلمز حاشا

چالیشک ، همت ایديك دفعنه زنهار بوگون

میسیونیرلرده بزه چیقیدی هوادار بوگون

میسیونیرلر او گوزل امره ایدرکن اقدام

بر نچون لال اوتوروب ایله میهك بحثه دوام

خاصه بو عالم لرك بز علمای اسلام

ایتمیشک بر کره تحصیلنی اسلامه حرام

بونلری بیلمر ایکن بز نهیه اولاد عوام

اوقوبوب آدم اولوب ، ایلسون آغاز کلام

شمیدی فرصت وارا ایکن گورمه لی بر کار بوگون

میسیونیرلرده بزه چیقیدی هوادار بوگون

میسیونیرلر! گوروم الله سیزه احسان ایلسون
 بزکی سیزلری ده داخل ایمان ایلسون
 قویما دکر چونکه مسلمانلری طغیان ایلسون
 یکی مکتبلری الله اوزی ویران ایلسون
 اوچوروب دام داشینی خاک ایله یکسان ایلسون
 ایمدی قوی مکتب آچانلار گیدوب افغان ایلسون
 قالسون هر یرده معلم لری بیکار بوگون
 میسیونیرلرده بزه چیقدی هوادار بوگون

ادیات

آلتمش ایلک عمریم اولدی سنده بر باد اردبیل
 برده نامردم اگر ایتسه م سنی یاد اردبیل!
 ظن ایدیردیم من بتون عالمده ایرانندان سوا
 بر فرح آباد یر یوخدور اوساماندن سوا
 عورت اولماز حسننده «فاطما، تکذبان» دن سوا
 وارایمش روسیه ده مین مین پرزاد اردبیل!
 برده نامردم اگر ایتسه م سنی یاد اردبیل!

ای وطن! حوری گوریدیم سنده کی عورتلری
 دیردیم اول جوریلرک سنک یقین جنتلری
 ایمدی حیرانم باقوب گوردیگجه بولبعترلری
 هر برنده باشقه لذت، باشقه برداد اردبیل

برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اردبیل !

حالیا باکوده ام ، یاکودیمه برخلدزار
خاصه دریا ساحلی : برلعبتستان تاتار
هرطرف آغ ، چاغ «مادام» لر بربرندن کلعداز
طرفه دلبر ، تحفه برشی ، باخشی برزاد اردبیل!
برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اردبیل !

مین منیم تک « کابلایی » برصونیانک دلداده سی
مین منیم تک پاک دین بررومقانک افتاده سی
مین منیم تک مؤمنک ییلمم نولوب سجاده سی
بنده لک قدین قیروب اولمشدر آزاد اردبیل!
برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اودبیل

بش دکل ، اون بش دکل هر یان باخیرسان وار مادام
ایو مادام منزل مادام ، بالقون مادام ، تالرار مادام
سیرق مادام ، قاستین مادام ؟ پاساژ مادام ، بولوار مادام
مختصر عقلم چاشوب ای داد بیداد اردبیل !
برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اردبیل !

گرچه ایراندان چیقارکن باشقه ایدی نیتیم

نیتیم کسپ ایدی ، واردی کسب کاره غیر تیم
 غیر تیم راضی دکلدی آج دولانسون کلفتیم
 یوق گوزیمده ایمدی نه کلفت نه اولاد اردییل!
 برده نامردم اگر ایتسه سنی یاداردییل
 بسکه آرتیر بونالاری گوردیگجه هر دم رغبتیم
 رغبتیم آرتیر سده لکن قاوشمیر حسرتیم
 حسرتیم بر شیئه در آنجاق دوزلمیر حالتیم
 حالتیم تسکین نفسه قیلیمیر امداد اردییل!
 برده نامردم اگر ایتسه سنی یاداردییل!

قور خودیردی چیقما مشکن اولکه دن غربت منی
 چولغا یوبمش غفلتمدن وحشت و دهشت منی
 ایمدی بو گوردیکلریمدن مات ایدوب حیرت منی
 اوزلگمدن چیقما مشام افسوس !. فریاد !. اردییل!
 برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اردییل!
 تازه دن برگشت ایدوب برده جوان اولسیدم آه..
 بو بریلرله دیونجه همزبان اولسیدیم آه..
 دهرده بش گون یاشاردیم خرم و شاد اردییل!
 برده نامردم اگر ایتسه سنی یاد اردییل!
 «جانك چیققسون»

جانك چیققسون گوزوکدن قانمیایدك

قانون ده هر ايشی اودلانمیایدك
 جهالت ریسمانین قیرمیایدك عوام الناس دن آیریلمیایدك
 سنانی ، حنظلی بال تاك ییه ییدك حریفك مشربنجه سوز دییه ییدك
 بوتون موهومنی تصدیق ایدییدك باشكده نوختا آردنجه گیدییدك
 نه تدبیر ایمدی ایش ایشدن گیچوبدر

سوزك دیلدن ، اتك دیشدن گیچربدر
 اوصان ایتمه شکایت بزدن اصلا گیت اوزبختکدن ایله ایمدی شکوی
 نه ایچون حسن وقبحی آکلادکدا بوتون ائل باتمش ایکن بانلادکدا
 اوپیدك ال ایباغك جست وچالاک اولیدك سن دخی بر مؤمن پاک
 چک ایمدی دوتدیغك کارک جزاسن

ایشیت هر سمتدن لعنت صداسین

زاهدا گل سویوناق بر کره پالتارمزی

زاهدا گل سویوناق بر کره پالتارمزی ،
 چیقاراق ظاهره باطنده کی افکارمزی
 پیش گاه نظر خلقه دوتاق وارمزی ،
 گوروب آنلر دخی تحقیق ایله سون کارمزی
 هر کیمک آغی قرا ایسه اوتانسون آبالام
 بلکه ایلرجه یاتانلار بر اویانسون آبالام !

هله لك كل اونوداق فی المثل اوزلانمزی
 ادعامزجه آچاق آینه صافمزی ،

آلاق آینه‌یه قارشی بتون اصنافمزی ،
گوسترك آنلارا انصاف ایچون انصافمزی،
هرکیمك آغی قرا ایسه اوتانسون آبالام
بلکه ایلرجه یاتانلار بر او یانسون آبالام !

نوله بر لحظه لك اولسون آناق القابمزی ،
چیقاراق حرمتی جالب اولاق اثوابمزی ،
توپالایاق بریره اعدامزی ، احبابمزی ،
محضر ناسه قویاق سیرت و آدابمزی ،
هرکیمك حالی فنا ایسه اوتانسون آبالام
بلکه ایلرجه یاتانلار بر او یانسون آبالام !

کل یازاق شرط ایچون اوز ترجسه حالمزی ،
همده دوغری اوله رق شرح ایدك احوالمزی ،
خلق تطبیق ایله سون حال مزه قالمزی ،
اکلاسونلرده نولور غایه آمالمزی ،
هرکیمك قلبی قرا ایسه اوتانسون آبالام
بلکه ایلرجه یاتانلار بر او یانسون آبالام !

کیم نه دییور بزده اولان غیرته ؟

کیم نه دییور بزده اولان غیرته ؟ غیرتمز بللی در هر ملتہ !

بز قوجا قافقازلی ایگیت ارلریگ جمله هنرمندلریک نرلریگ
ایش گورجک یرده سوز از بریک عاشقبک آنجق قوری بوش صحبتته
کیم نه دییور بزده اولان غیرته ؟

«***»

چیرماناریق کیچگمه چای کلمه مش باشلیاریق قیزماغا یای کلمه مش
سوزو یره ریک ایمدی، بر آی کلمه مش آستا قاچوب دور تیله ریک خلوته
کیم نه دییور بزده اولان غیرته ؟

«*»

جمله جهان یاتسه ده بز یاتماریق غیرت ملیه مزی آتماریق
اهلمزی باشقه لره صاتماریق بر عوروشه ، تر پوله ، یا برجته
کیم نه دییور بزده اولان غیرته

«*»

بزده گورونمز نه فساد و نفاق ایشله مه به بر بر بزدن قوچاق
قصاب خانه بیزه دارالامان دیدک
دوغری لباسینه بورینوب مین یالان دیدک

اولدقسه مشتبه « غلط ایتمه اینان » دیدک

کیم یاخشی سویلدیسه ! اونا بیک یامان دیدک
غیظه گلوب ! (بره لدی) گوزک لانتاران دیدک

بیر وقت اولار تانیر سنی هر کیمسه قانمادک
بو محض بر سوزیدی - حقیقت ده سانمادک

فصاد اولوب ده ملتی دائم دامارلارک
هر کس النده کین یره آتدی قامارلادک
جیفه دیدیگجه مال جهانی توپارلادک
فانی دیدیکجه ملکه ! عمارت هامارلادک
سر رشتۀ مداخلی محکم یومارلادک
رشوت حرامدر دیک آلدک اوتانمادک

وعظ ایتدیگک ایناندی ، سن اما اینانمادک

قول صریح ایکن عجیباً ؟ (من کفر) سوزی
ایتگده سن بهانه تکفیر هر سوزی
ظنم بو در که : اورتاده گر اولسه زر سوزی
هرگز دانشماسن بیله آچاق ، هدر سوزی
وجدانه ! آبروبه ، حیایه دگر سوزی
بر وقت اولار تانیر سنی هر کیمسه قانمادک
یا للہجب ، مگر یورولوب بر اوسانمادک ؟

جلد غمنده اولدوک عجب گرك جان شکار
نفسک سوسوب ، یورولمه رق اولدی طمعہ خوار

حیلک دو یولدی شمدی ، سنه اولماز اعتبار
اسرار مختفیلرک اولدقجه آشکار
قالسون دییه صحایف ، دفترده یادگار
یا للعیجب ، مگر یورولوب بر اوسانمادک؟

بر بولوک بوش بو غازیق هیوره لک عادتمز

بر بولوک بوش بو غازیق هیوره لک عادتمز
دولی در لعنت ایله ، غیبت ایله صحبتمز
اوقومقدن پایمز یوق ، یازیدن قسمتمز
بو عاواملقله بیله هر سوزی تفسیر ایده ریک
ممکن اولدقجه مسلمانلاری تکفیر ایده ریک

هر سوزه چولقاشاریق ، هر بر ایشی قوردالاریق
هاردا بر نور گورورسهک اونا قارشی اولاریق
بعضنه دیش قجیدوب ، بعضنه قویروق بولاریق
بزه هرکس چورک آنسه آنی تقدیر ایده ریک
ممکن اولدقجه مسلمانلاری تکفیر ایده ریک

دکلیک ناشی بو ایشده آغاروب در یالمز
بیلمیریک دین مسلماننی بوگون اوزمالمز
اوزی قرحق دکلیک ، بر شله در ساققالمز

تريپه دۇب خيره اونى آلت تزوير ايدەرياك
ممکن اولدوقچه مسلمانلارى تکفير ايدەرياك

گيدهرياك مسجده هرگون قيلاريق اوندا نماز
خوشگه مؤمنلك ايدوب ، باشلياريق راز و نیاز
مسجد اولسون آلاريق ساتسه چوجققلره بزه ناز
بو اوشاق بازلغى بز زهد ايله تستير ايدەرياك
ممکن اولدوقچه مسلمانلارى تکفير ايدەرياك

دانشوب سويله شهرياك هر نيجه عنوان اولسون
افترا ، لغو ، عيث هرزه و هديان اولسون
هر كسه باغلياريق هر جوره بهتان اولسون
قوى بزيم دين ايومز اولسه ده ويران اولسون
گوج ويروب ذكره جنان قصرنى تعمير ايدەرياك
ممکن اولدوقچه مسلمانلارى تکفير ايدەرياك

مؤمنيك كيفلنهرياك آرزوى جنت ايله
اوقومشلىر آدينى ياد ايدەرياك لعنت ايله
دشمنيك علم ايله ، انصاف ايله ، حریت ايله
بز بو افسانه لرى جهل ايله تنفير ايدەرياك
ممکن اولدوقچه مسلمانلارى تکفير ايدەرياك

اولكه نى سىر ايدەرك هر جورە انسان گوريريك
آنچق اوز نەسمزى پاك مسلمان گوريريك
بوخيال ايله ياتوب حورى وغلمان گوريريك
خواب صادق ديمه بو حالتى تعمير ايدەريك
ممکن اولدقجه مسلمانلارى تكفير ايدەريك

اوخوتميرام ال چكك

اوغول بنيم در اگر اوخوتميرام ال چكك

ايله ميون دنكەسر اوخوتميرام ال چكك

گرچه بو بدبخت اوزى عامه هوسكاردر

كسب كمال ايتمگه سعيى دخى واردر

بنجه بو ايشلر توتون شيوه گفاردر

دينه ضرر در ضرر ! . . اوخوتميرام ال چكك

ايله ميون دنكەسر اوخوتميرام ال چكك

بسكه اوشاقدر هله ياخشى يامان سانميور

علمك عبت اولدقين آكلاميور ، قانمايور

ساير اوشاقلار كيمي هر سوزه آلدانميور

ايليور عمرين هدر اوخوتميرام ال چكك

ايله ميون دنكەسر اوخوتميرام ال چكك

ایله مر م رحم اونک گوزدن آخان یاشنه
باخسون اوزیندن بویوک اوزقوچی قارداشنه
اولسه ده ویرم رضا شاپقه قویا باشنه
کافر اوله بر نفر اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکون

اوشاق منیم در بابا ! دخلی نه در سزله
کیم سزی قیوم ایدوب حکم ایده سر بزلره
یاتمارام اصلا بیله دینه دگر سوزله
برگره قان مختصر اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک

قویسا کز اوز اوغلمی من سالیم اوز حالمه
صنعتی اوگره دوب ، ایدیریم اوز حالمه
دون بو اوخوتمان سوزین عرض ایلدیم عالمه
سویلدی (هذا کفر) اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک

بسدی جهنم اولون بونجه که آلداتمیسکز
ایمدی بش ایلدر تمام دینمه ال قاتمیسکز
سوگلی اولادمی کافره اوخشانمیسکز

دویدیم ایشین سربسر اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک

ساتمارام اوز عقلمی سزکمی لامذهبه
راضیم اوغلو م گیده قیره، نه که مکتبه
مکتب آدین چکمیک ملعبه در، ملعبه!.....
الحذر اوندان حذر اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک
«(بیت:۱۰۰)»

یسدر او بیلدیگری کاش اونی ده بیلمسه
جانمه اولسون فدا برده یوزی گولمسه
تاکه او ذهننده کی فکراری سیلمسه
سانمه اوله بختور اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک
~~~~~

فکر می ویرم عبث سزکمی نادانلارا
سوق ایده سکز اوغلمی بر پارا هدیانا لارا
چونکه خیانتچی سکز جمله مسلمانلارا
منزلکز در سقر اوخوتمیرام ال چکک
ایله میون دنگه سر اوخوتمیرام ال چکک
دینه ضرر در ضرر اوخوتمیرام ال چکک

عبدالله جو دت بگی تقلید تمسخرانه

برجبرمه اسکناسم برجبرمه آغ منات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتی حیات
پیش گاه چشم جانمده وطن ایتسه وفات
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتی حیات

قارشومه تعظیم ایچون صف باغلاسه کپسارلر
آخسه آجالار دیده سندن جوی جوشش یارلر
باخمارام ، آنجق چوخالسون قاساده دینارلر
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

خون اخوانیله قوی اولسون وطن برلاله زار
ظالمانک ظلمی هرگز ایتمه سون وجدانه کار
تک اولجالسون شانمز اولسون تعیش برقرار
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

شمدک بذل ایتهم ، بکا لازم شو عمرانک صوکی
چرن پوله محتاج درد نیاده هر آنک صوکی
برجهنم اولماسون یاک سر مسلمانک صوکی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات
چیگنه نیلدی ملتک نیلیم حقوق اقدسی

یاکه هیچ بربرده یوخدر حرمتی ، شانی سسی
بویله بویله سوزلرک من اولمارام بایچهسی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات

مختصر چکمه یانمده برده وجدان نامنی
اج قالب زار آغلیان بی کس یتیمان نامنی
ایسته سهک گوکلم آچیلسون سویله ملیان نامنی
اولسون اولسون قوی چوخ اولسون بویله لذتلی حیات
دوغری دیهن اولسیدی یالا بچی اوساناردی

دوغری دیهن اولسیدی یالانچی اوساناردی
آواره قانلار دخی برسدرده قاناردی

ثابت قدم اولسیدی اگر یسار وفاده

عاشق دخی قاچمازدی بلادن دایاناردی

اقوال ایله اعمال بر اولسیدی یقیناً

بونجه دینیلن سوزلره مخلوق ایناناردی

منصف حقه حق ، باطله باطل سوله سیدی

البته که ناحق سولیین شخص اوتاناردی

شخصیه غرض یاتمشه لای لای دیمه سیدی

غفلتله یاتان گوزارمز بر اویاناردی

گر آغزی کوله کالی کشیلر پوفله مسیدی

بر شمع که آسوده یانور همده یاناردی
حق سویلیه نك کفرینه حکم ایله مسیدیک

آی هارای

آی هارای بر نیجه شاعر ، نیجه شاعر کیمیلر
قوبمایک دوندره لر (گنجه) یه (شروان) مزى
یکی مکتب دینیلن بدعتک اجراسی ایله
برده بر باد ایده لر خانه ویرانمزی
کافر اولدوقلری یتمز کیمی بوهرزه لرك
ایستیورلر چکه لر کفره مسلمانمزی
ای بزى عامه دلالت ایلیین لر بیلوریک
قصدکز علم دکل سلب در ایمانمزی
ساخالاریق حرمت اسلامی دهاها دوغری دیسهک
آچماریق مکتبه هر گزده جبهشدا نمزی
دکلیک بز (نوخو) لی (گنجه) لی یا کیم (باکی) لی
بیله بوش ایشلره و فف ایلیک احسانمزی
ایستیور دیگن بزى برفن ایله اغفال ایده سکنز
نیجه گوردکز سیزی تکفیر ایدن اخوانمزی؟
کافر ایتدیگ می نظرگاه جماعتده سیزی ؟
تانید کزمی بزى ، گوردکز میده وجدانمزی ؟
گیدک ایمدی اوز کزدن دخی بز دنده دییک

آلا بیلد کز می هله مکتبه صیپانمزی

دلبر

ای دلبرانه طرزده جولان ایدن چوجوق
یکسر موسورمانک یورگین قان ایدن چوجوق
هر طایفه باخارسنک وعقل و کمالکا
اخلاقکا ، خصالکا ، فکر و خیالکا
آنچق موسورمان عاشق اولور کل جمالکا
یتمک دیلهر نه نوعله اولسه وصالکا
ای حسرتک چکنلری نالان ایدن چوجوق
ای دلبرانه طرزده جولان ایدن چوجوق

***

ای طفل ساده گز مه سوقاقلرده بویله فرد
عالبعناب عمولر کی بیلمه چوقده مرد
«ای کبک خوشخرام کجا میروی بگرد
غره مشو که گربه عابد نماز کرد»
یوقدر نمازه صدقیله ایمان ایدن چوجوک

ای دلبرانه طرزده جولان ایدن چوجوق

***

هر گوشهده سکا تاپلیور مین فدایی لر
ریشی حنالی ، سورمه گوزلی وفایی لر
صوفی ، مریدلر ، مه شه دی کربلایی لر

جان تڭ سنى كئاره چىكر پولىمى دايى لىر
هر يزده آز دكل سنى مهمان ايدن چوجوق
اى دلبرانه طرزده جولان ايدن چوجوق

***

تعريف ايدرسنى گوره هر محترم كشى
تقديم ايدر سكا بر آووج سبزه ، كشمشى
خام اولمه آلما ، آكلانه دور بونلارك ايشى
معصوم اولان مزاج ايله يوق سبزه سازشى
اولماز دوباره دردكا درمان ايدن
اى دلبرانه طرزده جولان ايدن چوجوق

***

چوق تكته وار سن آكلاماسن آكلار عاشقك
اول نكته له چكىر سروسامانلار عاشقك
اول ياخبر اولوب نيجه اعيانلار عاشقك
ملا حبيب لىر ، حاجى قربانلار عاشقك
القصة چوخدى جاننى قربان ايدن چوجوق
اى دلبرانه طرزده جولان ايدن چوجوق

بخته وور

اوغلو مز آى خان صنم بريكه پلوان ايمش
باخته وور اولسون باشك باختمز اوغلان ايمش

دورمى ايدىم كوچه ده برده نه گوردىم همان
 آغرىنى آلدىم (فيضى) كلورلاپ همان
 چاتىق اوروب برقوجا سائلى قوسدىرىقان
 گوزلرینه دوتدىگم سانكه براصلان ايمش
 باخته ور اولسون باشك باختمز اوغلان ايمش

« ❖ »

سن اوله سن قوی هله اولسون عمللى جوان
 اون بيشه چاتسون باشى جرئتین ايتسون عيان
 بر قوچى اولسون بوکیم عالمه سالسون فغان
 هر کس اونا سويلسون رستم دستان ايمش
 باخته ور اولسون باشك باختمز اوغلان ايمش

« ❖ »

ياخشى اولون من بونك باختنى چوندرمه ديم
 بر پارا پيس ايشلره فکرمى دوندرمه ديم
 قونشيمزك اوغلى تاك مکتبه گوندرمه ديم
 دوغرىسى مکتب ديمك گوشه زندان ايمش
 باخته ور اولسون باشك باختمز اوغلان ايمش

❖❖❖❖

مکتبه گيدسیدی بويله قالوردی مگر ؟

درسله اولماز دیمی بر آلا گیج دنگه سر
آخشاماچن مرت مرت هیوره لك ، الحذر
مکتبه مخصوص اولان هرزه و هدیان ایش
باخته اولسون باشک باختمز اوغلان ایش

همده اولوردی اوشاق درسله بد اعتقاد
مذهبه رخنه ووروب دینه سالوردی فساد
دیننه آییننه ایتمز ایدی اعتقاد
اوغلو مزك شکر کیم ذاتی مسلمان ایش
بوخته ور اولسون باشک باختمز اوغلان ایش
نسلمز انسان ایش
علم و ادب قان ایش باعث خذلان ایش
دوغریدان ای خانصنم جان سنه قربان صنم
نسلمز انسان ایش

ادبیات

آی نه نه بر قرمزی ساققال کشی   آغزی دعالی قوجا باققال کیشی

زهدلی تقوالی دیلی شکرلی   سورمه لی گوزگی دوداغی ذکرلی
عقلی کفایت لی درین فکرلی   قلبی محبتلی خوش احوال کشی
آغزی دعالی قوجا باققال کشی

ملا ادالی ، صوفی کردارلی   مرثبه خان قانلی ، مرید عارلی
حاجی عمالی ، مشہدی کارلی   نطقی حقیقت لی ، سوزی فال کشی
آغزی دعالی قوجا باققال کشی

برکشیدر آی نہ نہ لاپ چوق فاغر   گزمہ دہ یونگل ، دانشیقده آغر
سیر صفتندن ایله بیل نور یاغر   گورمہ مشم بربوکا نمثال کشی
آغزی دعالی قوجا باققال کشی

سویلیور آخ! آخ! نہ گوزل چاغ ایدی   اونده کہ رحمتلک آتاک ساغ ایدی
اشبو دکانده بکا اورتاغ ایدی   گونده ساتیردی نہ قدرمال کشی
آغزی دعالی قوجا باققال کشی

ایمدی سنکدر بو دکان سر بسر
گل، گیت، اوتور، دور، بی ایچ اول بختہ ور
غم یمہ دولدورما جیبیکا خوشگیر
آغر کی آلسون قوجا باققال کشی
رستم دستانه دونن ذال کشی

بر بیلہ یاخشی کشی اولماز نہ نہ   گونده ویریر لبللی کشمش منہ
سویلیور اوغلولوم صابا تیز گل گنه   قویما غمکدن اولا پامال کشی

آغزی دعالی قوجا باققال کشی

کاه باشیمی کاه گوزیمی اللیور کاه بودومی، کاه دیزیمی اللیور
کاه چنه می، کاه یوزیمی اللیور بر پارا سوزده دیور اهمال کشی

آغزی دعالی قوجا باققال کشی

«(۰)»

اویچ آروات

آخ... بو اوشاغلار نجه بد ذاتدیلار!

لاپ دیه سن جن کمن بر ذاتدیلار

بژ والدالزنا لره سوز باتمیور مینده ئاغل آچ پرین آلدانمیور
کیچدی گیجه، مطالبه الچاتمیور صبح اولار ایمدی بری ده یاتمیور
نشئه مزه یاخشی خمال قاتدیلار آخ... بو اوشاغلار نجه بد ذاتدیلار

هی یازیق آرواد ایشی سامانلیور که (فاطی) نی گه (صادقی) یانلیور
(زید) ی سو کیر (کامله) نی دانلیور کورپه دگل هر بری سوز آنلیور
اصل حقیقت ده ده بد ذاتدیلار لاپ دیه سن جن کیمی بر ذاتدیلار

بر دلی شیطان دیبور آچ بد باشین کل بو حرام زاده لرك آت داشین
بر برینه قات باجسین قارداشین از بد نین، اوز بوغازین، کس باشین
گور منی آخر کیمه اوخشاتدیلار؟

آخ... بو اوشاغلار نجه بد ذاتدیلار؟

بر پارا بیدینلر اولوب بدکمان   دیرلر اویوب آروادا حاجی فلان
هر گیجه (قزوین) سورور کاروان...   صبحی ده گرمابه ده ایله مکان
لیک قازانلق یره داش آندیلار   دوغریسی بونلر دخی بدذاندیلار

چوخده منی بیلمه یك اهل مجاز   قصدیم اودر مسئله اولسون طراز
غسله مساوی که دکل دستماز   غسل له بر رکعته مین در نماز ...
خاصه چاتورقیضه اوچ آرواندیلار   باخته ور اولسونلر عجب چاندیلار...
بر نیچه شیطانده اوخ آندیلار ...

گرچه ثواب امر عبادتده در   افضل فیض احمدز (*) طاعتده در
لیک او فیضی که نهایتده در   بنجه همان غسل جنایت ده در
حیف منی بو گیجه توختاندیلار   آخ... بو او شاغلار نجه بدذاندیلار!
باغریمی چانداتدیلار سینه می او خلاتدیلار

ایل گیجه نی صیحه تک برجه مگریاتدیلار...؟

ملت شر قیسی

غیرت ایدوب چالیشدک دوشدک قباغه ملت !
ایمدی بر آرده دینجل باش قوی یاتاغه ملت !

هر یرده ، هر مکانده هر دورلو ایش قایردک
اسلامه خدمت ایتدک مذهب لری آیردک

يوزلرجه جوڤه ياپدك مين لرجه سوزيوردك
هرگونه بر جماعت آندك قيراغه ملت
ايمدى بر آزده دينجل باش قوى ياتاغه ملت !

***

او يقوده ايكن عالم افرادكى اوياتدك
جمله ملل ايچنده اوز شانكى اوجالتدك
حرمتلى آد قازاندك عالى مقامه چاتدك

احسن صد احسن، احسن بو طمطراقه ملت !
ايمدى بر آزده دينجل باش قوى ياتاغه ملت !

***

من بعد جد و جهدك يوقدر بزه لزومى
زيراكه عصر حالك بام باشقه در رسومى

مكتب سه وير جماعت تقديس ايدر علومى
ترجيع ايدير واغونى آته : اولاغه ملت !
ايمدى بر آزده دينجل باش قوى ياتاغه ملت !

***

بونلار بتون جهانك اسباب اعتلاسى
اونلار اسير دنيا بز آخرت فداسى

بش گون در عمر دنيا يوقدر اونك بقماسى
بزجه خطادر او يماق بويله مذاقه ملت !
ايمدى بر آزده دينجل باش قوى ياتاغه !

اسلام ایچون گر کمز کافر لک شعاری
قوی او نلارک او جالسون هپ قصر زرنکاری

بر گوزلریک فقط ؛ بر ایوان خلدزاری

اول برده حور لر له دوللوق او طاغه ملت!

ایمدی بر آزده دینجل باش قوی یاتاغه ملت !

واقعه یویله ی کارانه

گوردیم گیمه باشمده قایغو	گوردیم گیمه بر غریبه او یغو
بر شهرده ام که جمله دهری	گرسک بولازماسک او یله شهری
لذتلی صویبی ، گوزل هواسی	وار بهجتی ، ذوقی ، هم صفاسی
اهلی بوتون اهل فضل و انصاف	هپ مؤمن ، پاک ، مسلم صاف
شهر فضلا ، دیار عرفان	مؤمن یاتاگی ، قدیمی شیروان
القصه گزوب بو شهری یکجا	هر بر یرین ایلدیم تماشا
گزدیکجه آدام گورونمور آنجا	بر سمتده واردی بر یغنجاق
وقتا که بو ازدهامی گوردوم	منده او یره قوشوب یو گوردوم
باخدیم که : عظیم بر جماعت	ایضاً عرفاً ! اوت ! حقیقت (؟)
لاکن نه ایچوندر اشبو احوال	سوردم ، بریسی دیدی بو منوال !
راه مدینیتی طی ایتدیک	بر شخص عزیزه «یوبله ی» ایتدیک
احسن دیدیم ، اک گوزلجه برشی	خاقانی ایچونمی اشبو یویله ی ؟
یا سید پاک ذوالفقاری ،	یا ایتدیکز او شعاری دیاری ؟
یوخسه ملک اوف حسن بک یر	الیوم اولونور وطنده تقدیر ؟

اکدی کلری دانه لاسر گوگردی ،
 یا خوددی گوروم مدیر «کشکول»
 ملت دن آلور بوگونده قیمت ؟!
 شاد ایتدی کز او شاعر ندیمی ؟
 ایتمک سبینه چه در بو تشکیل !
 آلقش لاردیکز اول ادیبی بوخسه !
 « محمود بک » ه می یو اعتنالر ؟
 خاقانی نامدار کیمدر ؟
 ملت اونی چو خدان ایتدی تکفیر !
 هپ دینمزی فریردی باده ؟
 بر شاعر ایدی یازیردی هدیان !
 چکمه آدینی او اوج .....ک !!!...
 بونلار اوچیده نماز قیلماز
 وار قیمتی ، کم بها دگلدر !
 لایق اولاماز بو فیضه الا !
 « ..... ! »
 ایستردی ایده بر آزده گفتار .
 « رومی که دیدک قضیه معلوم »
 .....
 بو حالده خوابدن او یانندیم
 طبعم اییدیور دمامم ازبر :
 به به نیجه طاتلی میوه فریدی ؟
 « انسی زاده ، سعید » معقول ،
 یا اینکه او « سید عظیمی »
 یوخسه « غنی یوف مجید » ی تبجیل
 « محمود بگوف اول حبیب » ی بوخسه
 یا خوددی گوروم مدیر « رهبر »
 لال اول ؛ دیدی ، ذولفقار کیمدر ؟
 کیمدر ملک اوف حسن بک پیر ؟
 کیمدر نه چیدر او انسی زاده !
 یا سید عظیم کیمدر او غلان !
 محمود و حبیب یا مجیدک
 عمرینده هیچ نماز قیلماز
 یویله ی در بو ، هبا دگلدر !
 هر علمی اوفاق معلم اصلا ؛
 لایق بیله یویله یه زیاده !
 اشبو سوزی سویله یوبده تکرار !
 دینمه ، دیدیم : اولدی قصه مفهوم :
 .....
 در پرده اولان رموزی قانندیم ،
 گوردوم بورباعی یی مکر !
 قانون و قواعد طبیعت ،

قویمش بوجهانده بویله عادت انسانده کی چهلدن زیاده ،
حقسیزلر ایدلر استفاده .

قرمانیج

ای پولولوزک صفاسی نوروز تاجرلرک آشناسی نوروز !
بر ملته عید ایکن ندن بس ! اولدوک فقرا عزاسی نوروز ؟!

ادیات

عثمانلی لار ! آلدانمایک ! آلاهی سورسکز !
ایرانلی کیمی یاتمایک ! آلاهی سورسکز !

شاد اولمیک ای سویکی ملت وکلاسی
عثمانلیده جاری او قانون اساسی !
قانون اساسی دیمه ! ایرانلی عزاسی ؟
ایرانیلار باشلارینک قانلی بلاسی !
اوغلانلاری اولمش آنالار ماتمی ! یاسی
دیرلر سه سیزه وار بو ایشک صکره صفاسی
آلدانمایک ! آلدانمایک ! آلاهی سورسکز
ایرانلی کیمی یاتمایک ! آلاهی سورسکز !

اولجه ویرورلر سیزه حریت افکار !
یعنی دانشوب فکر کزی ایله یک اظهار

وقتا که دانشدکز وزرا اولدی خبردار
 مطلق گوره جلر که جیشدانه ضرر وار
 هر فن ایله اولسه قوواجاقلاز سیزی ناچار
 چونکه بو یغنجاقده اولور حقگزار انکار!
 یاخشی بودی تو بلانمایک! آلاهی سورسکز
 ایرانلی کیمی یاتمایک! آلاهی سورسکز!

***

گیرم که تعرض لر ایدوبنده وزرایه!
 بر نوعیله اوز فکر کزی سوخدکز آرایه!
 تا چاتدی خیر بر پزارا مفسد علمایه!
 (میرزا علی اکبر) لر الین آچدی دعایه!
 تکفیر اوخی ، لعنت تویی دگدی عرفایه
 وارمی ایله بر شخشی ایده احراری وقایه?
 بوامری عبث صانمایک! آلاهی سورسکز
 ایرانلی کیمی یاتمایک! آلاهی سورسکز!

« »

باللعجب؟ عثمانلیلار؟ آیانه قانیرسکز؟
 قانون اساسی ویریلوب یا؟ اینانیرسکز؟
 (میرهاشیم) و (فضل الله) کز یوقهی صانیرسکز
 اکسیک ذکل اونلر ، ولی سیزلر نه تانیرسکز
 برگون تانیوب آنلری لابد او صانیرسکز

آنجق اوصاتیرسکز سهده قانه بویانبرسکز
قانسیزلری گیج قانمایک ! آلاهی سورسکز
ایرانلی کیمی یاتمایک ! آلاهی سورسکز !

« . »

بروقته بزلرده اولوب خرم و خندان
صانیدیق که ویردیلمر بزه حریت وجدان
شکر ایتدیك آدامچللمر اولوب داخل انسان
اولادمزی ساخلامادیق خانهده پنهان .
(حاج میرزا حسن) قرخ لوطیه ویردی برانغان .
بوملا نمالر دیسهلمر بزده وار ایمان !!
یوق یوق ! اونا تولانمایک ! آلاهی سورسکز
ایرانلی کیمی یاتمایک ! آلاهی سورسکز !

ادبیات

هنی شاه قوی شوکتیم ایران اوزیمکدر ،
ایران اوزیمک ، ری ، طبرستان اوزیمکدر ،
آباد اوله یا قالساده ویران اوزیمکدر ،
فانون اساسی ندی فرمان اوزیمکدر ،
شوکت اوزیمک ، فخر اوزیمک شان اوزیمکدر ؛

« . »

ویرمشدی آنام گر سزه قانون اساسی

بر ملا کشیدی وارندی حلمی ، حیاسی ،
بیلمز دی نه در لیک امورات سیاسی ،
ای همشری سن اگنکه گیی بتلی لباسی
خلعت اوزیمک تخت زرافشان اوزیمکدر ،
شوکت اوزیمک ، فخر اوزیمک شان اوزیمکدر

» «

ایرانلی دگل ، جمله ییلوز (مندلی) یم من ،
گر کان جفا وستمک چنگی یم من ،
ایرانی لریک باشلارینک انگلی یم من
سوررام ، ایچهرم قانلارینی چون دلی یم من
لاشه اوزیمک ، ات اوزیمک قان اوزیمکدر
شوکت اوزیمک ، فخر اوزیمک شان اوزیمکدر

***

گوردکز که نیجه سیزلری تادیب ایلدیم من ،
یاققال بالاسین لشگره سرطیب ایلدیم من .
آتشله یاقوب مجلسی تخریب ایلدیم من ،
قرآنی دانوب آندی تکذیب ایلدیم من ،
سوگند نه در عهدنه فرمان اوزیمکدر ،
شوکت اوزیمکدر ، فخر اوزیمک شان اوزیمکدر

***

عثمانلی ده گرچه اوجالو بیراراسسار

آلتشلیور اول سسلری هپقرمزی فسلسر

غم چکمه یك ای کهنه لر ای پرسلسر !

ایرانمه تاثیر ایده مز بویله پفس لر ،

بوندان سورا بو اولککده میدان اوزیمکدر ،

میخلوق اوزیمک خنجر بران اوزیمکدر ،

***

تبریزی لرك کور ایدیمی گوزلری اول

بربرده گیچیردیك گیجه گوندوزلری اول

حقمده یوق ایدی اولارک سوزلری اول ،

شاه ایسابلر ایرانه منی اوزلری اول

ایمدی نه دییورلر دخی دوران اوزیمکدر

قیزلار اوزیمکدر ، گوزل اوغلان اوزیمکدر

ایرانلی گرك عمر ایده ذلتده همیشه

نکبتده ، اسارتده ، مذلت همیشه

ایرانلی گرك جان ویره غربتده همیشه

ایرانلی : ایتل گیت یاخاکی بنده همیشه

خقان اوزیمک ، کشور سامان اوزیمکدر

شوکت اوزیمک فخر اوزیمک شان اوزیمکدر

قویما گلدی

خان دوستی ! آماندی قویما گلدی دیدارن یامایدی قویما گلدی

***

وای وای؟! دیسن بشر دگل بو بر شکله اویان طهر دگل بو
آلاهی سورسن اردگل بو اردودی، قاباندی قویما گلدی
دیداری یاماندی قویما گلدی

اول گونکه آداحلادکز اوتاندم اوغلانندی دیدکزاریک ایناندم
ار بویله اولورمش؟ ایندی قاندم خان دوستی آمانندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

قورخدم آی آمان؟ یایلدی باغرم بر نازک پیه ساریلدی باغرم
گوپ گوپ دوگونوب دازیلدی باغرم جانم اوده یاندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

دودکش کمی بر باباغ باشندا آغ نوکلری بللی در قاشندا
لاپ چوق قوجادر بابام باشندا خورتداندی چوخاندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

ایگر نمشم آغزینک سوینسدان قطران فوخوسی گلور بویندان
لاپ دوغریسی قورخمشام خوینسدان بر افغی ایلانندی قویما گلدی
کرداری یاماندی قویما گلدی

آخ نیجه کیف چکه ملی ایام ایدی

آخ نیجه کیف چکه ملی ایام ایدی! اونده که اولاد وطن خام ایدی!

اوز حق مشروعنی بیامزدی ایل
گوزلرینی بر کره بیلمزدی ایل
دائم ایشیتدیکلری اوهام ایدی
چهره حرینه گوامزدی ایل
غزتهیه، ژورناله اگیلمزدی ایل
آخ نیجه کیفچکملی ایام ایدی!

اولکهده بونجه یوق ایدی عیبجو
خلق ده دیدارمزه آرزو
حرمت مز واجب اسلام ایدی
نیلردیگه کورونوردی نکو
بزده واریدی نه گوزل آبرو
آخ نیجه کیفچکملی ایام ایدی!

ملته چاندیقجه غم عیاش ایدیک
قبله طاعتکه اوباش ایدک
هرگیجه، هرگون بزه بایرام ایدی
حاکمه یار، آمره قرداش ایدک
هاردا آش اولسیدی اورا باش ایدیک
آخ نیجه کیفچکملی ایام ایدی

گرچه ریا ایدی بتون کارمز
لیک همان وار ایدی مقدارمز
خلق ایشی بزلره اکرام ایدی
کارله برعکس ایدی کردارمز
حجت ایدی هر کسه گفتارمز
آخ نیجه کیفچکملی ایام ایدی

عیب مزى چولغلامشدى عبا
کیم نه قانیردی ندی زهد و ریا
صومعه مز کعبه احرام ایدی
هرنه گلیردی بوشالیردی قبا
ناخوشه خاک درمزدن شفا
آخ نیجه کیفچکملی ایام ایدی

بزلر ایدیک خلقتک ایناندیقلمری
پیر هدایت دیه قانندیقلمری

نور گورورلردی قارانديقلری بزه ایدی جمله قازانديقلری
کیم بزه پول ویرمه بدنم ایدی آخ نیجه کیف چکملی ایام ایدی

« . : . »

ایندی آداملار دیه سن جن دیلر جن ندی شیطان کیمی بیدیندیلر
لاپ یزی اوسارلادیلار مندیلر آی کیچن ایام اولاسان ایندیلر
اونده که اولاد وطن خام ایدی آخ نیجه کیف چکملی ایام ایدی!

ادیات

ماه رمضان درکنه میدان بزم در میدان ده بزم عرصه ده جوگ نده بزم در

« . : . »

سر سفرده ارباب نعم محضر مزده اعزاز ایله، اکرام ایله دور و بر مزده
بیك نعمت الوان دوزیلوب قنشر مزده سوذای پلو، شورچقرما سر مزده

فرنی و ترک، دولما، فسنجانده بزم در

بوشقابه مسمای بادعجانده بزم در

***

سائل قاپودان باقما بزه بیس گور آتارسان

چوق قانقما! . . . دورام ایله وورام که باتارسان

روزی سکا هر یرده مقدرسه چاتارسان!

برشی الکا کیچمه سه سن آجده یاتارسان

بزنازنعیم اهلی بوک احسانده بزم در احسانده برم در شرف و شانده بزم در

***

صبر ایله هله یاغلی قارینلار دولارایسه،

دوریده پلو و قالماغا امکان اولارایسه

گرسور سومگندن بو طعامك قالار ايسه ،

بر شی یتیشه رهم سکا قسمت اولار ايسه ،

شمدی هله لك سفره ده قازقانده بزم در

شربتده بزم ، کاسه ده فنجانده بزم در

سن هر قاییده بيك كره ياهوده ديه رسن

بر كهنه لباس اولماسه جاجمده گيه رسن

بر پاسلی چورك دوشسه ياوانسزده ييه رسن

گردوشمه آج قالماغنده مشق ايلييه رسن

بزم حترميك نعمت الوانده بزم در قایماقده بزم قهوه ده قلیاندا بزم در

آسوده براق بزلی اوز حالمز ايله

زحمت چكوب ایش گورمشيك افوالمز ايله

روزی دیشیگی آچمشیق اغفالمز ايله ضد ايسه ده اقوالمز اعمالمز ايله

اليوم گنه ثروت و سامانده بزم در تاجرده بزم، بگده بزم، خانه بزم در

اعیانده بزم در فرمانده بزم در چونکه رمضاندر میدان بزم در

نه یازیم؟

شاعرم چونکه وظیفهم بو در اشعار یازیم

گوردیگیم نيك و بدی ایلوم اظهار یازیم

گونى پارلاق، گونوزى آغ، گيجه نى تازيازيم
كجى كج، اگرينى اگري، دوزى همواريازيم
نيه بس بويله بره لدير سن آقاره! گوزوكى؟
يوقسه بو آينه ده اگري گوير سن اوزكى؟

•❖•

شعره مشغول ايده رك خاطر غم مايلمى قوبورام قنشر يمه كاغذمى چر نيلىمى

گليم يازماغا بر كلمه دو تير سان المى
قور قورام يانه ايچون؟ چونكه كسير سن ديلىمى
اي عجب منكه صداقت يولنى آزميورام
هله گوردى كلريمك دورته برين يازميورام

•❖•

هله من دورته برين يازميورام كاركا باخ
اوز يمه گونده سوگير سن بو قدر، عاركا باخ
اوزك انصاف ايله افكاركا اطواركا باخ
ايسته مز سن يازام؟ اوز عيىلى كرداركا باخ
كشى سن غيبكى قان بنله عبث جنك ايلمه
اوزكى هم بنى بو باره ده دلتنك ايلمه

❖❖❖

گوير ارباب قلم غايه آمالكزى

مندن آرتيق يازايلىم گنده ايكن حالكزى

يازمير آنلر دخى اون دورته بر افعالكزى

اوزوگز سکز اولاره یازیردان احوالکزی
 یوقسه بو عیب دن عالمده مبرادر اولار
 بویله آلچاق یازیدان بیک کره اعلادر اولار

نیچه من دورتده برین یازمغه هم اهل قلم
 قورخور ائن دورتده برین یازمغه هم اهل قلم
 سن اگر سوزویره سن «قورخماقیل احوالی رقم»
 وضع حالک یازیلارسه زیلی زیلی بمی بم
 ایله بر حاله دوشر سنکه توکوک بزبز اولار
 اکنکا گیمه شیئی تاپماسان آستار اوز اولار

ادبیات

قابلا دخی مسارفاشکی میرهاشم ! دورما گوتور قاچ باشکی میرهاشم !

غصب ایده لی مسند پیغمبری   دگکه باقتال ایلدک منبری
 لوییا، نوخودساتماغا اولدک جری   ایمدی دخی خوشلامیور مشتری
 کورنجودکی ، خاشخاشکی میرهاشم

دورما گوتور قاچ باشکی میر شاهم !
 حق سنی محکوم ایلدی طاعته   سجده ایچون آدم حریتنه (۱)
 ایتدک ابا امر ربوبیتنه   ایلمدک سجده دی گل لعنته
 سوزمه دخی گوزقاشکی میرهاشم   دورما گوتور قاچ باشکی میرهاشم !

(ابرهه) تك عزم ايلدك فيل ايله   كعبه ايسوين يخمنه تعجيل ايله
 دست خدا طير اباييل ايله (۰)   باشكزي ديشديمي سجيل ايله
 قرديمي - يولداشكي ميرهاشم؛   دورما گوتور قاج باشكي ميرهاشم!
 «(۰)»

سن اود گلدكمي ايدنده قيام؛   سجده ايدردى سكا يكسر عوام
 ايندى اولاردا آيلوب بالتمام   قلمادى هيچ يرده سكا احترام
 آتدى جماعت داشكي ميرهاشم؛   دورما گوتور قاج باشكي ميرهاشم!
 «(۰)»

نيميه سن خلفه سوزك باتمادى   حيله لرك بر كسى آلداتمادى
 چرخه چيلرده اوصانوب ياتمادى   ايمدى كه احراه گوجك جاتمادى
 تويلا قوهوم قارداشكي ميرهاشم   دورما گوتور قاج باشكي ميرهاشم!
 «بیت»

سنده گناه قالمادى قربان سكا   سعى ايلدك چاتمادى ميدان سكا
 قالدی فقط حسرت و حرمان سكا   چونكه حرام اولدى فسنگان سكا
 ايمدى بي ائز يوز باشكي ميرهاشم   دورما گوتور قاج باشكي ميرهاشم!
 يارديمي ستار باشكي ميرهاشم!

خانه

حال مجنزييم گوروب قاره؛ ديمه ديوانه در
 نعره شوریده می ظن ایتمه بر افسانه در
 شاعر طبعیم دگر، شعر تریم در دانه در
 بهجتیم، عشیم، سروریم، وجدیم احرازنده در

انجذابیم جرئت مردانه مردانه در آفرینیم همت والای..... خانه در

« . . . »

تا که ملت مجمعین طهرانده ویران ایتدیلر

تر کله..... خانبله عهد و پیمان ایتدیلر

ظلم و استبداده قارشی نفرت اعلان ایتدیلر

ملته ملیته جان نقدی قربان ایتدیلر

آیه «ذبح عظیم» اطلاقی اول قربانه در

آفرینیم همت والای..... خانه در

« . . . »

حق مدکار اولدی آذربایجان اتراکنه

آل قچارک «پروتست» ایتدیلر ضحاکنه

اول شهیدانک سلام اولسون روان پاکنه

کیم تو کولمش قانلاری تبریز و طهران خاکنه

اونلارک جنت دگلدر منزلی آیا نه در

آفرینیم همت والای..... خانه در

« . . . »

ایشته!... - خان باقکز برانوعی اقدامات ایدوب

بر وزیر و شاهی یوق! دنیانی یکسر مات ایدوب

عرض اسلامی، وطن ناموسنی یوزقات ایدوب

حرمت حیثیت ملیتین اثبات ایدوب

ایمدی دنیانک توجه نقطهسی ایرانه در

آفرینیم همت والای..... خانه در

« ۰ ۰ ۰ »

ایشته ..... خان! ایرانی احیا ایلدی

ترك لك؟ ایرانلو لوق تکلیفین ایضا ایلدی

بر رشادت، بر هنر گوستردی دعوا ایلدی

دولتک بر عینی نسی دنیاده رسوا ایلدی

قاچمیوب پروانه تک اوددان دیمه پروانه در

آفرینیم همت والای ..... خانه در

« ۰ X ۰ »

آفرین تبریزیان ایتدیکز عجب عهد وفا

دوست و دشمن الچالوب ایلسزه صدمر حبا

چوق یاشا دولتلو ..... خان! افندم! چوق یاشا

جنت اعلاده پیغمبر سزه ایلسر دعا

چون بو خدمتکر بتون اسلامه در، انسانه در،

آفرینیم همت والای ..... خانه در

بو بویدا

نه در؟ اولور بو جوجوقلار عیان بو بویدا - بو بویدا

هارا گیدیر بویازیغلار آمان!؟ بو بویدا - بو بویدا . . .

***

اگینلرنده « بولوز » باشلارندا بافته لی شاپقا

آلینلارنده اوروس تک نشان بو بویدا - بو بویدا

***

مگر بولار دگل اولاد پاك دینداران ؟

دوتورلار اوشقولالاردا مكان بوبويدا - بوبويدا

•❖•

عجب بوكه بولاركدا عجب حيالرى وارد

بويوك آدم تك اوقورلار همان بو بويدا - بو بويدا

•❖•

بولارگرك هله « ابجده » ده هيقتا نا « قره شت » ده

كتاب علمى اوقورلار روان بو بويدا - بو بويدا

•❖•

آنا ديلين ييله ييلمز ايگره مى ياشلى جوانلار

ييلورلر ايمدى بولار بش اسان بوبويدا - بوبويدا

❖❖❖

لسان مختلفه ييلمه سى هله ييله دورسون

قانىرلار ارض نه در، آسمان بو بويدا - بوبويدا

❖❖❖

مساحت كره ارضى قطغه قطغه تانيرلار

ديورله سير ايليور خاكدان بو بويدا - بو بويدا

❖❖❖

بتون كواكبى بربر اوز آدلاريله سايرلار

كه سير ايدير هره سى هر زمان بو بويدا - بو بويدا

•❖•

هنوز بر ایکی نی بیلمین زمان لری ایکن

ایدیر لر علم حسابی بیان بو بویدا - بو بویدا

***

یقین که بونلاره تلقین ایدیر بو بیلمگی شیطان . . . . .

وگر نه بونجه بیله رمی اولان بو بویدا - بو بویدا

***

آماندی قویما یك اولاد کز آزوب چنخا یولدان

اوله بو یاخشی ولدلر یامان بو بویدا - بو بویدا

منم تک

صد شکر که یوق ایمدی بوساعته بتم تک

بو مؤمن پاکیزه بزم کنده بتم تک

***

سابقده که ایام طفولیتیم ایدی اهلی نظری واله ایدن صورتیم ایدی

ارباب هوس مست می وصلتیم ایدی وقته گووه بر پارا عمل عادتیم ایدی

بر طفل اوله بیلمزدی لیاقت ده منم تک حاجی عملر له اوله صحبتده منم

***

وقتا که جوان اولدیم ایگرمی بشه چاتدیم

اولکی ایشک وقتی اوتیشدی اونی آتدیم

اما دیمه تنبل کیبی برگوشه ده یاتدیم

آچما ایشک اوستین که نه آلدیم و نه ساتدیم

آنجق گوریور سنکه بوساعته منم تک
یوق برکشی دولته بزم کته منم تک
✽✽✽

هر شغل ایچون اربابی ایله دوردیم اوتوردیم
هر صیدی شکار ایتمک ایچون داممی قوردیم
هر وقته مناسب اوله رق فتمی ووردیم
تا پدیم یکی برحیله اولاردان گری دوردیم
ایمدی باقاسان جمله جماعتده منم تک
حاشا گوره سن برکشی طاعتده منم تک
✽✽✽

گوردیم بو جهان اهلنی من چونکه میجازی
اولجه اولوب مشهدی ، وانگاه حجازی
حاجدان قایدوب آلدیم اله شغل نمازی
سالدیم آرایه مسئله طول و درازی
گوردیم که دخی یوخدر حقیقتده منم تک
بر مؤمن پاکیزه بزیم کته منم تک
« ۰ X ۰ »

قارء ! سوزیمی درک ایله اگر وارسه شعورک
فنک وار ایسه اورتیله جک جمله قصورک
کر ساده ایسه بیگده اگر اولسه حضورک
ظلمت گورونوب دیدۀ مفسدله نورک

تکفیر ایسده جاک در سنی البته منم تک
 بیک مؤمن نو ساخته هر کتده منم تک
 حاصل؛ نه سیاق ایسه بو ساعت ده منم تک
 یوخ بر کشی حرمتده بزیم کتده منم تک

هادی تک (استقبال پارلاق در) عینی اوللی شعرینه

نظیره تمسخرانه

استقبالمز لاغلاغر

اینانمام سویلمه آرتق که فیض آباد اولور عالم
 یاغار امکان رحمت باغ عدل و داد اولور عالم
 دوغار خورشید حریت بتون آزاد اولور عالم
 خیال خامه دوشمه، بیلمه برگون شاد اولور عالم
 بو ایکن وضعمز چوق چکمه دن برباد اولور عالم
 «××»

نه ایسترسن جانم ! ال چک یتهر فریاد حریت
 نه یاپسون کهنه لرله دلبر نو زاد حریت
 بتون اخوانگ ایکن سنگدل جالاد حریت
 خیال خامه دوشمه ، بیلمه برگون شاد اولور عالم
 بو ایکن وضعمز چوق چکمه دن برباد اولور عالم
 «××»

«وقور تحصیل له احراز حریت قیلار انسان»
 بو سوزیک دوغریدر، اما هانی مکتب هانی عرمان

قاليركن اولكه مز مکتبسزین ، اولدمز نادان
خیال خامه دوشمه ، بیلمه برگون شادا اولور عالم
بو ایکن وضعمز چوق چکمه دن بر باد اولور عالم

« ۰ × ۰ »

تجلی ایتدیگین گوردیک او محبوب دلارمک
فقط آل قانه غلطان اولدیغنده گوردک اسلامک
باشندن چیقما دیقجه ری هواسی شاه گم نامک
خیال خامه دوشمه ، بیلمه برگون شادا اولور عالم

« ۰ × ۰ »

اگر سن گورمدکسه ذوقتی گلزار اکوانک
یقین ایت منده گوریم بر صفاسین او گلستانک
سن و بدن سورا یا ؟ دگشیلورمی حالی دورانک ،
خیال خامه دوشمه ، بیلمه برگون شادا اولور عالم
بو ایکن وضعمز چوق چکمه دن بر باد اولور عالم

« (:) »

هادی نك (رهگذار مطبوعاتده بر شکوفه معارف)

عنوانلو شعریتنه نظیره تمسخرانه

رهگذار مخلوقاتده بر محتاج مصارف

ای دربدر گزوب یوره گی قان اولان چوجوق !

برلقمه نان ایچون گوزی گریان اولان چوجوق !

اشگی له آبروسیده ریزان اولان چوجوق

مطلدبی نان قازانیدیغی حرمان اولان چوجوق

انسان کمی بیلینسه ایدی قدر و قیمتک

آچمش اولوردی مکتب ملی جماعتک

درك ایتمک ایسته میر هله بو فیضی ملتک
قالسون نهان و دبعه فطری مهارتک
ای احتشام ملتى تالان اولان چوجوق
ای دربدرگزوب یوره گی قان اولان چوجوق !

ای گوهر فتاده به گل قال نهان هنوز
صراف قدردان دگل اسلامیان هنوز
مشغول خورد و خوابدر ارباب شان هنوز
وار اورتا اقدده صحبت دعوی نان هنوز
یوق گوهر سعادته خواهان اولان ! چوجوق !
ای دربدرگزوب یوره گی قان اولان چوجوق !

حقلی دگل او کیم سکا دیر وار قباحتک
بنجه قباحت ایسه اولور حالی ملتک

ایتسیدی تربیت سنی اهل ولایتک   سایل لگه قالور میدی هز گزده رغبتک

باشسز قالب ایقارله افتان اولان چوجوق
ای دربدرگزوب یوره گی قان اولان چوجوق !

ای نخله وطن اسف اولسون بو حالکا
 کیم بخش تربیت ایده نیک یوق نهالکا
 بیلم نه لر گلور شو قارانلق خیالکا
 باقدیقجه یال و بالکا یاندم مالکا
 ای وادی سفالتی یویان اولان چوجوق
 ای دربدر گزوب یوره گی قان اولان چوجوق!
 «❦»

اولسون اسف او ملته کیم بی خیال در
 یا خود خیالی کندینسه تکثیر مال در
 یاوروم ، قوزوم ! یاتانلار آیلماز محالدر
 آنجق بنیمکی ناله سنکی سؤالدر
 ای بن کمی تنفره شایان اولان چوجوق
 ای دربدر گزوب یوره گی قان اولان چوجوق!

آکشی

دورما یخل یات هله (فاهرات) کشی!
 عصری گوروب ، قالما بیله مات کشی!
 ساققالکی بر ایکی یرغات کشی
 چک باشکا یورغانکی یات کشی!

اول شیدن اوزابسان بیله   راحتی یاتمقده قانوبسان بیله

ياخشى دە الحق اينانوبسان بيله   لکن اينانمام اوصانوبسان بيله
چاڭ باشكا يورغانكى يات كشى !

«:»

عمر اوتوشوب باش آغاروب اون كهمى
دیش توکولوب ، ساققال اولوب يون كهمى
سینه چوکوب ، بیل بو کولوب نون کیمى
گرچه اولوبسان قوجا مایمون کیمى
ليك گنه روبه ملعون کیمى   تیز گوتوروب تریکكى آت كشى
قالیانگی چاغلاخورولدات كشى   بر قدر اوزسینه کی توخدات كشى
چاڭ باشكا يورغانكى يات كشى !

ادبیات

هفتی نك رأیى ابله كشف وجوه نسوان
شرعه جائزمش حکم ابدیورمش قرآن

مسلمه عورته باقمقدمه یوقمش حرمت
عورتك ال - اوزى عورت كه دگلمش آی جان

«:»

پس یازیق زاده نعمان نه دییوردی عجبیا ؟
یا اونه لعن ایدهن اوغلان نه دییوهدی عجبیا ؟

حضرات علماده پس اونه جنبش ایدی

اوزمان جمله مسلمان نه دییوردی عجبیا ؟

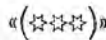
نه دييوردى شكى نك ، گنججه نك ايمانليلىرى
تفليسك بر پارا مدهبجى دلى قانليلىرى
جولفانك ، ناخچوانك، اردوبادك هانليلىرى
باكونك زوربالارى ، لنگرانك جانليلىرى

شمدى يا هو ! بو تحف ايشلره وجدان نه دييور ؟
عقل نه حكيم ايدييور ، يا بو نه عرفان نه دييور ؟
هره قرآنه ويرير ايسته ديگى معنایی
آچ، اوقو ! بونلره گور حضرت قرآن نه دييور ؟

نه دييور ؟ بللى در اربابنه بن بيلمورم
بر پارا ملا كيمي حيله و فن بيلمورم
ديمه ز الله ايكي معنالى سوزى قوللرينه
بو قدر آگلامشام باشقه سخن بيلمورم

نه خبر وارمشه دى ؟

- نه خبر وارمشه دى؟ - ساغلك . - آز ! چوق ده گنه ؟
غزيت آلمش حاجى احمدده . - با ! اوغلان نه منه . . . ؟
سن اوزك گوردك آلاندا ؟ - بيله نقل ايله ديلىر !
- دخى كيم خدايا ! بو ولايتده منه . . . !

بو ایسه پس اولعینکده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در

- دخی بر باشقه خبر ؟ - حاج جعفرک اوغلی ولی ،
اوشقولایه قویوب اوغلین . - او قورمساغدا ؟ - بلی ،
- سنه کیم نقل ایله یوردی بو سوزی ؟ بیلیم کیم ایدی .
- او ایله ایسه اوناده مین کره لعنت دیملی .

بو ایسه پس اولعینکده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در .

- دخی بر باشقه خبر یوقمی ؟ - تانیرسان غفری ؟
- نه غفر ؟ هانسی غفر ؟ - میرزا منافک پدری !
تانیرام ! - دوان اودا بر شبمه لی کسله دانیشوب .
- کیم دیوردی ؟ - ییدیجی خانصنم آروادک اری .

بو ایسه پس اولعینکده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در

- گنه بر باشقه خبر وارمی ؟ - بزیم قومشی کریم .
- آ.. آ.. آ.. ؟ - بلی هه ، هه ، هه ، ! - اونه قایروب ؛ دی گوریم ؟
- ملانصرالدین آلوب هم اوزی هم اوغلی اوقور .
- ایل بوتون کافریمش ، اولککده یوقمش خبریم؟! ...

بو ایسه پس او لعینكده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در :

- منه بر بویله خبر چاتدی : صمد دام داشینی
ساتوب اون ویرسه ته گوندرمك ایچون قارداشیننی
- بو خبر دوغری در آنجق بونیده بیللمی سکز :
اوزیده چکمه گییوب ساچده قویوبدور باشینی
- بو ایسه پس او لعینكده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در .

- بر بیله سوزده دیورلر که سیزك کالبا عاشیر ؛
یکی مکتبچی ایله گیجه گوندوزیاناشر ؛
- بلی دوزدر بو دخی - حیف ! . . او دولتده اونا ،
دولت آزدیردی اونی ؛ دین خدادن اوزاشیر ،
بو ایسه پس او لعینكده ایشی قوللابی در
دین و ایمانی دانوب ، یولدان آزوب در ، بابی در

- دوغری درمی که : بدله قویوب آغزین یابانا
دانشیر بر پاراسوزلر که دگیر روضه خانا ؛
- بلی قوربانك اولوم لاپ او چیقوب مذهبدن !
- گورمیورسنمی شیشوب بوینی دونوب برقابانا ؛

بو ايسه پس او لعينفده ايشى قوللابى در
دين و ايمانى دانوب ، يولهدان آزوب در ، بابى در !

- او قورمساق جه بى ده گوزلميور حرتمى ،
بوردا ، اوردا بيله ديرلر كه ايدير غيبتمى !
- بلى حقى بو ايشك اوسته اونك آروادينه
سوگوشم . - يورجك او در ، گوزلميسق غيرتمى ،
منده هر دائم اونا ياغدير ارام لعنتى ،

باشليوب دعوتيمى عرض ايدوب حاجتمى
وقف نفرين ايدهرم هم گونيمى ساعتيمى
ديبهرم خلقه بو بى دينك ايشى قوللابى در
سيزده لعنت اوقويك چونكه بو ملعون بابى در !!

ادبيات

ياتميسك ملاعمو ! گورجيار ايچره هله سن
نه اولور تا بو مسلمانلغده بر گله سك
باكوده * بر نيجه گون راحت ايدوب دنجله سك
حاجيارله اولاسك هر كيجه هم مشغله سن
گوره سك بر پاره يرلرده نه جانلار وارعمو
نيجه كيف چكمله خلوتجه مكاتلار وارعمو !

طولاشوب بولواى هرگون كزه ساك بى منت
 خاصه آخشامه قالار كن بر ، ايكى اوج ساعت
 گوره ساك اورده نيجه اوغلان ، اوشاق، قيز عورت
 جمله سى سيم بدن ، ره ره جين ، مه طلعت
 خوب رو ، غاليه مو ، غنچه دهانلار وار عمو
 اوزك انصاف ايده ساك تا نيجه جانلار وار عمو !

« ❖ »

اول يره سانمه چيقور سيره ققت هر جايبيلار
 يوق ! يوق ! اوردا گزه ساك اكثرى مؤمن سايبيلار
 لاپ سنك توك عمى لردر و بنم توك دايبى لار
 پاك مؤمن حاجيلر ، مشهديلر ، كابلايبى لار
 هيسينك سجده دن آلتنده نشانلار وار عمو !
 ده گيشيك دونه گزه ن مرثيه خوانلار وار عمو !

❖ ❖ ❖

جمله سى آغزى دعالى ، بتونى اهل نماز
 الده كى سيحه صد دانلرى طول و دراز
 ديلم ، آغزيم قوروسون شككه دوشير سه مده بر آز
 ديميرم من نه شييد بازدى نه ده كيم بچه باز
 بر پارا چونكه خطا پوللى گمانلار وار عمو !
 نه ايشيم بعض كمانلرده زيانلار وار عمو !

« ❖ »

دیمیرم بولووارا بونلار نهخیان ایله گلیر
 کشیلر بلکهده برباشقه مال ایله گلیر
 بو قدر وار .. ده گیشیک صورت حال ایله گلیر
 غم و حسرتله گیدنر ، درد و ملال ایله گلیر
 بیلمیرم بونده نه اسرار نهانلار وار عمو !
 بیلدیگمجه دیسم آیا اینانلار وار عمو ؟

عزرائیلک استعفاسی

عزرائیل عرض ایده رک سویلدی ! ای رب انام!
 بر طیب ایسنه . بوایل قوللار کی قیردی تمام
 بین ایدنجه هله بر اولمه لی بیماری هلاک
 او آلیر اولمه لی مین نفرک جاننی پاک
 ویردیگک جانلری مین - مین که بو ظالم آلاجق
 قوی آلوم جاننی باری قویتاروم محشرینی
 یوقسه بالله قیراجق قوللرکک اکثرینی

بو تمنامی قبول ایلمز اولسون حالا

کرم ایت تا عملمدن ویرهیم استعفا

باشقه بر خدمته نصباً منی قبل منتسدار

عزرائیل اولمه یی ویر اشبو طیبیه زنها ! !

ادیات

چوقده دیمه ! تروت سامانلیسام ، - ای فلان

بولدی پولوم بر نیچه ملیانلیام ، - بر اوتان
 محترم ، معتبرم ، شانلیام ، دور ، دایان
 مشهدی یم ، کابلایی یم ، حاجی یم ، - ناجی یم
 دینلی یم ، ایمانلی یم ، ارکانلی یم ،
 هم الی قرانلیام

سندہ دیہک دین دہ وار ، ایمان دہ وار ، فی المثل
 ایو دولوسی نعمت الوان داوار ، بی دل !
 خز کوله جه ثروت و سامان دا وار ، چوق گوزل
 ایو ؛ ایشیک ؛ ایوان ؛ متعدد اوطاق ؛ طمطراق !
 یاغلی پلاو دادلی فنجان دا وار ،
 شربت ریحان دا وار

قومشوده لکن نیجه عریان دا وار ؛ - قیش بوران !
 گریه ده وار ؛ ناله و افغان داوار ، - نیم جان !
 سن که شریعتچی سن ای بینوا ؛ - قیل حیا !
 شرعه آخر نه بر احسان داوار - حق مسلمان داوار

ایمدی گیت انصاف ایله	آج باشکی (؟) ویر ییله
مذهب و ایمان سوزین	ورد ایلمه بر ییله !!!

دووت دیللی قرمانج

زاقاقازیا مفتیسی حسین افندی جنابلری دییورکه :

کشف وجه ایتمک دگل عورتلره شرعا حرام

ایشته قرآن ؛ ایشته آثار ؛ ایشته مفهوم کلام

«ایسیق» غزتهسی مدیرهسی خدیجه خانم جنابلری دییورکه :

مسلمه عورتلری مستوره اولماق ایسته رز

ایشته سوز ؛ ایشته عمل (؟) ایشته موافق برام !

شماخی جامعی مدرسی عبدالخالق افندی جنابلری دییورکه :

مسلمه عورت فقط ال ؛ اوز آچار عندالصلوات

ایشته آیات ؛ ایشته اخبار ؛ ایشته اصحاب کرم !

ملانصرالدین ده دییورکه :

مفتی او یله ؛ «عبد» بویله ؛ هم خدیجه شویله دیر

ایشته او یله ؛ ایشته بویله ؛ ایشته شویله والسلام !!!

قرمانج

بوتون آوروپاده کمیاب ایکن ؛ اما باکوده

نه سبب دنسه بو ایل اولدی فراوان «یویلهی»

گوندریلسون زاقاز ایمدی باکویه شیرواندا

اورده چونکه ساتیلماقده در ارزان «یویلهی»

۲

ممدولی - سووگلی سلطان بابام ! سویله سنک فکرک نه در!

من که بر شوخ مادمازیل عشقنده الدن گیتمشم!
شهر دن شهره گزوب آوروبانی اوغراشمیشام
ایت قزی رام اولمادی؛ هر درلو الحاح ایتمشم!

حمید - ممدلی ! آرتیق مارانفوزلق مرافم قالمامش !
کرکی مینشاری یغوب باشقه ایوه گوندرمشم !
اولکده تک تک وبا (؟) وار دیر لر ؛ اوندان قورقمیشام
خانهمه دارو یغوب بر آتیکه دوندرمشم

ادیات

آوروباده ممدلی نك عشق بالغی :

ممدلی : - رحم ایت منه جان مادمازیل

مادمازیل   کوکلم   اولوب قان
برباش «ادیس» دن گلمشم   آردکجه جانان مادمازیل
گور حال بی آرامی   دل بی سکوندر دگل منه!

عشقم فزوندر گل منه !

«(.)»

مادمازیل : - رد اول آظالم ممدلی   شاد مظالم ممدلی !
آرتق حیاسیز گورمگه   یوقدرمجالم ممدلی !
گیت گیت که ظالمکدن وطن   دریای خوندر گلمشم

بوینک یوغوندر گلنم

ممدہ لی : - من اوز یریمده شاه ایدییم شاه فلک خر گاه ایدییم
شانم جلالم وار ایدی آخر نه ظل الله ایدییم
ایرانده چوق یرده گنه شانم مصوتدر گل منه !
عشقم فزوندر گل منه!

مادمازیل : - سن بردنی مردودسک هر شاندن مطرودسک
بر مستبد شدادسک بر مستقل نمرودسک
میین دفعه اونلاردان دخی ظلمک فزوندر گلنم
بوینک یوغوندر گلنم

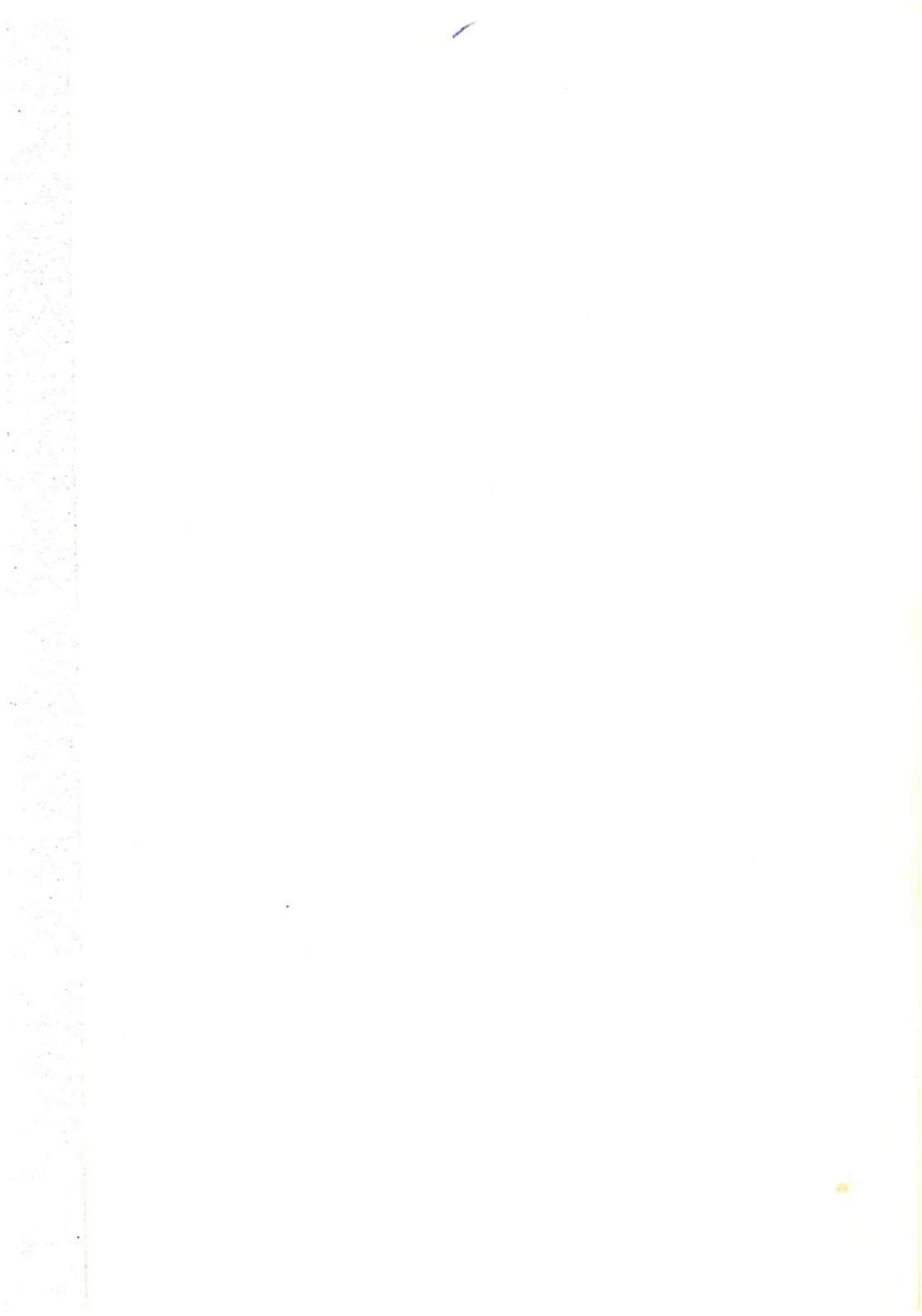
ممدہ لی : - ظن ایتمه ایران سربسر اولمش منیمله کینه ور
الیوم ایرانده گنه وارنوکریم مین مین نفر
اونلار بوتون گرک اجل ملت قویوندر گل منه!
عشقم فزوندر گل منه!

مادمازیل : - طوغری بو لکن اهل کار آزاولسه ده ایراده وار
بنجه بوخاتن نیتک ایتمز اصابت زینهار
چونکه سنک حالک جنون شخصک فزوندر گلنم
بختک نگوندر گلنم فکر کده دوندر گلنم

اروپاده محمدعلی نك عشق بازلفی
ممدہلی رحم ایت منہ جان مادموازل
کوگلم اولوب قان مادموازل

کارک ایوندر گلنم سوزمختصر بردفعه قان!

بوینک یوغوندر گلنم

بیلمرم

من بیله اسراری قانا بیلمرم
آختاخانا داغدار دانا بوگیدی
دیرلر اوتان هیچ کسه برسوز دیمه
نیله مه لی گوز گورور عقلم کسیر
شدت سیلان ایله باران توکیر
دیرلر اوصان هرزه وهذیان دیمه
دیرلر اوتور ایوده ، نیدیم کاسیم
دیرلر آ (قا نماز) دی یخل اول قورتار

هه بالام دزغریسی !! آی داداش! من دخی

مصاحبت اوندان اویانا بیلمرم

یوقو

«هیوره» آی مدیر اهل فسون !
گورورم من دونن گیجه یوقوده
باکوده ؛ لیک لاپ اوزاقلارده
او سوقاقلرده که روز فطردن
ایمدی صد مرحبا صفالتمش
یوق ابکن سابقا گیش ؛ کلیشی
بر یوقو گورمیشم دی خیر اولسون!
گنده ساکن اولمشام باکوده
گزیرم برپاره سوقاتلرده
عاری ایدی بوتون نظافتدن
نور فانوس ایله ضیالتمش
ایمدی بریاشقه رنگ آلوبدرایشی

قاپولردن چیقیش، گیریش وارد
 کورورم بونده بعض اعیانسی
 قاپونی بر به بر دوگور، دانشیر
 سوز آلیر: پول ویریر، رجا ایدیور
 بعضیته اشتهای معده ویریر
 ایسته دم آکلایام نه ایشدر بو
 منی خیس باسدی فرط حیرتدن
 ایمدی ای «هیوه ره» وار کسه هنز؟
 او سوقاقلار، او شخصلر یا هو!
 بونده البته که برایش وارد
 هیسینک وار نجابتی، شانی
 بعضیسیله هله تهزه تانی شیر
 آریله، آریله، دعا ایدیور
 بعضینه باشقه؛ باشقه وعده ویریر
 نه آلهشدر بو، نه ویریشدر بو
 حیف او یاندم او خواب راحتدن
 سویله تعییرینی بیلیرسن اگر!
 کیمدر آیا؟ نه در؟ نه ایشدر بو؟
 (فیزه دار)

تعییر

«نیزه دارا!» ایدوب یوقوک تائیر
 گوردیگوندر باکو غلاسنیلاری
 گیجه لر گشت ایدوب یغورلر سس
 گوش ویر من ایدیم اونی تعییر
 که تمیزلتدی لر کوچه بازاری
 عارفعه بر اشاره اولمش بس! ..

آدییات

آغلادقجه کشی غیرتسنز اولسور
 از زمان که پیزیکوب شاه قاجدی
 «پارلمان» پارلادی اعضاسی ایله
 مجلس ایچره امنای ملت
 نیچه که آغلادی ایران اولدی!!
 مرتجعلر دخی پنهان اولدی
 دیدیک: ایران گنه ایران اولدی
 نام ملیته شایان اولدی

دوره لوب ایشلرک اکسیک کرکی
 لیک بز اشبو تمناده ایکن
 هر پتن گیجدی جماعت باشنه
 یندن بر مرتبه یه صورت کار
 ایچیلان چای، بیسان یاغلی پارو
 «پارلامان» در بالام! آخربوراده
 هانسی بر مسئله دن بحث ایدیلوب
 یوق افندم! یا کاش ظن ایتمه!
 دوغری! گر چه افق ایراندن
 یعنی ملت ایشسی! ملت الینه
 شمدی اوز ایشارینی اجراییه
 لیک بیلدکمی بزرگان وطن

ملتک دردینه درمان اولدی
 باق که! ایرانده نه دبستان اولدی!!!
 هر اوتن سلسله جنبان اولدی
 «پارلامان» قهوهچی، دکان اولدی
 چکیلن حقه و قلیان اولدی
 کیم دانیشدی، نه سوز عنوان اولدی
 حاصلی ماته اعلان اولدی،
 صانمه ایش لایق وجدان اولدی!
 شمس مشروطه درخشان اولدی
 فریلوب مسئله آسان اولدی
 دست ملتده بر امکان اولدی
 بر ایش گوردی که شایان اولدی

چیرمانوب ایش گوره جک یرده یئازیق
 وای دهدهم، وای. دییه گریان اولدی

گوزلیار باشلادیلار آغلامغه!
 ایش یاتوب قالدی اراده اولی تک
 اصل مطلب اونودیلدی لکن
 گوردی میداننی آدمدان خالی
 هر کس آنجق باچاروب آلدی لقب
 دورتیلوب سوقدی اوزین پالمانه
 پاه...! نه چوقدربتون ایرانده لقب

کورلرده اونه خندان اولدی
 نه اونه میل، نه امعان اولدی
 فرع کاری هامی جویان اولدی
 هره بر عزمه شتابان اولدی
 داخل زمرة ارکان اولدی
 پارلامان مجمع عرفان (?) اولدی
 کیمی باک اولدی، کیمی خان اولدی

چینقدی میدانسه ملقب کشیلر
ایش نیجه اولدی اوننی آلمه خبر!
بز دین اولمادی ایخانه خراب
سز هله عاشق شیدای ، لقب
لقب ایش گورمز افندم کیشینک
کیشیدن ایسته نیلن ایشدرایش!
دی گورک شیمدی مقدس وطنک
آنجق ایش گوردی لقب فابریقه سی
ایمدی قاند کسه ایشک انکلنی
بختور لر هامی اعیان اولدی
بایاق غرض ایتدیم، اونسیان اولدی
مملکت خاکیمه یکسان اولدی
یوده می لایق انسان اولدی؟
آدی یا سام و نریمان اولدی
کیمکه ایش یاپدی ارذیشان اولدی
هانسی بر مشگلی آسان اولدی!
بوتون ایشار اوکا قربان اولدی
دیمه ایران نیه ویران اولدی!؟

خسیسک حیفی

وارثک کیفی

ای پول! ای ذوق دل و روح تن و قوت جان
بابی انت و امی سکا جانم قربان
اهل عالم آرایوب آختارور ای جان سنی
هره بر نحو قیلور دردینه درمان سنی
برپادا شخص ایلور مایه احسان سنی قدرکی بلمز ایدیر ملتہ قربان سنی
عاشقم من سکا انجق اوله سکا مونس جان
بابی انت و امی سکا جانم قربان

مایلم جمله بیلور دولت دیدارکا من
که باخام صبح و مسا شوقیله رخسارکامن

دینمی مدهبی صرف ایدم ایثارکا من
دگمہیم یاتسہ جہان درہم ودینارکا من
مستحققر قالاً صندوقکا یکسر نگران
بابی انت و امی سکا جانم قربان

❦❦❦

احتراما سنی هر گونده زیارت ایدهرم
واجب الطاعه سن انجق سکا اطاعت ایدهرم
چکہرم نازکی تکثیرکا خدمت ایدهرم
نمک و نان و پنیر ایله قناعت ایدهرم
دائش دوشر باشمه چاتسہ سکا برحبہ زیان

بابی انت و امی سکا جانم قربان

❦❦❦

بسلاہرم جان کمی ای سویگلو سرمایہ سنی
ایتمہرم صرف عبث مسجدہ مالایہ سنی
آلہ بلمز اوخوسہ مین بر ایکی آیہ سنی
ویرمہرم آج یا لواج اهل تمنایہ سنی
گورہ یلمز یوزگی سائل اگر قوسسہدہ قان
بابی انت و امی سکا جانم قربان

❦❦❦

برگونہم سنسینز اگر کیچسہ مین افغان ایدهرم
سندن اوتری بتون اولادمی گریان ایدهرم

غیرت و شانمی حفظکده نگهبان ایدہرم
برگون اوز جانمی حتی سکا قربان ایدہرم
شاد اولور وارتم اما گیدہرم من نگران
بابی انت و امی سکا جانم قربان

***

آہ صد آہ گیدرروح روانم درکہ مالالرحاضر اولوردفتمہالده چرکہ
سنی وارتلریمہ ایلہہر انار ترکہ
ایشیدن اولسہ گوررکم چخور آہم فلکہ
باقارام قبرده حسرتلہ خسارتلہ امان
بابی انت و امی سکا جانم قربان

***

صانمہ وارث بکا رحمت اوخویوب حیف چکر
سنی تسمیم ایدہرک ہر بری بر سیف چکر
اوردا بوردا نہ بلوم مصرف ایدوب کیف چکر
ہرہ بر آنانی ، سونیبانی دوتوب ضعیف چکر
دیہر : ای سرو قد و لالہ رخ و غنچہ دہان
بابی انت و امی سکا جانم قربان

***

عرفا مارشی

اینتلیگنتیک گزہرک ناز ایلہ عمر ایدہرک نشئہ دمساز ایلہ
ہفتہ ده بر دلبر طنساز ایلہ ہمدم اولوب ایشاری سامانلاریقو!:

آی بارک الله نه گوزل جانلاریق !..

***

خوشلاماریق بر پارا نادانلاری شیوه نسوان مسلمانلاری
نیلیوریق فاطمه ، تکذبانلاری
« آنا » لاری ، « صونیا » لاری یانلاریق

آی بارک الله نه گوزل جانلاریق !..

بر پارا بی عقل وفراست بزه ایله یور اسناد قباحت بزه
ایسته یور ایتسونده نصیحت بزه بر بونی قانمیر که بز عرفانلاریق
آی بارک الله نه گوزل جانلاریق !..

***

کیمسه یه یوق دخلی که بز عشرتی خوشلیوریق ؛ بوشلیوریق کلفتی
کوشه قاستینده اولان لذتی خانه یرانده هاچان آکلاریق ؟!
ای بارک الله نو گوزل جانلاریق !..

***

اینتلیگنتیک ، بو که بهتان دکل ترکی دانیشماق بزه شایان دکل
ترکی دیلی قابل عرفان دکل بز بونا قائل اولان انسانلاریق
آی بارک الله نه گوزل جانلاریق !..

« »

ترک غازیتی ویرسه ده عقله ضیا بن اونی آلمام الیمه مطلقا
چونکه مسلما نجه قونوشما بانا عییدر ، اوز عیبمزی آنلاریق
آی بارک الله نه گوزل جانلاریق !..

تحت ریاستمدہ روان اولمینیجہ کار یا اولمیجہ قبضهٔ حکممدہ اقتدار
بر امر خیری ایستر ایده کیمکه انتشار

جرئتله ایلهرم اونى فى الفور تارمار
شخصی غرضله جمله نی حیرانک ایلهرم بندن امین اول قربانک ایلهرم

***

بر ایش که خیریم اولماسه انجامه ویرمهرم
بیگ چپلاق اولسه ده برینه جامه ویرمهرم
اوز شان و جاهمی بتون اسلامه ویرمهرم
درد وطنله بن سنی تالانه ویرمهرم
اهل دیاری ظلم ایله گریانک ایلهرم بندن امین اول عالمی قربانک ایلهرم

***

چونکه معزز اولماغه چوخدر تفکریم امثالک احترامه آرتور تحسیریم
بن بن دیمکله جمله بیلور وار تکبریم اولسه نولور نیچه بله پایه تشکریم
اونلرله وصل رشتهٔ پیمانک ایلهرم بندن امین اول عالمی قربانک ایلهرم

***

برگون گلور اولارده بیلر لرختا تیم مندن تنفر ایله قاچار لر جماعتیم
اونده یقین قوپار باشمه اوز قیامتیم آرتار غم گیده فرحیم عز شوکتیم

عهدی پوزوب اگرچه بن عصیانک ایلهرم

ای داد هارای نه نوعله سامانک ایلهرم

أدیبات

حمد لله که بوگون بختور اولدی باشمز

یوق ایشیمز مجمع اسلام ایله پختہ ناصل صحبت ایدہ رخام ایله
چونکہ قلوبلارده سر انجام ایله هر گیجه بر محتابی عنوانلاریق

آی بارک الله نه گوزل جانلاریق

نفسک غرضی عقلک مرضی

ای نفس فرض یلدیگیم ایجون نیایشک

دایم ایدم گرک گیجه گوندوز ستایشک

دینیم و مذهیم علم در نمایشک

شیمدی نه در بویولده بکاسویله خواهشک

ایقای امر واجب الاذعانک ایلهرم بندن امین اول عالمی قربانک ایلهرم

***

گر اولماسام بر ایشده رئیس ایلهرم فساد

مهر و وقانی ترک ایدرم باشلارام عناد

سعیمله الفراقه دونر وضع اتحاد برپاره شخصلر بکا ایتمزسه انقیاد

بن اوز بکم اطاعت فرمانک ایلهرم بندن امین اول عالمی قربانک ایلهرم

بر شخصک اولسه عقلی اگر مین بنیم قدر

هیچ اولمارام رضا اوله تحسین بنیم قدر

گورسم که خلق ایدیر اونی تعیین بنیم قدر

بر حیلله ایلهرم ایدمه مزجن بنیم قدر

صانمه که مکر و حیلده نقصانک ایلهرم

بندن امین اول عالمی قربانک ایلهرم

***

كلدی نوروز ديمك آرتدی بر ایلده یاشمز

بو تون اقوامه گوره گرچه چوخ آزدر یاشمز

باوجود این ایکی در بیر سنه ده ییل یاشمز

ری نوروز ، بیری ماه محرم در عمو !

بریسی مایه عشرت ، بریسی غم در عمو

بو سبیدن بیر ایلی بیرده ایکی پای ایدیریك

بیر پای اون بیر ایکنجی پای بی آئی ایدیریك

اون بی آئی ناله چکوب، آغلیوب آخوای ایدیریك

بر آئی لبلبی کیشمش بیوب اوخقای ایدیریك

چونکه بو عید بیز اسلامده اعظم در عمو !

شیوه مذهب زردشت اثر جم در عمو !

بو بیر آیده گینوب سالالانیریق بهجت ایله

الی - الی اوله رق ایو گزیریك عشرت ایله

گیریریك هر ایوه هر منزله جمعیت ایله

ایچیریك چای ییریك هیل نوغولی لذت ایله

چوقده ایو صاحبینک ایش گوجی درهم در عمو

عید ده بورج ایلمک دابی مسلم در عمو !

« ۰ : ۰ »

ناپدی وقتا که عرب لشکر اتراکه ظفر

دین آبا تمزی ایله دی هپ زیر و زهر
 بیزده آتدیق بوتون عادت تمزی بیرجه مگر
 بو مبارک گونی تقدیس ایله بو آنه قدر
 ساخالادیق ؛ چونکه بیز اسلامه چوق الزم درعمو
 بر شکسته اولان ارباب مگر کم درعمو
 لیك بو عیدمک بیرجه قصوری گنه وار
 .....

«» بو شعری مرحوم خسته اولدویغی زمان
 عمرینک آخر چاقلرینده یازدیغیندن یاریم چق
 قالمشدر .

بالاجا فیله تون

بر مجلسده اون ایکی کیشینک صحبتی
 وکیل - حقسزه حقلی دیوب برچوق گناهه باتمیشام
 حکیم،- دردی تشخیمس ایتمیوب قوم اقربا آغلایتمیشام
 تاجر :- بن حلال ایله حرامی بر برینه قاتمیشام
 روضه خوان :- امتک پولین آلوب من گز لرین اصلا تمیشام
 درویش :- نرده بولسه م سوق آچوب مین مین یالان سوز صاتمیشام
 صوفی :- روز و شب حق حق دیوب من هر کسی اوینا تمیشام
 ملا :- گونده بر فتوا و یروب مخلوقی چوق آلداتمیشام
 علم :- قطع امید ایتمشم ، یکسر بو قومی آتمیشام
 جهل :- اورته ده کیف ایلیوب من هم مرامه چاتمیشام

شاعر :- بلبله ، عشقه ، گله ، دائر يالان فيرلانميشام
 عوام :- آكلامام هر گز ، جهالت بسترنده ياتميشام
 غزته دچی :- من جريدهم طولمق ايچون مطبى اوزاتميشام
 بالاجه فيله يه تون بچه

وقتتا كه مشروطه خبر ايران كندجى لر ينك قولاغنه
 يتيشدى ، بر نفر قوجه اكينجى اكينك ايچنده سجده يه يقيلوب
 دیدى ،

صدشكر كه اولدى نورباران مشروطه ايله بو خاك ايران
 رخنه يتيشوب بنساي ظلمه بر قالمادى كسدخدای ظلمه
 ظلمك ستمك چراغى سوندى

ايران ينه بر بهشته دوندى حاكملارك اختييارى بيتدى
 دهقانلارك اضطرارى بيتدى بوندن سوكره رنجبردو گولمز
 ناحق يره بى نوا سوگولمر سالماز بزي ملكدار رنجه

قورماز بزه بر داها شكنجه

يازيق بو شعرلرى اوقور اوقوماز ناكاه ديوان مامور -
 لر يندن بر نفر فراش حاضر اولوب اكينجى نك اهل و عيالى نك
 گوزى او كنده قوللرينى باغلابوب آت قباغنده پياده اياق ايله
 ارنى اربابك قاپوسيته گتوردى.

اربابك گولرى قرارمش الينده بى تعليمى طيشره چيقوب
 اكينچنى گورديكده دیدى ،

(۱۶) «نسيم شمال» غزته سيندن مالا ترجمه

- ها... کچی بر آی کچور که خرمن

اوتدی نره لرده قالمیسک سن ؟!

محصولی بوتون اوزک گوتوردک اربابه نه پیشکش گتورک ؟!

بوستانده کی میوه جاتی دردک آیا دی گورهک بزه نه ویردک ؟!

نه بوغدا نه آرپا چاتدی سندن نه لوبیا نخود ، نه پاخلا ارزن

لازم سکا ایمدی مین عقوبت تا عبرت آلابتون رعیت

بی چاره اگینچی بویبی چیکننده تمام بدنی اسه - اسه ، قورخه

خه قورخه باش اندیروب عرض ایتدی :

اللهم قسم که من فقیرم کوچ کلفت النده دستگیرم

اطفال صغیره پاسبانم آواره اکل و شرب ونانم

معلوم جنابک زدر ارباب ! بر ایل قوراق اولدی تا پمادق آب

اکدی کیریمک تمامی باندی فریاد لریم گوگه دایاندی

والله اوزیم زده قالمشوق آج بر پارچه قوری لواشه محتاج ..

ارباب کتچیدن بو سوزلری ایشید بیجه آغزی کوپریمش گوزلری

حدقه دن چیقتمش بر حالته: اوشاقلر . فلقه . چوبرق حاضر ایدک ! اؤد

باندیروک ، شیش قیزدیرک بواننده دورت نفرظالم اللرنده شاللاق بیچاره

کتچینک آیاقلرینی محکم باغلابوب فلقه یه سالوب دوگمگه باشلادیلر :

ارباب - وور ، وور که گتور میوبدر آرپا

اکنچی - انسان دوزه مز بو شارپاشارپا !

ارباب - وور ، وور که بر آزده مست کامم

اکنچى - جانم چىبقار اورمه بى دوامم !
 ارباب - وور ، وور كه نه ياغ و يروب نه قابماق
 اکنچى - وورما دكل اينكلريم ساق !
 ارباب - وور ، وور كه بونى قودورتدى مجلس
 اکنچى - وورما منى حاكم ايتدى مفلس !
 ارباب - مشروطه بونى خراب ايدوبدور !
 اکنچى - ظلمك منى دلکباب ايدوبدر !
 ارباب - حریت ايدوب بو شومى گمراه !
 اکنچى - فرياده يتيش آماندر الله !!!
 الا لعنة الله على القوم الظالمين

بيکه تاز يازنه

تبريز محبرينه

مخبر السلطنه يه شك ايدو جگسنه مى گنه !
 « ديپلومات » نقره بو ايل چالديغى كوسيله بيله
 باق . نيجه بريکه تبريزى محر مالگده
 آلدی اوچ مين تومننه جمله نفوسيله بيله !!
 هانكى مبالغه بو سودايى بيتردى عجبيا ؟
 فقرای وطنك اودهى فلوسيله بيله !
 سن هله انجمن اعضاسنى وصف ايله يازيق !
 انجمن چوقدن آياقلاز ندی رؤسيله بيله ...

گورمیورسنمی که آزاد ایدیلیرفتنه چیلر ؟
 دوتولور امن و امان اهلی خصوصیله بیله !
 نه که ایرانده تورنمگده ایدی ممدهلینک
 سلطنت تختنه اوز نحس جلوسیله بیله
 ایمدی تبریزده ده نشان ایدن اولردر !
 بو حریفک ده او افکار نحوسیله بیله
 بنجه تقدیره سزادر کشی ، شیطانندن آلوب
 کامل او گرندیگی علمیله ، دروسیله بیله
 خائنک بویننه هپ وزری ، وبالی وطنک
 مسلمی ، کبری : نصاراسی ، مجوسیله بیله

هاموسین، تاپا بیلیرم برین تاپا بیلیمیورم

بر بیله متل واردر که (دوعری دانیشانک پاپانگ قولاغی یرتیق اولور)
 من بو باردهه چوق فکرله شیرم که عجبا دوعری دانیشانک پاپانگ
 قولاغی نیه گرك یرتیق اولسون ؟
 فکرله شیرم ، فکرله شیرم ..... آخرده یقین ایدیرم که هیله گرك
 بویلهده اولسون .

مثلا گوتورك که محمدجعفر آقا وفات ایدیر بر قدر پولی ، ملکی
 مالی و نیچه نفر اوشاقلریده قالیر
 تشییها حاجی ملا فیضی عمو ، بو ایمانی الله کامل ایلمش کشی هر
 نحو اولورسه اوشاقلره قیوم اولوب و هر اختیاریده یدتصرفنه گیچیریر .

سوز كلیشی اوشاقلرك آناسنه نامحرم اولماسون دییه نکاحده
 اوخودیر بلی مسلمان اولان آدم گرك بویلهده اولسون . . و صغیرلرك
 پولندن چوخ خرج اولماماقدن اوتری نوکرلری زادلریده آزاد ایدیر .
 آنجق اوشاقلرنو کرلرک خدمتلرینی درعهده ایده بیولرلر ایله مهسه لرد
 یاراماز چونکه حاجی عمو شاپالارغلیار..... الندیکه ملک ، مال و پول
 اولنریده اجاره یه و معامله یه ویروب ایشله دیر !؟
 بلی وقت او وقت اولور که اوشاقلر بویویورلر ایمدی گرك حاجی
 عمو اوشاقلره حساب ویرسون .

حساب ایسه بارماق حسابندن باشلانیر ، یاننده یاتیر ،
 پالچقه باتیر ، اولیله قابل برشیی قالمیور که حاجی عمو اوشاقلره
 ویرسون ، بوراسنی ایستورم عربجه دیوم باشه دوشن اولماسون
 دیمه لی که حاجی عمو (بلعت) ایدوب (هضم) رابعدن اوتورمش
 اولور .

هه! ایمدی دیه جکسن که بوسوزلرك یوخاریده دییلن
 مثال ایله نه مناشبتی وار.

وقتیکه ایشی بو مقامه یتیشیر جماعت آراسنده بو سوز
 دانشیلور، مثلا برغزته مخبریده بوسوزلری ایشیدیر گوتوروب
 غزته یه یازدیریر .

هرچند حاجی عمو ایله اصرافچی آدم دکل که ایله
 بش اون منات ویروب بر غزته یه آبونه اولسون و یا اینکه
 گونده بر شاهی ویروب بر نمره آلوب اوقوسون ، آنجق

قونشیدن آلوب او قودیفی مفتنه غزیتده نساگاه گوریر که بو
احوالات یازیلوب هیله آنده کشینک آجیغی دوتوب ایکی اللی
بر قاپاز مخبرک باشینه او یله ایلشیدیریر که یازیغک پاپاغنک
قولاغی نه در که او قولاغیده یرتیق اولور. او در که دیورم هیله
بیلده گرك اولسون..

اما بوراده گنه بر آز فکرله شیرم که حاجی عمو مخبرک
باشنه قاپازی نیچون ایلشیدیردی ؟

تاپرام که حاجی عمونک ایله دیکی عملینی یازدیغنه گوره...
فکرله شیرم که مخبر بو سوزلری یالاندن یازوب ایمش یوقسه
دوغریدان ؟

تاپیرام که دوغریدان یازوب ایمش .

فکرله شیرم که بو عمل یاخشی عمل ایمش حتی حاجی عمونک
خشگه مؤمنلگنهده یاراشان عمل دکل ایمش .

فکرله شیرم که پس حاجی عمو قاپازی اوز باشنه ایلشیدیرمیوب
مخبرک باشنه نیچون ایلشیدیردی و حال آنکه بو عملی ایشلین
حاجی عمو اوزی ایمش مخبرک تقصیری نه ایمش ؟ عجب بورالرینی
هرچه فکرله شیرم تاپا بیلیمه جکم دیورم گوره سن دقت ایدیم
بونو تاپا بیله جکم می :

تاپا بیلسه مده حاجی عمونی باشه سالایله جکم می ؟ اما
هییهات ایدمی هرکس بونی تاپا بیلسه و حاجی عمونیده باشه سالای
بیلسه بو یورسون بو ایش منیم ایشیم دگل .

رجائی زادہ محمود اکرم بسکک «یاد ایت» عنوانلی

اشعارینہ نظیرۃ تمسخرانہ ،

وقتا کہ قوپور بر ایودہ ماتم   تشکیل ایڈیلور بساط احسان
 معلومار اکلشور معمم   تفریح ایله اللرینده قلیان
 ایو صاحبینک خیالی برہم   افکاری قوناقلرک فسنجان
 بیشدیکجه قازان قازان متنجم   کلدیکجه طباق، طباق بادمجان

یاد ایت بنی یاغلی یاغلی یاد ایت

***

وقتا گہ اساس اولور مرتب   مجموعۃ ناز و نعمت ایله
 سر سفرده ده صفچکور مؤدب   ایضاً نجبا متانت ایله
 دروازده اهل فقر یارب ! ..   یا رب ! .. چاغرور ذلالت ایله
 سر سفره ده طائلی طائلی شربت   ایچدیکجه قوناقلر الده فنجان
 دروازہ ده حسرت وندامت ....   اولدیقجه نصیب مستمندان

یاد ایت بنی عملی عملی یاد ایت

***

وقتا گتورور بر اهل ثروت   من حیث زکوة بر قدر پول
 سیف العلما ایلوب اجابت   اوراده اولور ولیک مشغول
 یعنی کہ مقدسم حقیقت   من فاضل عصر ، خالق مفضل
 مبلغ تو کولوب حضوره لای لای   اولدیقده حواله جمشدان
 حق الفقرا یه شیخ ، اوختقای   « بلغت » دیوب اودانده پنہان

یاد ایت بنی گزلی گزلی یاد ایت

قرمانج

۱

ایل چکیر ناممی مین لعنت ایات   من ائیلی یاد ایدیرم رحمت ایله
نه ایلك لعنتك برکسه‌ری   نه منیم رحمتیمک بر اثری
من نه مستوجب لعنم زیرا   نه‌ده ایل رحمته، عفرانه سزرا

۲

ملا ارس زاده‌نک وای! ... گنه مابعدوار
یازدیعنک یوخ صوکی ، «غمنه» مابعدی وار
گونده چیقان غزته‌تک برجه‌سی بوش کیچیمیور
برگیجه‌لک مطلبک ، برسنه‌ما بعدی وار ..!

۳

«تبریزدن مالانصرالدینه گوندربان کاغذلرک مفتشنه»
ای مفتش ! یونانان کاغذلری آختارما چوق
حکم تعیش ایلبن اشخاصی گیت تفتیش قیل
قورخما ، یاوروم ! مالانصرالدین عماک‌خائن دکل !
خائن ملت اولان حکامدن تشویش قیل !

۴

اویله برترجمه کیم روح «شیکسپیر» گورچاک
آغلادی روح «اونیللو» له برابر اوزینه
«آخ مترجم!» دییه برادری توفورچاک آتدی

شبهه سیز دوشدی اوده ترجمه کارک گوزینه

۵

بایرام تحفه سی

ای توکن مالارک کامنه شربت نوروز!
اغنیالرله قوران مجلس عشرت نوروز!
سنده هر کس سه ویتیر، پس نهیه آنجاق فقرا؟
چکیر اولادینی گوردیکده خجالت نوروز!
تازیانه لر:

۱

کیمدر عارف؟ دبییه صوردم - دیدیلر: عصره گوره
عارفک ایمدی نه دینی ونه ایمانی اولیر
بونو بیلدیم، تانیدیم، زاهدی صوردم - دیدیلر:
زاهدک هیچ شیئی اولمازسه جیشدانی اولیر.

۲

اوغلینک واسطه خلقتی اولمقله فقط
آنالتق بورجنی ایفا ایدهمز انسانلر
آنالتق بورجی ایی ترییه نك غیری دکل
یوقسه بر ایشده در انسانلر ایله حیوانلر

۳

دیپوردق بر زمانلر بز کمال فخر وهمنله

«جهانگیرانه بر دولت چیقاردق بر عیشیر تدن!»
بو گونده افتخار ایتسهك سزادر فرط غیرتله
كر مكلاانه بش دولت یتیشدیردك رعیتدن!

۴

مطلقینده عید شکلنده   متشکل اولان نقاق و تضاد
دور مشروطه ده سیاست ایله   ملك ایرانه صالما سینمی فساد

۵

دون اقورکن برمدیر مکتبک مکنوبنی
بیک غلط گوردوم قارشمش برورق املاسنه
اوف!.. یازیق ملت دیدیم: بیلسیدیکز مکتب نه در؟
بو یله لر دوشمزی تعلیم ایتمه نك سوداسنه

۶

الحذر قویما باقه عکسمه زاهد که اونک
نور حق دینه خود بیننه ظلمت گورونیر
قوی بو اینته یه اول پاک نظر باقسون که
بوتون اشیاده اونه نور خقیقت گورونیر

۷

غرته لر توقیفنی یالکز سپهدار اکمه یور
بزده ده اکسیک دکلدیر بو یله بی ادراک لر!
چارا پاراق جاری اولان بونجه معارف سیلنک

قارشوسين سد ايتمگه قابل ميدر خاشاكلر ؟

۸

صانده ! برمسلكى تعقييله محكم قالارام
اللى آر خاك صويينى گونده بر آر خه جالارام
كيفمك كلمه سينه باق ! نه گر ك ياخشى يمان
بن گهى ميخى ، گهى نعلى دوگوب تاپتالارام

۹

جنتده كى حوريلرى ، غلمانلرى الله ،
قاووم ديه بروحيله ايتسه سنى افهام
زاهد ! من اولم گيزلمه آچ صدقنى سويله
سن برده ايده رسنى نماز امزينه اقدام ؟

۱۰

كندلى دبير كه :
باكوده نافذايكن اللى دن آرتيق علما
رمضان عيدىنى تك برجه گون اعلام ايتدى
گنه آز - چون بركت وازسه بزم قريه ده در
ليكى عالم هرهسى بر گونى بايرام ايتدى.

۱۱

باكولى ديورلر كه :
رمضان عيدىنىك اجراسنى هر چند بزه
حضرات علما برجه گون اعلام ايتدى

بز او برگوندهده اچدیق دکان آلدیق ، ساتدیق
آنجق آنلر قارا مخلوق ایله بایرام ایتدی

۱۲

ار ، دیدی آغلا یورم بسکه یوزم چیرکین در
ایله برگورسه م اگر آینه ده صورتمی
عورت عرض ایلدی یاهو ! سنی هرگون گودیرم
نه قدر آغلا یورم شمدی دوشین حالتمی!

۱۳

«ترجمان» دییور که :

به تامین لسان مادر از هو کو به پترسبورغ
یکی عالم فرستترا من از ملت رجا کارم
ملت دییور که :

شب عید است یار از من چقندر پخته میخواهد
خیالش میرسد من گنجی قارون زیر سر دارم

۱۴

ایرانلیلر دییور که :

بونجه غیرت که بز ایتدیك وطن اوغرنده بوگون
یارین ایرانمز البته که بر بابت اولیر
بز بوغیرتله بوتون عالمه فخر ایتمه لی بز
که اوافق دولتمز برنجه زور دولت اولیر .

۱۵

ادراکدر مصیبتہ میزان ٴہوت ٴہوت !

ادراکسزلرک اولسه ییلمز مصیبتی
ادرا-کنک مراتبنه باغلیدر فقط هربرکسک دو تولدیغی اندوه و محنتی

۱۶

دردم اولدر که بنه عارض اولان دردلرک

ایتمه یور برگیجه گوندوزده بری بندی ثبات

بنه اول مرتبه ده درد هجوم ایله رم که

بر دقیقه ییله قالمز بری ثبات هیسات !

۱۷

بر تزمده ثبات ایده مز اهل احتیاج

پول قارشوسنده عاجز اولور فقر و مسکنت

لاکن شو احتیاجی یقارسه یقار او کیم

سرمایه خیاتی اوله علم و معرفت .

۱۸

سویله تقصیری نه در تاپدالیورسک یازیغی ؟

- سویله ایشلر چوق اولیر جمله سی شیطان ایشی در

- ایندیگک جرمکی شیطان آدینه چیتمه ، اونک

یوق بو ایشدن خبری سویله مسلمان ایشی در

۱۹

قلاسنی سه چکیسینی قویدی «دوم» مذاکره

چاتیر «سه زون» که گنه ال به ال گزه رشوت
قلاسنی اولمق ایکی شرطه باغلیدر آنجق
برنجی رشوة ، ایکنجی هده فقط خلوت

۲۰

باکولیلر دییور که :

شماخلیلر کی ایشسز ، کفایه سز دکلز
که تیل ووراق «دومایه» بز آنا لسانی ایچون
قولوبده ، باغده قوروقده وار اولقدر ایشمز
که ایو ، اوشاق یادا دوشمیر او «آلنا» جانی ایچون

۲۱

دیلنچی دییور که :

ال آچوب سائل اولمعاک خوشده گرچه برحبه سیم ایسه دیلگک
او سفیلانه سرقناک دن کیم کسילה برفلوس ایچون ییلگک

۲۲

چوخ تعجب ایدیرم طرر جدید که اونی
اجنییلر او قودوقجه هنر اظهار ایدیور
حالیه که ملتزدن اونی کیمکه او قویور
غالبا حضرت اللہی ده انکار ایدیور

۲۳

گرچه پرواز ایتدی «آئه روبلان» دونن برقوش کی
عالمی حیرتده قویدی علم و عرفان نامینه

ليك بزلر تك هله قادر دگلدر اوچمغه
رختخواب ايچره ياتازگن حور وغللمان نامينه

۲۴

جمعه لرده دكان آچماز باكولى ايسته ساك گزباكونك هريريني
رنحاق- رنحاق آراسندن قاپونك شئي ساتوب راضى ايدر مشتريني

۲۵

اوگمه نسبي ، اوگمگه شايسته حسب در
گوردك او ملوئلى كيم پاك نسب در .
هر چند كه دنياده اوغول وارث ادبدر
اك خيرلى ميراث ولى عالم و ادبدر

۲۶

اوغريلار مانده بد اخلاق قمار باز لردر
چونكه بوفرده او نلار كيمي جرئت بو قدر
گرچه بونلار داده او نلار داده وجدانه گوره
سعى و ناموس و حيا ، همت و غيرت يو قدر

۲۷

هپ كچيكلر كچيك ايكن بويوبور
او نه در كه بويوك ايكن كچيلر ؟
بو كچيلمك فقط مسلمانانك بويينه هر بر امرده پيچيلير

ملك شیرازه ظل سلطانك
ینه حاکم لگی مقرر ایسه
کیم دیمز عمری بندی ایرانک
اون مین ایلدن دهامعمرایسه

ظل سلطانه اماندر ویرمه ییک ایرانه یول
رحم ایدک بر کره خلق الله اله عشقنه
اشبو ملت خائنین بن ، سن دگل عالم تا نور
یاغخی خلق اله دگل اله ساتار شاه عشقنه

ساخته بر خط خام ایله بنه کاغذ یازوب
ای بیتی تهدیدایدن بیگ درلو تاکیدات ایله
بویله «خورتدان کلدی» دور فاج سوزلرین گیت طفلهدی
ذاتکی «صابر» تانیرکن قورقماز اءهامله

هاتندن ستمن برندا دییورکه:
گورسک ممدلنیمک یاپدیغی افعالی نه در ؟
بو سیاحتدن اونون غایبه آمالی نه در ؟
ظل سلطان ایله آیا نه ایچوندر بو گوروش ؟
« نایب السلطنه » یه یادیجه جاک خالی نه دور ؟

« ویانه » تلغرافلری دییورکه :

قرداش اوغلی عمو در ممدلی ، ظل السلطان
سنه نه تایلهسک بونلرک اقوالی نهدر ؟
شبهه لنمه ! یوق اونون گیزلیجه بر باشقا ایشی
او ، گیدیر تا گوره یوروپانک احوالی نهدر ؟

۳۳

« نایه فرایه پرهس » غزتهسی دییورکه :
بزه پک طوغری خبرلر یتشور ایران دن
یازییورلرکه ایشک صورتی ، اشکالی نهدر !
ایسته یور ممدلی حریتته بر ضربه وورا !!
یوقسه ؛ یوروپاده بیجا اونک اشغالی نهدر ؟

۳۴

« برلین » مطبوعاتی دییورکه :

برجه ؛ روسیه بیلیر ممدلینیک مقصدینی
که بوفکر نندن اونک حالی نه، اقبالی نهدر ؟
گنه ایراننه اونی شاه ایده جکلر دییهسک
گر بوشاه اولسه یازیق ملتک احوالی نهدر ؟

۳۵

روسیه مطبوعاتی دییورکه :

او ، گومگه چوقدنبری مشتاق ایدی
اونه ؛ لازم دگل ایران نهدر امثالی نهدر !
او ، سیاسی ایشه هر گزده قاریشماز چونکه :

اوژی چوق یاخشی بیلیرکه بو ایشک دالی نه در .
 مجلس اونوقت اونه بر چیتده موجب ویرمز
 او زمان ممدلینک سویله جک قالی نه در ؟
 نایب السلطنه ایله بو سفرده آنجق (!)
 گوروشوب سویله شه جک کیفی نه در !
 کله جک مسعدتی چون دانیشوب ایرانک (؟)
 اونه یول گورسته رجاک صورت اکمالی نه در !

۳۶

مشهور پروفیسور « و امیه ری » دیور که :

اوله عاشق لری وار ممدلینک ایرانده جاننی فدییه ویررملکی نه در ، مالی نه ؟
 نایب السلطنه یه عکسینه تنظیماتک
 ممدله لی هر نه دیسه یاپ ! اونون اهمالی نه در ؟

۳۷

بزه دیور ز که :

گوره ساک بیله آغردن یانان ایران لیلرک
 اوسته سالدقلری یورغانلرک ائقالی نه در ؟
 طاشمی در ؟ کتله می در ؟ آهن و فولاد میدر ؟
 یوق اولوم یورغانیدر ، بونلره امثالی نه در !!

۳۸

« ترجمان حقیقت » دیور که :

خسته مز عبدالحمید آرتیق ساغالدی سمیردی !

شمدیگی حاليله مسنویت اظهار ایلیور
شی بیور ، چالغنی چالیر ، گاهی یازیر ، گاهی او قور
وقتنی بعضاً دولگر لقله امرار ایلیور

۳۹

عبدالحمید دییور که :

صانمه ! کسمک ، دوغرامق ، یونمق مثللی شیلرک
اولمشم مشغولی اول گوندن که نجار اولمشم
لافواله حکمراناق ایتدیگم گونلرده ده
کسمشم ، کسدیر میشم ، سلطان جبار اولمشم

۴۰

دیرلر ، ایران گون به گون خوار اولور البته که !!
صحتین حفظ ایتیمان بیمار اولور البته که !!
بر دیارک که اولیر اعیانی یکسر جیب دوست
« ظل سلطان » چاغریلیر سردار اولیر البته که !!
« کامران میرزا » لرک تشویقی در که « بست » ده
اکشنلر بوسبوتون بیعار اولیر البته که !!
سویلیور بونلر که : شه قاجار ایکن نایب اوننه
بزجه همنسالی اولان قاجار اولیر البته که ؛
مندن اولسه ممدلی لایقلی در نایبالگه
اونده ایران بر گوزن گلذار اولیر البته که !!

۴۱

آلمانیا ایمپراطوری دییور که :

محترم ایرانیلر سزدن تمنامز بودر برده ایران حفظانی بزدن تمنا ایتمه یگ

چونکه روسک ، انگلیسک خاطر ی بزدن سینار

اینجینیرلر ، سز دخی آرتیق ثغلا ایتمه یگ

۴۲

عالم انسانیتده دیور که :

نوعپرور ، رحمکستر ، عدالت فر ویلهم

برده عالی ناممی دیلدرده اجرا ایتمه یگ

چونکه وجدانک اونازک خاطر ی سیزدن سینار

اینجینیر آرتیق اونه من بعد ایدا ایتمه یگ .

۴۳

عین الدوله ناک استعفا سندن طولانی بسته کرماک ایسته یین طهران

تاجران غیرتمندانلرینه :

بسته اقدام ایله یگ ای تاجران معتبر (!)

غالبا واردر امیدیم بخت یارالسون سزه

اولمایک راضی که عین الدوله استعفا ویره

ایشته تبریز ، ایشته عین الدوله عار اولسون سزه

۴۴

هاتف دیور که :

بس شماخیده مکتب نسوان آچه جقدک ، بوکا کمان چوقیدی

مدیر دیور که :

بلی ! اونددا معلمه قزیمک باکوده چونکه مکتبی یوقیدی

(عثمانلی جهدن ترجمه ترکه) بونی بیلمم
گرچک یازیور گنجهلی یا اینکه هنک در

ممکن ایکی دیل بر برینه ترجمه اما

«عثمانلیجهدن ترجمه ترکه» نه دیمک در

- شمدی هر ملت ایدیر نفسنی عرفانه فدا

وطن اولادیچون علمه ، دبستانه فدا

قارا مخلوقدکل بزده کی عارفدرده وطن اولادین ایدیر نفع جیشدانه فدا

سپهدار^۹دیور که :

آرخمیت بر نقطه بولسیدم اونا بالاستناد

قالدیراردم جرم ارضی سویلهمشدر لیک بن

قالدیراردم بوسبوتون ایرانی ده تورانی ده

کیسه مه گیرسیدی آنجق بریش اون یوزمین تومن

صدانک ١٦٢ نجی نومروسنه

شاعرم عصریمک آینه سییم بن ده هر کس گوریر اوزقاش گوزینی

نیجه که دون «برسی» باقدی بزه گوردی آینه ده آنجق اوزینی

بر مدیرک که گچمه یه قولینه قولی (بولوار) ده بر گوزل صنمک

او نیجه ملتی چکهر قباغه یاصداسی ناصل چیقار قلمک؟

۵۰

اعتلا ایتدی کجه دیر لر یوکسکه طیاره لر
گورمکه نائل اولور هر یانده آلچاق یرلری
اسبو قانونی بزم منصبیلر بیلسیدی آه
بر کره گورسیدی ده آلچاقده کی مضطر لری

۵۱

هانکی آلچاق بر الک قید ایتدی کی خطدر او که
بو سبوتون تقدیره شایان خطرک اعلا سیدر ؟
بن بونی اهل وجدان دن سؤال ایتدم ، دیدی :
خالغنه عبدالحمیدک چکدی کی امضاسیدر .

۵۲

- یولداشم یاتمشمی سک؟ - یوق بر سوزک وارسه بویور !
- اون منات قرض ایسته رم . - یوق یوق ؛ برادر یاتمشم .

۵۳

لعنت سنه ای جهل ! نه یداد ایدیورسک
هر گون یکی مین ملعنت ایجاد ایدیورسک
سرمشق ایده رک هابل و قابل حرکاتین
قارداش لری قارداش لره جالاد ایورسک
ناکسلره امداد ایله بیکسلره یداد

بر گور کیمه بیداد اییدیورسک !

۵۴

غافل یا شامقدنسه گوزل کاردر اولمک هر چند که غفلتله دخی عاردر اولمک
زنچیر جهالتده بو آلچاق یا شایشدن
جاهل! سنه دار اوزره سزاواردر اولمک

۵۵

اویله قورخمام «بیش» دن کیم قورقورم «جدوار» دن
یاردن اولمام امین اولسه ده گر اغیاردن
قورقورم وحشیت گر کان انسانخواردن
قورقورم انسان صفت وحشی طبیعت یاردن

۵۶

سقیل تاجر

بر نیچه ایلدر که اویوب عشرتله بیلمه مشم امر تجارب نه در ؟
ایمدی دیورلر حاجی بورجکده وار
چوقده وار اوندن منه خفت نه در ؟
خفتی غیرتلی ایدر منکه هیچ بیلمه مشم دهرده غیرت نه در ؟

۵۷

بیلدیر احیای سمرقند ایتدی ایران تاجری
مکتب آچدی خلقی خورسند ایتدی ایران تاجری
گوردی السزله ، ایاقسز لرده انسان تک اوقور

مکتبی بالمره دربند ایتدی ایران تاجری

۵۸

شماخیده

عصر بیستم در ، صحاب آلتنده قالماز شمس علم
بر زمان طلعت آچار ، پرتو ساچار ظلمت قاچار!
مکتب نسوان لزومی هر کسه مفهوم اولار
« شیخ زاده » م آچماز ایسه خواهرم « گوهر » آچار

۹۵

... لام دییور که :

شیخ الاسلاملرک، مفتی اسلاملرک هانکیسی صانمادی اون مسلمی برتر سایه

صانادی گلنار بهشتی ایکی بوغدایه بابام
صانمه سم ناخلفم من اونی بر آرپایه

۶۰

گونه اوچ کاغدی بش « قوپیه » نی امضا ایدرک
« رایفسکی » چکیورمش نه مراتب زحمات ؟
کیشی ناک زحمتی چوقکن اوچیللردن ده
یرمی مین دونلق ایله ایلیور امرار حیات
اوچتیللر سه فقط ایلده آلیر دو ققوز یوز
گونه پیش ساءت ایدیر اللی اوشاقچون خدمات
وار ایکن مسئله ده بونجه تفاوت ، عجبا !

دایفسکی اوتانیرمی دیدیگندن ، هیهات ؟!

۶۱

ایشته بر هیئت تحریریه بولنور اڭ اوجا بر مشغله ده
گوسترور خلقه نطافت یولنی بحث آچیرگونه بر مسئله ده
لکن اوزفکرنه بر عکس اولارق یاشایور کندیسی بر مزبله ده

۶۲

ای دلبر حریت اولاندن بری عاشق ،
گوکام سانا چاریشمه ده در روز شب ایله
دیر لرسه اگراشبو سبیدن بانا فاسق پڭ هفتخرم بن ده بو عالی لقب ایله

۶۳

قوریلوبدر ینه میدان هیاهای سخن
یازیلیر شعر ، آچیلیر برده معنای سخن
شاعر اولمق هنرنندن باشی بی بهره ایکن
گیریشوب اوغریلغه « مرزله لی آقا. » ی سخن
« اشرف » ک گونه بردانه رباعیسی ایله
اوزینسی عد ایدیور شاعر دانای سخن
نه گوزل سویلمش اول « نفعی » اواستاد کلام
او بویوک خازن روشن دل کالای سخن
« سرقت شعر ایدنه قطع زبان لازمدر
» بویله در شرع بلاغنده فتاوا ی سخن «

***

« بکتر تمه »

سودای موتمدن	خالی گورینور باشلار
بیکانه بیلیر یکسر	قارداشلاری قارداشلار
گوزلر دخی قان ساچسون	بیتسون ساچیلان یاشلار
آغلار بره توپراقلار	طاغلار ، دره لر طاشلار
زنهار ایده لم خدمت	انسانلغه یولداشلار
غیرت آ وطنداشالر !	همت آ وطنداشلار

اردییل حا کمی رسید الملکه شیخ سعدی دییور که :

ای قولچوماساق ! السیزلره چوق ایلمه آزار
 ظن ایتمه که دائم بیله قزغین قالار بازار ،
 بیگ ظلم چاتور خلقه دل آزار لغکدن
 ایی در سنه اولمک بو جهاندار لغکدن

ایشیدییورز که :

او زماندن که رحیم خان یتشوب تبریزه
 حضرتی شام و سحر دید اولنور ، بوس ایدیلیر
 انقلابی آدی جیرا تاقلیور احراره
 هر نصل حیله ایله اولسه ده محبوس ایدیلیر

مینشیتقوف دییور که :

مکتبه دشمن اولان بعض مقدس (۴) علما

«آسترا اوموف»ە يازمازده تشكر نه ايچون
 كشي «خوقند» ده مكشبلرى باغلاتدى بوتون !
 بر رضانامه يە بونلر ده تعذر نه ايچون ؟
 «دراپە» ر ديبور كه :

علم اولدويغى يرده اوله مز دين و ديانت
 دين مسئلهسى جهل تقاضاسى دگلمى ؟
 تبعيد اولنان مجلس شورايى دولدن
 اروپانك ارباب كئيساسسى دگلمى ؟
 «احمد مدحت» ديبور كه :

دينسزلك ايله گسب اولنان بر مدنيت
 انسانلغك اولدقجه بلایاسى دگلمى ؟
 مہد مدنيت كه دیرز ملك فیرنگه
 وحشيتك الك قورقولى صحراسى دگلمى ؟

مہدەلى ديبور كه :

روسيه «ديپلوماسيا» نه باغلام اميد
 ظن ايلدم كه درديمه بوندن دوا اولور
 اومديم كه شاه ایدەر بنى ايرانم گنه
 گيچ، تيز نصل اولورسه ده كامم روا اولور
 خاصه نظرده واردى «پوتستام» گوروشمەسى

بونده امین ایدم که بنه اعتنا اولور
 لاکن بنیم بو فکر لریم خامش بوتون ***
 سوز یوق : مخبطك ایشی بوش خولیا اولور
 روسیه سانکه شاهلغمه اولمادی رضا
 آلمانیا دیپلوما سیاسی شاید رضا اولور
 ترك ایلدیم بو خاطره روسیه ملکئی
 آرتق « فرانغفورت » ده ایشیم جابجا اولور !

محرر لر ه :

تعلیمه دائر اولدی یازیلماش مقاله لر
 ظن ایتمه ملتتهب اوله رق خلقی یاقما یور
 یوق ! یوق ! جماعت آکلامش علمک مزیتین
 اما نه چاره دالداکی ملعون براقما یور

تازیانه

گور نجه شخص بسر ارباب نروتک یوزینی
 گوریر مجسم اولان بر لئامتک یوزینی
 گوزم آغاسون اگر یوزه ، بیگده ، ملیونده
 گوریر سه اولکده ده بر اهل همتک یوزینی
 غم که وار بنم آنجق بو در قیامتده
 که برده گورمیه لم اشبو ملتک یوزینی
 دیندیر بر عصر بزی دینمیورز آچیلان توپلره دیسکینمیورز

اجنبی سیره «بالونلر» اله چیقیر
بیزهله «آفتوموبیل» بینمیورز
قوش کبی گوگده اوچاریرده کیلر
بزی گومدی یره منبرده گلیر !!

***

زاهدك عكسمه دوشجك نظر خود بینی
گوریر آیینئه صافمده او بر بییدینی
ظن اپدر عقل قصیریله او منحوس بنم
او بنه لعنت ایدر ، بن دیورم آمینی
گیج ، تیز البته کسه بر بو قدر لعنت ! اونی
پرده قالماز بنم آمینم ، اونك تلغینی

***

کورد چالدقجه یوری چینکنه (**)(اوینار؛ دیرلر
بر مثلد که دیمش ترکیه اذعانلیلری
بر تحف چالغی ایله اوینا دیور آوروپالی
شمدی یونانلی ایله بو سوزی عثمانلیلری
(*) قراچی

***

خواجه ! آلداتمه بزلری سوزکه
بزه یوق؛ کیت نصیحت ایت او زکه
گوریور کن گوزک دوزی، اگری
بزدن ال چکده چاره قیل گوزکه
(اخیامدن مالانرجمه)

***

شانلی گوردکجه بنی سانکه ایدیر غورفلک

بيك كلك چيده ايدير باشمه فى الفور فلک
 نامراد اولمغم اولديسه مرادى اولدوم
 شمدى بيلم نه مراد ايله ايدير دور فلک
 آسمان اولديمى سوراخ ايکى گون گولدى يوزم
 که مکافات اوله رق بونجه ايدير جور فلک
 آرتيق اويناتمه بنى سن دخه اى عشق جنون
 بن اوزوم ؛ اوينا يورام چالسه ده هر طور فلک
 شمديک رقصه يز تا گوره لم کيم بيقلير
 من ودل، عشق وهوس، حوت وحمل، نورفلک ،

عارف چاليشير که ملت آزاد اولسون؛
 زاهد چيغيرير ، که مسجد آباد اولسون
 سوز بوينى قراجماليليرک در که دييور :
 بر «مادمازيل» اولسون که پريزاد اولسون

♦♦♦ دييور که :

۲۷ ايون ده واقع زلزله مناسبتى ايله
 اويله سنگين در که اتقال تعقيدن بوکم
 گونده بيک تربنسه ير ، تربتمز اصلا برتوکم
 ناپدم (❦)

(❦) ۱۴۲ نجى حقيقت نمره سنده کى ناپماجه يه جواب :

قوی صاغ اولسون باشمز دوشمه سون اصلا آياغه
او ، بزى تورغه قریوب گرچه صاتوب یاندىردى
برقدح شول . . . صویى شمىدى ایكى یوز یرمى بشه
بزه ایچدیرمك ایله یانغمیزی قاندىردى ،

ممهدهلى دییور که :

ناصر الملک ! سنه بویله گمانم یوق ایدى
که بوتیزلگده قوهوملق اودینی سردایده سگ
من «عدس» دن سورونم «بیرلین» ده دیدارک ایچون
قاپو که دو تام امیدایله سن طرد ایده سگ
ناصر السلطنه با کودن ایرانه عارم اولدقده

بنجه ایرانه عبث عزم ایدیور ناصر ملک
گوز او کنده گورورم چونکه بودر ایرانی
وار ایکن «پاراملن» ایچره بوقدر ناصر ملک
برنفر ناصر ملک نه اولور امکانی

تبریز حاکمی مخبر السلطنه یه :

یاپدیغک حیله بی هر گونکی غزنده اوقودم
آحر نده ینه گوردم که یازلمش صونی وار
نه خیردر دییه صوردم ؛ دیدی مخبر گه هله
برینی گوسته ریرم اشبو رقمندن اونى وار

دھر بر مدت اولدی منزلمز   اوندہ حل اولماز اولدی مشگلمز
باشادقجه چوقالدى دشمنز   تہ ایدہك طوغری سویلدى دیلمز

اجدادینه چکدی ، پدرین مطلق اونوتدی
مبعوثلری مجلس ایله آتسه دوتدی
برمرتبه ظالم ایلدى که «ممدہلی مرزا»
ضحا کہده ، چنگیزده بیگ رحمت اوقوتدی

محاوره

- قاققاز اهلای اوج ایل عرضنده نه اعمال ایلدى
- مکتبه هریرده اونلر همت ابدال ایلدى
- مرحبا صد مرحبا (???)
- پس بو آزمدنده مکتبلر قاباندی یانه دن
- هپ چوققلر دوره تحصیلی اکمال ایلدى! (???)
- مرحبا ، صد مرحبا (???)

(نومانوف) اذن آلور که شیروانه   «سیتناخ» دن چیکه دمیر یولنی؟
بونہ اما بزیمکیار نه دیبور   بوشلیورلارمی کور دمیر یولنی؟

عورت آلماق ، بوشلامساق اولاده آد قویماق کبی

نسنه لردن آخرت آلماقچون قازاق ملالری

اتفاق ایتدیسه ده ، لکن جنایت غسلنک

مزدینی حیفا اوئوتدی خاطر والاری

***

دریاده غرق اولان ایرانلیلرک یتیمه لربنه تسلی !

ایکی یوز غرق اولان ایرانلیلرک قیمتین بیلدی عجب (؟) قونسولکیز

ایسته دی «میرقوری» دن یورق ق بین آیتمارسه وینک وار پولکیز ،

***

بس دکلمش بونجه مه دیلر (؟) خروجی ایمدی ده

(وولقا) دن بر تازه مه دی خلقی اغقال ایلور

جاهلیت حکم فرمادر که هر شخص مضل

«مه دی» ام نامیله خلق اللهی اضلال ایلور

قaban بایرامی

بایرام اراجق شوکتیلر ، شانلبلر دولتیلر ، پولیلر ، ملیانلیلر

تیر بویونلر ، شیش قارینلر ، جانلبلر قربان کسیر خلیل الله عشقنه

فقیر سوال ایدیر الله عشقنه

***

ایکی قومشی بربرینک ماتی هر ایکسی بر پیغمبر امتی

بری کسیر قربان ، بشیر براتی بایرام ایدیر خلیل الله عشقنه

اوبریده باخیر الله عشقنه

بر قومشینک اوغلی گیسیر ، ساللانیر
 « قالسوستیق » کیچیریر ، قراخماللانیر
 آتاسیده اوننه باخیر حاللانیر فخر ایلور خلیل الله عشقینه
 قوموشویه باخمایور الله عشقینه

گورورسنمی ؟ حاجی پیرینی پایلامایور اتک اوندان برینی
 قومشی سورور بارماغنیک کیرینی حاجی بییر خلیل الله عشقینه
 یاتیر ، شیشیر ، کوپیر الله عشقینه

دیدم حاجی ! گوزله ایشک بریسین دقت ایله ایره نسیین ، گریسین
 ویر مکتبه قویونلرک دریسین علم او قونسون خلیل الله عشقینه
 چوجقلری یاد ایت الله عشقینه

دیددی : بزده دری ویرمک سیناغی
 یوقدر ، ویرسهه اوللام آروات قیناغی
 باسدیر یروق اوندیله خمیر چناغی برکتدر خلیل الله عشقینه
 ساخلیوروق ایوده الله عشقینه

ع - غمکساره جواب

« تحویل عبارت » سوزینی « ترجمه » قانماق

مکتبلی چو جقلرده بیلیر کم بو خطادور
بربریله خطاکلمه محرر قلمیندن جاری اولور اسه ادبیاته بلاد

زاهد اولمگدن قباق مقصودینه چاتماق دیلهر

زاهد اولمگدن قباق مقصودینه چاتماق دیلهر

جنته اویقو ایپله بر کمند آتماق دیلهر

اعتقادنجه یاتار یاتماز قوجار غلمانلاری

اول سبیدنر نماز اوستتدهده یاتماق دیلهر

ابلمک فکر نجه جنت بر بخارا شهریدر

بچه تک غلمانلاری بولدقچه اویناتماق دیلهر

مقصودی صوم وصلاندن بو ایمشکن یازیق ؟

هم خدایی همده مخلوقاتی آلداتماق دیلهر

اویقودا آختاردیقین ظاهرده یارب تاپاسین

یوقسه ایلمک طاعتین بر یوللقه صاتمق دیلهر

رند رسوا گوردیگین زاهد گوررسه شمه سز

سبحه سین سجادسیله بویله فرلاتماق دیلهر

کفرک اکثر اولدیغین زاهد اماندر بیلمه سون

یوقسه بر ذره بولوب انماننه قاتماق دیلهر

متفرق شعر لر

روحم ! ..

روحم ! ای شاهباز علویت
اوچ ! اوچ اوچ سماده پرواز ایت !
همتم تک فضاده پرواز ایت !
تنکنای بدنده وار خفت .

آشیان بدنده ایتمه قرار
بو لامازسک ماللمه چاره !
یانمه سن ده بتم کبی ناره !
صیقیلیرسک لطیفسک زنهار !

بوشلا بو جسمی ، جسم بن دگلم
بن سنک ، سن بتم دل و جانم
سانا مشکل اولورسه هجرانم .
هارا گیتسهک سنکله بن ده وارم
شو بدنده فقط اسیرز ، زار
اولمگمله سه وینمه سین اغیار
عالم اولدقجه بن دخی دورارم .

بر صفا بولمادق ! بو عالمده
بر آووج خاککی خاکه ترک ایدلم
باشقه برعالمه واروب گیدهلم .
مدفن شول آل آدمه

بن گیده رسهرم وار اولسون آمالم
باشسون شهریار . . . .
بن گیده رسه وار اولسون آمالم
باشسون شهریار . . . .

ترانه شاعرانه

سلوکی شاعرک عینا صفا دگلده نه در

وطن پرسته بو مسلک روا دگلده نه در

ناصلده عصره گوره مظهر اولماسین شاعر

فوادى لوحه گیتی نما دگلده نه در

خیالی مسعدت و اعتلالی اهل وطن شعاری ملته مهر وفا دگلده نه در

سریر سلطنت شاعرانه مالکنک لوای همتی عزت گشا دگلده نه در

ولیک جایزه جولقله وصف گو شاعر

شو مسلککنده یا ورنجی گدا دگلده نه در

پوله ستایش ایدن شاعرک بو قعبه لگی

نهایت اقبیح اولان بر ادا دگلده نه در

در خزینه اهل کمال کن اشعار خرف بهاسنه صاتمق جفا دگلده نه در

مدیحه گولرک اشعاری آبروی لری تک نثار خاک در اغنیا دگلده نه در

تملقانه یا قشمز طبیعت شاعر بوشیوه مسلک اهل ریا دگلده نه در

ریانی ترک ایده لیم زاهد ریاکاره دورنک لک بز نه نسبت خطا دگلده نه در

تبصصاتله حاصل اولان بش اون گونلک

عمر دن ایسه بر اولماک سزا دگلده نه در

غلام همت اول شاعر غزل خوانم ربانی، نطقی حقایق ادا دگلده نه در

دیمم که شاهی اولوب هجو ناسه آچ دلکی

امنیه هجو کمال ادا دگلده نه در

غرضله برکسه اتهام لغو کارانه زهی قباہت عقل ذکا دگلده نہدر

دیمم کہ فاسدی وصفایت ، صادقین فسادندن

یمانہ یاخشی دیمک ناسزا دگلده نہدر

ولیک جادۂ انصافدن کنہ اولمہ کہراہ عدل صراط ہدا دگلده نہدر

رضای حقی گورت گیت رہ حقیقت بویولده کلسہ بلاحق رضاد گلده نہدر

علی! شکنجہ اہل دیارہ اول (صابر) بلای حب وطن للولا دگلده نہدر

عید مولود نبی (ع ص)

فضولیدن تضمین

حمدلله کہ بزہ شامل اولوب لطف خدا

بو مبارک گونی درک ایتمکہ عمر ایتدی وفا

عید مولود نبیدن گوزمز تاپدی ضیا

قیلک ای امت مرحومہ بوگون وجد و صفا

اشرقت من فلك البہجت شمس و بہا

ملاءالعالم نوراً و سروراً و بہا

***

عالمہ ظاہر اولوب مرحمت خالق کل آشکار اولدی بوگون باطن قرآن مدل

دولدی آفاقہ صفا اولدی جہان کلشن گل

ملک دنیاہ قدم پاسدی او ہادی سبیل

چیخدی برگونکہ ضیا سندنہ تمامی رسیل

اولدی محو ایلبہ کہ خیر رشید ضیا سندنہ سہا

***

چهره هور ایشیقلاندی جمالینه گوره

طاق کسری ییقلوب طاق هلالینه گوره

قزاروب رنگ شفق عارض آلینه گوره بزه نوب جنت فردوس وصالینه گوره

رتبه حکمت معراج کمالینه گوره حکما فرق دون فلسفه جمع سفها

***

بوگونک میمنتدن آچلوب باب نعیم بوگونک حرمتنه باغلا نوب ابواب جهیم

بوگونک مسعدتندن ساچلوب دهرده نسیم

بزه نوب در نبوتله بوگون بیت حریم

اولدی بازار جهان رونقی بردر یتیم

گه دگل ایکی جهان حاصلی اول دره بهأ

***

صابرا! توك فرحكدن يوزكا اشك ترك

سنسا بازاری نولور اشككا نسبت گهرک

آستان شه بطحایه فدا ایله سرک

صدقله دوت اتکین حضرت خیرالبشرک

ای فضولی ره شرعینی دوت اول راهبرک

بو طریق ایله ضالالتدن اوزک ایله رها

نوحه ملی

وا حسرتا که برهم اولدی تفاق ملت ملیت اجتماعین پوزدی نفاق ملت

***

امن و رفاه و رافت تبدیل اولوب فساد

مهر و وفا و الفت تغییر اولوب عناده

قرآنمز اولور کن ناعی بر اتحاده شرع شریفه سالدی بیك انفراق ملت

تبلیغه باشلادی چون پیغمبر نکونام امر رسالتنده انجق گتوردی اسلام

بر دینی بر خدانی اسلامه قیلدی اعلام

تا بر تقاقه دایسر اولسون وفاق ملت

اصحاب پاکی اولدی خدمت گزار اعلام

دوتدی جهانی جنبش ذوالاقتدار اسلام

چونکه تمدن ایدی عمدہ شعار اسلام

قاواندی عوج عرشه طاق و رواق ملت

نشر ایتدیلر شعاره اسلامی هر دیاره بالاتفاق اولندی خدمت بوانتشاره

بلمم کیم ایتدی آخر اسلامی پاره پاره

خلق اولدی فرقه فرقه دوتدی مذاق ملت

کیم خدمت ایتدی ایدل اسلامه اتحاده

کیم کیچدی باش جانندن بو مسلک وفاده

مظلوم کربلانی گوردشت کربلاده خویش تبارین ایتدی بذل تفاق ملت

صابر! حسینہ پرو اولماق گرن واک بن مسلم دیمکله یتمز ثبوتنه دعوا

باخ گور نه شوقيله باش ويردى عزيز زهرا
 اولسه نولور بو يولده هم اشنياق ملت .
 (التهاب تاثر اتمدن ينه بر شعله جهانسوزم)

الامان اى شاه يشرب مدفن و مكى وطن
 يا نبى الرحمه اى محبوب رب ذوالمنن
 شرع پاگكده حرام اولمقده ايكن سوء ظن
 اهتك سالم دگل بوخصلت مذمومه دن
 تير سوء ظنه صالحار نشان اولمقده در
 كل گوكلر غنچهلر تاك باغرى قان اولمقده در
 • ❦ •

نشئه صدق و صفادن اهل دل اولمقده مست
 ساغر اخلاص اولور سنك ملامتدن شكست
 ايمه دن تحقيق مطلب خلق اولوب ظاهر ميرست
 جاهل نادان بلند و عاقل هشييار پست

تير سوء ظنه صالحار نشان اولمقده در
 گل گوكلر غنچهلر تات باغرى قان اولمقده در
 ❦ ❦ ❦

استقامت برله سر و ايتكديكده ميل اعتدال
 تيشه خراطدن تخليص ايچون بولمز مجال
 بر فراغت بولمش ايكن قلب اولور جاي ملال
 گونده مين تازه بلایه اوغرايور اهل كمال

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده در
گل گوکلر غنچه لر تک باغری قان اولمقده در

« . × . »

ای بسا مسلم که اتهام ایله تکفیر ایله نور
ای بسا عالی ، کمان بذله تحقیر ایله نور
صدق کذبہ مهسر بغض و کینه تعبیر ایله نور
مختصر صدق و صداقت اهلی تکدیر ایله نور
تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده در
گل گوکلر غنچه لر تک باغری قان اولمقده در

« . : . »

دست قاب اسگن جسور و پای همت کم قرار
کار باطل حکم فرما چشم صق بین پرخماز
بخت تیره ، یار ساده ، چرخ کج ایل حیلہ کار
عصر نامرد ، اهل بی علم ، امر مشکل ، علم خوار
تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده در

گل گوکلر غنچه لر تک باغری قان اولمقده در

یا نبی المسلمین ای حق تعالی رحمتی
چوق فنادر امرمز درک ایله حال امتی
گیتدی عزت یاندی شوکت دوتدی ذلت ملتتی
الامان نم الامان (یا من الیک حاجتی)
تیره سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده در

گل گو کلهر غنچه لر تک باغری قان اولمقه در

(طباعت)

- سر ضایه عرفانی نصل کسب ایدر انسان!

- تحصیل علوم ایله اولور رتبه عرفان!

- علم ایسه اولور هانکی مکاندن بزه واصل؟

- مکتبه کتاب ایله اولور سعیله حاصل!

- انواع کتب بولدی نه مرکزده تزانف؟

- اول مطبعه دن عالمه یخش اولدوی فوانف!

- کشف اولدی کیمک سایه سعینده بو صنعت!

- گوسته ردی «هوتینبورغ بو صنعتده مهارت!

- کافی اولوب اجراسی ایچون ثروتی باری؟

- مفلوک اولوب اجرایه وار نجه بو شعاری!

- یتدی نیجه بس موقع اکماله بو صنعت؟

- ایتدی ایکی ثروتلی ذوات ایله شراکت!

- شر کتله مگر بویله جه مشکگل اولور آسان :

شر کتده در اجرای عمل ، نفع فراوان !

« ۰ : ۰ »

- ایتسهك نه اولور بزده بیله شر کتده اقدام ؟

- سوس ، سویله بزده تفرقه یی تا ایدك انجام !

اقوال حکیمه دن مقتبس بر منظوم

گوگل اول طالب حکمت او حکمت کیم حیقتدر

حقیقی حکمت آنجق حسن سیرتدن عبارتدر

حکیم کامل اولمه چین دگلدر چوق بیلک لازم

فقط اقناع نفسه مقتدر اولمق کفتایتدر

ضالالت اهلی هر شیئی کج آنلار کجده حکم ایلمر

او کس کیم طوغری یوللی فهم ایدراهل فضیلتدر

اولور عالمده شخصک همتمی مقدار فکر نهجه

نه همت گوزله نیر اوندن که افکاری قیاساحتدر

پدرله مادرك نصحنك اصلا تلخ کام اولمه

سنی تکدیر و تعزیز ایتسهده برطاتلی شر بتدر

طوغوشده آیریلیر کن مختلف صورتلره انسان

ممانتده اونی یکسان قیلان خاک ندامتدر

جناب حق او بحر بیکران مرحمتدر کیم

اوکا محلق اولان انسان شرفیاب سعادتدر

مسلمانان و ارمنی وطن داشلرمزه

عصرمز خواهش ایدرکن اتفاق و اتحاد

جمله‌میز امنیت ایچره آامق ایسترکن مراد

بینمزده یوق ایکن بر گونه اسباب تضاد

بو وطن اولادینه عارض اولوب بغض و عناد

مسلمانله ارمنی‌لر بیننه دوشدی فساد

یوقمی بر صاحب هدایت یوقمی بر اهل رشاد

ای سخندانان بو گونلر بر هدایت وقتیدر

الفت و انسیتیه رائر خطابت وقتیدر

ایکی یولداس ایکی قونشی بو وطنده همدیار

عصرلرله عمر ایدوب صالح ایچره بولمش کن قرار

فتنه ایلیم ملعون اولدی ناگه آشکار

گور جهالتدن نه شکله دوشدی وضع روزگار

قتل و غارت بی‌شمار و شهر و قریه تارمار

الامان! بو فتنه‌یه چاره قیل ای پروردگار

ای سخندانان بو گونلر بر هدایت وقتیدر

الفت و انسیتیه دائر خطابت وقتیدر

فتنه‌لر کیم فاش اولور، بیلیم نه حالتدن تورر؛

عقل باور ایلیمز کیم آدمیتدن تورر،

مسلمیتدن و یا خود ارمیندن تورر
شبهه یوقدر ، جهلدن یا اینکه غفلتدن تورر
بو مصیبتلر فقط بغض و عداوتدن تورر
بو عداوت مطلقا حال ضالالتدن تورر
ای سخندانان بو گونلر بر هدایت وقتیدر
الفت و انسیته دائر خطابت وقتیدر

حقی خلقه ییلدیروب دفع ضالالت ایتملی
گون کبی تابان ایدوب پامال ظلمت ایتملی
نابجا بو ایشلرون دفعنده غیرت ایتملی
خاطر مغیردن رفع کدورت ایتملی

چاره ساز صلح اولوب دفع خصومت ایتملی
صابرا بین الملل تدبیر الفت ایتملی
ای سخندانان بو گونلر بر هدایت وقتیدر
الفت و انسیته دائر خطابت وقتیدر

نقطه خطاب

وی صحبت دلفرنیک اعجاز	ای ناطقه بدیعه پرداز
مفتاح خزینه معانی	ای محبط فیض آسمانی
سن منشأ همت ایدک آخر	سن مخزن حکمت ایدک آخر
بر درج درر فشاندک سن	بر طوطی خوشیاندک سن

افلاك سخن ستاره سيدك
 دوشدك نيه بس بو حاله الحال
 ای بابللم اول ترانه پرداز
 فریاد ایله بردم عاشقانه
 کی غنچه آچیل که شیمدی دنیا
 گل دیشره بو پرده خفادن
 سن عالم اکبر خداسن
 ماهیتکی حقیر سانمه
 سنده یار ادب بدیع افلاك
 عالمده نه وار ، وار سنده
 دور! دور! که تو کندی لیل ظلمت
 عاشقلمی اشتیاقه دوشدی
 آنلر که سنک له در معاصر

گلزار وطن هزاره سيدك
 بلمم :ه سبیدن اولميسان لال
 قيل باغ بدنده نغمهك آغاز
 خویله دل زار ناتوانه
 گلزار تمدن اولدی یکجا
 آت پرده یی مظهر خدادن
 سن آینه جهان نماسن
 آزاده لره اسیر سانمه
 عقل و هنر و شعور و ادراك
 سرمایه اعتبار سنده
 احرار آچیلدی صبح دولت
 هرکس آیلوب قباغه دوشدی
 هر علم و فنونه اولدی ماهر

آنالر بزه کی

گر اولسا نساذه علم و عرفان
 عکسی اوله رق بو مدعانك
 اولاده چاتار همان جهالت
 بی تربیه لکله طفل معصوم
 ساری در چونکه اشبو حالت
 گوزلنسه گرک حقوق نسوان

اولاده ایدر او یولده امعان
 اولماز ایسه علمی بر آنانك
 نه عقل اولور اوندانه فراست
 آخرده اولیر سفیل و مشتموم
 همجنسنه ایلیهر سرایت
 تا کامل اوله وثوق نسوان

علم ايله اولور حصول عزت
علمه چاغيرير بتون عوامی

علم ايله اولور نفوذ ملت
« العلم فريضة » كلامی

آنالر بزه گئی

بزهك - بزهك كه دييورلر جواهرات دگل!
جواهرات بو گون زينت حیات دگل!
نه دن جواهره فخر ايلسون گرك نسوان؟
جءاده فخر ايسه شایان امهات دگل!
حقیقی والده نك اك شرفلی بر بزه گئی
ادبلی ، اوصلی چو حقه ده ، تجملات دگل!
سزای مگرمت نام والدات دگل!
حیاته لایق اولان زينت علم گوهریدر
كه بویله بر دیريلك قابل ممات دگل

تربیه

ملتك پيشواسی تربیه در	امتاك رهنماسی تربیه در
هر ايشك ، ابداسی تربیه در	تربیتله كچور امور جهان
نظر اعتناسی تربیه در	والدینك طبیعی اولاده
شكر حقاك اداسی تربیه در	چونكه اولاد نعمت حقدر
درس حكمت اداسی تربیه در	نیجه كیم بو ادیب ممتازك
شیوه نارواسی تربیه در	جاهلك ده زواللی اولاده
غالبا مدعاسی تربیه در	او گره دیر طفله سوء اخلاقی

تربیت علمز دگل مقبول که اونك مقتضاسی تربیه در

زاهدلره

آج دیلسکی ، یوم گوزیککی زاهدا

ورد اوقر ! هیچ آکلاما معناسینی

گورمه حقك نور تجلاسینی

آکلاماسك عشق معماسینی

شخص بولور عشق له مولاسینی

گورمیه رك صورت لیلاسینی

بیلمه حقك گورشده ماواسینی

وارسه گوزك ایلسه تماشاسینی

درک ایله کیمیت انشاسینی

تاگوره سك وجه دل آراسینی

ترك ایده سك زهد تصلاسینی

ذکر. ایده سك شعر مقفاسینی

باخما بر عبرتله بوتون غالمه

خشك عبادتله قوری زهدله

زهدی اوگوب ، ایلمه انکلا عشق

قیسه عبث ویرمه جنون نامنی

گوشه خلوتده اوتورما کیشی ؟

قصدك اگریارایسه گل گوسترم

صنعتله باق ! صانعنه پی آپار

لیك هانی سنده بصیرت گوزی

هوچکوب آخر گزه سك کوبکو

کفرده تقلید ایده سك شاعره

تبحسر

گوسته ریلور انفرق

ایسته لینور اتفاق

اولسیدی صفا زمره عرفان آراسنده قالسیدی وفادن اثر اعیان آراسنده

دورسیدی صداقت بگلله خان آراسنده

قالمازدی کدر ذره جه انسان آراسنده

داعی یه اخوت اولور ایکن بزه قرآن

امر ایلرکن برلگه پیغمبر ذیشان

تایماز سن ایکی متفق الرای مسلمان

قافقازده اولان برنیچه ملیان آراسنده

❦❦❦❦❦

دینمز عجباً معنی قرآنی بیلنلر اسلامی بیله تفرقه ده خوارگورنلر

آیا اوقومارلر نه ایچون دینی بولنلر

(کانواشیعاً) رمزینی قرآن آراسنده

❦❦❦❦❦

آخر بو نه تفریق و تحلفدر ای امت!

الذن گیدیور کله میورسکزمی بوملت

تاکی بو تخلف بو تفرق بو عداوت بردین براسلام و برایمان آراسنده

❦❦❦❦❦

وابسته مسلمانلره در غیرت اسلام

ایتسونده گرك مسلم اولان خدمت اسلام

افسوس که بی همت اولوب مات اسلام

دنیاده اولان مختلف ادیان آراسنده

❦❦❦❦❦

بریلدر اولور ظالم له تاراج مسلمان اطراف یلدرده قالور آج مسلمان

آیا نه روادد اوله محتاج مسلمان گون رزقنه بر بویله مسلمان آراسنده

اسلامزى ائتمه لىيز بويله مى احيا ؟ ايمانمى قىلمالى بز بويله مى ايفا
اسلام اود گلمى كه جگر گوشه زهرا
باشر ويردى يولنده صوسز آل قان آراسته

بزملته لازمى دگل بو تبعيت بز اهته واجبى دگل غيرت ملت
ايواه كه غيرت اوقويور بز لره لعنت
مليته خدمت ايدن انسان آراسنده

نوحه

عرصه عالمك گنه وضعى بلالى گورسنور
يوقسه ثبات عالمك حين زوالى گورسنور

« . »

آينه جهاننده بر صورت غم نمالندر
وقعه نوح در مگر كيم گنه ابتدالنور
يوقسه سنين عالمك گونلرى انتتهالنور
يا كه مه محرمك بازه هلالى گورسنور !

اي افق ! اولمه منجلى عرضه فاجعات ايچون
ائتمه عيان هلالكى ماتم كائناات ايچون
تيغ جفايه كسمه بوتشنه لرى فراث ايچون

نهر فراتنه باخ نیچه ماه زلالی گورسنور

« . »

آی آچیلان صباح غم ! شام اول آچیلمه بر زمان

ی شرب و مگه سرورین سالمه بلایه الامان

گرچه عراقه جلب ایدیر میر حجازی کوفیان

لیک بو بولده آنلرک اوزگه خیالی گورسنور

« . »

گیتمه دور ، ای قطار غم ! گور او جالان نوالری

چکمه دیار غربته بو وطن آشنالری

دوز دگل اهل کوفه نك عهدلری وفالری

عهدشکندر عاقبت گرچه وفالی گورسنور

« . »

گریه زاریم ایتمه دی عالمی غرق اشک تر

جان جهان دوتمادی آتسه ، اولانان جگر

باشلا فغانه باری ای بلبل طبع نوحه گر

ستله ! بلالی صابرک باشی بلالی گورسنور

غرل

مفتون سر زلفکا قلاب گر کمز   رنجور لب لعلکا عناب گر کمز

محرابه سجدو دایتمرم ای قبله مقصود   قاشک گوره نه سجده محراب گز کمز

آج زلفکی دیوانه لری بریره یغما   بو فزقه یه جمعیت اسباب گر کمز

یاتمه خم زلفنده نگارک بله راحت

عاسقاره ای خسته گوگل خواب گر کمز
من نشئه لعل لب جانانله مستم ساقی مکا من بعد می ناب گر کمز
هجر کده روادر جگریم قانی تو کولسون
چشمندن آخان قطره خوناب گر کمز
سیراب ایلیوب لعل لبون صابری ای شوخ

تبدار غم عشقکا قنداب گر کمز

غزل

گر ایسته سگ که فتنه عالم او یانماسون

دور قمرده عقرب زلفک دولانماسون

گوستر چمنده نرگسه هر شام گوزلریک
تا صبح اولونجه خواب عدمدن او یانماسون
یوخ منده تاب وصلکا گوسترمه رویکی
پروانه شمعی گورسه نه ممکن دو یانماسون
کویک رقیبه مسکن اولوب گلرم دخی
نه گورمسون گوزیم و نه گوگلم بولانماسون
سر دهانکی دیمه نا اهل زاهده
قوی بی خبر قالب بیله اسراری قانماسون
جانم چنخار چنخانده خطک گل عذارده
ایله خطک تراش قوی عمریم اوزانماسون
دیرلر نوید وصل ویروب یار صابره

خام اولماساڭ بو مطالبه هر گز ايغانماسون

غزل

ايسته ساڭ گوگلم کيمی زلفی پریشان اولماسون
اولقدر جور ایت بکاآه ایتمک امکان اولماسون
درد عناق قصد جان ایتدیسه بنهم شاکرم
ایسترم جسممده درد اولسون دخی جان اولماسون
قویما اغیار ایله سون کوینده جولان ای پری
اهرمنلر مالک ملک سلیمان اولماسون
آتشین روینده افعی تک یاتوب کیسولرک
طرفه جادو در که مار آتشده سوزان اولماسون
دیرلر عاشق کش نگاریم قتلیمه آماده در
الله بر سبب قیل کیم پشیمان اولماسون
مبتلای درد عشقم ال گوتور مندن طبیعت
ایله بر تدیر کیم بو درده درمان اولماسون
صابرا امید وصل ایله غم هجرانه دوز
هانسی برمشگلده در کیم صبر ایله آسان اولماسون

***

غزل

کوینگی خونابه چشم له نمناک ایلرم
کپریکم له آستانک گردنی پاک ایلرم

تا که گوردیم ساغر صهباده عکس صورتک
 عمر لر در کیم جهان خدمت تاك ایلم
 عشقکی آسان بلوردیم چکدی ایش رسوالغه
 شمدی رسوای جهان اولدیم نه دن باک ایلم
 بوینمه سالدیم او زیبا طلعتین زلف کجین
 طرفه جادیم فسون مار ضحاک ایلم
 وصل امید اولسه هجر کده بوچار عنصری
 اشک چشمم سیلنک موجنده خاشاک ایلم
 اورمه شانه زلفیکا ناراحت ایتمه گوگلمی
 زلفکا دگدو کچه شانه گوگلمی چاک ایلم
 صابرا توپراغه سالدی سایه رعنا دلبریم
 گر ملک اولسام ده لابد سجده خاک ایلم
 من لم یشکر اله لم یشکر الناس

حدیثه اشاره انشاد و نظم ایدیلمشدر

ایتمیور واقعا خدایه سپاس	ترک ایدر کیمکه شکر نعمت ناس
اولور البته نایل نعمت	شاکران وسایل نعمت
حاصل ایلمر گوگل تمناسین	آرتق ایتدو قجه شکر ایفاسین
شکرده از دیاد نعمت وار	شکر شکرده حلاوت وار
حضرت حقه شکر ایدوب مطلق	نعمت ناسه شکر ایدن الحق
حقه راجعدو شکر نعمت ناس	عند حقدندو چونکه کل اساس
شکر پروانه اطاعتدر	شکر سرمایه عبادتدر

ای خدا فضلکار جا ایدرم   من ناصل شرکی ادا ایدرم
که دقیقه دقیقه آن به آن   صابره نعمتک اولور شایان

غزل

خسرو حسنک عزیزم ! سن ایمشسک تاجی !
خوبلر جمله سنک در گهکک محتاجی .
قاب قوسین قاشک ، لیلہ الاسرا زلفک ،
تأپمیسان مرتبه حسن ده سن معراجی .
تو کیلوب زلف سیه عارض آلك اوزره .
کعبه یه چول عربی مانع اولور حججی ،
زایر کویکم ای مه ! قوی اژپوم خالک دن .
حجری ئوپمه یه نه خلیق دیمه زلر حاجی .
کج نگاهیله دهلر باغریه می مژ کانک .
بو اوخ آتماغی کیم او گرتدی سنه قیقجی .
گیجه گوندوز سر کویک ده سیزیلدار صابر .
نیله سون قاوما قاپکدن کسیلوب علاجی .

غزل

سر هر مویده مین عاشق نالانک وار
مگر ای شوخ که بر جسمده مین جانک وار
لیلیه قیس اولور عاشق سکا مین مین لیلی
آختارور سان گنه بر عاشق عجب قانک وار

خواهش ترك دل و جانیدی من هم ایتدیم
 سویله ای یار گوریم شمدی نه فرمانك وار
 عید اضحی ده قویون کسمه بویون قربانی
 سوز بی ناله پروانه نی کور ای بلبل
 صحن گلزارده آنچق سنك افغانك وار
 هر مرض چاره سنی ایلمك آساندی طیب
 مرض عشقه نه تدبیر نه درمانك وار
 صابرا غرق ایدر آخر سنی بو سیل بلا
 اولمه عافل بیله کیم دیده گریانك وار
 غزل

ای شوخ گنه همدم اولوب کاکله زلفك
 تحریص ایدور اول کافری صید دله زلفك
 دین و دلمی غارت ایدوب ایلمز انصاف
 شمدی نه تمنا ایله ایلمر گله زلفك
 هر لحظه آورور سینهمه مین ناولک دلدوز
 مژگانك ایله یوخسه دگوب دلده زلفك
 حیرتده ام آیا آیا که ندور متنه هاروت
 ایشوخ مگر سحر اوخویوب بابله زلفك
 تنها سفر ایتمه گل آیار جانمی اما
 بو سری نهان ساخله مبادا بیله زلفك
 آلداتدی کوکل مرغنی اول دانه خالک

دام ره عقل اولدی او پر سلسله زلفك
صابر کیمی غرق اولدی گوزیم یاشنه جسمم
دوتموب المی چکمدی بر ساحله زلفك

غزل

ویرانه شماخیده بکا کنج تاپولماز بر کنج بو ویرانه ده بی رنج تاپولماز
پستان صنم تک ایکی لیمو اله کچمز بر عنعب دلبر کیمی نارنج تاپولماز
رخ دو تمغه در کاهنه بر شاه بولونماز فرزین خرد سیرنه شطرنج تاپولماز
بو باغده بر نوکل بیخار گورونمز بو بزمده بر دلبر بی غنچ تاپولماز
بوخانه ششدرده ایکی کعب آتیلماز بو تخته حیرتده شش و پنچ تاپولماز

تر ساده پری روی گوزل چو خدی ولکن

من تک گوزل ای دلبر کر کنج تاپولماز

شیرین سوزیله سالدی او آهونی کمنده

صابر کیمی بر رند سخن سنج تاپولماز

غزل

ایدل آماندی سریکی بیکانه بیلمه سین

آهسته زلف یارده یات شانه بیلمه سین

دوشدک خیال دانه خیال اشتیاقنه ایمرغ رفع تیز پر اول دانه بیلمه سین

ای یار جان قدای قدوم مبارکک آهسته قیل خرام که همخانه بیلمه سین

غیرت هلاک ایدر منی آچما جمالکی

گوسترمه شمعه رویکی پروانه بیلمه سین

بر لحظه بزم یارده دلشادم ای کوکل آرام دوت بو مطلبی بیگانه بیلمه سین
ی آه سرد اورمه نفس زلف یاره سن بردم فرار دوت دل دیوانه بیلمه سین
ازاهد ایدورسه عشقه تکفیر صابری ظاهر گوزیله کعبه نی بتخانه بیلمه سین
غزل

قوبمه کله ساقیا زاهدی میخانه یه دونمیه میخانه مز مسجد ویرانه یه
اورمه گره زلفکا ایله حذر ایصنم اوخشاماسون شکلده سبجه صدانه یه
حرز ایله افسونیه اولماز علاج جنون

عشق سوزیندن سوا سوزدیمه دیوانه یه
چونکه او زولدی الک زلف پریشانندن

دردیکی باری سویله خسته کوکل شانیه
باده تلخ ایچره بو نشا شیرین نه در قویدی مگر دلبریم لب لب پیمانیه
عاشقی معشوقیه یاندورور عشق آتشی

خاصه مؤثر دو بو شمعیله پروانیه
صابر او جنت رخا گندم خالین گوروب

آز قالب آدم کیمی آلوانا بر دانیه

شکیبائی

یار گیتدیکجه تحسر دل شیداده دورار

عمر واردیقجه هوس عاشق رسواده دورار

سیل طعن او یله تموجله آلوب دوروبریم

بکزر بر قوجامان داغه که دریاده دورار

دو گسده جانمی بیاك لرجه ملامت له په سی

زورق همیتم اولی تمناده دورار

بیستون سینه سنه دگسده بیاك تیشه ینه
جوره تمگین ایده رك دوردیغی ماواده دورار
نقد جان ایسه بهایی طلب یار ایشته
جان به کف عاشق صادق بیله سوداده دورار
نه غم اوغرتسه ده برگون بنی افتایه زمان
بن گیدر سه م سه مرامه ینه دنیاده دورار
دورمشام پیش ر پس طعنده صابر نجه کم
او الفلرکه بس و پیش اطعناده دورار (✽)

انین

اوچدك ای روح پر فتوح حسن ! او چیشك اضطرار تندمی ؟
قوجه بلبل! نیه صاولدك سن (✽) یا صفا بولمادك چمندمی ؟
ای حقیقی مجاهد اسلام : نشر عرفانده ایتدیگکجه دوام
سنی آلامه یاقدی یوقسه عوام گیدیشك کثرت محندمی ؟

✽✽✽

یوقسه اکدیگجه تخم و صفا سنی تکدیر ایدیرمش اهل چقا

(✽) بوغز لك مقطعی مضمونینی خاقانی شیروانی نك (چنان ایستاده ام
پیش و پس طعن . که ایستاده الفهای اطعنا) بیتدن اقتتاس ایتدیگمزی عاجزانه
اخطار ایدیریک .
(صابر)

(✽) صاقنوب برطوفه چکیلمك

گوزلدیكجه بو يولده شرط وفا
گورمه دك يارديم اهل فندنمی؟

(☆)

ای ایکینجی ! مزار عاتك ده
بولماد كسه ثمر حیاتك ده
ایشنه هنكامه مماتك ده
بو تنبت دكل حسندنمی؟

(☆)

لیك ملت فقط صفاتك ایچون
اسفا ! بر بنا سماتك ایچون
متذکر نعوت ذاتك ایچون
یادکار اولماسونده سندنمی؟

(☆)

حسینم ! شمدی قیل بهشته خرام
کی مهین شاعر بدیع کلام !
آنده سید عظیمه سویله سلام
بر خبر دو تماسان وطندنمی؟

(☆)

عرفا مسکنی اولان شیروان
بزی اغفال ایدن بو نکته همان
جهلا خوابگاهی در الان
کندیمزدن دکل ، زمندنمی؟

حاجی میچید افندیك وفاتنده دییلمشدر :

ای مصیبت زده دینداشلم ایندیگجه نظر
گورورم بق سزی بر باشقه مصیبتده بوگون
امان بو نه حالت بو نه طوفان بلا
تا پورم سزلی ورطه حیرتده بوگون
عجبا بریکی آفمنی یتوب یسا نه ایچون
بدلنورسکز بیله بر حال فلاکتده بوگون
باقیشیرسکز نه سبیدن بیله حیران حیران

نگرانسکز نہیہ بویت عادتده بوگون
 نظر حیرتکز مسجد وگه منبردر
 آختاریرسکز کیمی محراب امامتده بوگون
 اسفاسینه محرابده چاک ایتمه دیمی ؟

گورونن بویله یارا سینه اهتده بوگون
 سیز دکلسکز فقط اول عالم پاکی آرایان
 آچوب آغوشینی کرسی خطابتده بوگون
 باق ناصل مسجد برحزق قونور گویاکیم
 تاپمیور یارینی بر بویله جماعتده بوگون
 چکیلوب گوکلره ذکر ایتدیگجی تهاییلی دخی
 دوشه نوب توپراغه سجاده طاعتده بوگون
 هارداسان ای پدر معنوی اهل وطن
 وطن اولادی یانور آتش فرقتده بوگون
 ابدی هجر کا تاب آور غم یولماز ایدک
 ایتمه سیدی خلفک جلوہ نیابتده بوگون
 مصطفی حرمت ذیشانہ یارب مجید !
 روحنی ایله دعاگو بزه جنتده بوگون
 متحد اولمهده توفیقکی قیل امته بخش
 حس ملیت او یاندر دل ملتده بوگون
 یاشات عالمده محبتله اخوتله بزی

نیچه کیم عمر ایدیرز عین اخوتده بوگون
اونک اولادینه اخواننه ویر اجر جزیل
صابر ایت خویش وتبارین بومصیبتده بوگون

۲

چونکه وجود عالم ، بر نعمت خدادار
نعمت که گیتدی الدن ، قان آغلاماق روادر
اهل حقک عوامه ، نسبت دگل وفاسی
بیل عالمک حیاته ، تبدیل اولور مماتی
باطنده هم مصیبت ، چولقار مکوناتی
آنجق گورور اوگوز کیم منظورمی ابتلادر
(*)

ترک ایلد کده عالم ، بو عاریت سرانی
اولدوقده دیدهلردن ، غایب دگلده فانی
ملک بقاده ایلر ، بر سیر جاودانی
خاصان بزم حلقه ، همخاننه بقادر

(*)

آنجق بز آغلاریق اوز ، حال فکارمز چون
ظاهر اولان بلایه ، اهل دربارمز چون
امیدگاه ایتیرمش ، ایتام زارمز چون
نعمت که گیتدی الدن ، فریادمز سزادر

(*)

ای عالم حقیقی قالدقچه آد سندن
اولمازمی ذکر خیرک ، دیللرده یادسندن
چون یادگار قالدی ، براتحاد سندن
اسمک مجید اولورکن ، مجدنده برملادر
صابر مصیبتکده ؛ دلداده بلادر

مکتب جو جو قلمینه :

-۱-

یالانچی چوپان

برچوپان برگون ایتدی داغده هرای

جاناوار وار دیدی کلیک ایوای

اهل قریه یوگوردی داغ طرفه
بونلری مضطرب گورنجه چوپان
سر بونی صانمه یك حقیقتدر
بینوالر قایتدی ، لیک چوپان
جاناوار وار ! دییه باغردی کنه
کندچیلر ایتدیلر دوباره هجوم
دوغریدن برزمان بعزم شکار
هرچه داد ایلدی چوپان یا هو !
بو سببدن هرایه گیتمدیاز
گیتمسون یا قویون قوزی تلفه
گولمگه باشلابوب ، دیدی یاران!
داماغم گلدی ، برظرافت در !
گنه برگون داغ اوزره قیلدی فغان!
قریه اهلین کومک چاغیردی گنه
گنه اولدی یالانلغی معلوم
قویونه گلدی برنجه جاناوار
ایشیدنلر دیدی یالاندر بو
اونه هیچ اعتناده ایتمدیلر

-۳۱۱-

جاناوارلر یدی بوتون قوبونسی ایشنه اوغلوم ! یولانچیلق اویونسی!

باق ! یالانچی تانیلدی چونکه چوپان

دوغری دیرکن سوزی کوروندی یالان

هرگز اوغلوم ! یالان دیمه که خدا دوست دوتماز یالانچی نی ابد

همده خلق ایچره حرمتک اولماز عزتک ، قدر و قیمتک اولماز

ایوی یاندی یالانچینک دیرلر اونه یر کیمسه ایتمدی باور

-۲-

کوچه دن بر چوجوق یوگوردی ایوه

بر (بوماژنیک) بولوب دیدی یونوه

- آنا کل کل که دولته چاتدیق

پوللی اولدوق ، سعادت چاتدیق

دیدى خاتون که سویله ای فرزند !

نولدی کیم اولدوق ایمدی دولتمند؟

کوره یم ویر نه در ؛ نه در ؟ بو اوغاول !

دیدى بولدوم بونی ، ایچی دولی پول

یول گیدن بر قوجا کیشی ناکاه دوشوروب کچدی اولمادی آکاه

گورمه دن کیمسه بن قوشوب آلدیم تیز قاچوب کندیمی ایوه سالم

آناسی ، اوغلتنک جنایتنی گوره رک ظاهر ایتی نفرتنی

دیدى : اوغلم ! نه سردایمش قانک که بونا راضی اولدی وجدانک

طفل معصوم ایکن گناه ایتدک ! کندی وجدانکی تباه ایتدک !

نهيه و يردك فنايه دوغريلغى ارتكاب ايلدون بو اوغريلغى
هيچ ظن ايتيم اوزكه نك مالى بزي زنكين قيلوب ، ايده عالي
يوق ! يوق ! اوغلوم اينانكه خوار اولارز

ارزل اهل روزكار اولارز

خائن اولسهق اگر بو دنيايه عرض و ناموسمز گيدر باره !
گوزيمز منتهاي ذلتدن باقمز كييمسهيه خجالتمدن
گرچه پول چوخ فرح فزادر اوغول ليك ناموس پك بهادر اوغول

-۳-

اسكنكر و فقير

گون او كندن بر عاجز و مضطر يول كناره دوتمش ايدي مقر
اونه برچوق ميچالداراشمش ايدي يازيقك حالتى قاريشمش ايدي
عظمتله كچر كن اسكندر اوئي گورجك ترحم ايتدي مگر
- اي فقير احتياجكي كوستر ايسته بدن ، نه خاطر ك ايستر
دردكي سويله تا دوا ايديم نه ايسه حاجتك روا ايده يم
- پادشاهم ! سنه رجا ايده رم بوميچكلردن اشتكا ايده رم
حكيم قيل ! تا اوچوبده كيتسون لر بنى بر لحظه راحت ايتسون لر
- پاه آدام ! حاجت ايتسه ده باري كه اونه حكمنز اوله جاري
ابدا يوق بو ايشده امكانم دگل اونلر مطيع فرمانم
- پادشاهم بو عجزك ايله عجب ؟ بنه ديرسن كه حاجت ايله طلب
حال بو كه چوق نجف در بونلر هر صنف دن ضعيف در بونلر
يوق ايكن سنده بر اوافق قدرت بن نصل سندن ايسته يم حاجت

ای اوغول حاجتی خدایه دیله   دردکی ذات کبریایه دیله
 جمله دردینک دواسی اودر   عاجزک، قادرك خداسی اودر.

۴

آزارلی کندچی

خسته اولمشدی بر نفر دهقان   گیجه، گوندوز ایدیردی آه و فغان
 کلدی همسایه سی عیادتنه   قومشیاق حقیقک رعایتنه
 دیدی. همسایه! وارنه یه میلک؟   نه بییه رسک، ایسته یور گو کاک
 دیدی: از بسکه حالتیم یوقدر   یمکه هیچ رغبتیم یوقدر!
 دیدی: میلک اولورمی آلویه   طعمی میخوش، قزیل گوالویه؟
 دیدی: دهقان: عجب عجب بیهرم   سنه مین دفعه چوق ساغ اولدیهرم
 دیدی: قیش در هنوز همسایه   میسوه فصلی دکل دایان یایه
 دیدی دهقان: نه اینک، یایه قدر   بلکه قالسارام بر آیه قدر
 منی تیزدن اجل تری بوریهر   یای اولنجه سومو کلرم چورویهر
 اشبو تمثیله مظهرز بزده   خسته دهقانه بکزرز بزده
 اغنیا گورجک احتیاجمزی   گوستریر برلره علاجمزی
 سویلیورلر که وار حمیتمز   قوبمارز پوج اولاجماتمز
 هرکس اوز راینی دییور معقول   تاکه صحبت اولیر، یغیلسون پول
 درمیان ایله دکده پول سوزینی   هرکس ایشدن ایدیر اوزینی
 سویلیور وقت یوخ بو تشکیله   بیواشی ساخلیاق کان ایله

«(۱۱۱۱)»

جاموش و سیل

برکشی ساخالایوردی بر جاموش
 یاغدی شدتله بر یاغش ناکاه
 دوتدی دنیانی سیلرک جلاشی
 کشی آغلار گوزیله قیلدی فغان
 چونکه صو سودلره طفیل اولدی
 ایمدی جاموشکی آپاردی ایسه
 سویلمه کیم فلک قضاسی در اول

صوقاتیردی سوده ایدیردی فروش
 کشنیک وضع حالی اولدی تباه
 درزمان آلدی گیتدی جاموشی
 سویلدی اوغلی آغلاما باباجان
 قاتدیغک سو یغیلدی سیل اولدی
 باشکه محشری قوباردی ایسه
 دوتدیغک ایشلرک جزاسی در اول

ملا نصرالدین و اوغری

ملانک بورکنی چالوب اوغری
 باقمادی اوغریسی گیدر نرهیه
 ملانی گوردیلر طورور اوراده
 دیدی! بو اوغری بورگمی چالدی
 دیدیلر: اوغری قاچدی، گیتدی باغا
 باغا طوغری گیت ایلمه اهمال

یوگوروب قاچدی بر باغه دوغری
 اوزی آنجق یورگوردی مقبرییه
 دیدیلر: طورمیسک نچون بورداده
 قاچدی، گیتدی، باشم آچیق قالدی
 بوراده بوش اوطورمه! دور آباغا
 اوغرینی تاب او برده بورککی آل

- نه مه لازم - دیدی - که باغ هاردا

اوغرینک عاقبت یری بورادر

اورومچك و ايپك قوردى

بر اورومچك اوزين چكوب دوردى ديدى فخر ايله : اي ايپك قوردى !
 نه كسالتله ايش گورورسك سن نيه بونجه آغر هورورسك سن
 كل بنم صنعتده سرعتى گوروب، اقرار قيل مهارتمى ...
 ايشه گيرچك تمامنى هورورم آز زمانده نجه چوق ايش گورورم
 باقدى گولدى او نه ايپك قوردى، سرزنش ايتدى طعنه لر اوردى
 ديدى بر فرض اولسه ده هر يرده توقويورسك بويوك ، كوچك پرده
 دى ! گورك اونلر كه نه در ثمرى بلكه ده هر كسه چاتور ضررى
 ليك منده يوق ايسه ده سرعت تاپديغم ايشده وار آغر قيمت
 عالمه فايد و يرور كارم هر كس ايسته راوله خريدارم

طبيب ايله خسته

بر طبيب گيدوب ده بر بيمار دلدى : معدمه آغرى برشى وار
 بر دوا وير ، بانا علاج ايله ! اولورم ، چاره مزاج ايله !
 دوتدى نبضين طبيب اونك در حال نه يم شسك ديه ايدنجه سوال
 ديدى ياتمش چورك ييديم ، دوكتور ! ييد گم بر علاوه شى يوقدر
 باقه قالدى طبيب اونك سوزينه ايسته دى بر دوا تو كه گوزينه
 خسته : معدم در آغريان آگوزوم يوقسه مفهومكز دكلمى سوزم ؟
 ديدى دوكتور او نه كه اي احمق ! عيلى اولسه گوزك مطلق

يانمىش اتمك يىمىز ايدىك اصلا   بو سىبلە يارار تو كولسە دوا

۹

قوجا باغبان

بر ظاقم گنج يول كىنار: دىن
گوردىلەر يوز ياشىنىدە بر باغبان
تېترەيە - تېترەيە الى ، بر دە
گولەرك ؛ ايتدىلەر سئوال : آقوجا !
دىدى : يرشوملايۇب جفا چكەرم
كېچەرك بر باغاك جوارىدىن
ايشلەيۇر باغدە سەيبلە هر آن
آلما چردكلرى اكەر ير دە
يوز ياشىكىدە نەدر بو حال آقوجا !
توپراغە آلما چردكى اكەرم
سن بوگون وارايسەك صباحكك يوق !
يىمىدى اكديكلرك نە وقت چىقار
راحت اول چكەمە بوش يرە زحمت
دىدى : اكەشلىر ، آلەشلىر ، يىمشىز
خىرلە ياد ايدۇب دعا دىمىشلىز
اهل خىرە دعا دىنىلار ايچون
اكەرز بز داها يىنلار ايچون

۱۰

قارينجە

گوردىلەر بر قارينجە ، بر ماخى
دىدىلەر ، مۇرەباق ! كە يونجە يوكى
دىدى : صوت ؟ قوت بدنلە دكل
اي اوغول ! مۇردق گوتور عبرت
اىشلىق ايشلىرى هنر صانمە !
طاشيىور قارشىسىندە سرعت ايله
فالدېرىر بر ضعيف قوت ايله
چكەرم قوت حميت ايله
گيت آغېر ايشىدە ايشلە غيرت ايله
بويلە ايشلار كچر سەھولت ايله

هنر اولدور که بر بویوک عملی
 کشیلر همتی طاعی قویاریر!
 ایده سک حل بیک صعوبت ایله
 کشی اول! طاع قو بارحمیت ایله
 پیش کام اول کمال جرئت ایله
 بذل جان ایت خلوص نیت ایله
 ایش آپار! باش گیدرسه قوی گیتسون
 آد قالیر بس دکلمی ملت ایله؟

۱۱

دیلا نصر دینک یورغانی

گیجه یاتماق زمانی چاتمشدی
 ناگهان کوچهده اوجالیدی صدا
 ملا: چیگنند یوغانی در حال
 گوردی بر یاندا بر آغر دسته
 ایستدی دستهیه طرف گیتسون
 اشبو ائناده بر نفر طراز ،
 ملا بو قصه دن پریشان حال
 دی، گوروم کوچهده نه وار؟ آکشی!
 ملا نصرالدین ایوده یاتمشدی
 وور-هارای دوشدی، قوپدی برغوغا
 کوچهیه چیقیدی مضطرب احوال
 سانکه مینمش آداملار اوست اوسته
 بو یغنجاق نه در؟ سؤال ایتسون
 یورغانی قاپدی ناگه ایتدی فرار
 ایوبته دونجک، عورت ایتدی سؤال
 بونه دعوا در آکلاد کمی ایشی؟

دیددی یورغان ایچون ایمش بو طلاش

یوغانی قاپدی لر کسیلدی سواش

آر بیات

مکتب اوشاقلارینه تحفه

۱

دوغار انسان آتا اوطاغنده
 آتا هرگون گیدر ایشه چالیشار
 سوهمز کندی استراحتنی
 ایشله لر ، جسمی قان تره بویانار
 آنا ، اولاده وقف ایدر اوزینی
 صبحه تک بی نوا چکر زحمت
 لای لای... لای لای چکر کشیگین
 آه!... بزلر چوجوق ایکن نه قدر
 شیمدی بز اونلری عوض ایده لم
 سوه لم هر زمان رضالرینی
 (پایی آلتنده در بهشت (آنانک)
 بزه لازمسه حقه قول اولالم
 آتایه حرمت ایتمین چوجوغنک
 نه اولور کندی نفسینه خیری
 شبهه سز خسردن کنار اولماز

۲

بسله نر والده قوجاغنده
 نه قدر زحمت اولسه ده آلیشار
 آرار اولادینک سعادتنی
 هر ناصل اولسه ده چورک قازانار
 یوماز یوماسا اوشاق گوزینی
 کندی اولادینه ویرر راحت
 بیگ محبتله بیله یر بیشیگین
 ویرمشیک والدینه رنج و کدر
 اونلرک خواهشنجه پول گیده لم
 آلالم خیرلی دعالرینی
 بو ؛ حدیث شریف در اینانک
 والدینه مطیع اوغول اولالم
 آتایه خوماک ایتمه یین چوجوغنک
 نه ده اوندن وفا گورر غیری
 ایکی دنیا ده بتخیار اولماز ،

کان ایامک اونده در کارمی
 کسب عرفانه روز و شب چالیشار
 یا شاد قجه همیشه راحت اولار
 دائم اکلنجه لرله الفت ایدر
 بتون عمری کیچر سفالت ایله

ای اوشاقلار ! اوشاقلق ایامی
 کیم که غیرتله زحمته آلیشار
 زحمتی مایه سعادت اولار
 کیم که تنبلیگه محبت ایدر
 کیچرر وقتنی جهالت ایله

ایشته اولادسز بو حالی گورک
وقتدن دائم استفاده ایدک
چالیشک بینیا اولک چالیشک،
کله جاگ گونلرک سعادتنی
سیزده در ملتک امید گوزی
دیگله دیک یانغیلی صدالرینی
اوقویک ملتک نجاتی اولک

بو ایکی واضح احتمالی کورک
علم تحصیلنی اراده ایدک
علم ایله سرفراز اولک چالیشک
قازانک فضل و فخر و عزتنی
حال ایله سویلیورسیزه بوسوزی
ایشیدک آتشین نوالرینی
تا ابد باعث حیاتی اولک

هوس

هوس سوق ایلهر انسانی حیاته
هوس ایصال ایدر ذاتی صفایه
هوس پیرایه عقل و هنر در
هوسدن نشات ایله رهپ فخارت
هوس صحرا سی امنیت فزادر
هوس برله ترقیات در کار

عطالت جلب ایدر شخصی ممانه
عطالت مبتلا ایلهر بلایه
عطالت مایه عجز و کدر در
عطالتدن تورریک بیگ خجالت
عطالت تنکناسی بر خطادر
عطالتدن عمل منکوس و ادیار

زنگ

قرین مغفرت قیل یا الهی
بو حال زار محزونانه مزله
خلوص قلب معصومانه مزله
قرین مغفرت قیل یا الهی
خداوند اکریم اکر دکارا

مظفردین وفالی پادشاهی
ملا نفس مهمونانه مزله
سکا عرض ایلر زب یا الهی
مظفردین وفالی پادشاهی
اونیله رحمته کله قیل مدارا

اولورکن فوت، ایدوب اسلامی احیا سعادت رتبه سین آلدی کماهی
قرین مغفرت قیل یا الهی مظفردین وفالی پادشاهی

مقدس فکری پاک عقلی ذکاسی وطن اولادینک اولدی بقاسی
ویروب ایرانه قانون اساسی بنون ایرانک اولدی قبله گاهی
قرین مغفرت قیل یا الهی مظفردین وفالی پادشاهی

همای روحنی خلد آشیان ایت او ذات اقدسی جنت مکان ایت
مبارک قبرینی رشک جنان ایت آیرمه رحمتک دن سن بوشاهی
قرین مغفرت قیل یا الهی مظفردین وفالی پادشاهی

اویک قانون پاکین پایدار ایت ولیعهدین مساوات اختیار ایت
رعیت دوست حریت شعار ایت شرفانسون بو یولده عز وجاهی
قرین مغفرت قیل یا الهی مظفردین وفالی پادشاهی

شه ایران محمد شاه اعظم اوزون عمر ایلسون اول ذات اکرم
اولا قانون عدل ایله منظم امور دولتی ملکی سیاهی
قرین مغفرت قیل یا الهی مظفردین وفالی پادشاهی

شاهنامه دن ترجمه

طوس و کیو بیلوانا لارک آولاغدن برگوزل قز گتورمکبری وکیک اوسک
او قزی خاتونلیغه گتورمگی.

بیله نقل ایدر موبد هوشیار
اولوب گیو گودرز او کاهم عنان
ال اوستنده شهباز شاهین شکار
سوروب آت دغو دشتینه یتدیلر
او صحرا ایدی تر کله همچوار
باقاندا کلوردی گوزه بر ملا
قباقچه روان طوس و گیو جوان
سوروب آت اولوب وارد مرغزار
بر ابرده جلو ایدوب ناگهان
گوزل قز ولی مثلی عالمده یوق
او کاسویلدی طوس : کی گلغذار
جوابا دیدی نازنین : کی سوار
کیچن شب اولوب مست جام شراب
چیکوب قتلیم تیغ زهر آبگون
مبادا بنی اولدیره بی گناه
نژادین سؤال ایلدی پهلون
« که وار نسبت و شانله رفعتیم
دیدی طوس » کی رشک تابنده ماه

که طوس ایتدی بر صبح عزم شکار
دخی برنچه شیردل پهلوان
شکار ایناری صید ایچون بیقرار
او یرده فراوان شکار ایتدیلر
قورولمشدی خر کاهلر بی شمار
اوزا قدا عجب جنگل بسا صفا
کلور دالده هم برنچه پهلوان
تفرج ایدردی ایکی نامدار
ملک چهره لو بر قز اولدی عیان
بو قاش گوز بنی نوع آدمده یوق
نیدن بیشه ایچر ، دو تو بسان قرار
آتامدن جفا گورمشم بی شمار
کلور کن بنی کور جاگ ایتدی شتاب
که ایتسون بیی غرق دریای خون
گتوردیم بو خلوت مکانه پناه
او کاخو بچهر ایتدی بر بر بیان
فریدونه منسوب در نسبتیم «

پیاده نیجه ایلدن قطع راه ؟ «

« پیاده دکلدیم » دیدی ای جوان بورولدی آتیم بوشلا دیم بر عنان

دیدنی : ویرمیاک رای شوروشره   ترحم ایدک بو ملک منظره
بو زیبا نکاره ملازم اولک   وارک خدمت شاهه عازم اولک
نه فرمان ایدرسه شه حکمدار   او فرمانه محکوم اولک زینهار

گوروب جنگولر بورایی صواب

همان ایتدیلمر بارکاهه شتاب

چو کاوش گوردی او ماهک یوزین

دوشوب اشتیاقه ایتردی اوزین

سپهد لره سویلدی پادشاه   گوزل فایده ویردی بورنج راه
مارال ایسه آهوا ایسه بوشکار   بیله صید اولور لایق شهریار

دونوب ایلدی خوبچهره خطاب !

که ای عارضندن خجل آفتاب

گوزلدر یوزک صاف در طلعتک

مگر متفق ایتمدیک قطع راه ؟

اگر پهلوانلق ده سن فردسن   حقیقت سوله گر جوانمرد سن
اوشوب گفتگویه ایکی سرفراز   تعرضاری چیکدی طول و دراز
اوحده یتشدی ایشک صورتسی   که قتل ایلسونلر او مه طلعتی
بو حاللی گوروب نامورلر عیان   میانچی اولوب کلدی برپهلوان
وار ایدی بنم بی عدد گوهرم   گلوبند هینا و تاج زریم
بنی یولدا بر قورقویه سالدیلار   الیمدن نهیم وار ایسه آلدیلار
آیلسه آتام هست لکدن همان   بنی تاپماغه حکم ایدر بی گمان

ایدر ایرولقدان فغان مادرم   دایانمز دلر مهربان مادرم
دانشدوقچه اول لبعث نوش خند   ایکی پهلوان اولدیلار پای بند

دیدى طوس گیوه: « بن آت چاپمشام

بو نازلو نکاری عجب تاپمشام»

دیدى طوسه گیو: « ای سپهدار شاه

نه بر دودمانه یتسر نسبتک؟

دیدى نازنین: حس دلشادی یم

فریدون و گرشیز اولادیم

هم افراسیابه یتسر نسبتیم   وار اولاد توريله جنتیم

دیدى پادشه: ای مه آسمان   سکامرحبا! بختک ایمش جوان

یقین تاپماسیدک حضورمده جا   نژادک جمالك اولوردی فنا

سنک لایقک قصر شه درمدام   کنیزک اولا ماهرولر تمام

تفاخرلر ایت تاجله تختله   سنی بسارم من گوزل بختله

دیدى خوبچهر: ای شه تاجدار!

حضورکده اولسام گرك بختیار

گرانمایه اون آت دخی تاج و کاه

هرایکی سپهداره گوندردی شاه

همان دم ایدوب خوبچهری روان

حرم خانه عیشه شه در زمان

یاراشدیردی مشاطه لر زیوری

بزندیردیلر اول ملک منظری
 گیندیردیلر اگنینه فرد فرد
 چه زربفت و اطلس چه دببای زر
 اولوب زرنشان تاجیله سرفراز
 شبستانه قوبدی قدم یار ناز
 کیچوب تخت عاج اوزره دوتدی قرار
 جواهر اولندی و عیشه نثار

سیاوشك آندان اولماعی ورستمك اونا

زابلستاندا ترییه ویرمکی

بر اولقدر دور ایتمدی روزگار
 یتوب آخره دو قوز آی شاداوکا
 که گلزاری شاد ایندی خرم بهار
 خیر ویردیلر شاهه مولود دن
 عجب صاف طلعت عجب نیک رو
 خدا ویردی بر طفل نوزاد اوکا
 که شاد اول بومولود مسعوددن
 مگر گوز گور و بدریله وری و مو

اولوب شاه کاوس مسرور شاد
 سیاوخش قوبدی او مولوده آد
 ایدوب حضرت حقه شکر و سپاس
 طلب قیلدی بر ماهر انجم شناس
 منجم اوز علمینده هشیار ایدی
 رموز نجومه خبردار ایدی

باقوب طالعین گوردی آشفته در
 بو مو اوردک اقبالی چوق خفته در

حضور شهبه عرض حال ایلدی
 شهبی بو خبر پر ملال ایلدی
 زیاده مکدر اولوب شهریار
 بوحاليله تا گيچدی بر روزگار
 ولی برگون ایتدی تهمت و رود
 حضور شهنشه ده قیلدی درود

« که ای افسرک عرش پیرایه سی »
 « بو طفلك من اولسام گرك دایه سی »
 گوروم نوری تك خاطرین ایسترم
 گرك بن اوکا تربیت گوسترم
 شه ایسه تفکر ایدوب بر زمان
 بو امره رضا و یردی فایبی همان
 قوشوب رستم زاله شهزاده سین
 روان ایتدی اول سرو آزاد سین

تہمتن برابر سیاوخشله
 و رود ایتدیلر زابلہ رخشاک
 گوزل بر کلستاندا لایق بشاہ
 سیاوخشه بخش ایتدی آرامکا
 مہیا قیلوب رستم نامدار
 او شهزاده مشقندہ آغاز کار

ازل او گردوب شیوه گیر و بند

سواری و تیر و کمان و کمند

و یروب سوکره تعلیم بزم نشاط
 می و مجلس و شیوه انبساط
 نبرد ایچره ماهر آت اوینا تمناعی
 شکارندہ آھویہ اوق آ تمناعی
 مہابتله گرز گران اور مانعی
 متاتتله قالقان چکوب در مانعی
 بزندی سیاوش هر آد ایله
 یلی کل تر اوتانور آ بلہ

بیله شیردل اولدی اول نامور   برا بر اوکا قالمادی بر نفر

کیچوب بر زمان اولدی بر پهلوان

سکارینده ویرمزدی شیره امان

دیددی رستمه برگون ای پیلتن !   وارمدر تمنای عزم وطن

بنی دهرده بی نیاز ایلدک   و یروب تربیت سر فراز ایلدک

حضور کده کسب ایله دم چوق هنر

بنی جلب ایدر ایمدی شوق پدر

نولور گوزسه شه ارجمند اولدیغم   سنگ تریبه کله بلند اولدیغم

مناسب گوروب بوسوزی پلوان   فرستاده لر ایتدی هر سو دوان

که اولسون مهیا اساس سفر   سیاوخشه لایق لباس سفر

دخی اسب و تیغ و ستان سپر   زر و سیم و تحت و کلاه و کمر

خبر لراه آلدیردی اطرافدن

ملو کانه خلعت لر اشرافدن

سیاوخشی تشریف انعامله

بز ندپردی اعزاز و اکرامله

یمین و یسارینده صف صف سپاه

ایدردی بو جاه و جلاله نگاه

گیدردی اونکله تهنتمن بهم   که شهزاده به یتسون بر الم

جهان اهلی بو عیشه دلشاد اولوب   غم غصه دن جمله آزاد اولوب

هامی غیش و عشرت شعار ایتدی لر   زر و سیم و عنبر نثار ایتدی لر

سیاوخش و رستم فراوان سپاه   منازل سوروب ایتدیله طی راه

رستمک سیاوشی ایرانه گتورمگی

اولوب تاکه کاوس کی باخبر   بویوردی آچیلدی لوای ظفر
گوتوردی سپاه گران گیو و طوس   چالندی نی ونای و شیور و کوس
بساط طرب جمله ساز ایتدیله   روان اولدیله پیمشواز ایتدیله

ایکی فوج ایدوب بربرین دیدو بوس

دوگادی ایکی سمتدن طبل و کوس

بو دیدارله شادمان اولدیله   در قصر شاهه روان اولدیله
پرستارلر مجمر عودله   نوازندهلر چنگ له عودله
سر افرازلر منتظم صف به صف   سپهدارلر منتظر هر طرف
او شهزادهیه شاه راه آچدیله   خرام ایلدکجه گهر ساچدیله
گوروب تختک اوستنده کاوسری   درخشنده خورشید تک افسری
دوشوب سجده قیلدی اول نماز   او معبودینه ایتدی راز و نیاز
صورا محضر شاهه ایتدی سلام   سپهد اولوب شاد فرخنده کام

آلوب باغرینه باسدی شهزاده سین

بلند ایتدی شه سر و افتاده سین

سؤال ایلدی جمله حالانی   بتان ایتدی رستم کمالاتنی
نشین اوکا ویردی فیروزه تخت   مرصع نشان و ملوکانه رخت
گوروب اوغلنی جمله دن سرفراز   دوشوب سجدهیه ایتدی شکر و نیاز
« که ای صانع نور و نار آفرین !   اول صانعکا صد هزار آفرین

بنی سر بلند جهان ایلدک مؤید قیلوب حکمران ایلدک
سعادت قرین ایتدک اعزازله خصوصاً بو فرزند ممتازله «

بو حالی گوروب مجلس اعیانلری

قوشون بکلری ، دولت ارکانلری

دیوب مرحبالر او مه منظره	سپاس ایتدیلر حضرت داوره
بو جشنه باخوب افتخار ایتدیلر	زر و سیم و گوهر نثار ایتدیلر
بس اولدم بویوردی شه نیک پی	خدیو جهاندار کاووس کی
گرك لشگر ایتسون سروی نشاط	سرور نشاط آچیلسون بساط
بزرگان ایران قوروب دستکاه	بزندى طالانله قصر شاه
نه بر قصر شاه اولدی آراسته	نه تنها سپاه اولدی آراسته
بزندى بتون شهر و بازار و باغ	آغاچلر اولوب هر بری چل چراغ

عیان اولدی هر سمتدن بیک سرور

هر ایو اولدی بر مجلس عیش و سور

بو منوال هر هفته هر صبح و شام	سرور نشاط ایلدی خاص و عام
تمام اولدی بر هفته امر ایتدی شاه	صف آرائق ایستدی دوباره سپاه
آچیلدی در گنج باب کرم	کمر ساچدی ایضاً سحاب کرم
زر و سیم و مهر و کلاه و کمر	عمود و سنان و خدنگ و سپر
طلا کیسه کیسه کمر اوج اوج	خدم دسته دسته چشم قوج قوج
در و لعل و یاقوت و زر کیل کیل	ستوران تازی نسب خیل خیل
لباس و قماش زری دست دست	خز و ترمه پر بها بست بست

ایدوب بخش ویردی رواج اوغلینه

مگر ویرمدی تخت و تاج اوغلینه

دکدی سزاور افسر هتوز   جوان ایدی اول ماه منظره نوز

ازدیاد

بیله سویلدی اوغلینه پادشاه :

کلم کلشنم نوبهارم اوغول !

اسارت نه درمنکه آزاده ام

نه در کیمسه دن احتیاجم منم

تا پار علمله ملک و دولت رواج

سکا ارث در بلکه عالم پدر

هنر برله اول تاجه منت گذار

وجود کله تخت زره لایق اول

رعیتله دولت اولور برقرار

ولی قیل تکاملده سعی بلیغ

همان سر بلند اولماغا ایسترم

ولی ایتدی شفقتله بر دم نگاه

« که ای نایبم یاد کارم اوغول !

دیمه سر بلندم که شهزاده ام

میها در تخت و تاجم منم

سکا غالباً علم اولور احتیاج

دیمه ارث در بکا تاج زر

زرین تاجکا ایلمه افتخار

ادب اکتسابنده چوخ شایق اول

رعیت نواز اول عدالت شعار

دیمه ایلمم تاجی سندن دریغ

سنکچون بو تاج شهری بسارم

ترجمه

ایدیردی سیاوخشی شه امتحان

دخی تاجه تخته سزاوردر .

سیاوخشی تاجیله قیلدت بلند

یازوب پر نیان اوزره منشورینی

بو منوال ایله یدی هر زمان

هرایشده اونی گوردی هشیارددر

قوروب بزم عشرت شه ارجمند

مراهمه چاتوب گوردی منظورینی

سودابه نك سیاوشه عاشق اولماغی

بو احوال دن گیهچدی بر روزگار	که شاد ایدی هر حالده شهریار
اونورمشدی برگون سیاوخش و شاه	که سودابه وارد اولوب نابکاه
سیاوخشی گورجک، اولوب مایلی	یانوب نار عشقه آلشدی دلی
وجود دونسوب بر طراز نخه	اثر ایتدی گویا که آتش یخه
نهانی آکا گوندرروب خادمین	سیاوخشه گیت سوبله کی مه جبین

تعجب که بر لحظه آیا نهیه ؟

خرام ایله مزسن حرم خانهیه

کلوب ایلچی پیغامین ایتدی بیان	بو سوزدن بر آشفته اولدی جوان
دیددی مرد اولور مردله همکلام	حرم خانه نسوان ایچوندر مقام
فرستاده دن یتمدی کار عشق	گران اولدی سودابه یه بار عشق
اوزی ایتدی شبگیر قصد مرام	بر شاه ایرانه قیلدی خرام
حضورینده عرض ایتدی کی شهریار	سنگ مثلکی گورمیوب روزگار

جهان فخر ایدر عهد و پیوند کا

خصوصاً بو فرزند دلبند کا

نولور سرفراز ایتسه خواهر لرین	حرم خانه ده گورسه مادر لرین
شبستانه گوندر او مه طلعتی	که وار بزده دیدارینک حسرتی
فراقنده تر چشم و خونن دلز	که دیدارینه جمله مز مایلز
پرستش قیلوب زر نثار ایلرز	ورودیمله بز افتخار ایلرز

دیدى وارمدر سكا اعتماد
سیاوخشی شه در حضور ایلدی

سوورسن آنی یوزآندان زیاد
آگا مهربان مهربان سویلدی

سوور هر گورن اهل وجدان سنی

گوزل خلق ایدوب پاك یزدان سنی

خصوصاقو و ملق قانی جوش ایدر
عبث صانماق اولمازك نسبتی
سنى گورسه هر كس در آغوش ایدر
رك نسبت ایجاب ایدر الفتی
حریم حرم ایچره وار خواهرك
محبتلو سودابه تك مادرك
شبستانه گیت بر دم اول همتشین
گوروب ایلسونلر سكا آفرین
سیاوش بو سوزدن ایدوب اشتباه
اونی خیره لندیردی گفتار شاه

مباد اینکه شه برگمان ایلور

بو سوزنه منی امتحان ایلور

که نازك خیال ایدی چیره زبان
نظردن گیچوردی دل رازینی
قوی عقل و بنیاد دل و بدگمان
بو امرک سرانجام آغازینی
امین اولمارام مکر سودابه دن
شبهه بویله یر عرض حال ایلدی
اگر خود گیدر سه شبستانه من
بو مطبده سیر خیال ایلدی
که ای محتشم عالم خراج

او گوندن که بو آفتاب بلند

ساجوب تو پراغه نور ایدوب ارجمند

هله گورمیوب دیده روزگار
نه مثلك وار اندازه و جاه له
سنك تك قوی عقل بر تاجدار
نه مانندك آیین ایله راه له
جهان بینلرك بزم شوراسنه
منی گوندر عافلر اجلاسنه

بکا نیزه و تیردن سویله کل   کمند عدو گیردن سویله کل
سوله صحبت تخت و آداب بار   دخی بزم رود و می و میگسار

نه فضله منی سوق ایدر قصر شاه

زنان صحبتی عقله در سد راه

دیددی سیاوخشه شاد اول اوغول   کمالنجه دنیاده یاد اول اوغول
پسندیده در جمله جهالت لرك   منی واله ایتدی بو صحبت لرك
نه فرمان ایدرسه م در گوش قیل   نه اندیشه ک اولسه فراموش قیل
شبهستانده وارد سنک خواهرک   چو سودابه بر مهربان مادرک
سیاوش دیددی: چون اولور بامداد   کلوب ایلمر امرگا انقیاد
نه فرمایشک اولسه من سامعم   مکا هر نه حکم ایله سن تابعم

***

وار ایدی وفا یوللو بر مرد پیر   آدی هیربد شخص روشن ضمیر
امورات عالمدن آگاه ایدی   امین حرم خانه شاه ایدی
آکا سویلیدی شه که ای هوشیار
اولورتا که گون غیب دن آشکار

حریمه سیاوخشله اول روان   اطاعت قیل ایتسه نه حکم اول جوان
سوله ساکنان حرم خانه یه   که اعزاز اولونسون افرزانه یه
دی سودابه یه ایله سون زر نثار   گلاب و گل و مشک و عنبر نثار
مبارک قدومنده خواهر لری   نثار ایله سونلر جواهر لری
چو گون چیخدی محو اولدی ظلمات شب   سیاوش کلوب خدمته با ادب

ایدوب شاهه کړنوش او کړدن فراز

دوشوب توپراغه او پدی خاک نیاز

اوکا پادشاه التفات ایله دی	صمیمانه چوق نکتہ لار سویلیدی
وبعد ایسته دوب هریدی محضره	نیچه سوز دیدی اول وفا پروره
برابر سیاوخشله در زمان	اونی قیلدی دولت سرایه روان
ولکن او شهزاده نیک بین	دکلدی یوگیتمگده قلبا امین
فراز اولدی چون پرده عروناز	حریم اهلی ایستدی بتون پیشواز

شبستان دولوب عطرله بان ایله

عیر و کل مشک ریحان ایله

خرام ایله دوکجه قدم بر قدم	ساجیلاردی یاقوت ولعل و درم
سالنه شدی بزم ایچره دیباج چین	توکولمشدی هر یانده در نمین
چالمنقده نای و نی و سازلر	ترنمده یکسر خوش آوازلر
کوکلرده دیداردن بیک سرور	ایاقدہ می الده قدح باشده شور
شبستان دیمه بر بهشت برین	گوزلر نماینده حور عین

سیاوش اولوب داخل بزم ناز

نه گوردی که بر تخت زرین طراز

اولوب لعل و پیروزه ایله نکار	بز کلنمش الماس ایله شاهوار
اوتخت اوزره سودابه مه جبین	اوتورمش چو حور بهشت برین
باشنده آنک افسر سروردی	ایاغین اوپر طرفه گیسولری
اوترکن سراپرده دن اول جوان	اونی گوردی سودابه ناگه عیان
دوشوب اظطرابه اتیردی اوزین	انوب تختدن خاکه قویدی یوزین

دوروب باسدى آغوشنه جان كىبى قوجوب ايلهدى دسته ريحان كىبى
 يوزندن گوزندن اوپوب شوقون دويا بيلموردى بيله ذوقدن
 ايدوب حضرت حقه شكر و ثنا دىردى كه بو صنعته مرحبا
 سنك تىك او شاهك كه فرزندى يوق روادر ديسه همچ بوندى يوق

سماوش بيلوب قاندى بو الفتى

كه سودابه نك خود نه در نيتى

دايانما قزىن اولدنى اول نوجوان گوروب ايتدى خواهرلى شادمان
 اوكا ايتدى خواهرلى آفرين نشيمن گهپى اولدى تخت زرین
 اولوب اولره برزمان دل نواز گنه ايلدى عودت اول سرفراز
 حريمى لر اولدى بتون وصف گو كه احسن سماوخش فرهنگ جو
 نه رعنا گوزلدر نه زيبا جوان سوزى جان روح و اوزى روح جان

حرمخانه دن چيخدى اول نوجوان

حضور شهبه كلدى قيلدى بيان

كه گوردم حرمخانه دولتك سز ازار تقدير اولان شوكتك
 جاللك شهبان همچم دن زياد فريدون وهوشنك وجم دن زياد
 اوله پايدار عزتك بختله خزانيله اورنك ايله تختله
 بو گفتاردن شاد اولوب شهر يار بزنى يردى ايوانى چون نوبهار
 مى و ساغر و بربط و سازله اوگون عيش و نوش ايتديلر نازله

بلند اولدى چون ليله نيل فام

شهبستانه كى كاوس ايتدى خرام

ايدوب راي سودابه دن فحس حال كمال سماوش دن ايتدى سؤال

بیان ایتدی سودابه کی شهریار   هله گورمیوب دیدۀ روزگار
 سیاوخش تک برگوزل نوجوان   کمال و ادبله فرید جهان
 دیدی پادشه ایتسه طالع مدد   اگر یتسه رشده بو زیبا ولد
 کر کمز که یتسون آکا بد نظر   ایدیلسون گرک بد نظر دن حذر

جوابنده سودابه عرض و بیان

ایدوب سویلدی ای شه کامران

باقلسه اگر رأی آزادمه   آنی ایلم وصل اوز اولادمه
 آکا ویررم اوزقزلارمدن برین   وجاهتده چون حورخلد برین
 ویرر طرفه فرزند دلبند آکا   که اولسون وجاهتده مانند آکا
 دکل آز حرم ایچره دخترلم   فلک تک فروزانددر اخترلم
 ملک صورت وکل رخومه جبین   در بحر کی آرش و کی پشین
 دیدی شه بومطالب مراممجه در   مراممجه در چونکه کاممجه در
 سیاوش کلوب محضره نیم شب   سیاوش ایدوب اوپدی خاک ادی
 او بزم ایچره بیکانه لردق نهان   آکا ایتدی شه مهرمانه عیان
 وار اوغلوب صمیمانه بر نیتم   بو نیت اولوب مایه بهجتتم

آدک عالم ایچره اوله پایدار

که سندن قاله برگوزل یاد کار

نیجه سن بنی ایتمیسن شاد کام   سنی هم ایده نایبک زنده نام
 بیله تاپمشام اختر کدن نشان   نیجه کیم دیوب مؤبد نیاک دان
 که اولسون وجاهتده مانند آکا   ویرر طرفه فرزند دلبند آکا
 و یا خان کی آریشه قیل تکاه   بگن بربری روی و حوریه جاه

سراپردۀ کی پشینہ نظر ایدوبده قبول ایله برسیم بر

که سندن قالور طرفه بر یادکار

جهان ایچره اولهم اولور شهر یار

سیاوش دیدی شاهه بر بنده ام نه فرمان ایدر سهک سرافکنده م

روادر کمی رأیک ایتسه پسند که شاهانه رأیک در سودمند

ولی بیلسه سودایه ویرمز رضا بو امره آنی ایلمه آشنا

بن ایسه م آنی باخبر ایتمزم شبستانه بر دخی گیتمز م

بو گفتار دن خنده ناک اولدی شاه دیدی ایتمه سودابه دن اشتباه

که سودابه چوخ مهرباندر سکا

او بر مادر جانفشان در سکا

سزادر اوله امر دن باخبر (۴۴)

---

(۴۴) اشبو منظومه دخی : اتمام قالمشدر

اكنچى و خان

رحم ايله ترحم چاغيدور خان سنه قربان
قويما بزي گل بي سر وسامان ، سنه قربان ،

***

گلدیم بوش ايله قاپوا ، قووما دخيلم !
يوخسول قولونام من امگى پوج و سفيلم !
قلبي قرغام ، بويى بو كوك ، خسته عيلم !
كل ايله منيم درديمه درمان ، سنه قربان ،

***

اسدى قره ييل چلتىگى بوستانى سووردى ،
بو فقر و ذلت نچه ايلدور بيزى يوردى !
ياغمادى ياغيش ، ياندى تاخلى ، يکجه كول اولدى
بیر دانه اله گلمدى هيچ ، خان سنه قربان ،
نه دارى نه چلنك ، نه ده بوستان ، سنه قربان !

***

آلدى دولو ، آى خان سر و سامانمى الدن ،
سالمش ايکى ايلدور بو جگر تگه بزي ديلدن
عار ايتميرم بويله دولانماق ايله الدن ،
گتدى گچن ايل بورجما يورغان ، سنه قربان
بو باشى بلالى جانم هر آن سنه قربان !

***

بوندان بله آرتق هيچ الورمودا چالشماق ؟
هر ايلده قايق قويدوم ايلدن تك ، ينده .
قالدوم قورو يرده يالاواج ، سرسرى ، چيلاق ،
گولور بيزه بو چرخ فلک ، جان سنه قربان ،
صبريم تو کينب باغريم اولوب قان ، سنه قربان !

رحم ايت مله شير ايوده آچندان اوشاق عورت!
قاچمش بت و نيزى هامسى بير قورو صورت ،
اولموب نه ايسه بونجا مصيبت بيزه قسمت ،
بير طوريله چك بيزلره سهمان ، سنه قربان !
رحم ايله ، ترحم چاغيدور ، خان ! سنه قربان!

ايوده ييه چك نه دارى قالمش نه ده بوغدا ،
بو ايل بيزه گل ورگيني رحم ايله باغشلا ،
بسدور بيزى ديرماخلادقى يرتجى دنيا ،
داخماداكى بش اوچ يالاواج جان ، سنه قربان
ات ، ياغ اوزينه حسرتيك ، اينان ؛ سنه قربان!

ميدانه چيقور . . .

محمود ، معنوی بر تربيه نك . . بر تربيه دينيه نك آغوش حمایه -
 بويوموش ، حیات اجتماعیه ده کی تلخی . خود کامیدن ذره قدر نصیبه دار
 اولمامش ایدی او حیاتی کوینك گوزل طاغلی . . . میشه لری . . . چمنلری
 صولری آراسنده بويوتمش معیشتك ، ذوقك ، خصوصیه عالم جدیدك ..
 عصر ترقینك تکاملندن خبری یوقدی . . . اولهك یولنده سبجه بی حدودینی
 چکمگدن باشقه بر مشغله ماده ییلمردی . . . انسانیتك ، مملکتنده ،
 تازه آدی تازه صداسی هنوز ایشیدیا مگه باشلادیغی وقت ، محمود ،
 استغراق خاموشی ایچنده تجلیات طبیعیه سنك اشعار متصوفه ایله دمگذار
 ایدی . . . . .

گوزل طاغلی . . . گوزل چمنلر . . . گوزل صولر بونلر هپ طبیعتك
 وسائط الهامی در . هر روح ، اوز ، نصیبه ارشادینی اونلردن آلاز . . .
 محمودده طبعنده کی الهامات متعالیه سنی او کبی شیلره مجلوب گوریوردی
 وطنك یکی یکی سوزلرینی ایشتد کجه . . . ملتك نوع عمیقنی گورد کجه
 فطرتنده مرکوز اولان حس آتشین ، انشعاله باشلادی . اولدن وطن و
 ملت قابغوسی یادینه کلمز کن ایتدی وطن . . . ملت فریادلرینی عیوقه چیقار
 بیوردی . . . فقط ، چه سود ؟ نه بو فریادی ایشیده جک جماعت نه ده بو

حسیاتی آکلایه جق ملت وارد؟.....

بو حسیات تصوفک ، تصوف دگل ، حسیات تعصب و جهالتک
ایچنده یاشایه مامق امکانی باش گوستردی ، ظلام ایچنده نور ، شیره طبعان
بشریت ایچونک بی انصاف دشمندر. محمودده اوپله اولدی . اوز اوداسی
اوز اقرباسی. اوز عائله سی اونک خصم جانی اولدی . . . اوده اوز جگر
پاره لرینی بو اوغورده ، علم . . حریت . انسانیت . . مدنیت اوغورنده فدا
ایتدی . . اغتراب ایتدی . . اوز محیط اجتماعیسنده برجه مصدر عرفان و
مدنیت ییلدیگی (...) یه کلدی . . اوح آرتق اوراده راحت ایدی مسرور
ایدی . . مسعود ایدی . . اونی یوزینه قارشى تکفیر تلغین ایتمیورلر . .
اونک حریت فکریه سنه ... آثار قلمیه سنه جبر ایله ایتمیورلردی . . .
هر گاه که اونک شهرنده کی رفاه معیشتی یوقدی ، فقط سعی قلمی ایله . .
ناموسای غیرتلی آدیله ادبیات ملیه سی آراسنده بر موقع ممتاز کسب
ایتمشدی . . . اویازمیورچالیشور بشریته مرحمت . . شفقت گوستریوردی
بولندیغی یرده بر افکار جدیده دارالعرفاننده اشغال ایتدیکی موقع تدریسی
اونک گذارش حیاتنه خادم اوله جقدی . ایندی حر ، آسوده بر فکره
مالک . مستریح !

***

پرستشکاری بولندیغی حیات مطبوعاتده بر کره داخل اولسه
آرتق . مورانه اولسه ده ایده جگی بر خدمتله ذوق معنویسنی تطمین
وجداننک غلیاننی تسکین ایده جکدی ، اوپله اولدی یقندن طانیدیغی بر
غزته نك اعضای عامله سی صره سنه گپردی . مطبعه نك پریشان و قسوت

انگیز حیاتی داهایا بیلیمین بو آدم اک آز اجرت خدمتله فخورانه چالیشوردی . « روحم ، بوسعیدن محظوظلدر . گوج اولسه دده دوام ایده جگم چونکه غایه املم ماتمه خدمتدر ! » دیوردی او . اعنای مطبوعاتک سیاناهیسنه حرمت . . محبت گوستردی . اولبری مصالح انسانیت بیلردی اولندی اقدس اوامر الهی اولان : بنم عندمده ان بیوک احسان بین البشر تأمین صلاح و سعادت خادم اولانلرک قوللیدر ، فرمانی اجراییه موکل بیلردی .

فقط هیسات ، تصادف اونی اوپله آلداتدی که بوتون غیظ قلبیسی بر آنده مدھش بر قوه مدخره کبی پاتلادی . . . . . غرته نك مدیردی خالقاً عادی . طبعاً دنی ! وجدانی منفعت شخصییه سی اوغرنده پایمال ایتمش بر ساخته کارایدی ...

او هیچ بر وقت اینانه یوردی که بویله بر وجداق بویله عادی بر لثامت مطبوعات ملیه سنک بر عضو مهمنده بولونسون ؛ لکن گر کدی که بو حقیقتی لایقیله اوگر نسون ؛ پرستشکاری اولدیغی بوصحائف مطبوعاته بویله آلچق و مخرب بر میقروباک نه صورتله یاپشدیغنی اوگر نمک ایسته . یوردی . برگون وظیفه سیله مشغولدی . . . مرتب لردن برینک شکوای متظلمانه سنی ایشیتدی . تأثری آرتدی رقت شعریه سی هیجانه گلدی . تازیانه آتشیبار اولان خامه جوانندن غیر اختیاری بر قاچ مصراع دو گولدی . . . . . پک آجسی ایدی . اوزی ده آغلادی . . . . . دهها متیقظ . . . . . دهها مراقلی بر صورتده تدقیق محیطه باشلادی . . . . . اوح پک بر باد ! . . . . . پک ملعون بر حیات . . . هر کس نفرت ایدیور . . . شخصاً معرفتی اولان

هرکس اونی منفور . . . لئیم . . . عادی بیامور . . . فقط هیهات ، برورقه
مطبوعه نك صاحبی . . . افکار عمومیه نك شخصاً طانیما دیغی بوچهره سیاه
شیطنت حالا اورتده طولانیور . . . یاشایور . . .

محمود دها زیاده تدقیقاتده برلوندی . . . اوح . . . ایشك ایچنه
گیرد کچه ملوث بو آدم انسانیت ، معارف ، وطن شمنی ایمش ! بر وسیله
اتحاد و اتفاقک پریشانی واضع حالنده سبب اولویور . . . او دارالتحصیلک
تکاملی آراسنده اوینادیغی روللریله انقراضنده بادی اولمش . . . بوتون
هیئت تعلیمیه اونی تلغین ایتمش *

داها داها . . . . . اوت او ، حتی ، یکی اویانان و بویکی لک
اوغرنده باشار ویرن . . . قانلر دوکن برملتک افراد معصومه سی آراسنده
اختلاف صالیور . و بولانیق سوده بالقی آولایه جق : آرتیق هر طرفدن
اوزینه قارشی چوریلان انظار استکر اهک اوکنده فساد ایله تأمین معیشت
ایده جک . . . ممکن اولورسه یاشادیغی مملکتک قانون استبدادینه
مراجعت ایده رک کندیسندن مامدا بوتون مطبوعات موجوده نك ده سدینه
چالیشه جقمش !!

هییهات هییهات ! بر غزته مدیری . . . بویله بر دنی بویله بر ناموس
اولسون ! . . محمود ، بر درلو فکرینه بو حالی صیغدییره میوردی . . . و
مطبوعات ایچنده بویله بر لونک افکار عمومیه یی ، ملتی آلداتهرق
لکه له دیگنه تحمل ایده میوردی .

نهایت ایشك میدان ثبوت و علنیته چیقمسی ، اوت ، بورزیل
مخلوقک بو مضر بشر پارچه سنک یوق المسی گر گدی . . .

محمود ، ذاتاً بشریتك ، رداى دین آرقه‌سنده عاجز ، سفیل ،
بی ادراك مخلوقلری حیله و ریا ایله اغفال ایدن آباء استبدادك هینی تلعین
ایده رك چكیلمشدى .

شیمدی ده غیرت وطنیه ، حمیت ملیه نك کرسی خطابتی . . صحیفه
تبلیغی محترم بر واسطه ارشاد اولان غزته نكده پرده نفاق و شقاق اولمق
اوزره استعمال ایلدیگنی گورنجه بو سبتون ، جهان ده ، شایان اعتماد
بر شی اولمدیغنه قائل اوله جقدر

فقط عمرینك اوچده ایکیسنی بر عماى جهل ایچنده کچیردیگی
حالده اواخر ایامنده ، خیالنه عاشق اولدیغی مدنیتك انوار فیضافیزندن
بی نصیب اولمق بر انتحار معنوی دن بشقه دکلدی . تحمل ایده بیلمدی
دروننده بر حزن یتیمانه طوغدی . وجهاً مرارت قلبیه سی گورولمیان بو
آدمك گوزلرنده ، شیمدی ، سونك یورغون برشعله نفرت فیشقریوردی .
انسانلرده بو حال نادراً گورونور ؛ لکن بو کبی علام و جهمیه او یله درین
اسرار روحیه اسرار روحیه نك ترجمانی اولور که بونی محسوسات
مادیه ایله تبلیغ و افاده غیرقابلدر . بو کبی انفعالات مغنویه انناسنده آرزو
ایدیلان هر شی صمیمی در . . عادتاً اجابت قبول ، عندالله ، محقق اولان
خلوص نیت ایشته او حالك وجودی دیمگدر . خشوع و خضوع روح
بویله بر هیجانك اعصابی تحریك ایتمسندن باشقه بر شئی دکلدر .

اداره نی ترك ایتمگه قرار ویردی بر قرار که دهشتی او آنده
وجودینی صاردی . . دماغنده بر اختلال ذهنی حصوله گتیردی . دماغنده

بر اختلال ذهنی حصوله گتیردی . معیشت نفسی دکل ، اعاشه عیاله . .
کوچوک . . معصوم بر جهجک یادکار حیاتنک نشسته استقبالی گوزونک
اوکنده تجسم ایدی ویردی .

بوینی بو کولدی . بدنی دونمش بر جسم کبی ترله یوردی .
اوت ، اورادن آلاجعی اجرتک گونده لک حصه سی مدیرک آنجق
برچای صرفنه تقابل ایتدی حالده بوقناعت صابرانه یی استحقاراً کندیسنه
ایدیلان معامله بی شعورده بو یون بو کمگه مجبور ایدی .
شاعر ، حیاتک بویله مهلك بر ضربه سنه شمدی یه قدر دها
تصادف ایتمه مشدی .

بو تصادف اونک قلبنده بر اعتماد او یان دیردی . بو اعتماد ، اوزینه
ظلمی ، اعتسافی ، روا گورنهک مقرر اضمحلالی ایدی . بو حس قبل الوقوع
روحنه تسلی بخش اولدی . گوزلرنده حصول املدن متولد بر شعله انتقام
پارلادی . ینه سوندی . وطننده ملوثده اولسه بر جزء مطبوعاتک محوی
سروریتی صیندیردی .

بشقه بر اداره یه انتشایه قرار ویردیکی وقت ، متردد ایدی؛ قبولی
مشکوک ایدی . مراجعت ایتدی . نا امید بر رجعت بر وسیله قهر دها چیقدی
اک زیاده مظهر امن و اعتماد اولدیغی سجا یای مقبولده ینه بر حاکمیت متعبد
آرزوسی استشمام ایدی یوردی اغبرار درونی گیتدیگجه تراید ایده یور . هر
گون ! بلکه یوزلره بیت سویله جک قدر ایتی اولدیغی قریحه ابداعی شمدی
تالمات درونیه سنی تفسیر ایده جک بر کلمه بولمقدن عاجز ایدی .

چیلدیر مش کبی سوقاغه چیقدی . بتون سوقاقلرده بر ولوله معیشتک

های وهوی و شماتتی بیننی صارصدی . گورویور ... مجمع انام اولان
محال ، بر سمای مضمی آلتنده الکتریقلمه نورلاننش ، پور شبانه حالنده
گورویور ایدی . موزیقه باندوسنگ وقور و محقر آهنگ روحنوازی
تبدیل حسیاتنه یاردم ایتدی .

اوز موقعی ایله محیطنده کی بوجماعت شبستانی مقایسه یه باشلادی
هر کسک یوزنده بر اتر سرور وار ، گولویورلر .. اوینویورلر ..
قوشویورلر .. آشنالر احبالر بر برینی ایتسام مودتکارانه لریله سلاملایور
تک ، برجه تک اوزی ، فکری در ! آرتق اونون سمای الهاماتنده بر طلوع
محتشم دوغمیور ، آفاق حیاتی معیشتک قره بولوطلری آلتنده کورونمز
اولمشدی .

گنتش « مات باغی » ناک منتظم خیابانی آلتنده طالغین ، طالغین
قادینلرک انظار دلپذیری اونی ، جذب ایده میوردی ، کندی کندینه
گزیوردی . هربری برسودای مغرورک حاکمی عدایدیلان تصویر حاله
موافق بر کلمه بوله مدیغنه پک متاثر ایدی .

باغک هجرا بر گوشه سنه گیتدیگندن خبری یوقدی . برالک اوموزینه
طوقندیغنی او یقودن آییلر جه سنه بر تهالکله حس ایتدی .

- حضرت ! بو پریشانی افکار نه ؟

دنیانی گور میورسک که ! ...

دیین رفیقنی ، بوغازنده طیقیلان ، بوغوق بر صدائیه سلاملادی .

ارقه داشی دیمشدی که :

سنگ کی ایشی بتردی .. آرتق غرته چیقمیور ...

عجب ! نیچون ؟

نیچون اولاجق آرتق بوتون حیثیت ملوئه سنی هر کس طانیور .

داتا ..... دن پارده هیچ کسه چاتدیره میور که ..

آرتق ، ایندی به قدر بوتون بو بی نوا ملتک مقدراتنه طالعنه بر-

پئیس لکه سالان افعال ملوئه « میدانه چیقور ... » و داهما بو ، قویون

سوروسنه بکزیان انسانلرک حیوانیتی ایدی قالمیه جق که البت!

« ظالمیره بر نون دیدیرر حضرت الله! »

مرحوم صابر افندیك ناخوش اولدیغی حالده تفلسیدن

رفیقی «صحته» یازدیغی آخرنجی مکتوبلری

قارداشم صحت

معالجه دن اوتری تفلیسه کلدیکن سو کرا سه مکتوب یازمامیشام

زیرا که حاله مساعد اولمایوبدر . میرزا جلیل و حمیده خانم جابلریندن

چوق راضی ام بیلمیرسک بنه نه قدر احترام ایدیرلر . بو نیجه مدتده

تمام مخارجیمی و زحماتمی متحمل اولمشلار ؛ بنی مهمان خانه یاخسته

خانهده یاتماغا راضی اولمادیلار ، اوز ایولرینده منزل ویرمشلر . خلاصه

بیلمیرم نه دلیل ایله تشکر ایدم ، رب تعالی حضرتلری عوض ویرسون .

بو قدر بیل که اوز ایویم دن آرتیق بنه پرستارش ای دیر لر . دو ق تور لری جمع
ایدوب (قونسولتاتسیا) یاپدی لار ؛ دو ق تور لرک بعضی سی (اوبرانس) یعنی
عملیات جراحیه اجرا ایتمک لازم بیلدی بنه تکلیف ایتدی لر که جگر
کده کی علت کمالنجه بزه معلوم و مشخص دکدر راضی اولسون عملیات
جراحیه یاپاروق چکرک دن کسمک لازم ایسه کسه روک یوق لازم دگلسه
ینه کسدینگمز یری تیکوب علاج ایده روک .

دیدم : « باغشلیاسکز دو ق تور افندی لر ! بنم فارنم (پورت مانات)
کسه دگل که ایسته دیگکز کیمی آچوب قاپیاسکز بلکه کسدیکز سو کرا
عمله کلمه دی ! » بنم بوسوزم حکیم لرک چوق خوشنه کیتدی گولوشدی لر
و بوراده کی احباده دو ق تور لرک قطعی سوز و یرمه دیگنه گوزه عملیات
اجراسنه راضی اولمادی لار هله لیک داخلی معالجه ایله مدارا ای دیرم دو ق تور
قاسپاریانس بنه معالجه ای دیر .

نبلر سه گوزل ای لر

مولا گوره لم نی لر

باقی اخلاص و ارادت .

۱۵ ایون ۱۹۱۲

قارداشک ع . صابر

قارداشم صحت

مکتوبك يتشدى ايودن اوشاقلاردان بر اندازيه جن نگران ليغم
رفع اولدى قالدی که بنم احواليم سابقده سنه مکتوب يازديعم حالدا
ايمديكى حالدان بيك دفعه ياخشيراق ایدی ، اوزم بدبختليگليمه باعث
اولدم . دوغروسی ميرزا خليل و حميده خانم جنابلك حددق آرتيق
التفات لریندن خجالت چکديگمه گوره چالیشدم که بلکه بر آرتيز صحت
تاپوم داهادا خسته لبگم شدت ايله دی بويله که : بوراده بر نفر قان دمير
اوف آدلی دوقتور واسه ايران قونسولنك مخصوصی حکیمی در . روسيه ده
و يوروپاده تحصيل ايتمشدر . عثمانلی تور کچه سيله ده گوزل دانشير
گيتدم اونك ياننه بنی معاينه ايتدی سوروشدی که کيم دن علاج ايدرسک
ديدم : دوقتور قاسپاريانس دن . دیدی : «قاسپاريانس ای بردوقتور در لاکن
برقدر اختيار لاشمش» دوغروسی اونك بو عباره سی غاتنده بنم خوشمه
گيتدی تور کلره محبتمک کثرتندن خيال ايتدم که بو آدمک دانشیغی
يالکزبنه علاج در !

اوندان علاج ايسته دم بنه بر حب و بر ايچمه درمان يازدی دیدی
که «بو حب دن گيجه لر ياتان وقت ده ايکی داته آتارسک وايچمه درما-
ندان ده ايکی سياعت ده بر خوراک قاشیغی ايچرسک بر آز وقت ده بوتون
صحت ياپ اولارسک شيشمانلار لار شارسک وطنکا گيدوب غز ته لرده بنی مدح
ايدرسک» بو آدمک يازدیغی دوالری ميرزا جليل جنابلرينه مصلحت

ایتمه مش آلدن - چونکه بیلیردیم اونا مصلحت ایسته ایدم راضی اولمیا -
 جاقدی - حکیم ایکی حب دیمشدی سه بن گیجه بردانه حب آتدم او قدر
 بنی اسپاله آپارعی که داها طاقتهم قالماشدر خجالتم دن احوالاتی میرزا
 جلیل جنابلرینه دیمکن اوتانیرام یننده دو قنورسپاریانسه رجوع اینمشم
 سه ده لاکن حیاتم دن بالکیه قطع امیدم ؛ آخر نفسلریم اولدیغین درک
 ایدوب ده بومکتوبله سنه احوالیمی خبر ویریرم . بر قدر بابت اولار یسه م
 شماخی به قایداجاغام بندن محمود بگه سلام ایت . مهدی بک حاجینسکی
 جنابلرینه آیری مکتوب یازماق فکرینده ام لاکن الیم داها قلم دو تما یور
 اهل عیالیمی سزه سزی اللهه تاپشیربرام . نولورسه م غم ایتمه رم چونکه
 بیلیرم سز بنم آناریمی طبع ایتدیررسکز . باقی والسلام

۲۷ ایون ۱۹۱۲

ع . صابر

صوک

شماره ثبت کتابخانه ملی $\frac{۱۹۵۲}{۱۳۵۷/۸/۸}$

انتشارات : مردم خیابان طوس

بها ۲۵۰ ریال